

COMMERZBANK

Banka po Vašom boku



Ročná závierka a správa o stave

2018

Commerzbank Aktiengesellschaft



Obsah

4 Správa o stave spoločnosti

- 4 Štruktúra a organizácia
- 4 Podnikateľská zodpovednosť
- 4 Naši zamestnanci
- 7 Správa o odmeňovaní
- 21 Údaje podľa § 289 nemeckého Obchodného zákonníka
- 29 Obchodná činnosť rámcové podmienky
- 32 Výnosová, finančná a majetková situácia
- 35 Správa o prognózach a príležitostiach
- 43 Správa o rizikách

73 Výkaz ziskov a strát

74 Súvaha

78 Príloha

- 78 Všeobecné údaje
- 82 Vysvetlivky k výkazu ziskov a strát
- 84 Vysvetlivky k súvahe
- 95 Ostatné vysvetlivky

120 Vyhlásenie štatutárnych zástupcov

121 Výrok nezávislého audítora

Upozornenie:

Tento dokument je nezáväzným prekladom výročnej správy banky.
V prípade pochybností alebo rozdielov v interpretácii je rozhodujúca
a záväzná anglická a nemecká verzia dokumentu.

Kvôli zaokrúhľovaniu sa v tejto správe môžu vyskytnúť drobné rozdiely pri súčtoch a pri výpočte percent.

Správa o stave spoločnosti Commerzbank Aktiengesellschaft

Štruktúra a organizácia

Spoločnosť Commerzbank Aktiengesellschaft je jedna z vedúcich nemeckých bánk pôsobiacich v sektore súkromných a firemných klientov, ktorá má pobočky vo viac ako 50 krajinách. Pri cca 1000 filiálkach majú naši klienti k dispozícii jednu z najhustejších sietí filiálok spomedzi všetkých nemeckých súkromných bánk. Celkovo má Commerzbank na celom svete viac ako 18,8 miliónov súkromných klientov a podnikateľov a 70 000 firemných klientov.

V rámci svojej stratégie Commerzbank sústreďuje svoje obchodné aktivity vo svojich dvoch hlavných segmentoch „Súkromní klienti a podnikatelia“ a „Firemní klienti“, v rámci ktorých banka ponúka rozsiahle portfólio bankových služieb a služieb na kapitálovom trhu. V segmente „Asset & Capital Recovery (ACR)“ určomom na likvidáciu banka združuje obchody financované štátom ako aj všetky aktivity v oblasti financovania firemných nehnuteľností a financovanie lodí. Hlavné segmenty riadi vždy jeden člen predstavenstva.

Riadenie skupiny zahŕňa všetky štábne a riadiace funkcie: Group Audit, Group Communications (komunikácia), Group Compliance, Group Development & Strategy (rozvoj a stratégia), Group Finance (financie), Group Human Resources (ľudské zdroje), Group Investor Relations (vzťahy s investormi), Group Legal (právne oddelenie), Group Treasury ako aj centrálné rizikové funkcie. Podporné funkcie vykonáva Group Services (služby), ktorá zahŕňa Group Banking Operations (bankové operácie), Group Market Operations (operácie na trhu), Group Information Technology (IT), Group Organisation (organizácia), Group Security (bezpečnosť) a Group Support (podpora). V rámci externého výkazníctva sú štábne, riadiace a podporné funkcie združené v oblasti Ostatné a konsolidácia.

V tuzemsku riadi Commerzbank Aktiengesellschaft zo svojej centrály vo Frankfurte nad Mohanom celoplošnú sieť filiálok, cez ktorú sa podporujú všetky skupiny klientov. Najdôležitejšie tuzemské dcérske spoločnosti sú comdirect bank AG a Commerz Real AG. V zahraničí má banka 6 podstatných dcérskych spoločností, 20 zahraničných pobočiek a 31 reprezentácií v takmer 50 krajinách a vo všetkých dôležitých finančných centrách, akými sú Londýn, New York, Tokio, Hongkong a Singapur. Ťažisko medzinárodných aktivít sa však nachádza v Európe.

Obchodný rok sa zhoduje s kalendárnym rokom.

Podnikateľská zodpovednosť

Podnikateľská zodpovednosť patrí medzi základné myšlienky Commerzbank: ekologické, sociálne a etické kritéria zohrávajú pri riadení našej banky centrálnu úlohu. Pri výkone našich hlavných činností chceme vplývať na udržateľný rozvoj, poskytovať našim klientom spravodlivé a kompetentné poradenstvo, neustále znižovať náš ekologický odtlačok, byť atraktívnym zamestnávateľom pre našich zamestnancov a rovnako sa angažovať pre spoločnosť. Portál o podnikateľskej zodpovednosti na stránke www.nachhaltigkeit.commerzbank.de vám poskytne prehľad o stratégii našej banky v oblasti udržateľného rozvoja a o cieľoch nášho programu udržateľného rozvoja.

Naši zamestnanci

Naši zamestnanci tvoria podstatnú časť nášho podnikateľského úspechu, len vďaka motivovaným a výkonným zamestnancom dokážeme dosiahnuť naše obchodné ciele. Ich angažovanosť a kvalifikácia zvyšujú našu silu voči konkurencii. Naším cieľom je na základe našej personálnej práce neustále zvyšovať atraktivitu Commerzbank ako zamestnávateľa. Za týmto účelom chceme vytvoriť prostredie, v ktorom sa môžu naši zamestnanci čo najlepšie vyvíjať s ohľadom na svoje schopnosti. Rovnako by mali mať možnosť dobre sklbiť svoje profesionálne a súkromné záujmy. Naša firemná kultúra je poznačená našimi hodnotami, jednotným pochopením riadenia, ako aj našimi zásadami správania. Tieto hodnoty poskytujú našim zamestnancom orientáciu a férové a kompetentné zaobchádzanie medzi kolegami ako aj zaobchádzanie s našimi klientmi a obchodnými partnermi.

Na základe začlenenia dcérskej spoločnosti Commerz Systems GmbH do Commerzbank Aktiengesellschaft sa počet zamestnancov spoločnosti Commerzbank Aktiengesellschaft k 31. Decembru 2018 zvýšil. K rozhodujúcemu dňu bol vykázaný počet zamestnancov 34 001, po 33 850 k poslednému dňu v roku 2017.

Commerzbank postupuje ďalej v oblasti digitalizácie

Commerzbank v sledovanom roku ďalej rozvíjala svoj strategický program „Commerzbank 4.0“ pokračovala v plnení svojho cieľa stať sa digitálnou technologickou spoločnosťou. Personálna oblasť sprevádzala obchodné jednotky na tejto ceste smerujúcej do novej cieľovej štruktúry a sociálne znesiteľným spôsobom realizovala

znižovanie pracovných miest do konca 2020. Keďže chceme našich zamestnancov dobre pripraviť na zmeny v banke, vyvinuli sme portál „Nové perspektívy“. Tu majú naši zamestnanci možnosť informovať sa o interných a externých perspektívach ďalšieho rozvoja. Môžu tu získavať informácie o profesných možnostiach, ako aj podporu pri príprave na profesnú zmenu.

Prestavba centrály na výkonnejšiu banku

S programom „Campus 2.0“ Commerzbank v sledovanom roku rozbehla zásadnú prestavbu svojej koncernovej centrály. Program je ďalším krokom na transformáciu banky na digitálnu technologickú spoločnosť. Každý produkt a každá služba bude v budúcnosti vyvíjaná v jasne definovanej organizačnej jednotke, ktorá za daný produkt a službu preberie aj zodpovednosť. Nová organizácia týchto organizačných jednotiek predstavuje neoddeliteľnú súčasť banky. Naším cieľom je, aby bola centrála banky výkonnejšia a efektívnejšia, aby bola na trhu a pre klientov rýchlejšia a pohyblivejšia. Personálne oddelenie vo významnej miere podporilo rokovania grémií v rámci programu „Campus 2.0“ a vyvinulo koncepciu personálno-ekonomickej realizácie prestavby koncernovej centrály.

Príprava zamestnancov na digitálnu transformáciu

Našich zamestnancov a riadiacich zamestnancov chceme optimálne pripraviť na digitálny svet. Pretože len za predpokladu, že títo zamestnanci pôjdu s nami cestou transformácie, sa banke podarí stať sa digitálnou technologickou spoločnosťou. Na tento účel ponúkame opatrenia v celej banke, pomocou ktorých môže zamestnanci a riadiaci zamestnanci zlepšiť svoje poznatky v oblasti digitalizácie. Okrem prezentačných podujatí poskytujeme aj inovatívne digitálne školiace programy. Okrem toho sprostredkujeme našim zamestnancom rozsiahle poznatky o inovatívnych pracovných metódach.

Novou cestou ideme aj pri podpore budúcich nových zamestnancov. Už v predchádzajúcom roku sa nám na základe nášho medzinárodného trainee programu v oblasti digitálneho bankovníctva podarilo získať viacerých absolventov vysokých škôl, ktorí absolvovali študijný odbor MINT. V sledovanom roku sme do tohto trainee programu opätovne prijali takmer dvadsiatich absolventov vysokých škôl. Tak budujeme nevyhnutné kompetencie pre našu digitálnu stratégiu.

Digitalizáciu je možné zažiť aj v našej personálnej oblasti. V sledovanom roku sme zmodernizovali viaceré personálne produkty a zaviedli nové personálne produkty, okrem iného nový zamestnanecký portál a novú vzdelávaciu platformu. Naším cieľom je ďalej digitalizovať a zjednodušovanie naše produkty a procesy v oblasti personálnej práce.

Silná kultúra integrity podporuje dlhodobý rast banky

Pevnými súčasťami našej firemnej kultúry sú hodnoty Compliance a integrita. Chránia totiž naše dobré meno, posilňujú našu značku a pomáhajú nám pri dosahovaní dlhodobého ekonomického úspechu.

V sledovanom roku sme po prvýkrát udeľovali cenu za kultúru v oblasti integrity „Culture of Integrity Award“. Túto cenu získavajú zamestnanci, ktorí sa v oblasti integrity správajú mimoriadne vzorne.

Na základe našich hodnôt Com vytvárame už niekoľko rokov základňou pre zaväzujúcu a záväznú firemnú kultúru. V sledovanom roku Commerzbank prepracovala svoje hodnoty Com a doplnila do nich hodnotu „odvaha“. Sme totiž presvedčení o tom, že je potrebná odvaha každého jednotlivca na to, aby sme išli novou cestou, aby sme pritom preberali zodpovednosť za vlastné konanie. Súčasťou toho je vedomé vykonávanie istých činností a učenie sa z chýb.

Na našich hodnotách Com sú založené aj aktualizované zásady nášho správania, ktoré sme po prepracovaní v predchádzajúcom roku zaviedli v rámci viacerých fáz v celom koncerne. Poskytujú nám orientáciu pre korektné a morálne bezchybné správanie pri každodennej práci. Rovnako banka ďalej rozšírila procesy týkajúce sa riadenia dôsledkov. Táto oblasť upravuje jednotné zaobchádzanie s porušením zákonných predpisov, regulačných úprav alebo interných smerníc.

Riadenie rozmanitosti je pevne zakotvené v personálnej stratégii banky

Rozmanitosť a inklúzia charakterizujú firemnú kultúru Commerzbank a predstavujú dôležité prvky našej personálnej práce. Jasne sa hlásime k pracovnému prostrediu bez akýchkoľvek predsudkov, v ktorom sa individualita a rozmanitosť našich zamestnancov, zákazníkov a obchodných partnerov nielen akceptuje, ale je aj žiadaná. Sme presvedčení o tom, že z toho profitujeme aj my ako banka. Toto vnímanie chceme v našich zamestnancoch a riadiacich zamestnancoch posilniť aj do budúcnosti.

Ako signatár Charty rozmanitosti sme sa v sledovanom roku podieľali na viacerých akciách, okrem iného na Nemeckom dni rozmanitosti a na podujatí „#Flagge für Vielfalt“ (Vlajka pre rozmanitosť). V centre našich aktivít bola inklúzia ľudí s postihnutiami. Ako prvá banka v Nemecku zverejnila Commerzbank v roku 2018 akčný plán na inklúziu na základe Konvencie OSN o právach postihnutých. Tým sa banka zaviazala, že do roku 2023 zrealizuje rôzne opatrenia na zlepšenie situácie ľudí s postihnutiami v banke, ako aj v rámci ich obchodných vzťahov. Commerzbank okrem toho podporila novozaloženú zamestnaneckú sieť ľudí s postihnutiami pod názvom „IDEAL“.

Banka podporuje zlučiteľnosť súkromného života a povolania

Sme presvedčení o tom, že naši zamestnanci sú motivovanejší a výkonnejší, ak dokážu dobre sklbiť svoje povolanie a svoj rodinný život. Preto ich v rôznych životných fázach podporujeme vďaka rôznym ponukám. Medzi ne patria napr. ponuka starostlivosti o detí, model flexibilnej pracovnej doby a ponúka práce na čiastočný pracovný úväzok, ako napr. „Keep in Touch“. Za dôležitú považujeme aj podporu zamestnancov, ktorí sa starajú o svojich rodinných príslušníkov. Už niekoľko rokov spolupracuje Commerzbank s profesionálnymi partnermi, ktorí poskytujú poradenstvo našim zamestnancom a sprostredkujú im svoje služby.

Za našu personálnu politiku, ktoré sa zameriava na rodinu a životné fázy, sme v sledovanom získali viaceré uznania a ocenenia. Ponuka podujatí, ktoré banka organizuje, ako aj ponuka rôznych zamestnaneckých sietí predstavuje pre našich zamestnancov okrem iného príležitosť získavať informácie a vymieňať si informácie v rámci aj mimo banky.

Podpora žien na riadiacich pozíciách ostáva cieľom banky

Commerzbank v sledovanom roku podpísala „Women’s Empowerment Principles“ Organizácie spojených národov. Tým sa banka zaviazala podporovať rovnaké postavenie pohlaví a zasadila sa za posilnenie žien vo firme.

Dôležitým cieľom banky ostáva aj podpora žien na riadiacich pozíciách. S podielom 30,8 % zamestnávala Commerzbank v roku 2018 viac žien na riadiacich pozíciách ako v predchádzajúcom roku. Banka sa tak približuje svojmu vlastnému cieľov, aby do konca roka 2021 bolo 35 % všetkých riadiacich pozícií obsadených ženami. Na splnenie tohto cieľa začala banka realizovať viaceré opatrenia. Pri každej novo obsadzovanej riadiacej pozícii je tak potrebné viesť pohovory s mužskými ako aj ženskými kandidátkami a až potom prijať rozhodnutie. Rozhodujúcimi kritériami pri obsadzovaní pracovných miest ostávajú kvalifikácia a kompetentnosť.

Rozsiahla ponuka na podporu zdravia zamestnancov

Commerzbank podporuje zdravie svojich zamestnancov a riadiacich zamestnancov, pričom presahuje zákonné požiadavky. Sme totiž presvedčení o tom, že zdravá práca a zdravý život majú pozitívny dopad na motiváciu a výkonnosť zamestnancov. Už niekoľko rokov sú naše ciele v oblasti zdravia a pevne zakotvené v našej personálnej politike. Naša ponuka v oblasti zdravia je bohatá a jej cieľom je zabezpečiť, aby boli zamestnanci a riadiaci zamestnanci schopní zvládať zdravotné výzvy vyplývajúce z digitálnej prestavby pracovného sveta.

Okrem toho našim zamestnancom ponúkame kvalifikačné ponuky a akcie týkajúce sa zdravia, ktoré ich podporujú v tom, aby sa v každodennom pracovnom živote správali tak, aby podporovali svoje zdravie. Preto sa Commerzbank v sledovanom roku opäť zúčastnila na krokovej súťaži „Global Challenge“, pri ktorom približne 1600 zamestnancov celkovo prešlo jeden a pol milióna kilometrov. V sledovanom roku sme v Nemecku podporili cca 160 firemných športových skupín vo viac ako 50 druhov športov.

Okrem fyzického zdravia Commerzbank svojim celostným a zosieťovaným prístupom pri firemnej starostlivosti o zdravie považuje za dôležité aj psychické zdravie svojich zamestnancov. V rámci programu „Employee Assistance Program“ ponúka svojim zamestnancom odborné poradenstvo v komplikovaných profesionálnych a životných situáciách.

Dodatočné bonusy pre zamestnancov

Okrem odmeny ponúkame našim zamestnancom mnohé atraktívne dodatočné bonusy. Na základe toho chceme vytvoriť dobré pracovné prostredie, preukázať uznanie našim zamestnancom a prejavíť sa ako atraktívny zamestnávateľ. Commerzbank tak dopĺňa zákonný dôchodok o firemné dôchodkové zabezpečenie. Okrem toho sme v sledovanom roku rozšírili naše daňovo zvýhodnené modely priameho poistenia a dôchodkovej pokladnice na pozadí nového zákona o posilnení firemných dôchodkov. Ako v uplynulých rokoch, mohli naši zamestnanci aj v roku 2018 využívať viaceré dodatočné služby, ako napr. lízing bicyklov alebo bankových vozidiel. Túto ponuku využilo približne 6 500 zamestnancov. Pri tom banka podporuje elektromobilitu a už druhýkrát ponúkla elektro vozidlo ako lízingové vozidlo. Okrem toho poskytuje Commerzbank svojim zamestnancom napr. pravidelne možnosť získať na lízing hodnotné IT zariadenia aj na súkromné využitie. Ca 7 000 zamestnancov využilo túto ponuku a objednalo si cca 18 000 prístrojov.

Odmeňovanie

Odmeny zamestnancov zverejňujeme na základe vyššieho významu vyplývajúceho z rozšírených regulačných požiadaviek vo forme samostatnej správy (správa o odmeňovaní podľa § 16 Vyhlášky o odmeňovaní zamestnancov finančných inštitúcií). Táto správa o odmeňovaní je každý rok zverejňovaná na internetovej stránke www.commerzbank.de.

Správa o odmeňovaní

Správa zodpovedá odporúčaniam Nemeckého kódexu riadenia podnikov a požiadavkám nemeckého Obchodného zákonníka.

Predstavenstvo

Systém odmeňovania predstavenstva

Dozorná rada spoločnosti Commerzbank Aktiengesellschaft prijala v decembri 2014 nový systém odmeňovania pre členov predstavenstva, ktorý platí od 1. januára 2015. Zavedenie nového systému sa stalo nevyhnutným za účelom úpravy odmeňovania predstavenstva podľa nových príp. pozmenených ustanovení CRD IV, Zákona o úverovaní ako aj podľa Vyhlášky o odmeňovaní členov finančných inštitúcií. Okrem toho má byť zjednodušený existujúci systém na zvýšenie transparentnosti a zrozumiteľnosti merania úspechov. Pre zložky predchádzajúceho systému odmeňovania, ktoré ešte neboli k 1. 1. 2015 vyplatené v plnej výške, platia naďalej výhradne ustanovenia predchádzajúceho systému odmeňovania, ktorý je zobrazený v správe o odmeňovaní za rok 2014. To sa v súčasnosti dotýka dlhodobých zložiek odmeňovania (zložky LTD) za obchodný rok 2014, ktoré budú vyplatené v apríli 2019. Úprava systému odmeňovania podľa nového znenia Vyhlášky o odmeňovaní vo finančných inštitúciách zo dňa 4. augusta 2007 17 bola schválená v dozornej rade dňa 7. novembra 2018. Ďalej dozorná rada rozhodla o tom, že variabilné súčasti odmenil budú čiastočne transformované na fixné súčasti odmeňovania. Zmeny platia od 1. januára 2019 a boli zmluvne dohodnuté so všetkými členmi predstavenstva. Prehľad o podstatných pre nájdete na konci tohto odseku. Nižšie sa nachádza aj popis systému odmeňovania, ktorý bol použitý s ohľadom na obchodný rok 2018.

Zásady systému odmeňovania Hlavné súčasti systému odmeňovania sú základná ročná mzda ako aj variabilná odmena s jednotnou cieľovou čiastkou. Primeranosť fixnej ročnej mzdy sa preveruje pravidelne každé dva roky. Valné zhromaždenie v roku 2015 schválilo systém odmeňovania ako aj hornú hranicu pre variabilnú odmenu v pomere k fixnej odmene v rozsahu 140 % fixnej odmeny.

Súčasti odmeňovania nezávislého od úspechu Medzi súčasťami odmeny nezávislé od úspechu patrí fixná ročná mzda a nepeňažné príjmy. Základná ročná mzda riadnych členov predstavenstva predstavuje naďalej 750 tis. Eur. Predseda predstavenstva dostáva 1,75-násobok uvedenej sumy, t.j. 1 312 500 Eur. Odmena sa vypláca v 12 rovnakých mesačných splátkach vždy k začiatku mesiaca. Nepeňažné príjmy predstavujú používanie firemného vozidla s vodičom, bezpečnostné opatrenia a poistné (úrazové poistenie) ako aj z toho vyplývajúce dane a sociálne odvody. Členovia predstavenstva majú ďalej nároky na podnikové dôchodkové zabezpečenie, ktoré sú upravené v penzijných zmluvách a následne popísané v osobitnom odseku.

Súčasti odmeňovanie závislé od úspechu (variabilná odmena) Systém odmeňovania predpokladá variabilnú zložku, ktorá je naviazaná na dosiahnutie cieľov stanovených vždy na začiatku obchodného roka. Variabilná zložka odmeňovania kombinuje dosiahnutie cieľa EVA koncernu Commerzbank a dosiahnutie cieľov v danej oblasti (segmenty a/alebo prierezové funkcie), za ktorú zodpovedá člen predstavenstva, s dosahovaním individuálnych výkonnostných cieľov. Dosahovanie cieľov môže byť s ohľadom na koncern, oblasti a jednotlivé výkony medzi 0 a 200 %, stupeň dosiahnutia celkového cieľa je však obmedzené na 150 % cieľovej sumy variabilnej odmeny. Z vynásobenia stupňa dosiahnutia celkového cieľa s cieľovou čiastkou vyplýva čiastka variabilnej odmeny podľa celkového dosiahnutia cieľa. Z vynásobenia stupňa celkových cieľov cieľovou čiastkou vznikne čiastka variabilnej odmeny podľa dosiahnutia celkových cieľov. Čiastka podľa dosiahnutia celkových cieľov je preto obmedzená najviac na 150 % cieľovej čiastky člena predstavenstva.

► **Cieľová suma** Cieľová čiastka variabilnej odmeny predstavuje 1 000 000 Eur pre riadnych členov predstavenstva a 1 628 640 Eur pre predsedu predstavenstva pri 100%-nom dosiahnutí cieľa. Za účelom zachovania prípustného pomeru medzi fixnou a variabilnou odmenou môže Dozorná rada cieľovú čiastku znížiť. Tento prípad môže nastať, ak sa znížia vecné príjmy alebo náklady na odpracovanú dobu pre podnikové dôchodkové zabezpečenia členov predstavenstva, keďže obe zložky sú zapojené do fixnej odmeny.

► **Stanovenie cieľa** Pred začiatkom každého obchodného roka stanovuje Dozorná rada ciele pre členov predstavenstva:

- **Firemné ciele** Dozorná rada určí na základe Economic Value Added (EVA) alebo iného ukazovateľa určeného pre koncern a oblasti, za ktoré člen predstavenstva zodpovedá, a stanoví, pri ktorom výsledky je príslušný cieľ dosiahnutý a na koľko percent.

Na obchodný rok 2018 stanovila dozorná rada cieľ koncernu pre všetkých členov predstavenstva na základe hodnôt EVA ako cieľové rovinky výkonnosti. Rovnako dozorná rada okrem iného

pre segmenty súkromných klientov a podnikateľov ako aj firemných klientov stanovila príslušné cieľové rovinky výkonnosti. Tieto cieľové rovinky výkonnosti sa pritom vzťahujú na očakávaný výnos koncernov prípadne segmentov, a nie na jednoročné ciele alebo ciele predaja. Okrem kvantitatívnych cieľov dozorná rada stanovila pre členov predstavenstva aj kvalitatívne ciele špecifické pre jednotlivé oblasti. Ide predovšetkým o ciele realizácie stratégie „Commerzbank 4.0“, napr. podporu kultúrnej zmeny alebo realizácia nových modelov starostlivosti v jednotlivých klientských segmentoch banky. Ďalej dozorná rada stanovila ciele týkajúce sa očakávaného nárastu výnosov a znižovania nákladov, napr. zvýšenia objemu obchodov s novými klientmi v segmente súkromných klientov a podnikateľov zvýšenie trhového podielu v segmente firemných klientov príp. ciele týkajúce sa digitalizácie a automatizácie. Okrem toho dozorná definovala aj špecifické ciele pre oblasť Compliance a oblasť rizík.

- **Individuálne ciele** Okrem toho stanovuje Dozorná rada pre členov predstavenstva individuálne kvantitatívne a/alebo kvalitatívne ciele.

Na obchodný rok 2018 to boli napr. ciele ako je dosiahnutie cieľov digitálnej zmeny, podpora inovatívnej schopnosti koncernu a dosiahnutie maximálnej výkonnosti digitálneho kampusu banky. Medzi ďalšie ciele patrila podpora, vývoj a motivácia riadiacich zamestnancov a zamestnancov, udržateľná realizácia a dodržiavanie primeraných štandardov Compliance a zabezpečenie vysokého štandardu riadenia rizík. Ako individuálne ciele dozorná rada zadefinovala spokojnosť zamestnancov a klientov, aj prostredníctvom vnímania banky ako v digitálnej technologickej spoločnosti.

- › **Dosiahnutie cieľa** Po uplynutí každého obchodného roka rozhodne Dozorná rada, v akom rozsah boli ciele dosiahnuté. Meranie dosahovania cieľov pri firemných cieľoch predstavuje na 70 % obchodný úspech koncernu a na 30 % výsledky a dosiahnutie cieľov v oblasti, za ktorú člen predstavenstva zodpovedá, a to za trojročné obdobie, pričom dosiahnutie firemných cieľov v danom obchodnom roku majú váhu 3/6, za predchádzajúci rok 2/6 a za predminulý rok 1/6. V rámci prechodného ustanovenia sa za obchodný rok 2015 bude zohľadňovať výhradne tento obchodný rok, s ohľadom na obchodný rok bude mať tento obchodný rok váhu 2/3 a predchádzajúci rok 1/3. Toto prechodné ustanovenie sa uplatňuje na členov predstavenstva, ktorí boli vymenovaní za nových členov predstavenstva. Výsledok tohto dosiahnutia firemných cieľov sa následne vynásobí faktorom medzi 0,7 a 1,3, ktorý závisí od dosiahnutia individuálnych cieľov člena predstavenstva. 0,7 zodpovedá dosiahnutiu individuálnych cieľov na úrovni 0 % (minimum), 1,0 dosiahnutiu individuálnych cieľov na 100 % a 1,3 dosiahnutiu individuálnych cieľov na 200 % (maximum). Pre hodnoty

medzi uvedenými hranicami určí Dozorná rada faktor pri stanovení odstupňovaných cieľov.

Variabilná odmena za obchodný rok sa určí len vtedy, ak koncern dosiahne pozitívny výsledok podľa IFRS pred zdanením a odpočítaním menších.

Dozorná rada môže rozhodnúť o tom, že variabilná odmena bude znížená alebo nebude vyplatená, ak je to nevyhnutné na zohľadnenie schopnosti banky niesť riziká alebo na zabezpečenie primeranej vybavenosti vlastnými prostriedkami a likviditou alebo na dlhodobé zachovanie alebo obnovenie požiadaviek Zákona o úverovaní kladených na vytvorenie kapitálovej rezervy. Ak nebudú dosiahnuté vopred stanovené kvóty, musí Dozorná rada rozhodnúť o tom, že variabilná odmena nebude vyplatená. Okrem toho musí Dozorná rada variabilnú odmenu zrušiť vtedy, ak člen predstavenstva pri výkone svojej práce v obchodnom roku alebo potom až do stanovenia dosiahnutia cieľov spáchal závažné porušenie povinností.

Vo vzťahu k obchodnému roku 2018 dozorná rada znížila celkový stupeň dosiahnutia cieľov, ktorý vyplynul z kalkulácie, a tým aj variabilnú obmenu členov predstavenstva pri použití výhrady úpravy systému odmeňovania členov predstavenstva. Namiesto celkového stupňa dosiahnutia cieľov, ktorý vyplynul z kalkulácie, dozorná rada, aj na základe požiadavky členov predstavenstva, o tom, že túto hodnotu prispôbobi príslušným dotačným kvótam platným pre variabilnú odmenou zamestnancov v jednotlivých oblastiach. To viedlo k zníženiu kalkulačného stupňa dosiahnutia cieľov na hodnoty medzi 24 % a 30 %.

- › **Short Term Incentive (STI)** Z variabilnej odmeny predstavuje 40 % krátkodobý stimul Short Term Incentive (STI). Nárok na výplatu vzniká po stanovení dosiahnutia cieľa zo strany Dozornej rady a po oznámení tohto výsledku členovi predstavenstva. Z toho bude polovica STI vyplatená v hotovosti v nasledujúcom platobnom termíne po oznámení dosiahnutia cieľa voči členovi predstavenstva, druhá polovica bude vyplatená po čakacej dobe v trvaní 12 mesiacov rovnako v hotovosti. Táto polovica odmeny je viazaná na vývoj hodnoty akcie Commerzbank od konca obchodného roka, za ktorý sa krátkodobý stimul poskytuje.

- › **Long Term Incentive (LTI)** Zostávajúcich 60 % variabilnej odmeny tvorí dlhodobý stimul Long Term Incentive (LTI). Nárok na výplatu LTI vzniká pod podmienkou následného hodnotenia výkonov až o uplynutí zadrživacej doby v trvaní 5 rokov. Následné hodnotenie výkonov môže viesť k zníženiu až k zrušeniu dlhodobých stimulov. To prichádza do úvahy vtedy, ak sa na základe neskôr zistených skutočností javí pôvodné stanovenie cieľov ako nesprávne a nedostatočné, ak dôjde k podstatnému zhoršeniu kapitálovej vybavenosti banky na základe okolností, ktoré majú svoj pôvod v obchodnom roku, za ktorý sa poskytuje variabilná odmena, ak v obchodnom roku zlyhalo riadenie rizík na úrovni koncernu alebo v jednej oblasti, za ktorú zodpovedá člen predsta-

venstva alebo ak ekonomická situácia banky v čase následného hodnotenia výkonnosti príp. po uplynutí čakacej lehoty nepripúšťa vyplatenie odmeny. Časť dlhodobého stimulu LTI, ktorá vznikne po následnom hodnotení výkonnosti, bude po oznámení výsledku následného hodnotenia výkonnosti v polovici vyplatená v hotovosti a v polovici po uplynutí čakacej lehoty v trvaní ďalších 12 mesiacov na základe akcií rovnako vyplatená v hotovosti. Aj tu sa zohľadňuje vývoj hodnoty akcie Commerzbank od konca obchodného roka, za ktorý sa dlhodobý stimul poskytuje. Tak sa pri polovici LTI založenej na akciách zohľadňuje vývoj hodnoty akcie Commerzbank počas zadrživacieho obdobia 5 rokov a nasledujúcej čakacej doby.

Odmena za prevzatie funkcií v orgánoch prepojených spoločností Odmena člena predstavenstva za vykonávanie funkcií v orgánoch prepojených spoločností sa započítava na celkové príjmy člena predstavenstva.

Dôchodkové zabezpečenie

Úprava pre členov predstavenstva v roku 2011 Dozorná rada zaviedla v roku 2011 nový systém firemného dôchodkového zabezpečenia pre členov predstavenstva, ktorý zahŕňa prísľub na plnenia orientované podľa príspevkov.

Na zabezpečovací účet každého člena predstavenstva sa až do ukončenia jeho funkcie v predstavenstve banky pripisuje ročne zabezpečovací prvok. Tento zabezpečovací prvok jedného kalendárneho roka vyplýva z premeny príslušnej ročnej čiastky na očakávanú čiastku starobného, invalidného alebo vdovského (vdoveckého) dôchodku. Zabezpečovací účet predstavuje dosiahnutý nárok člena predstavenstva na ročný starobný dôchodok. Od roku 2015 vedú zvýšenia pevnej ročnej mzdy len vtedy k zvýšenému zabezpečovaciemu prvku, ak o tom rozhodne dozorná rada.

Dôchodkové nároky z dôchodkového zabezpečenia, ktoré boli nadobudnuté pred prevodom na tento systém, a ktoré vyplývajú zo zrušeného systému dôchodkového zabezpečenia členov predstavenstva, boli do tohto nového systému prevedené spolu s počiatočným zabezpečovacím prvkom. Tento zabezpečovací prvok je na základe príslušnej dôchodkovej zmluvy dynamizovaný, nakoľko zrušený systém predpokladal prísľub plnenia závislý od konečnej mzdy.

Člen predstavenstva má po vzniku jedného z nižšie uvedených prípadov nárok na zabezpečenie vo forme doživotného dôchodku:

- ako starobného dôchodku, ak sa skončí zamestnanecký pomer pri alebo po dosiahnutí veku 65 rokov, alebo
- ako predčasného starobného dôchodku, ak sa skončí zamestnanecký pomer pri alebo po dosiahnutí veku 62 rokov, alebo po najmenej 10-ročnej činnosti v predstavenstve a dosiahnutí veku 58 rokov alebo po najmenej 15-ročnej činnosti v predstavenstve, alebo
- ako invalidného dôchodku v prípade trvalej práceneschopnosti.

Ak člen predstavenstva ukončí svoju činnosť v banke pred vznikom niektorého z týchto prípadov, zostáva zachovaný jeho už nadobudnutý a neprepadnuteľný nárok na plnenia.

Mesačná čiastka starobného dôchodku sa vypočíta ako dvanásťtina stavu zabezpečovacieho účtu ku dňu vzniku nároku na zabezpečenie.

Za účelom stanovenia predčasného starobného dôchodku sa dôchodok s ohľadom na skorší začiatok vyplácania kráti.

V prípade vzniku práceneschopnosti z dôvodu invalidity pred dovŕšením 55. roku sa mesačná výška invalidného dôchodku zvyšuje o pripočítateľnú čiastku.

Každý člen predstavenstva si namiesto priebežného vyplácania dôchodku môže zvoliť jednorazový dôchodok alebo výplatu dôchodku v deviatich ročných splátkach v prípade, že odíde z predstavenstva po dovŕšení veku 62 rokov. Prítom sa čiastka určená na výplatu vypočíta podľa kapitalizačného faktora v závislosti od veku člena predstavenstva.

Členom predstavenstva sa po dobu šiestich mesiacov namiesto dôchodku vypláca pomerná mesačná mzda ako prechodný príspevok, ak z predstavenstva odíde pred dovŕšením veku 62 rokov alebo na základe dlhodobej práceneschopnosti. Ak člen predstavenstva pred dovŕšením veku 62 rokov poberá dôchodok bez toho, aby bol práceneschopný, bude dôchodok krátený s ohľadom na skorší začiatok výplaty. Príjmy z inej činnosti budú do tohto veku započítané na penzijné nároky v polovičnej výške.

Dôchodok pre pozostalého manžela / manželku predstavuje 66 2/3% dôchodkových nárokov člena predstavenstva. Ak nebude vyplácaný vdovský / vdovecký dôchodok, majú maloleté deti alebo deti v procese vzdelávania nárok na sirotsky dôchodok vo výške 25% dôchodkových nárokov člena predstavenstva, najviac však vo výške vdovského / vdoveckého dôchodku.

Podmienky pre členov predstavenstva vymenovaných po prijatí nových pravidiel Dôchodkové zabezpečenie členov predstavenstva vymenovaných po zmene pravidiel sa riadi podľa Kapitálového plánu Commerzbank pre firemné dôchodkové zabezpečenie a bolo schválené Dozornou radou dňa 2. decembra 2011. Dôchodkové zabezpečenie vo forme kapitálových plnení bude poskytnuté vtedy, ak člen predstavenstva

- dovŕšil vek 65 rokov (penzijný kapitál),
- dovŕšil vek 62 rokov (predčasný penzijný kapitál) alebo
- ak sa pred dovŕšením veku 62 rokov stal trvalo práceneschopným.

Ak člen predstavenstva ukončí svoju činnosť v banke pred vznikom niektorého z týchto prípadov, zostáva zachovaný jeho nárok na plnenia.

Za každý kalendárny rok počas existujúceho pracovného pomeru až do vzniku prípadu zabezpečenia bude každému členovi predstavenstva pripísaný k dobru jeden ročný prvok, ktorý predstavuje 40% pevnej ročnej mzdy (ročný príspevok) vynásobený prevodným faktorom závislým od veku. Ročné prvky budú až do ukončenia činnosti v predstavenstve vedené na zabezpečovacom účte. Po dovŕšení veku 61 rokov bude členovi predstavenstva až do vzniku prípadu zabezpečenia ročne pripísaný na zabezpečovací účet príplatok vo výške 2,5 % stavu účtu dosiahnutého k 31. decembru predchádzajúceho roka.

Podiel ročného príspevku, ktorý bude stanovený v závislosti od veku člena predstavenstva, a ktorý bude vo výške najmenej 93,7 %,

bude investovaný do investičných fondov a následne prevedený na virtuálny účet člena predstavenstva.

Výška penzijného kapitálu príp. predčasného penzijného kapitálu zodpovedá stavu virtuálneho účtu, prinajmenej stavu zabezpečovacieho účtu pri vzniku prípadu zabezpečenia. Stav zabezpečovacieho účtu predstavuje pri tejto úprave výšku minimálneho kapitálového plnenia, ak je stav virtuálneho účtu nižší. Ako alternatívu k vyplateniu kapitálu si môže člen predstavenstva zvoliť celoživotný dôchodok.

Za prvé dva mesiace po vzniku prípadu zabezpečenia bude členovi predstavenstva vyplácaný prechodný dôchodok vo výške jednej dvanástiny pevnej ročnej mzdy.

Ak člen predstavenstva zomrie pred vznikom prípadu zabezpečenia, majú pozostalí nárok na výplatu pozostalostného kapitálu, ktorý zodpovedá stavu virtuálneho účtu v deň stanovenia hodnoty, prinajmenej stavu zabezpečovacieho účtu a prípadnej pripočítateľnej čiastky. Pripočítateľná čiastka bude poskytnutá vtedy, ak člen predstavenstva pri vzniku prípadu zabezpečenia v dôsledku práceneschopnosti príp. v prípade smrti pracoval ako člen predstavenstva najmenej päť rokov za sebou a ak ešte nedosiahol vek 55 rokov. Tak bude poskytnuté zabezpečenie, ktoré by daný člen získal pri dosiahnutí veku 55 rokov. Ak člen predstavenstva využije svoje právo voľby a rozhodne sa pre dôchodok, získa poberateľ dôchodku v prípade úmrtia člena predstavenstva vdovský dôchodok vo výške 60 % aktuálneho penzijného nároku príp. naposledy vyplateného dôchodku.

V nasledujúcej tabuľke sú uvedené dôchodkové nároky členov predstavenstva, ktorí boli aktívni k 31. decembru 2018, v prípade vzniku nároku na dôchodok vo veku 62 rokov, príslušné poistnomatematické skutočné hodnoty k 31. decembru 2018 ako aj od úrokov očistené zmeny plnení za rok 2018 a ich porovnanie s predchádzajúcim rokom:

Tis. €		Dôchodkové nároky Ročný príjem v čase odchodu do dôchodku vo veku 62 rokov Stav k 31.12.	Súčasná hodnota dôchodkových nárokov ¹ Stav k 31.12.	Zmena plnenia očistená od úrokov ¹
Martin Zielke	2018	276	5 455 ²	665
	2017	237	4 172	676
Frank Annuscheit	2018	244	4 712 ²	339
	2017	224	3 827	326
Dr. Marcus Chromik	2018	62 ³	911	312
	2017	43 ³	616	301
Stephan Engels	2018	119 ³	2 159	309
	2017	109 ³	1 840	303
Michael Mandel	2018	48 ³	793	309
	2017	32 ³	493	310
Dr. Bettina Orlopp ⁴	2018	23 ³	360	309
	2017	3 ³	52	52
Michael Reuther	2018	279	6 003 ²	428
	2017	258	4 976	379
Celkom	2018		20 393	2 671
	2017		15 976	2 347

¹ Nové smerné tabuľky Heubeck mali rôzne dopady, nakoľko okrem dĺžky života je podstatným parametrom predovšetkým riziko invalidity, ktorý má rôzny dopad v závislosti od veku.

² V prípade Martina Zielke, Franka Annuscheita a Michaela Reuthera má diskontná úroková sadzba znížená z 3,68 % na 3,21 % výrazný dopad na príslušnú aktuálnu hodnotu dosiahnutý dôchodkových nárokov, nakoľko sa na tieto nároky vzťahuje starý systém dôchodkového zabezpečenia.

³ Kapitálový výkon použitý na výpočet dôchodkového nároku.

⁴ Dr. Bettina Orlopp bola k 1. novembru 2017 vymenovaná za členku predstavenstva.

Majetok slúžiaci na zabezpečenie bol na základe Contractual Trust Arrangements prevedený na združenie Commerzbank Pensions-Trust e. V..

K 31. decembru 2018 predstavujú penzijné záväzky za aktívnych členov predstavenstva Commerzbank AG pred splatením krycieho majetku celkovo 20,4 mil. eur (predchádzajúci rok: 16,0 mil. Eur).

Pravidlá pre prípad ukončenia pôsobenia v orgánoch Pre prípad ukončenia pôsobenia v predstavenstve platí nasledovné:

Ak bude vymenovanie za člena predstavenstva predčasne ukončené, bude ukončená aj platnosť pracovnej zmluvy po uplynutí šiestich mesiacov od ukončenia vymenovania (klauzula o spojení vymenovania a pracovnej zmluvy). Členovi predstavenstva bude v tomto prípade vyplácaná fixná ročná mzda, krátkodobé a dlhodobé stimuly – s výhradou podľa § 615 veta druhá Občianskeho zákonníka – až do konca pôvodného funkčného obdobia. Od momentu ukončenia pôsobenia v orgánoch spoločnosti sú zohľadňované priemerné dosiahnutie cieľov ostatných členov predstavenstva za daný rok. V ostatných prípadoch podlieha variabilná odmena naďalej ustanoveniam systému odmeňovania, t.j. aj dodatočnému vyhodnoteniu výkonov.

Ak bude platnosť pracovnej zmluvy ukončená z iných dôvodov než uvedených v klauzule, bude fixná ročná mzda vyplácaná v pomernej výške až do ukončenia pracovnej zmluvy. Krátkodobé a dlhodobé stimuly, ktoré boli prisľúbené za obchodné roky pred

ukončením pracovnej zmluvy, ostávajú nedotknuté. Výška výplaty dlhodobých a krátkodobých stimulov, ktorá bude vypočítaná na konci doby ich platnosti, bude v pomernej výške znížená. Variabilná odmena podlieha aj v tomto prípade naďalej ustanoveniam systému odmeňovania, t.j. aj dodatočnému vyhodnoteniu výkonov.

Ak nebude pracovná zmluva predĺžená do ukončenia príslušného funkčného obdobia bez toho, aby existoval závažný dôvod podľa § 626 Občianskeho zákonníka, alebo ak bude pracovná zmluva ukončená podľa uvedenej klauzuly, dostane člen predstavenstva okrem toho na obdobie šiestich mesiacov od konca pôvodného funkčného obdobia fixnú základnú mzdu. Toto pokračovanie vo výplate mzdy bude skončené, akonáhle bude členovi predstavenstva vyplácaný dôchodok.

V každom z uvedených prípadov budú príjmy za obdobie po ukončení činnosti v orgánoch vyplatené najviac vo výške dvoch ročných odmien (horný limit ¹).

Ak pri ukončení pôsobenia v orgánoch spoločnosti alebo pri nepredĺžení vymenovania platia existujúce predpoklady pre mimoriadne vypovedanie pracovnej zmluvy podľa § 626 Občianskeho zákonníka, člen predstavenstva nedostane variabilnú odmenu za rok, v ktorom sa pôsobenie v orgánoch spoločnosti skončí. To isté

¹ Výpočet horného limitu bude vykonaný na základe odmeny za posledný uplynulý obchodný rok pred ukončením pôsobenia v orgáne.

platí aj v prípade, že člen predstavenstva zložil svoj mandát bez toho, aby existoval závažný dôvod spôsobený bankou. To isté platí v oboch prípadoch aj s ohľadom na pevnú ročnú mzdu od konca mesiaca, v ktorom sa pôsobenie v orgánoch spoločnosti skončí. Ak bude pôsobenie v orgánoch spoločnosti ukončené na základe závažného porušenia povinností, odpadá variabilná odmena za rok, v ktorom sa pôsobenie v orgánoch spoločnosti skončí, ako aj vyplatenie ešte neuhradených variabilných odmien za predchádzajúce roky.

Dohoda o zrušení zmluvy s členom predstavenstva

Commerzbank Aktiengesellschaft uzatvorila s Frankom Annuscheitom 5. decembra 2018 dohodu o zrušení zmluvy, na základe ktorej bola činnosť pána Annuscheit ako člena predstavenstva ukončená dňa 28. februára 2019. Za obdobie do ukončenia funkčného obdobia dňa 31. decembra 2020 (pôvodný termín ukončenia funkčného obdobia) prislúchajú pánovi Annuscheitovi všetky zmluvné nároky. Má predovšetkým nárok na zmluvnú odmenu, ktorá je obmedzená vyššie uvedenou maximálnou čiastkou. Na výpočet tejto maximálnej čiastky sa nepoužije pevná základná mzda, ktorá bola od 1. januára 2019 zvýšená, ale pevná základná ročná mzda v doterajšej výške 750 tis. eur. Do ukončenia pôvodného funkčného obdobia bude pán Annuscheit naďalej dostávať príspevky na firemné dôchodkové zabezpečenie podľa jeho dôchodkovej zmluvy. Tieto príspevky budú rovnako vypočítané na základe doterajšej pevnej ročnej mzdy vo výške 750 tis. eur. Vedľajšie plnenia budú podľa pracovnej zmluvy naďalej vyplácané, ak sú v zmluve pokiaľ aj po ukončení činnosti v orgánoch spoločnosti. Hodnota vedľajších plnení sa započítava na maximálnu čiastku. Maximálna čiastka predstavuje 2 888 tis. eur.

Ostatné informácie

V uplynulom obchodnom roku nedostal žiaden člen predstavenstva plnenia alebo prísľubné prísľuby od tretej osoby s ohľadom na jeho činnosť ako člen predstavenstva.

Zobrazenie odmien členov predstavenstva podľa Nemeckého kódexu Corporate Governance (DCGK)

Podľa bodu 4.2.5 DCGK v znení zo 7. februára 2017 majú byť za každého člena predstavenstva vykázané príspevky poskytnuté v sledovanom roku (cieľové príp. očakávané hodnoty) ako aj ich prísun (skutočne vyplatené čiastky). Pritom majú byť poskytnuté odmeny ako aj prísuny odlišené podľa fixnej mzdy, vedľajších plnení, jednoročnej alebo viacročnej variabilnej odmeny.

Keďže vzorové tabuľky odporúčané kódexom nezohľadňujú osobitosti odmeňovania v bankách, a preto sú menej vhodné pre banky ako je Commerzbank, vyvinula Commerzbank vlastné tabuľky, ktoré transparentne a zrozumiteľne prezentujú systém odmeňovania. Commerzbank upustila od dodatočného využívania vzorových tabuliek kódexu, nakoľko by to odporovalo želanej prehľadnosti a všeobecnej zrozumiteľnosti správy o odmeňovaní. To Commerzbank uviedla aj vo svojom vyhlásení podľa § 161 Zákona o akciových spoločnostiach. Na rozdiel od zobrazenia v predchádzajúcom roku sa v nasledujúcich tabuľkách už nerozlišuje medzi jednoročnou a viacročnou variabilnou odmenou, ale medzi krátkodobou a dlhodobou odmenou. Je to odôvodnené tým, že do celkovej variabilnej odmeny sa pravidelne započítava aj dosiahnutie firemného cieľa počas obdobia viac ako troch rokov. Výnimky existujú len na základe prechodné úpravy pre novo vymenovaných členov predstavenstva v 1. a 2. roku ich pôsobenia v predstavenstve.

Krátkodobá variabilná odmena predstavuje podľa aktuálneho systému odmeňovania Short Term Incentive. Táto sa z polovice vypláca v hotovosti po uplynutí obchodného roka a druhá polovica sa na základe akcií po uplynutí čakacej doby v trvaní dvanástich mesiacov. Na dlhodobú zložku Long Term Incentive vzniká nárok pod výhradou dodatočného ohodnotenia výkonov až po uplynutí zadrživacej doby v trvaní piatich rokov. Náklady na dôchodkové zabezpečenie jednotlivých členov predstavenstva sú uvedené vo vyššie sa nachádzajúcej tabuľke v stĺpci „Úrokovo očistené zmeny vyplácaných čiastok“. Náklady na dôchodkové zabezpečenie sa tak už opakovane neuvádza v tabuľke prísunov a príspevkov.

Nižšie uvedených tabuľkách sú zobrazené skutočné prísun sumy za rok 2018 a na porovnanie aj hodnoty za predchádzajúci rok za každého člena predstavenstva. Prísun „za“ rok znamená, že napr. STI 2018 je vyplatený v hotovosti v roku 2018 a pri ktorom sú na konci roka stanovené všetky parametre, zobrazený ako prísun za rok 2018, aj keď k vyplateniu dôjde až v roku 2019. Podľa toho je STI 2017 v hotovosti, ktorý bol vyplatený v roku 2018, zobrazený ako prísun za rok 2017.

Prísun Tis. €	Martin Zielke predseda		Frank Annuscheit Chief Operating Officer	
	2018	2017	2018	2017
Fixná odmena	1 313	1 313	750	750
Vedľajšie plnenia	213	129	134	92
Medzisúččet	1 526	1 442	884	842
Krátkodobá variabilná odmena	416	415	270	273
STI 2015 vo virtuálnych akciách (do Q1/2017)	–	128	–	115
STI 2016 vo virtuálnych akciách (do Q1/2018)	328	–	216	–
STI 2017 v hotovosti	–	287	–	158
STI 2018 v hotovosti	88	–	54	–
Dlhodobá variabilná odmena	100	178	95	182
LTI 2014 v hotovosti (do 31.12.2017) ¹	–	178	–	182
LTI 2013 v hotovosti (do 31.12.2018)	100	–	95	–
Spolu	2 042	2 035	1 249	1 297

Prísun Tis. €	Dr. Marcus Chromik Chief Risk Officer (od 1. januára 2016)		Stephan Engels Chief Financial Officer	
	2018	2017	2018	2017
Fixná odmena	750	750	750	750
Vedľajšie plnenia	68	71	129	122
Medzisúččet	818	821	879	872
Krátkodobá variabilná odmena	260	186	273	285
STI 2015 vo virtuálnych akciách (do Q1/2017)	–	–	–	115
STI 2016 vo virtuálnych akciách (do Q1/2018)	206	–	219	–
STI 2017 v hotovosti	–	186	–	170
STI 2018 v hotovosti	54	–	54	–
Dlhodobá variabilná odmena	–	–	87	169
LTI 2014 v hotovosti (do 31.12.2017) ¹	–	–	–	169
LTI 2013 v hotovosti (do 31.12.2018)	–	–	87	–
Spolu	1 078	1 007	1 239	1 326

¹ Maximálna čiastka sa vypočítava z dvojnásobku základnej ročnej mzdy vrátane vedľajších plnení (predovšetkým používanie služobného vozidla s vodičom, bezpečnostné opatrenia a poisťné príspevky na úrazové poistenie) a príslušných daní, ku ktorým sa pripočíta priemer oznámenej variabilnej odmeny za tri predchádzajúce obchodné roky pred ukončením činnosti v orgánoch spoločnosti.

Prísun Tis. €	Michael Mandel Súkromní klienti a podnikatelia (od 23. mája 2016)		Dr. Bettina Orlopp Group Compliance, Group Human Resources, Group Legal (od 1. novembra 2017)		Michael Reuther Firemní klienti	
	2018	2017	2018	2017	2018	2017
	Fixná odmena	750	750	750	125	750
Vedľajšie plnenia	114	102	92	20	141	130
Medzisúčet	864	852	842	145	891	880
Krátkodobá variabilná odmena	193	170	54	30	226	251
STI 2015 vo virtuálnych akciách (do Q1/2017)	-	-	-	-	-	123
STI 2016 vo virtuálnych akciách (do Q1/2018)	133	-	-	-	178	-
STI 2017 v hotovosti	-	170	-	30	-	128
STI 2018 v hotovosti	60	-	54	-	48	-
Dlhodobá variabilná odmena	-	-	-	-	95	174
LTI 2014 v hotovosti (do 31.12.2017) ¹	-	-	-	-	-	174
LTI 2013 v hotovosti (do 31.12.2018)	-	-	-	-	95	-
Spolu	1 057	1 022	896	175	1 212	1 305

¹ V rámci vedľajších plnení sa vykazujú vecné plnenia, dane pripadajúcej na vecné plnenia, ako aj podiely zamestnávateľa k firemnému dôchodkovému zabezpečeniu.

² Prísun z dlhodobej variabilnej odmeny za roky začínajúce rokom 2015 sa vyplácajú až od roku 2021.

Nasledujúca tabuľka vykazuje príspevky pozostávajúce z fixnej odmeny (základná mzda a vedľajšie plnenia) a variabilné odmeny vo výške stanovenej čiastky za dosiahnutie celkového cieľa, krátkodobé, ako aj dlhodobé pod , ako aj minimálnu a maximálnu čiastku celkovej variabilnej odmeny za každého jednotlivého člena predstavenstva.

Na rozdiel od vzorovej tabuľky kódexu platnej pre poskytnuté príspevky sa pridelená variabilná odmena nevykazuje ako cieľová hodnota, t.j. hodnota pri dosiahnutí cieľa na 100 % príp. podobná hodnota stredného scenára pravdepodobnosti. Namiesto toho sa za každého člena predstavenstva vykazujú čiastky zodpovedajúce dosiahnutiu celkového cieľa stanovenej dozornou radou. Tabuľka zohľadňuje skutočné dosiahnutie cieľov zo strany členov predstavenstva a má preto s ohľadom na variabilnú odmenu za uplynulý obchodný rok vyššiu vypovedaciu hodnotu než sú údaje pri fiktívnom dosiahnutí cieľa na 100 %.

40 % čiastky zodpovedajúcej dosiahnutiu celkového cieľa príp. minimálne a maximálne hodnoty pripadajú na krátkodobú variabilnú odmenu (STI). 60 % čiastky zodpovedajúcej dosiahnutiu celkového cieľa príp. uvedené minimálne maximálne hodnoty pripadajú na dlhodobú variabilnú odmenu (LTI). Obe zložky odmeny sú z polovice založené na akciách.

Dozorná rada na svojom zasadnutí dňa 13. februára 2019 stanovila čiastky zodpovedajúce dosiahnutiu celkového cieľa variabilnej odmeny za obchodný rok 2018 z jednotlivých členov predstavenstva. Čiastka zodpovedajúca dosiahnutiu celkového cieľa Prítom nemusí zodpovedať neskoršie vyplatené čiastke. Na jednej strane môže dozorná rada v rámci dodatočného hodnotenia výkonov znížiť podiel pripadajúci na LTI, ak sa pri neskoršom pohľade pôvodne stanovená čiastka už nepovažuje za primeranú. Na strane druhej je polovica variabilnej odmeny založená na akciách. Zmeny kurzu akcie Commerzbank oproti prepočítavaciemu kurzu preto vedú k zmenám vyplácaných čiastok.

Príspevky Tis. €		Pevná odmena		variabilná odmena						celková odmena ²	
		základná mzda	vedľajšie plnenia ¹	krátkodobé		dlhodobé		čiastka zodpovedajúca dosiahnutiu cieľa	Min		Max ³
				STI v hotovosti	STI vo virtuálnych akciách	LTI v hotovosti	LTI vo virtuálnych akciách				
Martin Zielke	2018	1 313	213	88	88	132	132	440	0	2 443	1 966
	2017	1 313	129	287	287	430	430	1 433	0	2 443	2 875
Frank Annuscheit	2018	750	134	54	54	81	81	270	0	1 500	1 154
	2017	750	92	158	158	237	237	790	0	1 500	1 632
Dr. Marcus Chromik	2018	750	68	54	54	81	81	270	0	1 500	1 088
	2017	750	71	186	186	279	279	930	0	1 500	1 751
Stephan Engels	2018	750	129	54	54	81	81	270	0	1 500	1 149
	2017	750	122	170	170	255	255	850	0	1 500	1 722
Michael Mandel	2018	750	114	60	60	90	90	300	0	1 500	1 164
	2017	750	102	170	170	255	255	850	0	1 500	1 702
Dr. Bettina Orlopp	2018	750	92	54	54	81	81	270	0	1 500	1 112
	2017 ⁴	125	20	30	30	44	44	148	0	250	293
Michael Reuther	2018	750	141	48	48	72	72	240	0	1 500	1 131
	2017	750	130	128	128	192	192	640	0	1 500	1 520
Celkom	2018	5 813	891	412	412	618	618	2 060	0	11 443	8 764
	2017	5 188	666	1 129	1 129	1 692	1 692	5 641	0	10 193	11 495

¹ Celková odmena nezahŕňa náklady na dôchodkové zabezpečenie, tieto sú zobrazené v odseku Dôchodkové zabezpečenie.

² V rámci vedľajších plnení sa vykazujú vecné plnenia, dane pripadajúcej na vecné plnenia, ako aj podiely zamestnávateľa k firemnému dôchodkovému zabezpečeniu.

³ Maximálna hodnota v sledovanom roku, t.j. bez prípadných zvýšení kurzu akciového podielu.

⁴ Dr. Bettina Orlopp bola k 1. novembru 2017 vymenovaná za členku predstavenstva.

Zobrazenie odmeňovania predstavenstva podľa Nemeckého účtovného štandardu č. 17 (DRS 17)

Nasledujúce informácie sa vzťahujú na odmeňovanie predstavenstva podľa úpravy DRS 17. Vykázané čiastky sa odlišujú od tých, ktoré sú vykázane s odkazom na DCGK. Táto skutočnosť je zapríčinená tým, že vykazovanie podľa DRS 17 predpokladá osobitnú úpravu. Hlavné rozdiely, ktoré vedú k rozdielnym hodnotám, sú nasledovné:

- zložka LTI z aktuálneho systému odmeňovania sa podľa DRS 17 vykazujú až po vykonaní dodatočného hodnotenia výkonov a po uplynutí 5-ročného zadržavacieho obdobia. Preto nie sú obsiahnuté v tabuľke DRS-17 na rozdiel od tabuľky príspevkov vypracovanej podľa úpravy DCGK.
- Hodnota zložky STI založenej na akciách sa v tabuľke DRS-17 uvádza na základe informácií od dozornej rady a pri uvedení kurzu platného v deň stanovenia čiastok zodpovedajúcich splneniu celkových cieľov. Tým je zohľadnený vývoj kurzu akcie Commerzbank od začiatku roka až po deň stanovenia hodnoty. V tabuľke príspevkov vypracovanej podľa DCGK je táto zložka naproti tomu uvedená s 20 % čiastky zodpovedajúcej splneniu

celkových cieľov. Ide o hodnotu prepočtu na počet kusov virtuálnych akcií a tým bez zohľadnenia vývoja kurzu, takže z toho vyplynie odlišná hodnota.

- Celkové príjmy podľa DRS 17 zahŕňajú aj hotovostnú zložku LTI, ktorá nie je založená na akciách a ktorá spadá pod systém odmeňovania platný do 31.12.2014, a pre ktorú boli splnené všetky nevyhnutné podmienky v sledovanom roku. Celkové príjmy za rok 2017 preto obsahujú aj hotovostnú zložku LTI-EVA z obchodného roka 2014. Táto nie je obsiahnutá v tabuľke príspevkov vypracovanej podľa DCGK, nakoľko príjmy neboli poskytnuté za obchodný rok 2017.

Uvedenie celkových príjmov podľa DRS 17 preto nie je porovnateľné s vykázaním odmeny v tabuľke vypracovanej podľa DCGK. Tieto údaje neodzrkadľujú variabilnú odmenu stanovenú dozornou radou ani vyplatenú čiastku. Uvedenie týchto údajov je však nevyhnutné z účtovných dôvodov.

Príjmy podľa DRS 17 sa vykazujú až vtedy, keď sa prísľub stane právne záväzným. To sa pri hotovostnej zložke ako aj pri zložke LTI založenej na akciách z aktuálneho systému odmeňovania vykonáva až dodatočným ohodnotením výkonov a po uplynutí päťročnej zadr-

žiavavej doby. V prípade LTI za obchodný rok 2017 zrealizuje dozorná rada dodatočné hodnotenie výkonov a až na konci roka 2022. Preto hotovostná zložka ani zložka založená na akciách LTI z aktuálneho systému odmeňovania nie sú vykázané v tabuľke.

Zložky STI sú naproti tomu v zmysle DRS 17 prisľúbené už pri stanovení dosiahnutia cieľov zo strany dozornej rady po uplynutí príslušného obchodného roka. Hotovostná zložka STI je stanovená vo výške 20 % z čiastky zodpovedajúcej dosiahnutiu cieľov. Tým sa zhoduje s vyplatenou čiastkou. Zložka STI založená na akciách je naviazaná na vývoj hodnoty akcie Commerzbank. Podľa DRS 17 musia byť príjmy založené na akciách vykázané v hodnote platnej v momente právoplatného prísľubu, tzn. v momente stanovenia zo

strany dozornej rady. Keďže zložka STI založená na akciách bude vyplatená až po uplynutí 12-mesačnej čakacej doby, a keďže závisí od vývoja kurzu akcie Commerzbank, predstavuje tabuľka podľa toho pre túto zložku len teoretické hodnoty, a nie vyplatené čiastky. Čiastky určené na vyplatenie sú výsledkom vynásobenia uvedeného počtu kusov virtuálnych akcií prepočítavacím kurzom platným ku koncu čakacej lehoty.

Aktuálny systém odmeňovania nepredpokladá poskytovanie akcií, ale len hotovostnú odmenu na základe virtuálnych akcií, tzn. hotovostnú odmenu, ktorá bude vypočítaná na základe vývoja kurzu akcie Commerzbank.

Tis.€	Zložky nezávislé od úspechu		Zložky závislé od úspechu				celkové príjmy podľa DRS 17 ⁶	
	základná mzda	vedľajšie plnenia ³	s krátkodobým stimulujúcim účinkom		s dlhodobým stimulujúcim účinkom ¹	LTI 2014 (v hotovosti) ⁶		
			STI v hotovosti ⁴	STI vo virtuálnych akciách ⁵	počet virtuálnych akcií v kusoch			
Martin Zielke	2018	1 313	213	88	73	11 742	–	1 687
	2017	1 313	129	287	299	23 400	78	2 106
Frank Annuscheit	2018	750	134	54	45	7 210	–	983
	2017	750	92	158	165	12 898	80	1 245
Dr. Marcus Chromik	2018	750	68	54	45	7 210	–	917
	2017 ⁷	750	71	186	194	15 184	–	1 201
Stephan Engels	2018	750	129	54	45	7 210	–	978
	2017	750	122	170	177	13 878	74	1 293
Michael Mandel	2018	750	114	60	50	8 011	–	974
	2017 ⁸	750	102	170	177	13 878	–	1 199
Dr. Bettina Orlopp	2018	750	92	54	45	7 210	–	941
	2017 ⁹	125	20	30	31	2 422	–	206
Michael Reuther	2018	750	141	48	40	6 409	–	979
	2017	750	130	128	133	10 449	76	1 217
Celkom	2018	5 813	891	412	343	55 002	–	7 459
	2017¹⁰	5 188	666	1 129	1 176	92 109	308	8 467

¹ Komponenty závislé od výsledkov s dlhodobým účinkom podľa nového systému odmeňovania sa poskytujú až po ukončení následného hodnotenia výkonnosti zo strany Dozornej rady po ukončení 5-ročného zadržavacieho obdobia, za obchodný rok 2018 to teda bude v roku 2024.

² Čiastky zobrazené ako celkové príjmy podľa DRS 17 za obchodný rok 2018 obsahujú len komponenty, na ktoré existuje zo strany členov predstavenstva právoplatný nárok. Čiastky zobrazené ako celkové príjmy podľa DRS 17 za obchodný rok 2018 pre neobsahujú komponenty LTI, nakoľko na ne neexistuje nárok pred následným hodnotením výkonnosti zo strany Dozornej rady a ukončením 5-ročného zadržavacieho obdobia.

³ V rámci vedľajších plnení sa vykazujú vecné plnenia, dane pripadajúcej na vecné plnenia, ako aj podiely zamestnávateľa k firemnému dôchodkovému zabezpečeniu.

⁴ Vyplatenie v roku 2019 po stanovení čiastky zodpovedajúcej dosiahnutiu cieľov za rok 2018.

⁵ Vyplatenie jeden rok po vyplatení STI v hotovosti. Uvedené čiastky predstavujú hodnoty v momente stanovenia variabilnej odmeny vo februári 2019. Čiastka určená na vyplatenie závisí od budúceho vývoja kurzu akcie Commerzbank. Počet virtuálnych akcií sa vypočíta z pomernej čiastky zodpovedajúcej dosiahnutiu cieľov a priemerného kurzu akcie Commerzbank v mesiacoch november a december 2018.

⁶ Podľa DRS 17 musia byť uvedené aj hotovostné komponenty LTI 2014, ktoré sú splatné po ukončení 4-ročného obdobia 2014 – 2017 a po schválení ročnej závierky za rok 2017. Hotovostný podiel komponentu LTI 2014 ako aj akciové podiely oboch komponentov LTI už boli uvedené vo výročnej správe za rok 2014 a podľa DRS 17 nemusia byť nanovo uvádzané.

⁷ Dr. Marcus Chromik je od 1. januára 2016 členom predstavenstva.

⁸ Michael Mandel je od 23. mája 2016 členom predstavenstva.

⁹ Dr. Bettina Orlopp je od 1. novembra 2017 členom predstavenstva.

¹⁰ Celkové čiastky za rok 2017 týkajúce sa LTI 2014 ako aj celkové príjmy sú nižšie, než je uvedené v správe o odmeňovaní za rok 2017. Táto skutočnosť je odôvodnená tým, že LTI 2014 za Martina Blessinga vo výške 136 tis. Eur a za Markusa Beumera vo výške 74 tis. Eur už nie je uvedená v celkových čiastkach za rok 2017.

Úvery pre členov predstavenstva

Členom predstavenstva boli poskytnuté hotovostné úvery s dobou splatnosti do roku 2051 a na základe úrokových sadzieb vo výške od 0,7% do 2,8%, v prípade prekročenia úverového rámca v jednotlivých prípadoch vo výške do 9,5 %. Úvery sú v prípade potreby zabezpečené hypotekárnymi dlhmi alebo záložnými právami.

Ku dňu rozhodujúceho pre zostavenie súvahy boli členom predstavenstva poskytnuté úvery vo výške 3 494 tis. Eur; v predchádzajúcom roku 3 129 tis. Eur. V roku 2018 boli splatené úvery vo výške 308 000 Eur. Členovia predstavenstva neboli v sledovanom roku s výnimkou nájomných avalov v ručiacom vzťahu voči Commerzbank Aktiengesellschaft.

Úprava systému odmeňovania predstavenstva s účinnosťou od 1. januára 2019

Dozorná rada spoločnosti Commerzbank Aktiengesellschaft upravila dňa 7. novembra 2018 systém odmeňovania na strane jednej na základe požiadaviek novelizovanej vyhlášky o odmeňovaní vo finančnej inštitúcii zo 4. augusta 2017, a na strane druhej rozhodla dozorná rada o tom že variabilné zložky odmeňovania budú čiastočne transformované na fixné zložky odmeňovania. Tieto zmeny sú v platnosti od 1. januára 2019 a boli zmluvne dohodnuté so všetkými členmi predstavenstva. Pritom je potrebné vyzdvihnúť najmä nasledujúce aspekty:

- Systém odmeňovania obsahuje úpravu vrátenia finančných prostriedkov, ktorá umožňuje požadovať späť už vyplatenú variabilnú odmenu za obdobie do 7 rokov od vyplatenia a zrušenie ešte nevyplatennej variabilnej odmeny. Úprava platí za podmienok upravených v § 20 ods. 6 v spojení s § 18 ods. 5 veta tretia bod 1 a 2 Vyhlášky o odmeňovaní vo finančných inštitúciách. Táto úprava sa uplatňuje napr. pri porušení povinností člena predstavenstva alebo zodpovednosti za výrazné straty.
- Všetky nevyhnutné parametre potrebné na kontrolu, či má byť poskytnutá celá čiastka variabilných odmien, sa podrobujú komplexnej analýze.
- Pri novovyňovaných členoch predstavenstva sa predlžuje zadržavacia doba na 1. rok vymenovania a o 2 roky na 7 rokov a na 2. rok vymenovania o 1 rok na 6 rokov.
- Dodatočné hodnotenie výkonnosti vo vzťahu k LTI sa už nevykonáva na základe stanovených kritérií s hranicami závažnosti, ale na základe úplnej kontroly pôvodných rozhodnutí za účelom stanovenia variabilnej odmeny.
- Dividendy počas udržiavacieho obdobia sa vo vzťahu k poskytnutým virtuálnym akciám už nevyrovnávajú.

Ďalej dozorná rada rozhodla o tom, že súčasťou variabilnej odmeny budú čiastočne zmenené na súčasť fixnej odmeny. Pevná základná ročná mzda riadneho člena predstavenstva bola dozornou radou zvýšená zo 750 tis. eur na 990 tis. eur a zároveň bola znížená cieľová čiastka variabilnej odmeny z 1 mil. eur na 660 tis. Eur. Celková cieľová odmena (pevná základná ročná mzda a cieľová čiastka variabilnej odmeny) je na základe toho o 100 tis. eur nižšia než doteraz. Pevná základná ročná mzda predsedu predstavenstva bola zvýšená z 1 312 500 eur na 1 674 247 eur a cieľová čiastka variabilnej odmeny bola znížená z 1 628 640 eur na

1 116 165 eur. Celková cieľová odmena predsedu predstavenstva je tak o 150 728 eur nižšia než doteraz.

Dozorná rada

Zásady systému odmeňovania a odmena za obchodný rok 2017

Odmeňovanie členov dozornej rady je upravené v § 15 Stanov spoločnosti Commerzbank Aktiengesellschaft; v súčasnosti platné znenie bolo prijaté na Valnom zhromaždení dňa 20. apríla 2016.

Podľa týchto ustanovení sa členom Dozornej rady vypláca základná odmena za obchodný rok vo výške 80 tis. Eur. Predsedovi Dozornej rady sa vypláca trojnásobok a podpredsedovi dvojnásobok uvedenej základnej odmeny.

Za členstvo v kontrolnom výbore a rizikovom výbore sa členom Dozornej rady vypláca dodatočne odmena vo výške 30 tis. Eur. Za členstvo v inom výbore Dozornej rady, ktorý sa schádza najmenej raz za kalendárny rok, sa členom Dozornej rady vypláca dodatočne odmena vo výške 20 tis. Eur. Predsedovi Dozornej rady sa vypláca vždy dvojnásobok uvedenej sumy. Táto dodatočná odmena sa vypláca za najviac tri mandáty vo výboroch, pričom sa používajú tri najviac odmeňované mandáty. Členovia Dozornej rady, ktorí boli členmi Dozornej rady len počas časti obchodného roka príp. len

jedného výboru Dozornej rady, dostanú za tento obchodný rok pomernú odmenu zníženú podľa príslušnej doby. Okrem toho sa každému členovi Dozornej rady vypláca odmena za účasť na zasadnutiach Dozornej rady alebo tele konferenciách a zasadnutiach výborov vo výške 1,5 tis. Eur. Za viaceré zasadnutia alebo telefónne konferencie, ktoré sa konajú v jeden deň, sa odmena za zasadnutie sa vypláca len raz. Fixná odmena a odmena za účasť na zasadnutiach sa vyplácajú ku koncu obchodného roka.

Commerzbank Aktiengesellschaft vypláca členom náhrady za výdaje vzniknuté počas výkonu funkcie a daň z pridanej hodnoty pripadajúca na odmenu alebo náhradu výdajov. Predsedovi Dozornej rady sa v primeranom rozsahu poskytujú personálne a vecné prostriedky ako aj sa im poskytujú náhrady za cestovné náklady vzniknuté počas výkonu funkcie ako aj reprezentačné náklady a náklady na bezpečnostné opatrenia.

Členom dozornej rady bude za obchodný rok 2018 vyplatená celková odmena v čistej výške 3 174,0 tis. Eur (predchádzajúci rok: 2 936,3 tis. Eur). Základné odmeny predstavujú 1 842,2 tis. Eur (predchádzajúci rok: 1 839,8 tis. Eur) a odmeny za prácu vo výboroch 910,3 tis. Eur (predchádzajúci rok: 765,0 tis. Eur). Odmeny za účasť na zasadnutiach 421,5 tis. Eur (predchádzajúci rok: 331,5 tis. Eur).

Odmeny boli jednotlivým členom vyplatené v nasledovnej výške:

Tis. €		Základná odmena	Odmena za prácu vo výbore	Odmena za účasť na zasadnutiach	Spolu
Dr. Stefan Schmittmann (od 8. mája 2018)	2018	155,3	77,7	15,0	248,0
	2017	–	–	–	–
Klaus-Peter Müller (do 8. mája 2018)	2018	85,3	42,7	9,0	137,0
	2017	240,0	120,0	19,5	379,5
Uwe Tschäge	2018	160,0	60,0	22,5	242,5
	2017	160,0	60,0	15,0	235,0
Hans-Hermann Altenschmidt (do 8. mája 2018)	2018	28,4	24,9	15,0	68,3
	2017	80,0	70,0	22,5	172,5
Heike Anscheit	2018	80,0	12,9	13,5	106,4
	2017	80,0	–	12,0	92,0
Alexander Boursanoff (od 8. mája 2018)	2018	51,8	–	10,5	62,3
	2017	–	–	–	–
Gunnar de Buhr	2018	80,0	50,0	24,0	154,0
	2017	80,0	49,9	21,0	150,9
Stefan Burghardt	2018	80,0	50,0	19,5	149,5
	2017	80,0	46,8	18,0	144,8
Sabine Ursula Dietrich	2018	80,0	45,9	15,0	140,9
	2017	80,0	20,0	13,5	113,5
Monika Fink (od 8. mája 2018)	2018	51,8	19,4	15,0	86,2
	2017	–	–	–	–
Karl-Heinz Flöther (do 8. mája 2018)	2018	28,4	10,7	10,5	49,6
	2017	80,0	30,0	19,5	129,5
Dr. Tobias Guldemann (od 3. mája 2017)	2018	80,0	68,9	27,0	175,9
	2017	52,7	15,8	10,5	79,0
Dr. Rainer Hillebrand (od 8. mája 2018)	2018	51,8	32,3	10,5	94,6
	2017	–	–	–	–
Christian Höhn (od 8. mája 2018)	2018	51,8	38,8	13,5	104,1
	2017	–	–	–	–
Stefan Jennes (1. február 2017 do 8. mája 2018)	2018	28,4	–	4,5	32,9
	2017	73,3	–	12,0	85,3
Kerstin Jerchel (od 8. mája 2018)	2018	51,8	–	10,5	62,3
	2017	–	–	–	–
Dr. Markus Kerber	2018	80,0	70,0	25,5	175,5
	2017	80,0	70,0	21,0	171,0
Alexandra Krieger	2018	80,0	–	13,5	93,5
	2017	80,0	–	12,0	92,0
Oliver Leiberich (do 8. mája 2018)	2018	28,4	–	4,5	32,9
	2017	80,0	–	12,0	92,0
Dr. Stefan Lippe (do 8. mája 2018)	2018	28,4	10,7	7,5	46,6
	2017	80,0	30,0	13,5	123,5
Beate Mensch (do 8. mája 2018)	2018	28,4	–	3,0	31,4
	2017	80,0	–	12,0	92,0
Anja Mikus	2018	80,0	62,9	25,5	168,4
	2017	80,0	50,0	22,5	152,5
Dr. Roger Müller (do 3. mája 2017)	2018	–	–	–	–
	2017	27,1	–	3,0	30,1
Dr. Victoria Ossadnik (od 8. mája 2018)	2018	51,8	12,9	10,5	75,2
	2017	–	–	–	–
Dr. Helmut Perlet (do 8. mája 2018)	2018	28,4	32,0	10,5	70,9
	2017	80,0	90,0	21,0	191,0
Mark Roach (do 8. mája 2018)	2018	28,4	–	4,5	32,9
	2017	80,0	–	10,5	90,5
Margit Schoffer (do 31. januára 2017)	2018	–	–	–	–
	2017	6,7	2,5	1,5	10,7
Robin J. Stalker (od 8. mája 2018)	2018	51,8	38,8	18,0	108,6
	2017	–	–	–	–
Nicholas Teller	2018	80,0	80,0	25,5	185,5
	2017	80,0	80,0	19,5	179,5
Dr. Gertrude Tumpel-Gugerell	2018	80,0	55,9	25,5	161,4
	2017	80,0	30,0	19,5	129,5
Stefan Wittmann (od 8. mája 2018)	2018	51,8	12,9	12,0	76,7
	2017	–	–	–	–
Spolu	2018	1 842,2	910,3	421,5	3 174,0
	2017	1 839,8	765,0	331,5	2 936,3

Členovia Dozornej rady neposkytovali v roku 2018 poradenské ani sprostredkovateľské príp. iné služby, takže neboli vyplácané žiadne dodatočné odmeny.

Úvery pre členov dozornej rady

Hotovostné úvery boli členom dozornej rady poskytnuté s dobou splatnosti do roku 2042 a na základe úrokových sadzieb vo výške od 1,0% do 4,7%, v prípade prekročenia úverového rámca v jednotlivých prípadoch vo výške do 9,5 %. Úvery boli v prípade potreby zabezpečené hypotekárnymi dlhmi alebo záložnými právami.

Ku dňu rozhodujúceho pre zostavenie súvahy boli členom Dozornej rady vyplatené úvery v celkovej výške 1 578 tis. Eur; v predchádzajúcom roku 3 560 tis. Eur. V roku 2018 boli úvery splatené vo výške 34 000 Eur. Ďalší pokles úverov súvisí so zmenami v obsadení dozornej rady. Členovia Dozornej rady neboli v sledovanom roku v ručiacom vzťahu voči Commerzbank Aktiengesellschaft.

Ostatné údaje

Poistenie D&O

S ohľadom na členov predstavenstva a členov Dozornej rady bolo uzatvorené poistenie zodpovednosti za škody spôsobené na majetku („D&O“). Pre členov predstavenstva a členov Dozornej rady platí spoluúčasť 10% škody, pre všetky poistné udalosti v roku však najviac jedenaplnásobok pevnej ročnej odmeny.

Kúpa alebo predaj akcií spoločnosti

Podľa čl. 19 Nariadenia o zneužívaní trhu č. 596/2014 platí oznamovacia povinnosť a povinnosť zverejňovať obchody riadiacich zamestnancov spoločností kótovaných na burze a ich rodinných príslušníkov. Podľa toho musia byť kúpa a predaj akcií ako aj finančných nástrojov vzťahujúcich sa na Commerzbank od výšky 5 tis. Eur ročne bezodkladne oznamované. Táto oznamovacia povinnosť platí pre predstavenstvo a Dozornú radu.

Spoločnosť Commerzbank Aktiengesellschaft boli v uplynulom obchodnom roku 2018 ohlásené nižšie uvedené obchody, ide pritom o kúpu akcií spoločnosti Commerzbank Aktiengesellschaft:

Deň obchodu	Meno a ohlasovateľa	Príbuzný	Okruh účastníkov	Kúpa /predaj	Počet kusov	Cena €	Objem obchodu €
15.5.2018	Martin Zielke		predstavenstvo	kúpa	4 300	10,9982	47 292,26
15.5.2018	Frank Annuscheit		predstavenstvo	kúpa	4 600	10,9982	50 591,72
15.5.2018	Stephan Engels		predstavenstvo	kúpa	4 000	10,9982	43 992,80
15.5.2018	Michael Reuther		predstavenstvo	kúpa	4 600	10,9982	50 591,72

Údaje podľa § 289 nemeckého Obchodného zákonníka

Údaje podľa § 289a ods. 1 nemeckého Obchodného zákonníka a podrobná správa

Zloženie základného imania

Základné imanie spoločnosti predstavuje ku koncu obchodného roka 1 252 357 634,00 Eur a je rozdelené na 1 252 357 634 kusových akcií. Akcie znejú na majiteľa. Spoločnosť Commerzbank vydala len kmeňové akcie, na ktoré sa vzťahujú rovnaké práva a povinnosti. Každéj akcii prislúcha jeden hlas.

Obmedzenia týkajúce sa hlasovacích práv prevodu; spôsob kontroly hlasovacích práv pri účasti zamestnancov

Obmedzenia týkajúce sa hlasovacích práv alebo prevodu akcií nám nie sú známe. Zamestnanci, ktorí vlastnia akcie spoločnosti Commerzbank, uplatňujú svoje kontrolné práva ako ostatní akcionári podľa ustanovení zákona a stanov.

Akcie so špeciálnymi právami udeľujúcimi kontrolné oprávnenia

Akcie so špeciálnymi právami udeľujúcimi kontrolné oprávnenia neexistujú.

Vymenovávanie a odvolávanie členov predstavenstva a zmeny Stanov

Členov predstavenstva vymenováva a odvoláva Dozorná rada podľa § 84 Zákona o akciových spoločnostiach a § 6 ods. 2 Stanov. Pred vymenovaním členov predstavenstva je potrebné Spolkovému úradu pre dohľad nad poskytovaním finančných služieb, Nemeckej spolkovej banke a Európskej centrálnej banke preukázať, že títo členovia sú spoľahliví, odborne spôsobilí a v dostatočnej miere budú banke k dispozícii. Odborná spôsobilosť predpokladá, že členovia predstavenstva majú dostatočné teoretické a praktické poznatky obchodnej činnosti banky ako aj riadiace skúsenosti (§ 24 ods. 1 bod 1, § 25c ods. 1 Zákona o úverovaní, článok 93 Nariadenia EÚ č. 468/2014 (Nariadenie o rámci jednotného mechanizmu dohľadu). Podľa § 6 ods. 1 stanov má predstavenstvo najmenej 2 členov; dozorná rada podľa § 6 ods. 2 stanov určuje počet členov predstavenstva. Ak jeden člen predstavenstva chýba, môže byť tento bez toho, aby dozorná rada vymenovala nového člena, v nevyhnutných prípadoch vymenovaný súdom podľa § 85 Zákona o akciových spoločnostiach. Každá zmena Stanov podlieha podľa § 179 ods. 1 veta prvá Zákona o akciových spoločnostiach uzneseniu Valného zhromaždenia. Ak zákon nepredpisuje väčšinu základného imania zastúpeného pri prijímaní uznesení, postačuje jednoduchá väčšina zastúpeného imania (§ 19 ods. 3 veta druhá Stanov). Oprávnenie na zmenu Stanov týkajúcu sa ich znenia bolo

podľa § 10 ods. 3 Stanov v súlade s § 179 ods. 1 veta druhá Zákona o akciových spoločnostiach prevedené na Dozornú radu.

Oprávnenia predstavenstva na vydávanie a odkupovanie akcií

Predstavenstvo je so súhlasom Dozornej rady oprávnené na zvýšenie základného imania vo výške najviac 569 253 470,00 Eur vydaním nových akcií podľa § 4 ods. 3 Stanov platných k 31. 12. 2015 (povolené imanie 2015). Predstavenstvo je takisto so súhlasom Dozornej rady oprávnené vylúčiť právo na odber akcií v istých prípadoch, najmä za účelom zvýšenia základného imania vecnými vkladmi.

Okrem toho Valné zhromaždenie z 30. apríla 2015 poverilo predstavenstvo na vydanie zameniteľných a opčných dlhopisov a/alebo úžitkových práv (s alebo bez práva na zmenu a/alebo opciu) oproti hotovostným alebo vecným plneniam v celkovej nominálnej čiastke do 13 600 000 000,00 Eur. Finančné nástroje môžu byť upravené aj tak, že budú v čase vydania uznané ako nástroje dodatočného jadrového kapitálu (Additional Tier 1 Capital). Pre tento účel je podľa § 4 ods. 4 Stanov k dispozícii podmienené imanie vo výške do 569 253 470,00 Eur (podmienené imanie 2015). Predstavenstvo je na základe súhlasu Dozornej rady oprávnené vylúčiť odberové právo v istých prípadoch, najmä vtedy, ak sa finančné nástroje vydávajú oproti vecným plneniam).

S ohľadom na podrobnosti o povolenom a podmienenom imaní, najmä o dobe platnosti a podmienkach uplatnenia, odkazujeme na podrobné vysvetlivky v prílohe č. 29 a 30.

Oprávnenia predstavenstva na zvýšenie základného imania z povoleného a podmieneného imania, na vydanie zameniteľných a opčných dlhopisov a pôžitkových práv umožňujú banke primerane a aktuálne reagovať na pozmenené kapitálové potreby.

Okrem toho Valné zhromaždenie z 30. apríla 2015 splnomocnilo predstavenstvo podľa § 71 ods. 1 bod 7 Zákona o akciách na kúpu a predaj vlastných akcií za účelom obchodovania s cennými papiermi, a to do 29. apríla 2020. Objem za týmto účelom získaných akcií nesmie na konci dňa presiahnuť 5% základného imania Commerzbank Aktiengesellschaft. Cena, za ktorú bude nadobudnutá vlastná akcia, nesmie byť tri burzové dni pred dňom kúpy o 10% vyššia alebo nižšia než stredná hodnota akciových kurzov (konečných dražobných cien príp. porovnateľných následných cien akcie Commerzbank v obchodnom systéme Xetra príp. v porovnateľnom následnom systéme Burzy cenných papierov vo Frankfurte.

Podstatné dohody pri zmene kontroly v dôsledku ponuky na prevzatie

Spoločnosť Commerzbank v rámci rámcových dohôd ISDA s časťou zmluvných partnerov dohodla pre prípad zmeny kontroly v rámci Commerzbank právo na mimoriadnu výpoveď v prospech týchto zmluvných partnerov. Právo na výpoveď spravidla predpokladá podstatné zhoršenie bonity spoločnosti Commerzbank. Jednotlivé zmluvy uzatvorené v rámci týchto rámcových dohôd by museli byť v prípade výpovede vyúčtované v trhovej hodnote, ktorú je možné

zistíť každý burzový pracovný deň. Prítom však nie je možné vylúčiť, že výpoveď klienta s mimoriadne veľkým objemom obchodov môže mať na základe možných platobných záväzkov banky napriek tomu podstatný dopad na majetkovú, finančnú a výnosovú situáciu spoločnosti Commerzbank.

Dohody o odškodnení v prípade ponuky na prevzatie

Dohody o odškodnení pre prípad ponuky na prevzatie neboli uzatvorené s členmi predstavenstva ani so zamestnancami spoločnosti Commerzbank.

Podiely na imaní viac ako 10% hlasovacích práv

Podľa oznámenia o hlasovacích právach zo 4. júna 2013 sa Fond na stabilizáciu finančného trhu podieľa na Commerzbank Aktiengesellschaft v rozsahu 17,15 % imania oprávneného na hlasovanie. Ak ostal vtedy nahlásený podiel na hlasovacích právach nezmenený, bol by podiel Fondu na stabilizáciu finančného trhu na Commerzbank Aktiengesellschaft v apríli 2015 ca 15,6 % imania oprávneného na hlasovanie.

Údaje podľa § 289 ods. 4 nemeckého Obchodného zákonníka

Cieľ interného systému na riadenie kontrol a rizík s ohľadom na finančné výkazníctvo spočíva v tom, aby podľa účtovných predpisov vyplývajúcich z nemeckého Obchodného zákonníka a z predpisov IFRS ročná a koncernová závierka sprostredkovala skutočnostiam zodpovedajúci obraz majetkovej, finančnej a výnosovej situácie. V spoločnosti Commerzbank sú interný kontrolný systém a systém riadenia rizika – oba s ohľadom na finančné výkazníctvo – spojené do metodiky a realizácie. V ďalšej časti tejto správy sa preto bude používať pojem „IKS“ (interný kontrolný systém). Podrobnosti o systéme riadenia rizík sú uvedené v správe o rizikách na strane 41 nasl..

Cieľ riadneho finančného vykazovania je ohrozovaný existenciou rizík, ktoré vplývajú na finančné výkazníctvo. Prítom nie je podstatné, či je toto spôsobené jedinou skutočnosťou alebo kombináciou viacerých skutočností.

Riziká pre finančné výkazníctvo môžu vznikáť aj v dôsledku chýb v obchodných postupoch. Okrem toho môže podvodné správanie viesť k chybnému uvádzaniu informácií. Preto musí banka zabezpečiť, aby boli riziká týkajúce sa chybnej prezentácie, hodnotenia alebo vykazovania informácií vo finančných výkazoch minimalizované.

Interný kontrolný systém spoločnosti Commerzbank sa orientuje na dosiahnutie dostatočnej istoty týkajúcej sa dodržiavania platných právnych požiadaviek, riadneho a hospodárneho vykonávania obchodných činností a úplnosť a správnosť finančného výkazníctva. Prítom musí byť zohľadnené, že napriek všetkým opatreniam ban-

ky nemôžu zavedené metódy a postupy interného kontrolného systému nikdy poskytnúť absolútnu, avšak len dostatočnú istotu.

Zákonné zásady a smernice

V § 289 ods. 4 nemeckého Obchodného zákonníka je zo strany zákonodarcu definované, že kapitálové spoločnosti musia v správe o stave spoločnosti popísať podstatné znaky svojho interného kontrolného systému. V spoločnosti Commerzbank sa uplatňujú zásady na vytvorenie interného kontrolného systému, ktoré sú stanovené v rámci minimálnych požiadaviek na riadenie rizík.

Základom pre vytvorenie interného kontrolného systému banky je medzinárodne platný rámec, ktorý vyvinul „Committee of Sponsoring Organisations of the Treadway Commission“ (COSO). Tieto rámcové predpisy sa používajú v Commerzbank na dosiahnutie nasledovných cieľov:

- efektívnosť a účinnosť obchodných procesov
- dodržiavanie platných zákonov a predpisov
- spoľahlivosť finančného výkazníctva

S ohľadom na hodnotenie rizík účtovných procesov požadované v rámci COSO (napr. zabezpečenie úplnosti evidovaných transakcií alebo správneho ocenenia v rámci súvahy) a ohľadom na spoľahlivosť finančného výkazníctva sa banka riadi podľa odporúčaní „International Standards of Auditing and Quality Control, No. 315, 2009 Edition“ (ďalej ako ISA číslo 315)“.

Organizácia

Základom pre riadenie spoločnosti s príslušnou strategickou orientáciou celkového koncernu, ktorá sa riadi podľa rizikových aspektov, je Písomne definovaný poriadok (SFO). SFO predstavuje zrozumiteľnú ako aj priebežne aktualizovanú prezentáciu organizácie a postupov, vrátane kompetenčného poriadku spoločnosti.

Tento rámec stanovuje pre všetky jednotky jednotné a záväzné minimálne požiadavky na organizáciu s ohľadom na dokumentáciu a aktualizáciu. Primárnym prvkom je prítom zásada jednoznačného priradenia zodpovednosti vychádzajúca z plánu rozdelenia obchodných oblastí pre predstavenstvo až po jednotlivé kompetencie na úrovni zamestnancov. Rozsah a vybudovanie rámca pre riadenie spoločnosti sa orientujú podľa právnych a regulárnych požiadaviek ako aj podľa "Firemnej ústavy Commerzbank", ktorú schválilo predstavenstvo. Prítom rámec pre riadenie spoločnosti uplatňuje podstatné ustanovenia firemnej ústavy vo forme praktických nariadení a obsahuje nasledovné prvky:

- rozdelenie obchodných oblastí pre predstavenstvo
- rokovacie poriadky
- organizačné štruktúry
- poverenia na vykonanie úkonov
- kompetenčné pravidlá

Úlohy, ktoré obsahovo nesúvisia, sú v banke organizované podľa zásady rozdelenia funkcií v rôznych oblastiach. Okrem toho sa na minimalizáciu rizík vo finančnom výkazníctve vykonávajú kontroly podľa princípu štyroch očí.

Zodpovednosť za implementáciu, uplatňovanie a realizáciu interného kontrolného systému má primárne predstavenstvo, s ohľadom na účtovné procesy člen predstavenstva zodpovedný za finančnú oblasť (CFO). Kým celkové predstavenstvo je zodpovedné za vybudovanie a preukázanie primeranosti interného kontrolného systému banky, je člen predstavenstva zodpovedný za finančnú oblasť zodpovedný za vybudovanie kontrol vo forme primeraných kontrolných krokov a ich integráciu do príslušných procesov ako aj za efektivitu interného kontrolného systému pre finančné výkazníctvo. Člen predstavenstva zodpovedný za finančnú oblasť zodpovedá za riadne vyhotovenie riadnej a koncernovej závierky.

Pri sledovaní finančného výkazníctva poskytuje na to vytvorený kontrolný výbor Dozornú radu. Tento výbor podporuje Dozornú radu pri monitorovaní účtovníctva, účinnosti systému na riadenie rizík, najmä interného kontrolného systému, compliance a interného revízneho systému. Okrem toho výbor podporuje Dozornú radu pri realizácii auditov, najmä pri zabezpečení nezávislosti audítora a jeho výkonov. Ďalej výbor sleduje aj bezodkladné odstraňovanie nedostatkov zistených audítorom.

Odbor internej kontroly (Group Audit) podáva každý rok správy Dozornej rade príp. radou vytvoreným výborom o revíznej činnosti a podstatných výsledkoch kontrol.

Za vyhotovenie ročných závierok v súlade s príslušnými zákonmi ako aj internými a externými smernicami je zodpovedný finančný odbor (Group Management Finance (GM-F)).

V rámci finančného odboru sa oddelenie účtovných postupov a smerníc zaoberá vypracovávaním a komunikáciou o koncernových smerniciach na vyhotovenie súvah. Podporuje koncernové a správne zostavovanie súvahy formou definovania a dohody o smerniciach na zostavenie súvahy.

Finančný odbor prijíma podporu týkajúcu sa účtovníctva aj od ostatných oddelení banky, najmä zo strany odboru pre IT (Group Information Technology), ktorý zodpovedá za prípravu a technický rozvoj IT systémov používaných pri účtovníctve.

Kontroly za účelom minimalizácie rizík

Kontroly sú v banke technicky aj manuálne (organizačne) integrované priamo do prevádzkových postupov. Technické kontroly sa uplatňujú v používaných IT systémoch a pozostávajú z kontrolných súčtov a kontrolných číslíc. Technické kontroly dopĺňajú manuálne súčasti kontrol, ako napr. zisťovanie údajov na obrazovke, ktoré vykonávajú príslušní zamestnanci. Kvalita údajov pri technickom zisťovaní je zabezpečená na základe organizačných opatrení v rámci zásady štyroch očí, kompetenčných pravidiel, oddelenia funkcií a na základe technických opatrení (udelenie IT oprávnení). Počas ďalšieho spracovania dodatočné kontroly zabezpečujú úplnosť a správnosť preberaných údajov.

Kontroly zo strany skupiny pre audit

Odbor pre audit (Group Audit) vykonáva na základe poverenia zo strany predstavenstva nezávisle, objektívne a s orientáciou na kontroly kontrolné činnosti, ktoré sú zamerané na to, aby boli obchodné procesy spoločnosti Commerzbank podporené s ohľadom na ich riadne vykonanie, bezpečnosť a hospodárnosť. Odbor pre audit (Group Audit) podporuje predstavenstvo tým, že hodnotí primeranosť a účinnosť interného kontrolného systému a riadenia rizík, sleduje revíziu podstatných projektov a navrhuje odporúčania. Tým prispieva k zabezpečeniu obchodných postupov a majetku. Odbor pre audit (Group Audit) pôsobí zároveň ako revízny orgán koncernu v rámci riadenia rizík skupiny a prítom dopĺňa činnosť revíznych oddelení v dcérskych spoločnostiach.

Odbor pre audit (Group Audit) spadá priamo pod predstavenstvo a podáva mu správy. Odbor plní svoje úlohy samostatne a nezávisle. Najmä pri výkazníctve a hodnotení výsledkov kontrol nie je odbor viazaný na žiadne príkazy. Vychádzajúc z minimálnych požiadaviek na riadenie rizík sa kontrolná činnosť na základe kontrol orientovaných na riziká vzťahuje v zásade na všetky aktivity a procesy koncernu, nezávisle od toho, či budú tieto vykonávané v koncerne alebo či budú vyčlenené do externého prostredia. Kontrola účinnosti a primeranosti interného kontrolného systému zahŕňajú systémy na riadenie rizík a riziko controlling, výkazníctvo, informačné systémy ako aj finančné výkazníctvo. Pre účely plnenia svojich úloh má odbor pre audit neobmedzené právo na informácie.

O každej kontrole vyhotovuje odbor pre audit písomnú správu, ktorá sa okrem iného zasiela príslušným členom predstavenstva. Na základe správ z kontrol odbor pre audit sleduje a dokumentuje včasné odstraňovanie zistených nedostatkov. Pri nedodržaní tohto postupu sa bude realizovať eskalačná procedúra. Okrem toho vyhotovuje odbor pre audit výročnú správu o kontrolách vykonaných počas obchodného roka, o zistených podstatných nedostatkoch ako aj o vykonaných opatreniach a predkladá ju predstavenstvu.

Proces finančného výkazníctva

Procesy používané v účtovníctve Commerzbank podporujú rôzne IT systémy, ktoré sú zapojené do príslušných postupov. Od roku 2015 sa ročná závierka za Commerzbank AG (tuzemsko) sa predkladá s novou finančnou architektúrou, ktorá pozostáva z nového Financial Data Warehouse ako súborom základných údajov a štandardného softvéru SAP (finančná funkcia). Tak existuje pre závierku podľa IFRS ako aj podľa Obchodného zákonníka jednotné riešenie pre Commerzbank AG (tuzemsko) na základe dôsledných finančných údajov.

V rámci ohlasovacích procesov pre účely finančného výkazníctva sa všetky informácie, ktoré sú relevantné pre zostavenie závierky koncernu Commerzbank podľa IFRS a Commerzbank Aktiengesellschaft podľa nemeckého Obchodného zákonníka, zašlú z ohlasovacích miest (Commerzbank Aktiengesellschaft tuzemsko, dcérske spoločnosti a zahraničné pobočky) do centrály. Tieto údaje sa zasielajú prostredníctvom osobitného online systému priamo do kon-

solidačného softvéru SAP EC-CS, ktorý je prispôsobený potrebám banky. Dcérske spoločnosti ohlasujú údaje podľa IFRS, tuzemské a zahraničné pobočky okrem toho vyhotovujú hlásenia podľa nemeckého Obchodného zákonníka. Automaticky sa kontroluje konzistentnosť údajov, predtým, než sa tieto zašlú do centrály. Po úspešnom dokončení všetkých kontrol správnosti je možné dokončiť jednotlivé hlásenia. Na základe týchto údajov sa v centrále vykonávajú ďalšie kontroly správnosti údajov. Po úspešnom ukončení týchto kontrol sa realizujú všetky konsolidačné kroky za účelom vyhotovenia koncernovej závierky podľa IFRS a vyhotovenie jednotlivých závierky spoločnosti Commerzbank Aktiengesellschaft podľa nemeckého Obchodného zákonníka. Opatrenia na vyhotovenie koncernovej závierky pritom pozostávajú z rôznych jednotlivých konsolidačných krokov (ako napr. konsolidácia kapitálu, dlhov, nákladov a výnosov), prepočtov mien a eliminácie priebežného zisku.

Výkazníctvo podľa špecifických segmentov je zabezpečené samostatným IT systémom. Pritom sa tieto údaje porovnávajú s údajmi z účtovníctva.

Opatrenia na ďalšie doladenie interného kontrolného systému v súvislosti s finančným výkazníctvom

Interný kontrolný systém je s ohľadom na finančné výkazníctvo upravený podľa potrieb koncernu Commerzbank. Pritom neustále prebieha jeho ďalší rozvoj. Za týmto účelom bola do GM-F/GM-FO ako trvalé opatrenie implementovaná iniciatíva „Control Environment Initiative (CEI)“. Základom pre iniciatívu CEI je ďalší rozvoj tzv. „procesnej mapy“ GM-F/GM-FO. Na tejto procesnej mape sú zhora nadol zobrazené všetky podstatné procesy, ktoré sa doladujú prostredníctvom procesných popisov. Za týmto účelom sú identifikované riziká s ohľadom na spoľahlivosť finančného výkazníctva podľa rámca COSO. Pritom sa banka opiera o odporúčania ISA 315 a skúma, či je možné riziko priradiť nasledovným trom kategóriám a ich popisom:

- výroky o druhu obchodných prípadov: vznik, úplnosť, správnosť, priradenie období a účtov;
- výroky o zostatkoch na účtoch ku dňu rozhodujúcemu pre zostavenie súvahy: existencia, práva a povinnosti, úplnosť, hodnotenie a priradenie;
- výroky o zobrazení v rámci závierky a k údajom uvedeným v závierke: existencia, práva a povinnosti, úplnosť, vykázanie a zrozumiteľnosť, správnosť a hodnotenie.

Za účelom minimalizácie identifikovaných rizík boli implementované príslušné kontroly. Pre účely účinnosti interného kontrolného systému predstavuje dizajn – čiže štruktúra kontroly a primeraných kontrolných krokov a ich zapojenie do príslušného procesu – a operatívna realizácia kontrol rozhodujúce faktory na minimalizáciu rizík.

Interný kontrolný systém je s pohľadom na finančné výkazníctvo posilnený o pravidelné hodnotenie efektívnosti a účinnosti podstatných kontrol ako aj formou pravidelného hodnotenia kontrolnej činnosti.

Prostredníctvom tohto jednotného postupu má byť zabezpečené, aby boli identifikované a minimalizované riziká a aby bolo možné sa vyhnúť prípadnému chybnému vývoju.

Ostatné údaje

Po dni rozhodujúcom pre zostavenie súvahy neboli vykonané žiadne podstatné zmeny na internom kontrolnom systéme finančného výkazníctva.

Údaje podľa § 340a ods. 1a Obchodného zákonníka v spojení s § 289b ods. 3 Obchodného zákonníka

Údaje podľa § 340a ods. 1a Obchodného zákonníka v spojení s § 289b ods. 3 Obchodného zákonníka je možné vo forme súhrnnej a nefinančnej správy nájsť vo výročnej správe koncernu Commerzbank na strane 44 nasl. príp. na strane www.nachhaltigkeit.commerzbank.de/NFE2018.

Správa Corporate-Governance a údaje podľa § 289f Obchodného zákonníka

Corporate Governance v zmysle zodpovedného a transparentného riadenia a kontroly spoločnosti, ktorá je zameraná na udržateľnú tvorbu hodnôt, má v Commerzbank odjakživa veľký význam. Preto podporujeme – predstavenstvo a Dozorná rada – Nemecký kódex Corporate Governance a tým aj sledované ciele a účely.

V nasledujúcich odsekoch vysvetľujeme Corporate Governance podľa bodu 3.10 Nemeckého kódexu Corporate Governance. Táto správa okrem toho obsahuje vysvetlivky k riadeniu spoločnosti podľa § 289a Obchodného zákonníka.

Odporúčania Nemeckého kódexu Corporate Governance

Banka každý rok vysvetľuje, či dodržala a dodržiava odporúčania Komisie a rovnako oznamuje, prečo neboli niektoré odporúčania dodržané. Toto vyhlásenie predstavenstva a Dozornej rady sa zverejňuje na internetových stránkach Commerzbank (<http://www.commerzbank.de>). Tam sa nachádza aj archív s vyhláseniami o dodržaní odporúčania od roku 2002. Aktuálne vyhlásenie bolo odovzdané v novembri 2018.

Commerzbank dodržiava odporúčania Nemeckého kódexu Corporate Governance takmer v plnom rozsahu, avšak odchyľuje sa od neho len v týchto bodoch:

- V bode 4.2.1 Kódexu sa odporúča, aby rokovací poriadok upravil prácu predstavenstva, vrátane rozdelenia oblastí pôsobenia členov predstavenstva. Predstavenstvo si so súhlasom Dozornej rady stanovilo rokovací poriadok. Rozdelenie oblastí činnosti však bolo zadefinované mimo rokovacieho poriadku. Tak je zabezpečená nevyhnutná flexibilita pri realizovaných zmenách a tým aj efektívne rozdelenie práce. Dozorná rada je informovaná o zmenách, a tým je zapojená do rozdelenia oblastí činnosti. Rokovací poriadok predstavenstva, vrátane rozdelenia oblastí pôsobenia členov predstavenstva, je zverejnený na internetových stránkach Commerzbank.

- Podľa bodu 4.2.3 ods. 2 veta šiesta Kódexu má odmena členov predstavenstva vykazovať celkovo aj s ohľadom na variabilné zložky maximálne čiastky. Hlavné časti systému odmeňovania banky sú pevná ročná mzda ako aj variabilná odmena s jednotnou cieľovou čiastkou. S ohľadom na variabilnú odmenu zisťuje Dozorná rada po uplynutí obchodného roka na základe vopred dohodnutých cieľov čiastku zodpovedajúcu dosiahnutiu celkových cieľov. Pre túto čiastku platí horná hranica vo výške 1,4-násobku fixnej odmeny zistenej podľa ustanovení Vyhlášky o odmeňovaní vo finančných inštitúciách. Do 50 % čiastky zodpovedajúcej dosiahnutiu celkových cieľov sa poskytuje vo virtuálnych akciách; preto prevažne platí zadržiavacia doba v trvaní 5 rokov a čakacia doba v trvaní ďalších 12 mesiacov. Na konci čakacej doby sa v hotovosti vyplatí protihodnota virtuálnych akcií Commerzbank – pod výhradou rôznych kontrolných krokov na zabezpečenie udržateľného rozvoja. Zmeny akciových kurzov počas tohto obdobia nevedú k zmene virtuálnych akcií, ktoré majú byť poskytnuté, a tým ani k zmene čiastky určenej na výplatu. Táto čiastka nie je výškovo obmedzená. Podľa koncepcie systému odmeňovania majú byť členovia predstavenstva ako prvok udržateľného odmeňovania od zistenia čiastky zodpovedajúcej dosiahnutiu celkových cieľov v riziku s ohľadom na vývoj virtuálnych akcií. Obmedzenie príležitosti na podieľaní sa na pozitívnom vývoji kurzu by nebolo primerané najmä na pozadí toho, že neexistuje obmedzenie pre kurzové straty.

- S ohľadom na odmeňovania predstavenstva má byť podľa bodu 4.2.3 ods. 2 veta ôsma Kódexu vylúčená dodatočná zmena cieľov podľa úspechu alebo porovnateľných parametrov variabilných zložiek odmeňovania. Podľa Zákona o akciových spoločnostiach by mala Dozorná rada v prípade mimoriadneho vývoja dohodnúť možnosť obmedziť variabilnú odmenu predstavenstva. Podľa toho je Dozorná rada Commerzbank oprávnená upraviť pri mimoriadnom vývoji cieľové hodnoty a ostatné parametre variabilných zložiek odmeňovania, aby boli primerane neutralizované pozitívne ako aj negatívne dopady na dosiahnuteľnosť cieľových hodnôt, pričom v každom prípade musí byť rešpektovaná horná hranica variabilnej odmeny.

- Kódex v bode 4.2.3 ods. 3 odporúča, aby Dozorná rada pri prísluboch zabezpečenia v prospech predstavenstva stanovila cieľnú úroveň zabezpečenia – aj po uplynutí činnosti v predstavenstve – a pritom zohľadnila z toho vyplývajúce ročné ako aj dlhodobé náklady pre spoločnosť. Dôchodkové zabezpečenie predstavenstva je založené na príslube plnenia, pre ktorý sa nedefinuje konkrétna úroveň zabezpečenia. Skôr má každý člen predstavenstva nárok na ročný prvok zabezpečenia, ktorého výška sa určuje podľa pevnej percentuálnej sadzby ročnej základnej mzdy jednotlivého člena predstavenstva. Zvýšenia pevnej ročnej základnej mzdy tak vedú len k zvýšeniu prvku zabezpečenia, ak o tom výslovne rozhodne Dozorná rada. Podľa definície percentuálnej sadzby – a pri nezohľadnení poistno-matematických vplyvov - závisí definitívna výška dosiahnutých nárokov na dôchodkové zabezpečenie člena predstavenstva len od dĺžky pôsobenia v predstavenstve. Na základe uvedenia pevnej percentuálnej sadzby príslušnej ročnej základnej mzdy sa pre Dozornú radu stávajú ročné a dlhodobé náklady pre spoločnosť transparentnými. Skutočné ročné náklady pre spoločnosť závisia od poistno-matematických vplyvov. Vzdanie sa definovania cieľovej úrovne zabezpečenia v súvislosti s transformáciou na príslub plnenia zodpovedá podnikateľskej praxi, ktorá sa čo viac presadzuje.

- Podľa odseku 4.2.5 veta 5 a 6 kódexu majú byť v správe o odmeňovaní uvádzané niektoré informácie o odmeňovaní predstavenstvá v definovaní vzorových tabuľkách. Vzorové tabuľky však nezohľadní osobitosti odmeňovanie nám v bankových inštitúciách, a preto sú menej vhodné pre Commerzbank AG. Aj preto sa bude Commerzbank AG vo svojej správe o odmeňovaní za rok 2017 odchyľovať od tohto odporúčania. Commerzbank AG vlastné tabuľky, ktoré transparentne a zrozumiteľne prezentujú systém odmeňovania. Commerzbank upustila od dodatočného využívania vzorových tabuliek kódexu, nakoľko by to odporovalo želannej prehľadnosti a všeobecnej zrozumiteľnosti správy o odmeňovaní.

- Podľa bodu 5.3.3 Kódexu by mala Dozorná rada vytvoriť nominačný výbor, ktorý výhradne pozostáva zo zástupcov vlastníkov podielov. Podľa § 25d ods. 11 veta druhá bod 1 Zákona o úverovaní má nominačný výbor Dozornú radu podporovať pri identifikácii kandidátov na členov vedenia úverových inštitúcií. Túto úlohu predtým v rámci Commerzbank plnil prezidiálny výbor, ktorého členom boli aj zástupcovia zamestnancov. Za účelom zachovať osvedčenú prax Commerzbank pri účasti zástupcov zamestnancov a vlastníkov podielov pri výbere kandidátov pre predstavenstva sú dvaja členovia nominačného výboru Dozornej rady Commerzbank zástupcovia zamestnancov.

- Podľa bodu 5.4.1 ods. 2 veta druhá Kódexu by mala Dozorná rada stanoviť pre svoje zloženie konkrétne ciele, ktoré pri reš-

pektovaní špecifickej firemnej situácie zohľadňujú medzinárodné pôsobenie spoločnosti, potenciálne konflikty záujmov, počet nezávislých členov Dozornej rady v zmysle bodu 5.4.2 Kódexu, vekovú hranicu pre členov Dozornej rady a hranicu pravidiel pre dĺžku pôsobenia v Dozornej rade ako aj rozmanitosť. Dozorná rada Commerzbank definuje pre svoje zloženie pravidielne konkrétne ciele a zohľadňuje pritom kritériá uvedené v bode 5.4.1 ods. 2 veta druhá. Dozorná rada nestanovila len hranicu pravidiel pre dĺžku pôsobenia v Dozornej rade. Z pohľadu Dozornej rady musí byť o pokračovaní príslušnosti často rozhodované individuálne vo vzťahu k jednotlivému členovi Dozornej rady. Táto požiadavka sa naplňuje na základe definovanej regulačnej hranice, ktorá dozornej rade umožňuje v odôvodnených individuálnych prípadoch výnimky, a ktorá považuje ustanovenia Zákona o spolurozhodovaní pre zástupcov zamestnancov za prednostné. Tým boli aj do budúcnosti úplne splnené odporúčania kódexu podľa ods. 5.4.1 ods. 2 druhá veta.

Podnety Nemeckého kódexu Corporate Governance

Commerzbank v širšom rozsahu splňa podnety Nemeckého kódexu Corporate Governance a odchyľuje sa od neho len v týchto niekoľkých bodoch:

- Na rozdiel od bodu 2.3.2 je zástupca s hlasovacími právami v zásade zastihnutelný len do dňa pred konaním Valného zhromaždenia. Avšak akcionári, ktorí sú prítomní alebo zastúpení na Valnom zhromaždení, majú možnosť udeliť pokyny zástupcovi s hlasovacími právami ešte aj v deň konania Valného zhromaždenia.
- Bod 2.3.3 obsahuje podnet, aby sa Valné zhromaždenie v plnom rozsahu prenášalo cez internet. Commerzbank prenáša príhovory predsedu Dozornej rady a predsedu predstavenstva, avšak nie všeobecnú debatu. Tak majú akcionári možnosť – bez zafarbenia verejným prenosom – diskutovať s administratívou. Od obchodného roka 2019 bude Commerzbank prenášať rokovanie valného zhromaždenia pre akcionárov v plnom rozsahu na internete, čím splní podnety uvedené v odseku 2.3.3.

Firemné hodnoty a riadiace praktiky Commerzbank AG

Commerzbank uznáva svoju podnikateľskú, ekologickú a spoločenskú zodpovednosť. S cieľom zabezpečiť udržateľné riadenie spoločnosti definovala banka rozsiahle štandardy v rôznych oblastiach svojho pôsobenia, ktoré sú zverejnené na internetovej stránke Commerzbank na <https://www.commerzbank.de>.

Hodnoty Com takto to hovoria záväznú a zaväzujúcu firemnú kultúru. Predstavujú základný kameň pre podnikateľskú, ale aj individuálnu zodpovednosť každého jednotlivého zamestnanca Commerzbank.

Na základe hodnôt Com banka zadefinovala zásady správania, ktoré poskytujú všetkým zamestnancom záväzný orientačný rámec

pre etické a zákony rešpektujúce správanie počas ich každodennej práce.

Okrem toho banka určila smernice podnikateľskej zodpovednosti ako orientáciu pre udržateľné smerovanie obchodnej činnosti Commerzbank. Jedna zo šiestich smerníc predstavuje záväzok na dodržiavanie zásad UN Global Compact, iniciatívy Organizácie spojených národov, ktorá podporuje aktívnu ochranu životného prostredia, zodpovednosť pri zaobchádzaní so zamestnancami, dodržiavanie ľudských práv ako aj boj proti korupcii a podplácaniu.

Banka ako dôležitý subjekt financujúci nemeckú ekonomiku zadefinovala pre svoje hlavné činnosti rôzne pozície a smernice. Okrem iného banka s osobitným dôrazom sformulovala ekologické smernice. Tieto predstavujú dôležité orientačné body zameranie hlavných obchodných činností, ako aj pre riadenie ekonomických a ekologických dopadov.

Predstavenstvo

Predstavenstvo Commerzbank riadi spoločnosť na vlastnú zodpovednosť v záujme spoločnosti. Je pritom viazaný záujmami akcionárov, klientov, zamestnancov a ostatných skupín prepojených so spoločnosťou, a to s cieľom udržateľnej tvorby hodnôt. Predstavenstvo definuje strategickú orientáciu spoločnosti, vysvetľuje ju Dozornej rade a stará sa o jej realizáciu. Okrem toho zabezpečuje efektívne riadenie rizík a ich controlling. Predstavenstvo riadi obchodnú činnosť Commerzbank podľa zákona, stanov, svojho rokovacieho poriadku, firemných smerníc a príslušných pracovných zmlúv. Predstavenstvo spolupracuje s ostatnými orgánmi Commerzbank a zástupcami zamestnancov.

Zloženie predstavenstva a zodpovednosti jednotlivých členov predstavenstva sú zobrazené v správe koncernu na strane 5. Bližšia prezentácia práce v predstavenstve je stanovená v rokovacom poriadku, ktorý je zverejnený na internetových stránkach Commerzbank na adrese <http://www.commerzbank.de>.

Odmeňovanie členov predstavenstva je podrobne zobrazené v správe o odmeňovaní na stranách 7 až 17.

Dozorná rada

Dozorná rada poskytuje poradenstvo a vykonáva dohľad na činnosťou predstavenstva pri riadení spoločnosti. Dozorná rada vymenováva a prepúšťa členov predstavenstva a spolu s predstavenstvom sa stará o dlhodobé plánovanie nástupníctva. Dozorná rada riadi svoju obchodnú činnosť podľa zákonných predpisov, stanov a svojho rokovacieho poriadku; rada pracuje s dôverou a úzko s predstavenstvom.

Zloženie Dozornej rady a jej výborov je znázornené na stranách 12 až 40 správy o stave koncernu. O podrobnostiach k práci grémií, jeho štruktúre a jeho kontrolnej funkcii informuje správa Dozornej rady na stranách 6 až 11 správy o stave koncernu. Ďalšie informácie o spôsobe práce Dozornej rady a jej výboroch nájdete v rokovacom poriadku Dozornej rady na internetovej stránke Commerzbank <http://www.commerzbank.de>.

V bode 5.4.1 ods. 2 Kódexu sa odporúča, aby Dozorná rada stanovila pre svoje zloženie konkrétne ciele, ktoré pri rešpektovaní špecifickej firemnej situácie zohľadňujú medzinárodné pôsobenie spoločnosti, potenciálne konflikty záujmov, počet nezávislých členov Dozornej rady v zmysle bodu 5.4.2 Kódexu, vekovú hranicu pre členov Dozornej rady a hranicu pravidiel pre dĺžku pôsobenia v Dozornej rade ako aj rozmanitosť. Vo vzťahu k zvoleným zástupcom zamestnancov je potrebné rešpektovať špeciálne pravidlá zákonov z o spolurozhodovaní. Podľa ods. 5.4.1 ods. 4 kódexu by mali návrhy dozornej rady predkladané valnému zhromaždeniu rešpektovať všetky ciele dozornej rady a rovnako by ich ambíciou malo byť splnenie kompetenčného profilu celkového grémií. Stav realizácie týchto činností by mal byť zadokumentovaný v správe Corporate-Governance.

Dozorná rada Commerzbank stanovila nasledujúce konkrétne ciele:

Dozorná rada by mala byť obsadená tak, aby jej členovia mali nevyhnutné schopnosti, poznatky, skúsenosti a vecné informácie na to, aby dokázali riadne vykonávať úlohy Dozornej rady. Predovšetkým by mali členovia disponovať všetkými poznatkami a skúsenosťami, ktoré sú nevyhnutné z pohľadu činností koncernu Commerzbank. Prítom sa má klásť dôraz na osobitné poznatky a skúsenosti pri uplatňovaní účtovných zásad a interných kontrolných postupov. Okrem toho by sa mali členovia Dozornej rady dostatočne venovať plneniu svojich úloh. Členovia by mali byť spoľahliví a malo by sa dbať na výkonnosť, osobnosť, profesionalitu, integritu a nezávislosť členov. Dozorná rada prijala podrobný kompetenčný profil pre svoje zloženie, na ktoré v rámci doplnenia odkazujeme a ktorý je zverejnený na internetových stránkach Commerzbank <https://www.commerzbank.de>. Dozorná rada zohľadňuje tam uvedené ciele a požiadavky pri predkladaní návrhov na zvolenie v rámci valného zhromaždenia, ako aj pri pravidelnom hodnotení dozornej rady ako celkového grémií a jej jednotlivých členov. K 31. decembru 2017 boli splnené všetky ciele stanovené pre zloženie dozornej rady ako aj kompetenčný profil.

Podľa odseku 5.4.1 ods. 4 kódexu musí správa Corporate-Governance okrem toho informovať o počte nezávislých členov vlastníkov podielov a menách týchto členov. Podľa odseku 5.4.2 kódexu sa člen dozornej rady nepovažuje za nezávislého predovšetkým vtedy, ak je v osobnom alebo obchodnom vzťahu k spoločnosti, jej orgánom, ovládajúcemu akcionárovi alebo niektorej z prepojených spoločností, čo môže zakladať závažný a nielen dočasný konflikt záujmov. Zástupcovia zamestnancov nie sú pri tomto samohodnotení zohľadňovaní.

Na základe vyššie uvedeného kritéria sú všetci desiaty zástupcovia vlastníkov podielov hodnotení ako „nezávislí“, a to menovite Klaus-Peter Müller, Sabine U. Dietrich, Karl-Heinz Flöther, Dr. Tobias Guldemann, Dr. Markus Kerber, Dr. Stefan Lippe, Anja Mikus, Dr. Helmut Perlet, Nicholas Teller a Dr. Gertrude Tumpel-Gugerell.

Keďže zo strany vlastníkov podielov sú členovia dozornej rady na 100 % nezávislí, je oprávnené vlastné hodnotenie, že dozorná rada má primeraný počet nezávislých členov.

V obchodnom roku 2017 prekontrolovala Dozorná rada podľa bodu 5.6 Nemeckého kódexu Corporate Governance účinnosť svojej práce spojenej s hodnotením vykonávaného podľa § 25d ods. 11 body 3 a 4 Zákona o úverovaní. Výsledky kontroly účinnosti boli predložené grémiu a tam aj prediskutované. Členovia Dozornej rady sú toho názoru, že spôsob práce Dozornej rady je efektívny a že celkovo bol dosiahnutý vysoký štandard. Podnety z okruhu členov Dozornej rady boli a budú zohľadňované pre budúcu činnosť.

Podľa § 3 ods. 6 rokovacieho poriadku Dozornej rady musí každý člen Dozornej rady zverejňovať konflikty záujmov. V sledovanom roku neoznámil žiaden z členov dozornej rady takýto konflikt záujmov.

Odmeňovanie členov Dozornej rady je podrobne zobrazené v správe o odmeňovaní na strane 17 nasl.

Diversity (Rozmanitosť)

Tak ako pri zložení predstavenstva, obsadzovaní riadiacich funkcií banky ako aj pri návrhoch na voľbu členov Dozornej rady (body 4.1.5, 5.1.2 a 5.4.1 Kódexu) banka dbá na rozmanitosť (Diversity). Tým sa má zabrániť riziku „skupinového myslenia“ a zaujatosti. Okrem toho rozmanitosť v rámci predstavenstva a dozornej rady prispieva k širšiemu komplexu skúsenosti ako aj pestrejšiemu komplexu poznatkov, schopností a odbornosti.

Koncepcia rozmanitosti a cieľová kvóta s ohľadom na dozornú radu

Dozorná rada Commerzbank AG má 20 členov. Cieľom je, aby členmi dozornej rady boli vždy minimálne 8 nezávislí členovia zvolení valným zhromaždením (zástupcovia vlastníkov podielov) v zmysle odseku 5.4.2 kódexu, a nie viac ako dvaja bývalí členovia predstavenstva Commerzbank AG. Okrem toho si dozorná rada stanovila riadnu vekovú hranicu 72 rokov a snaží sa o širokú vekovú štruktúru v rámci celkového grémií. Okrem toho sa dozorná rada snaží o získanie osôb s rôznym vzdelaním a profesionálnym pozadím. Dozorná rada musí mať okrem toho najmenej jedného medzinárodného zástupcu. Okrem toho dozorná rada pri návrhoch na voľbu členov predkladaných valnému zhromaždeniu dbá na primeranú účasť žien. Dozorná rada sa snaží o to, aby bola splnená zákonom požadovaná kvóta pre podiel žien v dozornej rade v rozsahu najmenej 30 %. Prítom musí byť zohľadnené, že dozorná rada môže ovplyvňovať svoje zloženie len prostredníctvom svojich návrhov na vymenovanie za členov dozornej rady, ktoré sa predkladajú valnému zhromaždeniu. Aj zástupcovia zamestnancov v dozornej rade sa do budúcnosti usilujú o zachovanie minimálneho aktuálneho podielu žien v rámci zástupcov zamestnancov vo výške 30 %.

Dňa 31. decembra 2018 mala dozorná rada spoločnosti Commerzbank AG troch medzinárodných zástupcov a osem žien, z

toho štyri ženy na strane zástupcov vlastníkov podielov. Podiel žien v dozornej rade tak bolo na úrovni 40 %.

Koncepcia rozmanitosti a cieľová kvóta s ohľadom na predstavenstvo Nominačný výbor dozornej rady Commerzbank AG podporuje dozornú radu pri výbere uchádzačov vymenovanie za členov predstavenstva. Pritom zohľadňuje vyváženosť a rozdielnosť Znalostí, schopností a skúseností všetkých členov predstavenstva, návrhu je popis pracovného miesta s profilom uchádzača a uvádza potrebný čas na získanie takéhoto uchádzača. Pri zložení predstavenstva sa dozorná rada usiluje o to, aby zohľadnila aspekt rozmanitosti najmä s ohľadom na vek, vzdelávanie profesné pozadie a aby v primeranom rozmere zohľadnila podiel žien. Členovia predstavenstva by spravidla nemali byť starší než 65 rokov.

Ohľadom kvóty počet žien v predstavenstve Commerzbank AG, ktorá má byť stanovená v zákone, definovala dozorná rada cieľovú veľičinu predstavujúcu najmenej jednu ženu v predstavenstve do 31. decembra 2021. Tento minimálny cieľ už bol splnený dôvod: Dr. Bettina Orlopp, zodpovedná za oblasti Compliance, Human Resources a Legal, je od 1. novembra 2017 členkou predstavenstva Commerzbank AG. K 31. decembru 2018 bol tak podiel žien v predstavenstve Commerzbank AG na úrovni 14,3 %.

Cieľové kvóty pre prvú a druhú riadiacu úroveň Predstavenstvo je podľa § 76 ods. 4 Zákona o akciových spoločnostiach povinné stanoviť cieľovú kvótu pre podiel žien na oboch úrovniach riadenia pod predstavenstvom ako aj lehotu na dosiahnutie tohto cieľa. Najneskôr do 30. septembra 2015 museli byť podľa § 25 ods. 1 Zákona o akciových spoločnostiach stanovené cieľové kvóty a lehoty po prvýkrát rovnako museli zadokumentované. Tieto lehoty nesmú podľa § 25 ods. 1 Zákona o akciových spoločnostiach trvať viac ako do 30. júna 2017. Pre všetky nasledujúce lehoty platí podľa § 76 ods. 4 Zákona o akciových spoločnostiach maximálne obdobie v trvaní piatich rokov.

Predstavenstvo podľa toho stanovilo v máji 2017 nové cieľové kvóty pre prvú a druhu riadiacu úroveň Commerzbank AG (s ohľadom na tuzemsko). Pre prvú úroveň riadenia bola cieľová kvóta na úrovni 17,5 %, pre druhú úroveň riadenia na úrovni 20 %. Koniec lehoty bol stanovený na 30. júna 2021. Commerzbank AG si tým stanovila ambiciózne ciele, keďže pre banku ako aj koncern ide o dôležitý cieľ spočívajúci v ďalšom zvyšovaní počtu žien v riadiacich pozíciách.

Na prvej úrovni riadenia pod predstavenstvom bolo ku dňu zostavenia správy 35 osôb, z toho 30 mužov a 5 žien. Podiel žien na prvej úrovni riadenia pod predstavenstvom bol teda k danému dňu 14,3 %.

Na druhej úrovni riadenia pod predstavenstvom bolo ku dňu zostavenia správy 360 osôb, z toho 298 mužov a 62 žien. Podiel žien na druhej úrovni riadenia pod predstavenstvom bol teda k danému dňu 17,2 %.

Príprava súvahy spoločnosti

Účtovníctvo koncernu Commerzbank ako aj Commerzbank Aktiengesellschaft sprostredkovala skutočnostiam zodpovedajúci obraz majetkovej, finančnej a výnosovej situácie. Koncernová závierka a správa o stave koncernu boli vyhotovené podľa International Financial Reporting Standards (IFRS) a doplňujúcich ustanovení Obchodného zákonníka (HGB); ročná závierka a správa o stave spoločnosti Commerzbank Aktiengesellschaft boli vyhotovené podľa ustanovení Obchodného zákonníka (HGB). Koncernovú závierku a správu o stave spoločnosti pripravuje predstavenstvo a schvaľuje ich príp. konštatuje Dozorná rada. Za kontrolu zodpovedá auditor vymenovaný Valným zhromaždením.

K správe o stave spoločnosti patrí aj podrobná správa o rizikách, ktorá informuje o zodpovednom zaobchádzaní s rôznymi druhmi rizík. Správa o rizikách sa nachádza na strane 43 nasl. tejto správy.

Počas obchodného roka sú akcionári a tretie osoby dodatočne informovaní o priebehu obchodnej činnosti v rámci polročných finančných správ a dvoch štvrťročných správ. Aj tieto priebežné správy sa pripravujú podľa International Financial Reporting Standards (IFRS).

Vzťahy s akcionármi, transparentnosť a komunikácia

Raz do roka sa koná riadne zasadnutie Valného zhromaždenia. Toto rozhoduje predovšetkým o použití bilančného zisku, ak bol vykázaný, o schválení činnosti predstavenstva a Dozornej rady, o vymenovaní audítora ako aj o zmenách stanov. Prípadne udeľuje oprávnenia ku kapitálovým opatreniam alebo súhlas na uzatváranie zmlúv o odvádzaní zisku. Pritom na jednu akciu pripadá jeden hlas.

Predstavenstvo a Dozorná rada podľa § 120 ods. 4 Zákona o akciových spoločnostiach využila možnosť nechať rozhodovať Valné zhromaždenie o schválení systému odmeňovania členov predstavenstva, a to naposledy v roku 2015. Valné zhromaždenie v roku 2015 schválilo zásady variabilnej odmeny a pevnú ročnú mzdu členov predstavenstva. Okrem toho Valné zhromaždenie v roku 2015 rozhodlo o pomere medzi variabilnou a fixnou ročnou odmenou pre členov predstavenstva podľa § 25a ods. 5 veta piata Zákona o úverovaní a schválila zvýšenie maximálnej čiastky variabilnej ročnej odmeny pre členov predstavenstva Commerzbank na 140 % fixnej ročnej odmeny od obchodného roku 2015. Prepracovaný systém odmeňovania predstavenstva, ktorý je platný od 1. januára 2019, je podrobne popísaný na strane 17 a bude predstavený valnému zhromaždeniu v roku 2019.

Akcionári banky môžu svoje odporúčania alebo ostatné stanoviská predkladať listom alebo e-mailom príp. osobne. Za spracovanie písomných podnetov je zodpovedné centrálné riadenie kvality v rámci banky. Na zasadnutiach Valného zhromaždeniach sa tieto podnety komentujú a odpovedá na ne predstavenstvo alebo Dozorná rada. Okrem toho môžu akcionári na základe protinávrhov alebo rozširujúcich návrhov k programu spolurozhodovať o priebehu Valného zhromaždenia. Na návrh akcionárov môže byť zvolané mimoriadne zasadnutie Valného zhromaždenia. Právne nevyhnutné správy a podklady potrebné pre Valné zhromaždenie, vrátane správy o činnosti, sú k dispozícii na internete, rovnako ako program Valného zhromaždenia a prípadné protinávrhy a rozširujúce návrhy.

Commerzbank informuje verejnosť – a tým aj akcionárov – štyrikrát ročne o finančnej a výnosovej situácii banky; firemné správy o kurze akcie sa okrem toho uverejňujú ako ad-hoc správy. Tým je zabezpečené rovnaké zaobchádzanie s akcionármi. V rámci tlačových konferencií a analytických podujatí informuje predstavenstvo o ročnej závierke príp. o štvrťročných výsledkoch. Na podávanie správ využíva Commerzbank možnosti internetu, na stránke http://www.commerzbank.de sa zverejňujú rozsiahle informácie o koncerne Commerzbank. Napríklad stanovy Commerzbank ako aj rokovacie poriadky predstavenstva a Dozornej rady sú k dispozícii na internete. V správe o činnosti ako aj na internete sa okrem toho zverejňuje finančný kalendár týkajúci sa priebežného a nasledujúceho roka. Tento kalendár obsahuje všetky termíny zverejnenia podstatné pre finančnú komunikáciu, najmä termíny tlačových konferencií a analytických podujatí ako aj termíny zasadnutí Valného zhromaždenia.

Cítíme sa byť zaviazaní dodržiavať transparentnú komunikáciu s našimi akcionármi a všetkými ostatnými zainteresovanými osobami. Tento nárok chceme realizovať aj v budúcnosti.

Obchodná činnosť a rámcové podmienky

Národohospodárske prostredie

Svetová ekonomika zaznamenala aj v roku 2018 nadpriemerne silný rast. Vývoj bol však v jednotlivých regiónoch výrazne odlišný. V Číne na oslabenie ekonomického rastu v dôsledku reštriktívnejšej ekonomickej politiky. Celkovo však ázijské prahové krajiny dokážu držať vysoké tempo expanzie nasadené ešte v roku 2017.

V USA bol ekonomický rast v roku 2018 podľa odhadov na úrovni 2,9%, čo je podstatne viac ako v roku 2017. Miera nezamestnanosti medzičasom klesla na menej ako 4 %. Na tomto pozadí americká centrálna banka zvýšila cieľové pásmo pre hlavné úrokové sadzby v predchádzajúcom roku o ďalších 100 bázických bodov na 2,25 % až 2,50 % a postupne znižovala portfólio svojich cenných papierov.

V eurozóne bol ekonomický rozmach v roku 2018 citeľne nižší. Celkový rast na úrovni 1,8 % bol o 0,5% nižší než v roku 2017. Bolo odôvodnené a aj slabým nárastom exportov, predovšetkým z Číny. Okrem toho ekonomika v druhej polovici roka trpela v dôsledku komplikovanej situácii v automobilovom priemysle. Napriek spomaleniu rastu sa situácia na trhu práce ďalej citeľne zlepšovala. Miera nezamestnanosti klesla koncom roka 2017 z 8,6 % na 7,9 % v decembri 2018, čím takmer dosiahla nízku úroveň pred vypuknutím krízy na finančnom trhu. Zostrená konkurencia o zamestnancov sa prejavuje medzičasom aj v oblasti miezd. Silnejší rast miezd však zatiaľ nevedol k zvýšeniu inflácie. Hlavná miera zdražovania – čiže index spotrebiteľských cien za predchádzajúci rok bez silných výkyvov cien energií a potravín – sa pohybuje naďalej okolo 1 %.

Európska centrálna banka ukončila na konci roka program nákupu obligácií. Splátky splatných cenných papierov však bude naďalej v plnej miere znova investovať.

Aj nemecká ekonomika zaznamenala v roku 2018 s odhadovanou mierou rastu 1,5 % podstatne slabší výsledok než v roku 2017 (2,2 %). Rast však ešte stále postačoval na ďalšie znižovanie nezamestnanosti. Miera nezamestnanosti bola na začiatku roka 2019 po očistení o sezónne vplyvy na úrovni 5,0 %, čím dosiahla novú rekordnú úroveň od znovu zjednotenia Nemecka. Konjunktúru brzdil najmä slabší dopyt zo zahraničia a komplikovaná situácia v automobilovom priemysle.

Na finančných trhoch spôsobilo pokračujúce zvýšenie úrokov zo strany americkej centrálnej banky a obchodný konflikt medzi USA a Čínou značný nepokoj. Akciové kurzy výrazne klesali a kurz amerického dolára sa výrazne zvýšil. Napriek stúpajúcim úrokom v USA bol výnos desaťročných spolkových obligácií na konci roka 2018 na úrovni., ktorá je o 0,3 % nižšia než na začiatku roka.

Podmienky v bankovníctve

Rok 2018 bol pre oblasť finančného priemyslu rokom protikladov. Január vošiel do dejín ako jeden z najlepších akciových mesiacov a po 35 rokoch viedol k jednému z najsilnejších začiatkov roka. Vo februári však došlo k vytriezveniu, výrazné straty kurzov len za obdobie dvoch týždňov zneistili mnohých bankových klientov.

V druhej polovici roka 2018 sa neistota v medzinárodnom prostredí v porovnaní so začiatkom roka výrazne zvýšila. Rozšíril na obchodný konflikt medzi USA a Čínou, potom ako boli vzájomne zavedené stále vyššie a rozsiahlejšie clá. V niektorých prahových krajinách sa zvýšila neistota, v dôsledku čoho sa výmenné kurzy dostali pod tlak. V dôsledku komplikovaných rokovaní o odchode Veľkej Británie z Európskej únie sa aj v tejto oblasti zvýšila neistota., keď nová talianska vláda následne predložila základné body pre svoj rozpočet, opätovne sa koncom septembra zvýšili rizikové prirážky a volatilita talianskych štátnych obligácií. Uvedené záťažové faktory dostávali pod tlak predovšetkým európske akcie, pričom táto neistota dopadla vo zvýšenej miere na bankové hodnoty. Mimoriadne žiadanými sa stali štátne dlhopisy, nakoľko sa považujú za bezpečné, pričom na celom svete vzrástla volatilita na trhoch s rizikovými investíciami.

Pri pohľade na celý sledovaný rok dostávala branža bankovníctva podstatne slabšie impulzy od ekonomických aktivít než v roku 2017. V sledovanom období došlo v porovnaní s rokom 2017 k poklesu ekonomického rastu v eurozóne ako aj v Nemecku, pričom rast exportu, ktorý je dôležitý pre obchod firemných klientov banky, sa znížil o takmer polovicu. Naproti tomu si celkový domáci dopyt na základe silného trhu práce a dobrej finančnej vybavenosti podnikateľského sektora udržal svoje tempo rastu, čo pomohlo dopytu po úveroch na bývanie a firemných úveroch. Automobilový priemysel, ktorý predstavuje branžu dôležitú pre bankovníctvo, bol v roku 2018 vystavený celému radu problémov, ktoré majú dopad aj na iné podnikateľské branže.

Rozšírený program nákupu obligácií v rámci eurosystému zlepšilo síce v roku 2018 situáciu v oblasti likvidity a podmienky financovania bánk, na strane druhej však tento program vyvíjal opätovný tlak na čistú úrokovú maržu a zafažoval tak výnosovú situáciu, to napriek zrýchlenému udeľovaniu úverov pre tuzemské podnikateľské subjekty. Kým v stresových testoch v roku 2018 boli ocenené snahy bánk týkajúce sa zníženia rizika platobnej schopnosti a likvidity a rovnako bola ocenená odolnosť bánk, zosilneli obavy týkajúce sa oslabenia výnosovej situácie bankového systému v eurozóne a schopnosti finančných inštitúcií dosiahnuť dostatočné výnosy v obchodoch závislých od úrokov.

V sledovanom roku sa okrem iného ukázalo, aký vysoký význam sa pripisuje kybernetickej bezpečnosti a téme Compliance. Ochrana dátových sietí a príslušné vzdelávanie zamestnancov predstavuje napriek už existujúcemu vyvinutí tému chápaniu témy IT bezpečnosti trvalú úlohu, ktorú musí bankový sektor vnímať veľmi vážne. To isté platí, ak ide o to zabezpečiť dodržiavanie právnych a regulačných požiadaviek.

Celkovo v roku 2018 pokračovala základná transformácia európskeho bankového systému. Branža je dnes menšia, je výrazne orientovaná na svoje hlavné funkcie, menšia, avšak aj robustnejšia a odolnejšia voči budúcim krízam.

Dôležité personálne a obchodno-politické udalosti

Podpísaním zmluvy o predaji oblasti Equity Markets & Commodities dosiahla Commerzbank ďalší míľnik pri realizácii stratégie „Commerzbank 4.0“. Dôkazom zdravého rizikového profilu a vysokej odolnosti banky voči stresom je výrazné zlepšenie výsledku v stresových testoch, ktoré realizoval Európsky úrad pre dohľad nad bankovníctvom. So svojim prvým vlastným Green Bond vydala Commerzbank dôležitý signál pre stúpajúci význam tejto investičnej triedy a tento krok rovnako potvrdzuje stratégiu udržateľnosti banky. Okrem toho banka ďalej posilnila svoju funkciu Compliance. Počas roka boli vykonané personálne zmeny v zložení dozornej rady ako aj predstavenstva.

Nové zloženie dozornej rady Commerzbank

Valné zhromaždenie vymenovalo dňa 8. mája 2018 na základe návrhu dozornej rady za členov dozornej rady Sabine U. Dietrich, Dr. Tobiasa Guldimanna, Dr. Rainera Hillebranda, Dr. Markusa Kerbera, Anju Mikus, Dr. Victoriu Ossadnik, Dr. Stefana Schmittmanna, Robina J. Stalkera, Nicholasa Tellera a Dr. Gertrude Tumpel-Gugerell. Už na začiatku roka 2018 sa konala voľba zástupcov zamestnancov do dozornej rady. Na konštitučnom zasadnutí, ktoré sa konalo hneď po valnom zhromaždení, zvolila dozorná rada za svojho predsedu Dr. Stefana Schmittmanna. Podrobné informácie o dozornej rade ako aj o obsadení jednotlivých výborov nájdete na internetovej stránke Commerzbank v záložke <https://www.commerzbank.de/aufsichtsrat>.

Zmeny v predstavenstve Commerzbank

Na zasadnutí dozornej rady dňa 5. decembra 2018 oznámil člen predstavenstva zodpovedný za firemných klientov Michael Reuther dozornej rade, že splní svoju zmluvu platnú do konca septembra 2019, avšak nie je pripravený prijať možnú ponuku na predĺženie tejto zmluvy. Na tom istom rokovaní dozorná rada s Ľútsou vyhovela žiadosti Chief Operating Officer Franka Annuscheita o odchod z predstavenstva zo zdravotných dôvodov k 28. februáru 2019. Nástupcom Franka Annuscheita je Jörg Hessenmüller, ktorý bol dovtedy členom predstavenstva zodpovedným za Digital Transformation & Strategy. Vymenovanie Jörga Hessenmüllera za člena predstavenstva potvrdil ohľadom dňa 15. januára 2019.

Commerzbank vydala svoju prvú vlastnú obligáciu Green Bond

V polovici októbra 2018 vydala Commerzbank svoju prvú vlastnú obligáciu Green Bond na kapitálovom trhu. Objem emisie bol na úrovni 500 mil. eur. Z výnosov banka financuje projekty v oblasti obnoviteľných energií. So svojim prvým vlastným Green Bond vydala Commerzbank dôležitý signál pre stúpajúci význam tejto investičnej triedy. Emisia neprednostných obligácií (Non-preferred-Senior-Bond) narazila na veľký záujem investorov. Alokovateľný investičný objem bol na úrovni viac ako 1,1 miliárd EUR. Platnosť obligácie je 5 rokov. Kupón má hodnotu 1,25 % ročne. Commer-

zbank disponuje rozsiahlymi skúsenosťami na trhu so zelenými obligáciami. Banka podporuje svojich firemných klientov už niekoľko rokov a úspešne pri príprave udržateľných obligácií a ich umiestňovaní na medzinárodnom kapitálovom trhu. Obligácia bola vyvinutá na základe Green Bond Principles. Tento trhový štandard vytvára pre investorov vysokú transparentnosť týkajúcu sa konkrétneho použitia prostriedkov. Na základe toho priradila Commerzbank tejto obligácii úvery na veterné projekty Onshore a Offshore a na solárne projekty v Nemecku, ďalších európskych krajinách ako aj v severnej a južnej Amerike. Commerzbank sa pridáva k cieľu, ktorý bol prijatý v roku 2015 na Svetovej klimatickej konferencii OSN v Paríži, a ktorý oznámil obmedzenie globálneho otepľovania na menej ako 2 stupne Celzia oproti začiatku industrializácie. S tým súvisiaca energetická transformácia a znižovanie emisií CO₂ si vyžadujú nové technológie a produkty, ktoré sú spojené s vysokými investíciami.

Commerzbank dosiahla dobrý výsledok pri bankových stresových testoch EBA

Commerzbank napriek zostrenému krízovému scenáru výrazne zlepšila svoj výsledok počas stresových testov, ktoré organizoval v roku 2018 Európsky úrad pre bankový dohľad (EBA). Ide o ďalší dôkaz pre zdravý rizikový profil a vysokú stresovú odolnosť Commerzbank. V tzv. adverzatívnom scenári stresového testu dosiahla kvóta tvrdého jadrového kapitálu (CET 1) ku koncu sledovaného obdobia v roku 2020 úroveň 9,9 %. Pritom ide o 2,5 % viac než pri predchádzajúcej kontrole vykonávanej v roku 2016.

Ďalší míľnik pri realizácii stratégie „Commerzbank 4.0“

Dňa 8. novembra 2018 podpísala Commerzbank s bankou Société Générale kúpnu zmluvu o predaji obchodnej oblasti Equity Markets & Commodities (EMC). Už 3. júla 2018 obe banky ohlásili dohodu, podľa ktorej mala byť obchodná oblasť EMC predaná spoločnosti Société Générale. Grémiá zástupcov zamestnancov v Nemecku túto transakciu schválili, avšak ešte musí byť schválená príslušnými úradmi.

Obchody EMC Commerzbank zahŕňajú vydávanie a umiestňovanie na trhu štruktúrovaných obchodných a investičných produktov, etablovanú značku pre indexové fondy obchodované na burze (ETFs) ComStage ako aj príslušnú vedúcu platformu pre ETF-Marketmaking. Súčasťou transakcie nie sú vlastné obchody na kapitálovom trhu, ktoré zahŕňa sprevádzanie spoločnosti pri vydávaní akcií a finančných nástrojov založených na akciách („ECM – Equity Capital Markets“) ani obchodovanie s akciami („Equity Trading“) a ich predaj („Equity Sales/Brokerage“). To platí aj pre obchodovanie so zabezpečovacími produktami týkajúcimi sa surovínových rizík. Tieto aktivity ostávajú súčasťou strategických obchodov Commerzbank. V rámci transakcie majú byť obchodné knihy, obchody s klientmi, zamestnanci a časti IT infraštruktúry. Zamestnanci EMC-Frontoffice ako aj vlastní zamestnanci z násled-

ných jednotiek prejdú do spoločnosti Société. Prevod obchodných dní a príslušné doklady na súvahu a výnosy budú zjavné postupne.

Ďalšie posilnenie funkcie Compliance

Aj v obchodnom roku 2018 zrealizovala banka opatrenia na ďalšie posilnenie funkcie Compliance. To sa dotýka nielen štruktúrnych zmien, ale aj znižovania počtu pracovných miest, ako aj ďalšieho rozvoja zamestnancov a úspešného nábora ďalších externých expertov pre oblasť Compliance na centrále ako aj v zahraničných pobočkách. Po vytvorení trainee programu Compliance v roku 2017 boli aj v roku 2018 prijatí ďalší absolventi vysokých škôl do tohto nového medzinárodného programu.

S cieľom zlepšiť riadenie rizík v oblasti Compliance zrealizoval odbor Compliance rôzne opatrenia v oblastiach Global Financial Crime, Global Markets Compliance ako aj Anti-Bribery and Corruption. Rovnako boli prijaté opatrenia na posilnenie Compliance-Governance v tuzemsku a v zahraničí. Okrem iného banka pokračovala v posilňovaní globálneho systémového priestoru Compliance na základe najaktuálnejších trhových štandardov. Zároveň banka zaviedla vo Frontoffice tzv. „Compliance Coordination Units“ a pokračovala vo svojich aktivitách na budovanie štruktúr a ďalšie zlepšovanie existujúcich procesov Compliance v obchodných jednotkách.

V marci 2015 uzatvorila Commerzbank zmiery s viacerými úradmi v USA týkajúce sa podstatných porušení sankčných ustanovení USA a zákonov o praní špinavých peňazí. Vo vzťahu k zisteniam týkajúcim sa zmierov banka väčšinou z týchto zistení premenila na konkrétne opatrenia. Okrem toho banka získala rôzne správy ako aj záverečnú správu z monitoringu zadaného zo strany New York State Department of Financial Services (DFS), na ktoré odpovedala príslušnými implementačnými plánmi. Pri realizácii týchto implementačných plánov dosiahla banka dobrý pokrok a väčšinu zo zadaných opatrení aj zrealizovala. Ukončenie monitoringu ešte potvrdí DFS. Na príslušné rozhodnutie banka ešte čaká.

Podľa požiadaviek Financial Services and Markets Act 2000 (FSMA) londýnska pobočka Commerzbank zákazku poradenskej spoločnosti, ktorá vystupuje ako tzv. „Skilled Person“. Táto poradenská spoločnosť preverila existujúce štruktúry a procesy (najmä s ohľadom na pranie špinavých peňazí/financovanie terorizmu, ako aj sankcie/embargá) vypracovala správu pre britský úrad Financial Conduct Authority (FCA). Následne bude posúdená efektívnosť plánu opatrení a spoločnosť ako Skilled Person podá správu voči FCA. Aj tu dosiahla Commerzbank pri implementácii dobrý pokrok.

Commerzbank je od 31. decembra 2012 predbežne registrovaná ako Swap Dealer na americkom úrade U.S. Commodity Futures Trading Commission (CFTC). V súlade s Consent Order zadaným zo strany CFTC dňa 8. novembra 2018 Commerzbank zadá na obdobie dvoch rokov poradenskú zákazku externému poradcovi, ktorého musí schváliť CFTC. CFTC môže toto obdobie podľa vlastného uváženia predĺžiť o jeden rok, podľa toho, ako budú hodnotené protioopatrenia Commerzbank. Počas kontrolného obdobia bude externý poradca vyhotovovať ročné správy, ktorý bude hodnotiť

dodržiavanie zadaní vyplývajúcich z Commodities Exchange Act a CFTC zo strany Swap Dealer. Okrem toho bude správa obsahovať odporúčania na zlepšenie praktík, politik a postupov Swap Dealera. Externý poradca začne svoju prácu po ukončení schvaľovacieho procesu zo strany CFTC.

Ďalšie informácie o integrite a Compliance v Commerzbank nájdete vo výročnej správe koncernu v kapitole „Súhrnná osobitná nefinančná správa“ na strane 48 nasl.

Výnosová, finančná a majetková situácia

V obchodnom roku 2018 vykonala Commerzbank úpravu ocenenia vlastného úverového rizika týkajúceho sa derivátneho portfólia a toto následne upravila podľa aktuálneho vývoja porovnateľných nástrojov. Tento krok viedol k efektu z ocenenia v rozsahu –70 mil. eur. Vysvetlivky k týmto úpravám nájdete vo výročnej správe na strane 83.

Commerzbank mala v sledovanom období neobmedzený prístup na peňažný a kapitálový trh; banka vždy disponovala likviditou a platobnou schopnosťou. Rovnako dokázala kedykoľvek prijať prostriedky nevyhnutné na vyvážený mix refinancovania a mala v sledovanom období naďalej pohodlnú kapitálovú vybavenosť.

Výkaz ziskov a strát

Za obchodný rok 2018 vykázala Commerzbank Aktiengesellschaft zisk vo výške 262 mil. Eur, oproti 176 mil. eur z predchádzajúceho roka. Jednotlivé zložky hospodárskeho výsledku zaznamenali tento vývoj:

Úrokový prebytok ako zostatok z úrokových výnosov a úrokových nákladov vzrástol o 0,4 miliárd Eur na 3 572 mil. Eur v porovnaní s predchádzajúcim rokom. V rámci obchodnej činnosti v oblasti súkromných klientov a podnikateľov sa úrokový prebytok v porovnaní s predchádzajúcim rokom výrazne zvýšil. Tento vývoj vyplýva z úrokových výnosov z portfólia splátkových úverov, ktoré bolo prevzaté v auguste 2017. Pri obchodovaní s tuzemskými úložkami bol v roku 2018 zaznamenaný citeľne zvýšený výnos, pričom v predchádzajúcom roku mali úrokové výnosy z úložiek ešte výrazný klesajúci trend. V oblasti firemných klientov mal rastový kurz pozitívny dopad. Zátáž vyplývajúca z úrokového prostredia, zdržanlivého dopytu po produktoch na kapitálovom trhu a zabezpečovacích produktoch ako aj zátáž vyplývajúca z intenzívnej konkurencie sa podarilo takmer úplne kompenzovať.

Provizný prebytok bol na úrovni 2497 miliónov eur, čím je o 4,3 % nižší než v predchádzajúcom roku. V obchodnej činnosti so súkromnými klientmi a podnikateľmi provízny prebytok oproti predchádzajúcemu roku mierne klesol. Tento vývoj bol spôsobený na strane jednej z odpadnutia províznych výnosov zo sprostredkovania spotrebných úverov, ktoré Commerzbank od prvej polovice roka 2017 ponúka prostredníctvom vlastných platforiem, na strane druhej výrazne klesli provízne výnosy závislé od obratu v rámci tuzemských obchodov s cennými papiermi, čo rovnako odzrkadľuje stlmené aktivity klientov v súvislosti so Smernicou o finančnom trhu MiFID II, ktorá bola zavedená na začiatku roka 2018. Na strane druhej viedli služby súvisiace s platobným stykom k rastúcim províznym výnosom. V segmente firemných klientov vplynulo

nižší provízny prebytok v porovnaní s predchádzajúcim rokom z nižšieho príspevku obchodnej činnosti

Čistý výnos/náklad obchodného portfólia predstavoval v sledovanom roku 217 mil. Eur, po 879 mil. Eur v predchádzajúcom roku. Tento pokles vplynul z podstatne nižšieho výsledku Mark-to-Market oproti predchádzajúcemu roku.

Zostatok ostatných prevádzkových výnosov a nákladov za sledované obdobie bol na úrovni –679 mil. Eur po – 1 167 mil. eur v predchádzajúcom roku. Tento výrazný pokles súvisí s nárastom úrokových nákladov na záväzky v oblasti dôchodkového zabezpečenia a vyššími prísunmi do rezerv. V predchádzajúcom roku viedlo vyrovnanie odpisu u zahraničnej dcérskej spoločnosti k vykázaniu zafáženia výsledku.

Náklady z prevzatia strát dcérskych spoločností so zmluvami o odvode obchodného výsledok boli v sledovanom roku vo výške 9 mil. eur po 25 mil. eur v predchádzajúcom roku. Oproti tomu sa podarilo dosiahnuť výnosy zo zmlúv o odvode výsledku a dohôd o čiastočnom odvode zisku vo výške 502 mil. Eur po 227 mil. eur. Nárast vplynul predovšetkým z predaja podielov na dcérskej spoločnosti v rámci koncernu ako aj z výnosov z predaja nehnuteľností. Celkovo bol za obchodný rok 2018 vytvorený čistý výnos zo zmlúv o odvode výsledku vo výške 493 mil. eur, po 202 mil. eur v predchádzajúcom roku.

Administratívne náklady v sledovanom roku klesli o 1,0 % na 5 579 mil. eur. Personálne náklady sa najmä v prípade miezd a plátov zvýšili o 1,8 % na 2 955 mil. eur. Ostatné administratívne náklady boli vykázané na úrovni 2 624 mil. eur, čím boli takmer na úrovni predchádzajúceho roka. Kým sa zvýšili náklady v oblasti IT ako aj príspevky na európsky bankový odvod, náklady na poradenstvo banka dokázala v porovnaní s predchádzajúcim rokom znížiť. Odpisy a opravné položky na nehnuteľný majetok hnutelný majetok sa v sledovanom roku zvýšili o 9,6 % na 536 miliónov eur. Tento nárast spočíval najmä vo vyšších odpisoch nehnuteľného majetku.

Vo výsledku za sledovaný rok boli vykázané výnosy z prísunu do pohľadávok a istých cenných papierov ako aj z rozpustenia rezerv v úverových obchodoch vo výške 203 mil. eur, po 1535 miliónov eur v predchádzajúcom roku.

Ako výsledok popísaných položiek z výkazu ziskov a strát dosiahla Commerzbank-Aktiengesellschaft v obchodnom roku 2018 výsledok z bežnej obchodnej činnosti vo výške 318 mil. eur, v predchádzajúcom roku to bolo 1 273 mil. eur.

V sledovanom roku bol vykázaný mimoriadny výsledok vo výške - 46 mil. Eur. Výsledok za rok 2017 vo výške – 786 mil. eur zahŕňal dopad nákladov na reštrukturalizáciu v súvislosti so stratégiou „Commerzbank 4.0“.

Daňové náklady boli za sledovaný rok vykázané vo výške 10 mil. eur po 311 mil. eur v predchádzajúcom roku. Pritom sa znižovali dane z príjmu a výnosov, najmä na základe rôznych daňových efektov mimo účtovného obdobia.

Za obchodný rok 2018 vznikol zisk vo výške 262 mil. eur, po 176 mil. eur v predchádzajúcom roku. Bilančný zisk by mal byť na základe súhlasu rozhodovacích grémii použitý na vyplatenie dividendy vo výške 0,20 eur na akciu a na ďalšie posilnenie rezerv zo zisku.

Súvaha

Bilančná suma Commerzbank Aktiengesellschaft bol vykázaný vo výške 383,2 miliárd eur, čím je o 4,2 % alebo 15,6 miliárd eur vyšší než k poslednému dňu predchádzajúceho roka.

Na strane aktív hotovostná rezerva mierne poklesla o 0,6 miliárd eur na 49,0 miliárd eur. Mierny pokles oproti poslednému dňu roka 2017 súvisel s preskupením aktív v centrálnych bankách do hotovostných prostriedkov. Pohľadávky voči úverovým inštitúciám sa v porovnaní s minulým rokom zvýšili o 6,3 miliárd Eur na 48,9 miliárd Eur. Tento vývoj bol spôsobený najmä podstatným nárastom zabezpečených obchodov na peňažnom trhu vo forme Reverse Repos. Pohľadávky voči klientom oproti rozhodujúcemu dňu minulého roka sa zvýšili o 8,8 miliárd eur na 206,0 miliárd eur. Tento vývoj bol zapríčinený podstatným nárastom úverov o 5,6 miliárd eur ako aj súkromných realitných a hypotekárnych úverov o 4,8 miliárd Eur. Dlhopisy a pevne úročené cenné papiere sa zvýšili o 0,6 miliárd eur na 32,0 miliárd eur. Nárast vyplýva z vyššieho objemu obligácií a dlhopisov z likvidného portfólia. Obchodné portfólio vykázalo objem 32,2 miliárd eur, po 30,8 miliardách eur v predchádzajúcom roku. Tento nárast bol spôsobený trhovými hodnotami derivatívnych finančných nástrojov. Podiely na prepojených spoločnostiach sa od posledného dňa roku 2017 na úrovni 5,8 miliárd Eur znížili o 0,2 miliardy EUR na 5,5 miliárd eur.

Na pasívnej strane bolo vykázané zvýšenie záväzkov voči úverovým inštitúciám – najmä v súvislosti s nárastom termínovaných vkladov a Repos & Cash Collaterals – o 11,5 % na 74,8 miliárd eur. Záväzky voči klientom boli vo výške 212,0 miliárd Eur, čím boli o 3,4 miliárd eur nad úrovňou predchádzajúceho roka. Kým vklady na videnie sa zvýšili o 13,7 miliárd eur, Repos & Cash Collaterals o 2,5 miliárd eur a záväzky z peňažných obchodov o 3,8 miliárd eur, objem termínovaných vkladov a záložných listov na meno sa znížil o 16,8 miliárd eur. Zaknihované záväzky boli s hodnotou 37,6 miliárd eur o 4,8 miliárd eur vyššie než v predchádzajúcom roku. Pokles vplynul najmä zo zníženia dlhopisov. Nárast vplynul z nárastu dlhopisov ako aj ostatných zaknihovaných záväzkov. Obchodné portfólio pasív vykazovalo objem vo výške 20,7 miliárd Eur, po 18,6 miliárd Eur v uplynulom roku. Nárast o 2,1 miliárd eur vplyval zo zvýšenia negatívnych trhových hodnôt z derivatívnych úrokových nástrojov. Druhoradé záväzky boli na úrovni 8,5 miliárd eur a v porovnaní s uplynulým rokom boli nižšie o 0,6 miliárd eur. Kapitál spojený s pôžičkovými právami bol na úrovni 0,1 miliárd eur, čím bol na úrovni predchádzajúceho roka.

Závazky nevykazované v súvahe zaznamenali v porovnaní s uplynulým rokom nárast objemu: kým eventuality závazky sa zvýšili o 9,8% na 37,6 miliárd eur, neodvolateľné prísľuby úverov sa zvýšili o 1,6 miliárd eur na 73,5 miliárd eur.

Vlastné imanie

Vlastné imanie vykázané v súvahe spoločnosti Commerzbank Aktiengesellschaft k 31. decembru 2018 vzrástlo v porovnaní s koncom roka 2017 o 0,2 miliardy eur na 22,7 miliárd eur. Kapitálová rezerva a upísané imanie boli na úrovni 17,2 príp. 1,7 miliárd eur, čím boli na úrovni predchádzajúceho roka. Rezervy zo zisku boli na úrovni 3,6 miliárd eur, čím bolo o 0,1 miliardy eur vyššie než ku koncu roka 2017.

Banka od roku 2007 využíva oslobodzovacie predpisy podľa § 2a Zákona o úverovaní – tzv. úprava Waiver, čo znamená, že ohlasuje bankovému dohľadu rizikové aktíva a kapitálové kvóty už len za bankovú skupinu.

Tu boli rizikové aktíva na koncu roka 2018 na úrovni 180,5 miliárd Eur, čím boli o 9,5 miliárd eur vyššie než v predchádzajúcom roku („fully phased-in“). Nárast je v zásade založený na náraste úverových rizikových aktív podmienených rastom, ktorý bol len mierne znížený na základe zníženia z úprav IFRS-9 a ďalšej likvidácie portfólia určeného na likvidáciu. Mierne zvýšenie rizikových aktív z prevádzkových rizík bolo kompenzované miernym znížením rizikových aktív z trhových rizík. Započítateľný jadrový kapitál („phase-in“) sa znížil na základe nasledujúceho kroku Basel-3-phase-in a na základe transformácie na IFRS 9 znížil, čo bolo čiastočne kompenzované regulačne započítaným ziskom a zníženým zrážkam oproti poslednému dňu v roku 2017 o 1,9 miliárd eur na 24,1 miliárd eur. Príslušná kvóta jadrového kapitálu sa mierne znížila na 13,4 %. Kapitál Common-Equity-Tier-1 (tvrdý jadrový kapitál) bol na úrovni 23,2 miliárd Eur a príslušná kvóta na úrovni 12,9 %. Kvóta vlastného imania bola k rozhodujúceho dňu na úrovni 16,3 %. Kvóta Leverage Ratio, ktorá poukazuje na pomer medzi kapitálom Tier-1 a Leverage Exposure, bola na základe pravidiel CRD IV/CRR na úrovni 5,0 % („phase-in“) príp. 4,8 % („fully phased-in“).

Banka dodržiava všetky požiadavky dozorných orgánov. Údaje dozorných orgánov zahŕňajú koncernový výsledok pripadajúci na akcionárov Commerzbank a zohľadňujú príslušné vymedzenie dividend.

Zhrnutie obchodnej situácie v roku 2018

Commerzbank v obchodnom roku 2018 naďalej realizovala stratégiu „Commerzbank 4.0“ podľa plánov a pokračovala v kurze rastu, aj keď bolo prostredie mimoriadne náročné.

Keďže riadenie banky prebieha v jednotlivých segmentoch, je nižšie zobrazený vývoj v koncerne. Ďalšie informácie o riadení spoločnosti a výsledkoch a ukazovateľoch používaných pri riadení koncernu sú uvedené vo výročnej správe koncernu za rok 2018 na strane 65. Z pohľadu koncernu bolo zníženie operatívnych výnosov v porovnaní s predchádzajúcim rokom podľa našich očakávaní spojené s nižšími výnosmi jednorazového charakteru, čo malo pri stabilnej nákladovej báze dopad na očakávané mierne zvýšenie nákladovej kvóty. Bez zohľadnenia jednorazových výnosov bol dosiahnutý cieľ spočívajúci v zlepšení kvality výnosov a hospodárskeho výsledku v uplynulom obchodnom roku. Celkovo sa nám tak, ako sme predpokladali, podarilo v obchodnom roku 2018 dosiahnuť koncernový prebytok, ktorý je v porovnaní s predchádzajúcim rokom výrazný.

V segmente Súkromní klienti a podnikatelia sme v obchodnom roku 2018 na pozadí veľmi náročných rámcových podmienok dosiahli stanovené ciele týkajúce zlepšenia postavenia na trhu a výnosovej situácie. Pokrok bol dosiahnutý pri digitalizácii služieb a procesov než pri budovaní a sieťovaní distribučných kanálov vo všetkých oblastiach segmentu. Okrem toho bol v roku 2018 dosiahnutý dôležitý strategický čiastkový cieľ týkajúci sa zvýšenia počtu nových klientov: od začiatku stratégie „Commerzbank 4.0“ získal segment Súkromní klienti a podnikatelia milión nových klientov; len v roku 2018 to bolo takmer 420 000 klientov. Aj v úverových obchodoch boli v roku 2018 opäť dosiahnuté vysoké objemy nových obchodov. To sa dotýkalo súkromného financovania výstavby ako aj splátkových úverov. V segmente Firemných klientov bol sledovaný rok 2018 spojený s niektorými výzvami. Pretrvávajúca úroveň nízkych úrokov, intenzívna konkurencia na nemeckom trhu ako aj regulačné prostredie sa odzrkadľujú aj vo vývoji výsledku. Okrem toho viedli geopolitické faktory neistoty k výraznej zdržanlivosti klientov. Naše očakávania týkajúce sa mierne stúpajúcich výnosov nebolo možné na tomto pozadí už dosiahnuť. Preto sme v polovici roka 2018 upravili našu prognózu výnosov za obchodný rok 2018. Segment ACR postupoval v sledovanom roku opäť rýchlejšie, než sa očakávalo, pričom zlikvidoval aktíva a riziká, ktoré nepatria medzi hlavné činnosti Commerzbank. Celkový objem meraný na základe Exposure at Default klesol v porovnaní s predchádzajúcim rokom o viac ako tretinu. Výrazne zlepšená riziková situácia sa prejavuje aj znížením čiastkových portfólií, ktoré sú čo najviac postihnuté rizikami v oblasti bonity, najmä vo vzťahu k financovaniu firemných nehnuteľností a lodí.

Celkovo bol ročný zisk Commerzbank Aktiengesellschaft za sledovaný rok na úrovni 262 mil. eur, po 176 mil. eur v predchádzajúcom roku. Na základe toho sa vývoj výsledku v obchodnom roku 2018 nachádzalo v rámci nami prognózovaných očakávaní.

Správa o prognózach a príležitostiach

Budúca ekonomická situácia

Svetová ekonomika bude v roku 2019 rásť o niečo pomalšie. Najväčšie riziko vychádza z Číny, je ekonomický rast výrazne stratil na sile. K tomu je potrebné pripočítať obchodný spor s USA, ktorý dodatočne zafažuje vyhliadky pre čínsku ekonomiku.

V politike by sa však mohlo podobne ako v predchádzajúcich rokoch podariť zamedziť prepadu ekonomiky, ktorý by mohol ohroziť politickú a spoločenskú stabilitu. Vláda už prijala protiopatrenia a domácnostiam a firmám ponúkla zníženie daní. K tomu je

Reálny hrubý domáci produkt zmena oproti minulému roku	2018	2019 ¹	2020 ¹
USA	2,9 %	2,5 %	1,8 %
Eurozóna	1,8 %	1,4 %	1,6 %
Nemecko	1,5 %	1,2 %	2,0 %
Stredná a východná Európa	3,0 %	1,6 %	2,2 %
Poľsko	5,1 %	3,2 %	3,3 %

¹ Hodnoty za roky 2019 a 2020 predstavujú prognózy Commerzbank.

V eurozóne konjunktúra v roku 2018 citefne stratila svoju dynamiku. Avšak prepád ekonomiky do recesie je rovnako málo pravdepodobný. Expanzívna peňažná politika Európskej centrálnej banky bude ďalej poháňať domáci dopyt. Európska centrálna banka síce na prahu rokov zastavila svoj program kúpy obligácií, to však ešte neznamená koniec voľnej peňažnej politiky. Hlavná úroková sadzba Európskej centrálnej banky bude ešte dlhšie obdobie zrejme na úrovni –0,4 %. Nízke úroky spôsobujú, že ešte stále vysoké zadlženie mnohých firiem a súkromných domácností je znesiteľné. Aj prostredie zahraničného obchodu zrejme na základe stabilizácie čínskej konjunktúr sa znova o niečo vyjasní. Napriek stúpajúcemu ekonomickému rastu v priebehu roka sa v roku 2019 priemerne dosiahne ekonomický rast na úrovni takmer 1,4 %. Plánovaný odchod Veľkej Británie z Európskej únie ohrozí konjunktúru v eurozóne zrejme len na krátke obdobie. Prepád ekonomiky do recesie je málo pravdepodobný. To platí aj v prípade, že sa Európska únia a Veľká Británia nedohodnú na forme jej odchodu z Európskej únie. Pretože aj v tomto prípade sa obe strany budú usilovať o minimalizáciu ekonomických škôd.

Predpokladá sa, že nemecká ekonomika po slabom druhom polroku 2018 dostane v roku 2019 znovu novú dynamiku. Konjunktúru bude podporovať predovšetkým naďalej živá investičná činnosť. Avšak aj zo strany spotreby a exportu budú v priebehu roka

potrebné pripočítať aj uvoľnenie peňažnej politiky. Ak doterajšie opatrenia nebudú postačovať, budú zrejme nasledovať ďalšie.

V USA bude v roku 2019 zjavne pokračovať ekonomický rozmach. Prehnané kroky, ktorých korektúra by ekonomiku dohnala do recesie, nie je možné rozpoznať. Avšak zvýšenie úrokov a slabnuci impulz zo strany finančnej politiky zabezpečí zrejme o niečo pomalšie tempo expanzie. S mierou rastu 2,5 % bude americká ekonomika v roku 2019 rásť ešte viac než výrobný potenciál. Očakávame ďalší pokles už teraz nízkej miery nezamestnanosti. To by malo mierne posilniť cenový tlak. Americká centrálna banka v roku 2019 zrejme nezvýši svoje základné úrokové sadzby. Najväčšie riziko pre americkú ekonomiku však vyplýva z politiky. Spor medzi republikánmi a demokratmi, ktorí majú od volieb v novembri väčšinou v parlamente, a obchodný spor s Čínou sú príčinami neistôt.

vychádzať silné impulzy. Na celý rok sa počíta s nárastom 1,2 %, po 1,5 % v predchádzajúcom roku. Avšak je potrebné si uvedomiť, že jednotkové náklady práce v Nemecku rastú už niekoľko rokov oveľa silnejšie ako v ostatných častiach menovej únie. A na trhu s nehnuteľnosťami, predovšetkým vo veľkých mestách, nízke náklady spôsobujú, že ceny dosahujú rekordnú výšku.

Ukončenie zvyšovania úrokov v USA a naďalej veľmi expanzívna peňažná politika Európskej centrálnej banky budú v roku 2019 formovať situáciu na finančných trhoch. Aj po ukončení programu nákupu obligácií Európskej centrálnej banky sa nebude výnos desaťročných spolkových obligácií výrazne zvyšovať. To je spôsobené nielen chýbajúcimi vyhliadkami na cyklus skutočného zvyšovania úrokov, ale aj tým, že Európska centrálna banka bude splatné obligácie znovu investovať.

Tak bude vlastniť ešte veľmi dlho takmer tretinu štátnych obligácií bude tlačíť na ich prémii pri splatnosti. Euro by malo oproti americkému doláru v roku 2019 mierne zvýšiť svoj kurz. Tento vývoj však nebude súvisieť so silou eura, ale so slabým kurzom dolára, ktorý bude trpieť pred predpokladaným koncom cyklu zvyšovania úrokov zo strany americkej centrálnej banky. Akciové trhy sa v roku 2019 zotavia z negatívneho vývoja v predchádzajúcom roku, keď bude už jasné, že nehrozí globálna recesia. Okrem toho naďalej uvoľnená peňažná politika podporuje oceňovanie akcií.

Výmenné kurzy	31.12.2018	31.12.2019 ¹	31.12.2020 ¹
Euro/dolár	1,15	1,24	1,32
Euro/libra	0,90	0,89	0,92
Euro/zloty	4,29	4,25	4,20

¹ Hodnoty za roky 2019 a 2020 predstavujú prognózy Commerzbank.

Budúca situácia v bankovníctve

Naše hodnotenie týkajúce sa strednodobých a štrukturálnych vývojových tendencií v bankovníctve sa oproti tvrdeniam uvedeným v priebežnej správe k 30. júnu 2018 významne nezmenili. Avšak riziká pre krátkodobú vyhladku bankovníctva sa v predchádzajúcich mesiacoch opäť zvýšili a na rozdiel od situácie spreď jedného roka teraz prevládajú riziká poklesu.

Z celkového ekonomického prostredia bude finančný sektor v roku 2019 dostávať menej impulzov než v predchádzajúcich dvoch rokoch. Pozitívne je potrebné hodnotiť skutočnosť, že svetová ekonomika, eurozóna a Nemecko ostanú naďalej v kurze rastu a že v rámci najpravdepodobnejšieho scenára nehrozí recesia. Obchody s firemnými klientmi a podnikateľmi budú naďalej dostávať impulzy z ďalšieho rastu investícií do zbrojenia a exportov, avšak v menšej miere než v roku 2018. Stabilný nárast súkromnej spotreby, investícií do bývania, naďalej silný trh práce, ako aj vysoká schopnosť vytvárať úspory by mohli pozitívne ovplyvňovať obchody so súkromnými klientmi. Vysoká miera schopnosti splácať úvery zo strany klientov a posilnené používanie interných a alternatívnych externých zdrojov financovania spolu so silnou konkurenciou však ohrozia rast výnosov. Okrem toho sa v eurozóne v roku 2019 nevytvorí klasický cyklus zvyšovania úrokov. So zrušením úrokovej sadzby za úložky počítame až od marca 2020. Skutočný obrat peňažnej politiky a tým aj citeľne strmšia krivka úrokovej štruktúry v eurozóne ešte nie je viditeľná. Banky v tomto ohľade budú naďalej ohrozené a rovnako sa nebude znižovať motivácia účastníkov trhu investovať do príliš rizikových foriem investícií.

Riziká poklesu, ktoré v sledovanom období narástli, a ich ostrejšie vnímanie v sebe ukrývajú riziko, že súkromné ekonomické subjekty si rozmyslia svoje rozhodnutia o spotrebe a investíciách, čím obchody s firemnými a súkromnými klientmi môžu aj na úrovni úrokových a provízných obchodov pocítiť silnejší protivietor zo strany reálneho ekonomického prostredia a finančného prostredia, než sa doteraz predpokladalo. V poslednom období narastajúca diskrepancia medzi ešte stále solídnymi vyhladkami rastu v reálnej ekonomike a zvyšujúcim sa zneistením investorov a firiem zafažuje bankové prostredie.

V prípade prehnaneého vývoja na finančných trhoch a chybných alokácií v reálnej ekonomike v dôsledku pokračujúcej expanzívnej peňažnej politiky by bol priamo dotknutý aj bankový sektor v ob-

lasti úrokových a provízných obchodov. Na základe predchádzajúceho relatívne vysokého ocenenia akcií a dôchodkov, na trhoch s nehnuteľnosťami a v oblasti Private Equity sa vytvoril veľký potenciál sklamaní, ktorý sa na základe zhoršeného prostredia pre isté rizikové investície v roku 2018 zrejme ešte nerozpustil. Očakávania účastníkov na trhu poukazujú ešte stále na vysokú mieru homogenity. Investori, ktorí bežne investujú do bezpečných aktív, by mohli v prípade (ďalších) turbulencií na trhu reagovať v panike; význam procyklicky konajúcich investorov výrazne narástol. Nemecká spolková banka a Európska centrálna banka poukázali vo svojich správach o finančnej stabilite na nasledujúce výzvy pre finančný sektor: nemecký bankový sektor je podľa týchto správ zraniteľný voči scenáru, v ktorom sa makroekonomické prostredie neočakávané zhoršilo. Rovnako sa zvýšilo riziko obáv o schopnosť niesť dlhy vo výrazne zadlžených krajinách, ako aj potenciálne riziko napätia v oblasti likvidity v sektore investičných fondov. Okrem toho správy poukazujú na riziko výrazného nárastu rizikových prírážok, ako aj na riziko týkajúce sa schopnosti bánk fungovať ako sprostredkovatelia medzi dopytom a ponukou úverov.

Neusporiadané vystúpenie Veľkej Británie z Európskej únie bez prechodnej lehoty a bez dohody o voľnom obchode by mohlo nemeckému bankovému sektoru – napriek pozitívnym efektom vytvárania hodnôt v dôsledku presunu finančných služieb do Nemecka – krátkodobou spôsobíť škody. Súčasný rozsah integrácie medzi Veľkou Britániou a Európskou úniou, predovšetkým s Nemeckom, je s ohľadom na špecializáciu na tuzemskom trhu a internacionalizáciu veľmi veľký. Zahraničné obchody bánk s dôležitými nemeckými priemyselnými klientmi, ktorí sú silní v exporte, by bol výrazne ohrozený, to platí predovšetkým – prostredníctvom obchodných kanálov – pre sektory automobilového priemyslu, strojárstva, elektrotechniky, chemického farmaceutického priemyslu, ako aj pre výživu a textilný priemysel. Dodávky plnení sú relevantné pre Nemecko, ako aj pre veľkú Britániu a majú svoj význam v oblasti mikro ekonomiky aj makro ekonomiky. V Nemecku je podľa analýzy inštitútu Ifo napojených takmer 550 000 pracovných miest na export do Veľkej Británie, čo by malo priamy dopad na obchody so súkromnými bankovými klientmi. Nemecko však je jedným z najväčších exportérov na svete nielen v oblasti tovarov, ale aj služieb. Služby predstavujú dôležitú časť tuzemských ako aj cezhraničných refazcov tvorby hodnôt a často dopĺňajú export tovarov. Nemecká spolková banka prednedávnom uviedla, že náklady

na zvýšenie obchodných bariér v oblasti služieb by mohli byť pre jednotlivé krajiny mimoriadne dôležité. Okrem toho by vystúpenie Veľkej Británie z vnútorného trhu Európskej únie a colnej únie mohlo mať výrazný dopad na obchodovanie s inými krajinami Európskej únie. Banky sú odkázané na to, že ich úveroví klienti budú identifikovať a znižovať riziká vystúpenia pre ich vlastné obchodné modely. V krátkodobom horizonte by vo všeobecnosti existovali veľké riziká poklesu pre makroekonomické prostredie v dôsledku nervozity účastníkov trhu a v dôsledku politických neistôt spojených s negatívnymi dopadmi na dispozície klientov bankového sektora. K tomu by mohlo prispieť aj vnímanie závažných inštitucionálnych dôsledkov vystúpenia v prípade troch najväčších členských štátov (s ohľadom na mocenskú rovnováhu v Európskej únii, prípadnú zmenu orientácie v oblasti voľného obchodu a dopadov na rozpočet Európskej únie). Ak by britská vláda znížila štandard dozoru pre peňažný sektor po vystúpení z Európskej únie s cieľom podporiť finančné centrum vytvorené v Londýne, došlo by k ohrozeniu konkurencieschopnosti bánk v zostávajúcich krajinách EU. Ak európske finančné centrum Londýn stratí svoj neobmedzený prístup na vnútorný európsky trh, došlo by v oblasti investičného bankovníctva k nárastu fragmentácie, v dôsledku toho by museli byť vlastné imanie, likvidita a ostatné zdroje osobitne viazané, čím by utrpela aj ziskovosť. Na základe nedostatočných kapacít, treníc a chýbajúcich registrácií by rovnako na základe odhadov Nemeckej spolkovkej banky v najhoršom prípade hrozilo aj úplné zastavenie istých aktív.

Na trhoch prevláda neistota týkajúca sa kapitálovej vybavenosti, rizík spojených s úrokovými zmenami, rizikovými úvermi, kybernetickými rizikami a predovšetkým týkajúca sa výnosovej situácie európskych bánk. Jednotlivé obchodné modely na dosahovanie udržateľných ziskov a schopnosť zafaženia v prostredí nízkych úrokov sú naďalej v centre pozornosti. Pre banky platí podstatná výzva, aby svoje obchodné modely – s ohľadom na existujúce nadmerné kapacity v niektorých krajinách, aj v súvislosti s novými konkurentami hnanými novými technológiami – prispôbili podľa zmenených podmienok, aby znižovali náklady a zvyšovali ziskovosť. Na tento účel je nevyhnutné postupovať dôsledne v modernizácii bankovej prevádzky a poskytovanie dostatočných kapacít pre digitalizáciu.

Bankový sektor eurozóny sa momentálne nachádza uprostred procesu dlhších štrukturálnych zmien. Oproti posilnenej vybavenosti kapitálom sú znižujúce sa garancie štátu, prísnejšie pravidlá pre likvidáciu a nárast účasti veriteľov. Ďalšie znižovanie stupňa zadlženia a zlepšovanie kvality aktív v sektore, ktorý je stále digitálnejší a automatizovanejší, predstavujú pre bankový sektor dôležité predpoklady na splnenie vyšších požiadaviek bankového dozoru a očakávaní investorov.

Vyhladky týkajúce sa bankového prostredia v Poľsku sú v strednodobom horizonte naďalej negatívne ovplyvnené kurzom ekonomickej politiky, nedostatkom zamestnancov, ako aj hrozbou výrazných zásahov do prostriedkov Európskej únie určených na infraštrukturálne projekty. Okrem toho by úzke obchodné vzťahy s Veľkou Britániou mali v prípade neriadeného odchodu Veľkej Británie z Európskej únie negatívny dopad. Z hľadiska konjunktúry rast poľská ekonomika naďalej silnie. Na výrazný nárast ekonomickej výkonnosti v rozsahu 5,1 % v sledovanom roku by mal v roku 2019 nasledovať pokles ekonomickeho rastu na 3,2 %. Súkromná spotreba bude naďalej zohrávať dôležitú úlohu a bude posilnená opatreniami fiškálnej politiky, napr. programom podpory pre rodiny a dôchodcov. Zdá sa, však, že dôvera spotrebiteľov presiahla svoj zenit, takže súkromná spotreba bude v tomto roku rásť menej dynamicky než v roku 2018. Zároveň je potrebné počítat s tým, že ku koncu podporného obdobia budú vo zvýšenej miere čerpané prostriedky na podporu z európskych fondov, čo by mohlo podporiť investície v roku 2019. Pozitívny vývoj miezd a nezamestnanosti by v zásade mali viesť k nárastu objemu úveru a rizikové náklady bánk by mali pozitívne odzrkadľovať solídnu situáciu súkromných domácností a podnikateľského sektora.

Riadenie zmien v spoločnosti Commerzbank

V uplynulých rokoch sa požiadavky na moderné a perspektívne bankovníctvo citeľne zmenili. Tlak na ziskovosť sa citeľne zvýšil, a to pri výnosoch ako aj pri nákladoch. Zvyšujúca sa konkurencia nás núti, aby sme zvážili staré štruktúry a aby sme si vybrali nové cesty. Kým v minulosti tvorila osobná starostlivosť o klienta cen-

trálny prvok bankovníctva, očakávajú dnes naši klienti multikanálové poradenstvo, digitálne finančné ponuky a individuálne produkty šité na mieru. Tieto výzvy chceme plniť na základe začatých a sčasti úspešne realizovaných strategických iniciatív. Avšak aj neustále stúpajúce regulačné požiadavky nás stavajú pred dodatočné výzvy. Preto priebežná kontrola interných procesov, štruktúr a technických platforiem – s cieľom vytvoriť štrhľejšiu, efektívnejšiu a na klienta orientovanú organizáciu – nepredstavuje len jednorazový projekt, ale trvalú úlohu, ktorá od nás bude v nasledujúcich rokoch vyžadovať značné úsilie a ktorou chceme odpovedať na citeľne pribúdajúce požiadavky.

Na jeseň 2016 ohlásená stratégia „Commerzbank 4.0“ má tri smery. Po prvé sa sústreďujeme na obchody s jasnými konkurenčnými výhodami a lúčime sa s okrajovými aktivitami. Po druhé sa stále viac meníme na digitálnu technologickú spoločnosť. A po tretie vytvárame jednoduchšiu štruktúru banky a zvyšujeme tak našu efektívnosť. Naším cieľom je stať sa vedúcou bankou v Nemecku – pre súkromných klientov, podnikateľov aj firemných klientov. Chceme klientom poskytnúť modernú a premyslenú ponuku digitálnych a osobných služieb, blízko pri klientovi a pre klienta s možnosťou rýchlej a efektívnej realizácie. Banka bude v budúcnosti sústreďovať svoje aktivity na dva silné segmenty – Súkromní klienti a podnikatelia a Firemní klienti.

Segment Súkromní klienti a podnikatelia sa do roka 2020 stane prvou skutočnou digitálnou multikanálovou bankou v Nemecku. Hlavnými bodmi pritom je ponuka digitálnych a analógových služieb, nové predajné platformy a diferencovaná koncepcia filiállok. Banka naďalej podporuje svoju rozsiahlu sieť pozostávajúcu z 1 000 pobočiek, viac ako 100 lokalít pre Wealth-Management, 330 lokalít pre klientov – podnikateľov a 100 lokalít pre firemných klientov. 1. septembra 2018 sme zaviedli novú riadiacu štruktúru a nové oblasti v segmentoch súkromných klientov a podnikateľov a rovnako aj nové modely starostlivosti o klientov - podnikateľov a firemných klientov. Tým sme spravili veľký krok vpred pri realizácii stratégie „Commerzbank 4.0“. na základe kombinácie digitálnych platforiem a moderných formátov filiállok chceme zabezpečiť rýchlejší rast banky. Aplikácia „ONE“ zavedená na konci predchádzajúceho roka predstavuje jednotnú technickú platformu pre online predaj a predaj na filiálkach. Filiálky Flagship s dôrazom na poradenstvo a mestské filiálky s efektívnymi službami pre klientov zabezpečujú pri zníženej infraštruktúre a znížených prevádzkových nákladoch široké pokrytie na trhu. Keďže banka chce do roku 2020 získať dva milióny nových klientov na nemeckom trhu, ponúka atraktívne produkty, ako napr. digitálny splátkový úver a digitálne spravovanie aktív a spolupracuje s partnermi Tchibo, Amazon a Lufthansa. Klienti – podnikatelia sú súčasťou samostatnej obchodnej oblasti v rámci segmente Súkromní klienti a podnikatelia. Pritom kombinujeme silné stránky know-how z obchodovania so súkromnými klientmi s úverovým know-how Banky pre stredné podniky. Pomocou nových digitálnych ponúk a pri plošnej prítomnosti priamo na mieste chceme zvýšiť náš trhový podiel v oblasti

podnikateľov a menších firiem výrazne z 5 % na 8 %. Komplexné poradenstvo pritom zohľadňuje svoje obchodné ako aj súkromné záležitosti.

V segmente Firemní klienti spájame tradičné silné stránky banky v Corporate Banking – plošnú prítomnosť na celom území spolu so sprevádzaním aktivít v zahraničí, jedinečný model starostlivosti o klientov a vedúca ponuka pri financovaní obchodu a exportu – s know-how našej investičnej banky na kapitálovom trhu. Tým vytvárame optimálne rámcové podmienky pre to, aby banka dokázala plniť individuálne potreby väčších firiem a ponúkať vhodné riešenia. Naše know-how v nemeckých kľúčových priemyselných sektoroch povýšime na európsku úroveň a tak silnejšie využijeme medzinárodný rast. Naším cieľom je stať sa vedúcim poskytovateľom zabezpečovacích produktov pre firemných klientov a „Debt House Nr. 1“. Na celom svete sa usilujeme o jednotne vysokú kvalitu starostlivosti. Pretože presne tak, ako poradca firemných klientov v Nemecku koordinuje nasadenie produktových špecialistov, spolupracuje aj s celosvetovými tímami pre starostlivosť o klientov. Relationship-Manager a špecialisti European Desks na globálnych trhoch sú v neustálom kontakte s poradcami firemných klientov na domácom trhu. Nové nástroje na analýzu dát (napr. dashboard v oblasti zahraničného obchodného styku) nám poskytujú kompetenčnú výhodu oproti konkurencii a podporujú obchodovanie s firemnými klientmi pri využívaní konkrétnych obchodných prístupov a analýzy potenciálu pri dosahovaní výnosov. Ako prvá banka v Nemecku ponúkame našim firemným klientom úplne digitalizovaný proces poradenstva pre riadenie úverových a menových rizík ako aj pre riadenie investícií. Okrem toho sme zaviedli digitálnu úverovú platformu, prostredníctvom ktorej môžu stredne veľké podniky digitálne požiadať o poskytnutie kontokorentného úveru vo výške do 5 mil. eur.

Vo všetkých segmentoch chceme banku prebudovať na modernú technologickú firmu. Táto transformácia sa dotýka stratégie, technológie, kompetencie a kultúry. Aktívne budeme postupovať v oblasti digitalizácie bankových obchodov a chceme sa stať technologickým vodcom. Pritom chceme byť číslo 1 pri všetkých technológiách, ktoré našim klientom poskytujú rýchlosť, bezpečnosť a pohodlie. Už nejaký čas sa rovnako prostredníctvom našich dcérskych spoločností CommerzVentures a main incubator ako aj prostredníctvom digitalizačnej platformy „#openspace“ angažujeme v oblasti start-up podnikov. Podporujeme začínajúcich podnikateľov s dobrými nápadmi a sme tak blízko k inováciám zajtrajška. Program digitálneho líderstva podporuje našu líderskú pozíciu pri digitálnej transformácii v jej multiplikátorovej roli. Okrem toho sme ako prvá finančná inštitúcia vytvorili „Enterprise Lab“ v Inštitúte Fraunhofer pre materiálové toky a logistiku IML. Prostredníctvom „Trade Finance Innovations-Lab“ pokrývame oblasť finančných služieb s dôrazom na obchodovanie v oblasti Trade-Finance. Na základe iných technológií majú byť v rámci tohto laboratória vyvíjané nové riešenia platobného styku a financovania obchodu a následne majú byť uvádzané do praxe.

Digitálny kampus sa tak stane motorom pre transformáciu Commerzbank, v tomto priestore skúšame a vyvíjame nové agilné pracovné metódy ako aj nové formy spolupráce. Tak rýchlejšie nachádzame výsledky a dokážeme sa flexibilnejšie nastaviť na zmeny. Na základe získaných skúseností po takmer jedenapolročnom fungovaní „Digitálneho kampusu“ sme schopní ďalej vyvíjať novú formu spolupráce. Dokážeme zvýšiť naše tempo a transformáciu posunúť rýchlejšie dopredu. V rámci projektu „Campus 2.0“ budeme pokračovať v budovaní nášho úspešného receptu „Digital Campus“ a predstavíme novú organizáciu centrály. Vytvoríme tzv. dodávateľskú organizáciu zloženú z jednotlivých „clustrov“: distribúcia v budúcnosti získa rýchle fungujúce riešenia a dokáže sa tak plne sústrediť na potreby klientov. Namiesto klasickej hierarchie budú vytvorené agilne fungujúce tímy, tzv. „bunky“. Každá bunka bude obsahovať viaceré funkcie a bude spájať odborné aj IT kompetencie. Bunka bude schopná vyvíjať úplný produkt a dodávať ho klientom, rovnako bude neskôr zodpovedať za prevádzku systémov. Všetky bunky budú pracovať samostatne a na istých témach v cca päťdesiatich clustroch, ktorých úlohou bude vývoj nových produktov a procesov.

V nasledujúcich rokoch počíta Commerzbank s potrebou refinancovania v rozsahu do 10 miliárd Eur na kapitálovom trhu. Commerzbank je na kapitálovom trhu aktívna so širokou paletou produktov. Okrem nezabezpečených prostriedkov refinancovania ako Senior Unsecured a Tier 2 disponuje Commerzbank pri refinancovaní aj možnosťou vydávať zabezpečené prostriedky refinancovania, najmä hypotekárne záložné listy a verejné záložné listy. Najmä na základe zabezpečených nástrojov refinancovania máme stabilný prístup k dlhodobému refinancovaniu s nákladovými výhodami voči nezabezpečeným zdrojom financovania. Tieto emisie tvoria pevnú súčasť v mixe refinancovania Commerzbank. Tieto formáty siahajú od obligácií vo veľkých objemoch až po súkromné umiestnenia. V súvislosti s brexitom neočakáva Commerzbank žiadne negatívne dopady na umiestňovanie dlhodobých prostriedkov refinancovania na kapitálovom trhu.

Pravdepodobný vývoj Commerzbank Aktiengesellschaft

V obchodnom roku 2018 dosiahla Commerzbank v naďalej veľmi náročnom bankovom prostredí ďalší pokrok pri realizácii svojej stratégie „Commerzbank 4.0“, ktorej cieľom je udržateľným spôsobom dosiahnuť udržateľne vysokú úroveň rentability. V obchodnom roku 2019 sa bude banka ďalej sústreďovať na ďalší rast počtu klientov a objemu obchodov, a tým aj na nárast výnosov v oboch hlavných obchodných oblastiach. Kľúčom k udržateľnému zlepšeniu postavenia na trhu je pokračovanie v digitálnej transformácii obchodného modelu, ktoré bude spojené s naďalej vysokými investičnými nákladmi. Rámcové podmienky pre nemecký bankový sek-

tor budú aj v prebiehajúcom roku pravdepodobne spojené s veľkými výzvami. Výnosovú situáciu bude naďalej zafažovať okrem extrémne nízkych prípadne negatívnych úrokov aj zosilnená konkurenčná situácia, ktorá sa okrem iného bude odrzrkadľovať v nižších maržiach z nových obchodov v rámci úverov. Normalizáciu úrokovej úrovne, ktorá by umožnila zrýchlenie strednodobých plánov na zlepšenie výnosov a ekonomického výsledku, považujeme aj v roku 2019 za málo realistickú. Naša pozornosť sa v prebiehajúcom roku bude sústreďovať predovšetkým na zvýšenie výnosov týkajúcich sa klientov, tzn., že očakávame dobrú kvalitu výnosov a hospodárskeho výsledku.

Keďže banka je riadená prostredníctvom jednotlivých segmentov, v nasledujúcich odsekoch predstavíme vývoj koncernu Commerzbank. Tu očakávame v obchodnom roku 2019 nasledovný vývoj:

Pravdepodobný vývoj jednotlivých komponentov výsledku

Napriek tomu, že predpokladáme naďalej komplikovanú situáciu v oblasti úrokov, plánuje Commerzbank dosiahnuť mierne zvýšenie úrokového prebytku ako najdôležitejšieho zdroja výnosov. K tomuto výsledku vo významnej miere príspeje ďalšie zvýšenie objemu úverov. Tak ako v predchádzajúcich rokoch, chce Commerzbank predovšetkým v segmente súkromných klientov a podnikateľov, avšak aj v segmente firemných klientov, dosiahnuť v prípade stredne veľkých klientov rýchlejšie tempo rastu, než je bežné na trhu. Z dôvodu vysokého tlaku na marže v tuzemsku, ktorý na základe konkurenčného boja neustále pokračuje, vychádzame z nárastu výnosov, ktorý bude v porovnaní so zvýšením objemu výrazne nižší. Plánovaný nárast úložiek klientov má v spojení s aktívnym riadením aktív a pasíva umožniť vyššie výnosy v obchodovaní s úložkami, po viacerých rokoch negatívneho vývoja. Celkovo vnímame potenciál rastu Commerzbank pri obchodoch so súkromnými klientmi, podnikateľmi a firemnými klientmi v Nemecku rovnako málo vyčerpaný ako v prípade mBank.

Provízný prebytok očakávame v prebiehajúcom obchodnom roku na stabilnej úrovni. Ak sa nám vyhnú fázy nadmernej volatility na finančných trhoch, ktoré spravidla ohrozujú aktivity klientov, je možný mierny nárast. Potenciál rastu existuje v oboch hlavných oblastiach činnosti, v oblasti súkromných klientov a podnikateľov, ako aj v oblasti firemných klientov, predovšetkým s rastom obchodov s cennými papiermi prípadne obchodov na kapitálovom trhu. V prípade súkromných klientov by mali najmä vyššie výnosy zo zverených obchodov, ktorých objem sa podľa očakávania má stále zvyšovať, kompenzovať výpadok výnosov zo sprostredkovania spotrebných úverov a nakoniec by mali viesť k vyšším províznym výnosom. V prípade inštitucionálnych a firemných klientov by mali predovšetkým silnejšie angažovanie účastníkov na primárnych a sekundárnych trhoch, malo mať pozitívny dopad na provízne obchody.

Ohľadom výsledku týkajúceho sa finančného majetku a záväzkov oceňovaných hodnotou Fair presadzuje Commerzbank svoj

prístup orientovaný na riziká a zameraný na klientov, aby dosiahla podľa možnosti stabilný príspevok k výnosom. Na základe neistoty vyplývajúcej z vývoja a volatility na globálnych kapitálových trhoch je prognóza mimoriadne náročná. Do tejto výnosovej položky podľa nových pravidiel spadajú aj dopady následného ocenenia aktív, ktoré boli v rámci transformácie IFRS-9 k 1. 1. 2018 preklasifikované, napr. portfólio financovania lodí. Tu sa Commerzbank snaží dosiahnuť do konca roka 2019 zásadné zníženie portfólia úverov na lode oceňovaného podľa hodnoty Fair Value bez toho, aby z toho vznikol podstatný dopad na výsledok.

Ostatné výnosové položky, medzi nimi výsledok z finančných nástrojov, ako aj ostatný výsledok, budú podľa našich skúseností ovplyvnené jednorazovými sumami a dopadmi oceňovania, ktoré nie je možné prognózovať. Z dôvodu relatívne nízkej úrovne týchto výnosových komponentov bez udržateľného charakteru v roku 2018 vychádzame z toho, že v roku 2019 nedôjde k podstatnej zmene týchto výnosových veličín.

Celkovo je prognóza vývoja operatívnych výnosov, predovšetkým úrokového prebytku, založená na domnienke, že fáza nízkych úrokov bude pokračovať. V rámci scenára stúpajúcich úrokov, predovšetkým na kratšom konci funkcie úrokovej štruktúry, považujeme za reálny podstatne vyšší nárast výnosov.

Rizikový výsledok v obchodnom roku 2018 napriek prevodu portfólia spotrebného financovania s vyššími očakávanými rizikovými nákladmi na vlastné účtovné knihy predstavoval menšie, než sa pôvodne očakávalo. Opravné položky k úverom v porovnateľnej výške, ktorá je mimoriadne nízka, podobne ako v predchádzajúcom roku už do roka 2019 neočakávame. Napriek tomu v rámci základného scenára očakávame rizikový výsledok vo výške najmenej 550 mil. eur, ktorá je v historickom porovnaní na výhodnej úrovni. Aj v mierne oslabenom konjunkturálnom prostredí bude Commerzbank podľa nášho odhadu naďalej profitovať z dobrého riadenia rizík v oblasti nových úverov, ako aj pri zaobchádzaní s problémovými úvermi. Aj ohľadom rozdelenia na 3 fázy („Stages“) podľa IFRS 9 očakávame podobný obraz ako v predchádzajúcom roku, kedy si úvery s narušenými úhradami vyžadovali veľkú mieru rizikovej prevencie. Očakávanie nadpriemerne vysokej kvality portfólia je vyjadrené v našej prognóze, ktorá predpokladá, že aj v prebiehajúcom roku má odpadnúť len relatívne nízky podiel rizikového výsledku na straty ho v dôsledku výrazného zhoršenia kvality úverov – tzv. opravné položky „Phase-2“. IFRS 9 si vyžaduje, aby boli v rámci rizikového výsledku počas celej doby splatnosti zohľadnené očakávané straty, ak pri úverovej angažovanosti dôjde k výraznému zhoršeniu ratingu.

Administratívne náklady sú v Commerzbank v roku 2019 očakávané na úrovni predchádzajúceho roka. Plánovaná nákladová základňa v rozsahu menej ako 6,8 miliárd eur by mala umožniť pokračovanie investícií na posilnenie budúcej ziskovosti, avšak rovnako pokryť aj naďalej významnú mieru regulačných nákladov. Z doterajších opatrení na zlepšenie efektívnosti, ktoré už boli realizované a ktoré sú ešte naplánované, ako napr. ofenzíva digitalizá-

cie vo všetkých oblastiach koncernu, počítame s ďalším uvoľnením nákladov, aj keď veľká časť z nich bude viditeľná až v nasledujúcich rokoch.

Pravdepodobný vývoj segmentov

V segmente súkromných klientov a podnikateľov bude naďalej rásť počet klientov a obchodného objemu predovšetkým na základe plánovaného mierneho nárastu celkových operatívnych výnosov v tuzemsku. Priestor na rast výnosov očakáva segment na základe lepšieho preniknutia existujúcej klientskej základne a efektívneho využívania analytických nástrojov založených na dátach; klientom budú ponúkané bankové produkty, ktoré budú pripravené pre každú fázu ich životného cyklu. Prebiehajúca transformáciu na multi-kanálovú banku umožní uzatváranie obchodov celej palety produktov prostredníctvom rôznych platforiem, takže klienti budú mať neobmedzený prístup a voľbou medzi online službou, mobilnou službou alebo službou v pobočke banky. Pokračovanie v digitalizácii produktov a procesov v spojení s inovatívnymi koncepciami filiálok a predaja považujeme za konkurenčnú výhodu, od ktorej si sľubujeme ďalšie zisky pri podieloch na trhu a tým aj zlepšenie výnosovej situácie. V úverových obchodoch plánujeme ďalší významný nárast objemov, aby sme mohli čeliť zjavnému pokračovaniu negatívnej situácie v oblasti úrokov a konkurencie a z toho vyplývajúcejmu tlaku na marže. Na základe zosilneného jeho používania online predaja má v roku 2019 dôjsť k silnému nárastu nových obchodov v oblasti financovania spotreby. V oblasti financovania nehnuteľností si chceme udržať zlepšenú pozíciu na trhu, ktorá bola vybudovaná v predchádzajúcich rokoch. Tomu vo významnej miere prispieje aj predaj prostredníctvom tretích strán, cez tzv. rozhrania API-(Application-Programming-Interface-) efektívne napojené na systémy Commerzbank. Vyššie výnosy sa očakávajú aj v oblasti obchodovania s podnikateľmi, potom, ako bol na jeseň uplynulého roku ukončený prechod stredne veľkých firiem s ročným obrátom do 15 mil. eur zo segmentu firemných klientov do segmentu súkromných klientov a podnikateľov. Tu má byť objem obchodov zvýšený na základe lepšej starostlivosti týkajúcej sa predovšetkým prevádzkových záležitostí. Do širokého spektra služieb pre klientov podnikateľov patria napr. ponuky lízingu a inovatívne digitálne riešenia týkajúce sa riadenia likvidity. Aj naša poľská dcérska spoločnosť mBank, ktorá prevádzkuje jednu z najinovatívnejších platforiem priameho bankovníctva v Európe, bude podľa našich očakávaní pokračovať vo svojom kurze rastu. Na základe jej pozície na trhu v oblasti firemných klientov, ako aj súkromných klientov, ktorá bola v uplynulých rokoch priebežne rozvíjaná, počítame v prípade mBank s ďalším zlepšením v oblasti objemu obchodov a očistených výnosov. Okrem zvýšenia výnosov má vo zvýšenej miere práve nárast efektívnosti prispieť k zlepšeniu operatívneho výsledku v celom segmente súkromných klientov a podnikateľov. Pokrok pri efektívnosti nákladov očakáva tento segment aj na základe optimalizácie procesov, napr. pri budovaní centrálnej obchodnej platformy „ONE“, ktorej dôsledkom bude aj

tendencia znižovať rozmanitosť produktov. Produktová paleta bude digitálnejšia, čím poskytne klientom dodatočný úžitok. Na základe toho by mali mať administratívne náklady na priek naďalej vysokej záťaži v dôsledku regulačných nákladov stabilný až mierne klesajúci vývoj. Prognózované výrazné zvýšenie rizikového výsledku pre celý segment súkromných klientov a podnikateľov súvisí s očakávaním nárastu objemov úverov v tuzemsku. Predovšetkým splátkové úvery si vyžadujú výrazne vyššie opravné položky, ktoré sú podľa našich skúseností pokryté podstatne vyššou úverovou maržou. Aj keď vychádzame z toho, že šťastí nebude možné udržať nezvyčajne nízku úroveň rizikových nákladov, sme napriek tomu presvedčení o tom, že úverové portfóliá dôvod na základe ich vysokej kvality odolné aj v o niečo menej výhodnom konjunkturálnom prostredí. Celkovo v segmente súkromných klientov a podnikateľov očakávame v obchodnom roku 2019 výrazné zvýšenie operatívneho výsledku. V spojení s mierne zníženými administratívnymi nákladmi by sa mal mierne zlepšiť operatívny výsledok, ako aj operatívny výnos vlastného imania. Nákladová kvóta by mala mať výrazne klesajúcu tendenciu.

Aj v segmente firemných klientov budú v centre pozornosti iniciatívy na zlepšenie rastu, ktoré sa prostredníctvom ďalšieho posilňovania a zlepšovania postavenia na trhu zameriava na mierny nárast výnosov. V tuzemsku má byť navýšený potenciál najmä v oblasti stredne veľkých klientov s obrátom od 15 do 100 mil. eur na strane jednej na základe získavania nových klientov, na strane druhej má model starostlivosti v spojení s analýzami potrieb na základe vyhodnocovania dát umožniť lepšie vyčerpanie potenciálu vyplývajúceho z existujúcich klientov. V oblasti zahraničného obchodu sa segment s dôrazom na rastovo silnejšie regióny ako napr. USA a Čína prezentuje ako eurobanka. Pritom sledujeme náš cieľ spočívajúci v rozšírení klientskej základne a pri konkurenčne silnej pozícii napr. v oblasti financovania obchodu a platobného styku v eurách budujeme a ďalej profitujeme zo znalosti sektora a know-how v oblasti firemných financií. Aktivity v tomto segmente sa budú v prebiehajúcom obchodnom roku zameriavať na pokračujúcu digitálnu transformáciu procesov poradenstva a predaja ako aj na neustálu digitalizáciu a modernizáciu produktovej palety. Využívanie zvyšujúcich sa ziskov v oblasti efektívnosti bude podľa očakávaní segmentu viesť k mierne klesajúcim administratívnym nákladom v porovnaní s predchádzajúcim rokom. Za prognózou podstatne vyššieho rizikového výsledku v prebiehajúcom obchodnom roku stojí očakávanie nižšieho rozpustenia opravných položiek k úverom, ktoré pozitívne ovplyvnili hodnoty za predchádzajúci rok. V tuzemsku, ako aj v zahraničí na základe domnienky, že nedôjde k výraznému oslabeniu konjunkturálnych rámcových podmienok, vychádzame z naďalej robustnej kvality portfólia. Celkovo v segmente firemných klientov chce banka v roku 2019 pri mierne v zlepšenej nákladovej kovov tie dosiahnuť minimálne stabilný alebo o niečo vyšší operatívny výsledok. Výnos z operatívneho vlastného imania očakávame v zásade v nezmenenej výške.

V segmente Asset & Capital Recovery plánujeme ku koncu roka 2019 dosiahnuť porovnaní s objemom portfólia ku koncu roka 2018 podstatne nižší stav. Sme presvedčení, že portfólio v oblasti financovania lodí a financovanie nehnuteľností dokážeme v priebehu roka výrazne znížiť. Aj v oblasti Public Finance plánujeme znižovanie objemu v relevantnej výške. Priebežné výnosy v segmente ACR budú v tomto obchodnom roku v súlade so stratégiou portfólia výrazne znížené v absolútnych ako aj relatívnych číslach. Pre budúci vývoj výnosov v segmente ACR sú dominantné výsledky oceňovania, ktoré nie je možné spofahlivo predpovedať. V rámci základného scenára budú celkové výnosy v roku 2019 nižšie než nula, avšak nebudú výrazné, nakoľko z portfólia financovania lodí, ktoré je oceňované aktuálnymi cenami, nemá rovnako ako v predchádzajúcom roku vyplývať žiadne podstatné zaťaženie. Aj pre oblasť financovania firemných nehnuteľností plánujeme nízku úroveň rizikového výsledku. Celkovo očakávame v segmente Asset & Capital Recovery pri ďalšom podstatnom znižovaní administratívnych nákladov operatívny výsledok, ktorý bude výrazne nižší než výsledok za predchádzajúci rok.

Očakávaný vývoj spoločnosti

V obchodnom roku 2018 bude banka ďalej posilňovať svoju pozíciu na trhu a bude sa sústreďovať na realizáciu stratégie „Commerzbank 4.0“. V rámci našich prognóz neočakávame v ďalšom priebehu roka pozitívny vývoj výnosov na základe úrokových sadzieb ani uvoľnenie situácie v konkurenčnom prostredí. Podľa našich predpokladov bude pokračovať tlak na marže v oblasti súkromných klientov, ako aj podnikateľov, nakoľko končiace sa úvery s vyšším úročením budú nahradzované vo väčšine prípadov len novými úvermi s nižším úročením. Celkovo Commerzbank predpokladá pre prebiehajúci obchodný rok mierne nižšie výnosy, administratívne náklady na úrovni menej než 6,8 miliárd eur ako aj podstatné zvýšenie výsledného rizika. Z toho vyplýva mierny nárast operatívneho výsledku, pričom nákladová kvóta sa má mierne zlepšiť. Z položiek, ktoré nie sú pripisované k operatívemu výsledku, očakávame mierne citeľné zaťaženie. Toto pochádza vo významnej miere z „výsledku zo zlikvidovanej obchodnej oblasti“, ktorá zahŕňa príspevky bývalej oblasti Equity Markets & Commodities k obchodnému výsledku. Celkovo očakávame mierny nárast koncernového prebytku. Podľa toho by malo dôjsť aj k miernemu zvýšeniu výnosu vlastného imania ako aj Economic Value Added. S ohľadom na tvrdú kvótu jadrového kapitálu (po úplnom uplatnení úpravy Bazilej 3) sa Commerzbank bude v budúcnosti viac zaoberať kapitálovými požiadavkami, ktoré vyplývajú z procesu kontroly a hodnotenia (Supervisory Review and Evaluation Process, SREP). V tejto oblasti Európska centrálna banka ako príslušný orgán dohľadu na konci roka 2018 ocenila pokrok banky pri zlepšovaní svojho rizikového profilu. Na základe toho stanovila na rok 2019 minimálnu požiadavku pre kvótu tvrdého jadrového kapitálu, ktorá vyplýva z kontrolného procesu SREP, na úrovni, ktorá je o štvrtinu percentuálneho bodu nižšia. Úspešná

likvidácia rizik a bilančných aktív v predchádzajúcich rokoch viedla okrem iného k tomu, že nemecký orgán dohľadu ponechal kapitálovú rezervu pre ostatné systémovo relevantné inštitúcie (Other Systemically Important Institutions, O-SIIs) na rok 2019 na úrovni 1,0 % a pôvodne plánované zvýšenie posunul na 1,5 %. Naša vlastná ambícia týkajúca sa kvóty tvrdého jadrového kapitálu, ktorú chceme dosiahnuť ku koncu roka 2019, predstavuje najmenej 12,75 %. Táto hodnota je výrazne nad regulačnou požiadavkou Európskej centrálnej banky a obsahuje podľa odhadu nášho manažmentu dodatočnú rezervu na pokrytie potenciálnych stresových situácií. Vychádzame z toho, že pravdepodobne v prvej polovici roka bude kvóta tvrdého jadrového kapitálu vykázaná pod našou cieľovou hodnotou 12,75 %. Realizácia nových účtovných štandardov ako aj očakávané dopady regulačných opatrení budú pravdepodobne dočasne tlačíť na výšku tejto kvóty, avšak v priebehu roka predpokladáme jej neustále zlepšovanie smerom k cieľovej hodnote.

Podľa našich doterajších očakávaní vychádzame s ohľadom na rok 2019 v ročnej závierke spoločnosti Commerzbank Aktiengesellschaft z toho, že dosiahneme mierne zvýšený prebytok v roku v porovnaní so sledovaným rokom. Naším cieľom je vyplatiť za obchodný rok 2018 dividendy na úrovni predchádzajúceho roka.

Napriek podstatne posilnenej odolnosti voči externým vplyvom, ktorá bola dosiahnutá v predchádzajúcich rokoch, môže rôzne rizikové faktory pri negatívnom priebehu ohroziť prognózovaný výsledok na rok 2019 podstatnej miere, ktorú nie je možné spoľahlivo určiť. Medzi ne patrí aj geopolitická situácia, ktorá sa vyznačuje veľkou neistotou a výraznými regionálnymi napätiami, okrem iného v hlavnom v regióne v relevantnom pre Commerzbank, v Európe. Tu majú hroziace obchodné konflikty ako aj v súčasnosti nepredvídateľný výsledok brexitu výrazný vplyv na naše pôsobenie. Ťažkosti súvisiace s normalizáciou peňažnej politiky, o ktorú sa väčšina centrálnych bánk už istý čas snažila, príp. ukončenie nekonvenčných opatrení centrálnych bánk viedli ku koncu roka 2018 dočasne k závažným korekciám kurzu ako aj k skokovému zvýšeniu volatility na kapitálových trhoch. Naďalej sa zdajú byť úrovne ocenenia - merané podľa historických hodnôt - na medzinárodných trhoch s obligáciami ako aj na akciových trhoch vysoké. Zhoršenie konjunktúry, ktorá je v zásade ešte stále hodnotená pozitívne, môže mať v medzinárodnom rozmere negatívny dopad na nemeckú ekonomiku, čo môže viesť k vyšším rizikovým nákladom, než bolo plánované. Medzi ďalšie rizikové faktory patrí aj negatívny vývoj v oblasti regulácií alebo právnych úprav, ktoré môžu spomaliť účinok plánovaného zníženia nákladov, alebo môžu znamenať opätovné zostrenie konkurenčnej situácie v tuzemsku. Ďalšie znižovanie marží týkajúcich sa úrovne, ktorá je z pohľadu rizikových výnosov neatraktívna, môže obmedziť priestor na výnosy Commerzbank.

Správa o rizikách

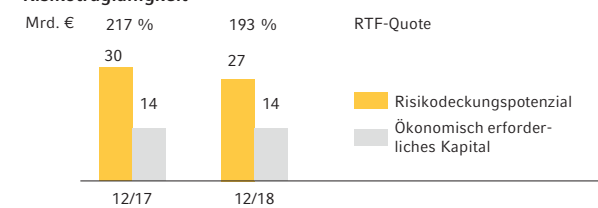
Správa o rizikách sa podáva podľa interného riadenia rizik spoločnosti Commerzbank na úrovni koncernu príp. segmentov. Základ tvoria finančné údaje koncernu zistené podľa IFRS ako aj rizikové ukazovatele podľa regulačných požiadaviek.

Executive Summary 2018

Solídna kapitálová vybavenosť a podstatne zlepšená schopnosť niesť riziká

- Potenciál na krytie rizik je naďalej na stabilnej úrovni.
- Zníženie kvóty RTF na 193 % vyplýva z potenciálu na krytie rizik (okrem iného zavedenie IFRS 9 a dopady zostatkovej doby splatnosti pri druhoradom kapitále).

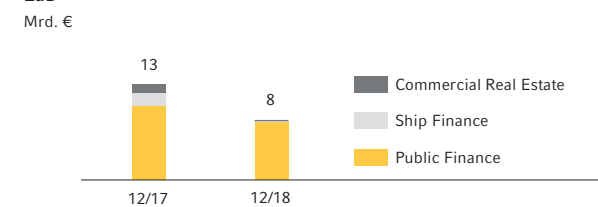
Risikotragfähigkeit



Likvidácia v segmente Asset & Capital Recovery

- Angažovanosť ACR v Bielej knihe bola v porovnaní s koncom predchádzajúceho roka na základe transformácie IFRS 9 a pokračujúcej likvidácie portfólia znížená o ca 5 miliárd eur.
- Hodnota EaD v oblasti financovania lodí bola ku koncu roka 2018 na úrovni menej ako 500 miliónov eur.

EaD

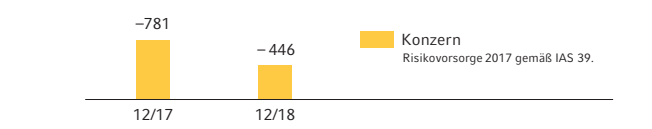


Výsledné riziko koncernu bolo na úrovni –446 miliónov eur

- Výsledné riziko úverových obchodov koncernu bolo v obchodnom roku 2018 na úrovni –446 miliónov eur.
- V porovnaní s predchádzajúcim rokom došlo pri výpočte výsledného rizika k podstatným zmenám v dôsledku zavedenia IFRS 9.

Risikoergebnis

Mio. €

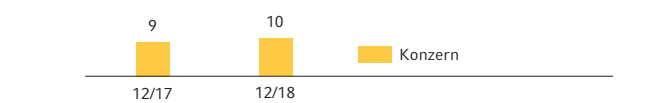


Trhové riziká v obchodnej knihe v roku 2018 sa mierne zvýšili

- Hodnota Value-at-Risk sa v priebehu roka mierne zvýšila z 9 miliónov Eur na 10 miliónov Eur.
- Úroveň VaR v obchodnej knihe je naďalej na historicky nízkych hodnotách.

VaR

Mio. €

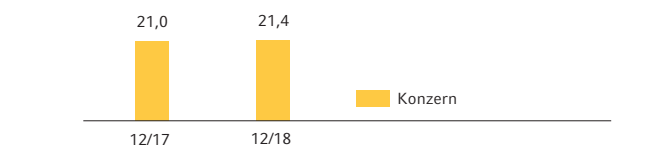


Prevádzkové riziká porovnaní s uplynulým rokom ostali na konštantnej úrovni

- Rizikové aktíva z prevádzkových rizik sú na úrovni 21,4 miliárd eur na takmer konštantnej úrovni.
- Celkové zafazenie v dôsledku prevádzkových rizik v porovnaní s predchádzajúcim rokom kleslo z 38 miliónov eur na 30 miliónov eur.

Risikoaktiva aus operationellen Risiken

Mrd. €

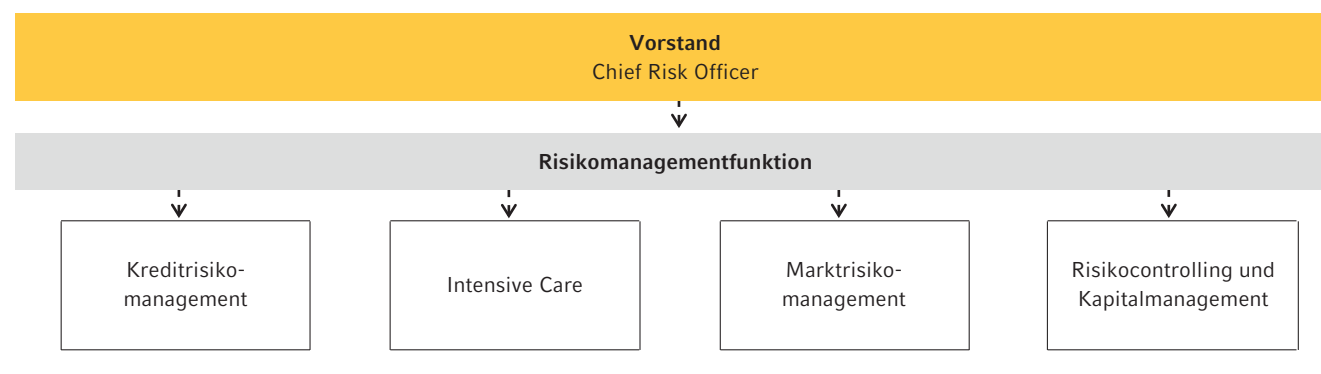


Riadenie banky orientované na riziká

Ako riziko označuje spoločnosť Commerzbank nebezpečenstvo možných strát alebo ušlých ziskov na základe interných alebo externých faktorov. Riadenie rizík rozlišuje v zásade medzi kvantifikovateľnými rizikami, ktoré je možné vyhodnotiť v ročnej závierke alebo v rámci kapitálovej viazanosti, a nekvantifikovateľnými rizikami, ako napr. rizikami súvisiacimi s dobrým menom a rizikami v oblasti dodržiavania predpisov a nariadení (compliance).

Organizácia riadenia rizík

Commerzbank považuje riadenie rizík za úlohu celej banky. Hlavný riziko manažér banky (CRO) zodpovedá v koncerne za realizáciu opatrení, ktoré celkové predstavenstvo definovalo v oblasti rizikovej stratégie pre kvantifikovateľné riziká. Riziko manažér sa zodpovedá za svoju činnosť voči predstavenstvu a rizikovému výboru dozornej rady pravidelne podáva správy o celkovej rizikovej situácii koncernu.



Základné strategické rozhodnutia prijíma výhradne predstavenstvo banky. Operatívne riadenie rizík delegovalo predstavenstvo na výbory. V rámci príslušných rokovacích poriadkov ide o Group Credit Committee (úverový výbor), Group Market Risk Committee (výbor pre trhové riziká), Group OpRisk Committee (výbor pre prevádzkové riziká) ako aj Group Strategic Risk Committee (výbor pre strategické riziká) ako rozhodujúce grémium pre všetky druhy rizík. Vo všetkých uvedených výboroch je CRO predsedom a má právo veta. Okrem toho je CRO členom výborov pre ručenie za záväzky.

Nasleduje popis úloh a kompetencií jednotlivých výborov:

Úverový výbor skupiny (Group Credit Committee) je rozhodovacie grémium pre operatívne riadenie úverového rizika v rámci predstavenstva, pričom grémium pozostáva vždy z dvoch zástupcov z trhového prostredia a dvoch zo strany trhu. Úverový výbor skupiny pracuje na základe stratégie úverového rizika a prijíma rozhodnutia v rámci kompetencií, ktoré mu odovzdalo predstavenstvo.

Výbor pre trhové riziká (**Group Market Risk Committee**) je grémium, ktoré v celom koncerne monitoruje trhové riziká a ktoré

Organizácia riadenia rizík pozostáva z oblastí riadenia úverových rizík, intenzívnej starostlivosti, riadenia trhových rizík, ako aj z rizikového kontrolingu a kapitálového riadenia. Vo všetkých segmentoch okrem Asset & Capital Recovery (ACR) je riadenie úverových rizík rozdelené podľa bielej knihy a intenzívnej starostlivosti, kým v segmente ACR je toto riadenie za všetky ratingové triedy združené do jednej jednotky. Všetky oblasti sa priamo zodpovedajú CRO.

Vytvorenie primeraných riadiacich postupov, krokov a systémov, ktoré banke umožňujú vyhnúť sa neželaným ohrozeniam v dôsledku rizík v oblasti Compliance patrí medzi úlohy Group Compliance. To zahŕňa rizikové oblasti prania špinavých peňazí, financovania terorizmu, sankcií/embarg, Markets Compliance ako aj podvodov a korupcie. Group Compliance riadi Chief Compliance Officer, ktorý sa za svoju činnosť zodpovedá členovi predstavenstva zodpovednému za Group Compliance.

ich riadi stanovením limitov pri zohľadnení schopnosti niesť riziká. Pritom sa sledujú všetky trhové riziká z obchodnej a investičnej knihy s cieľom včasnej identifikácie rizík ako aj aktívneho riadenia rizík. Výbor sa okrem minimalizácie rizík a eliminácie strát zameriava na optimalizáciu výnosového a rizikového profilu na agregovanej úrovni.

Výbor pre prevádzkové riziká (**Group OpRisk Committee**) sa zaoberá riadením prevádzkových rizík v koncerne a funguje ako najvyššie eskalačné a rozhodovacie grémium pod predstavenstvom. Výbor pre prevádzkové riziká sa ďalej zaoberá všetkými regulačnými témami, ktoré vzniknú v súvislosti s riadením prevádzkových rizík a realizácie pokročilých meraní (AMA) v koncerne, ako aj so štandardmi na riadenie a zisťovanie funkčnosti interného kontrolného systému v koncerne Commerzbank.

Výbor pre strategické riziká (**Group Strategic Risk Committee**) slúži ako diskusné a rozhodovacie grémium pre všetky druhy rizík a jeho hlavným cieľom je monitorovanie a riadenie rizík na úrovni portfólií. To sa týka merania rizík, transparentnosti rizík ako aj riadenia rizík.

Centrálny výbor pre ručenie (**Asset Liability Committee**) je grémium koncernu Commerzbank zodpovedné za celokoncernové a integrované riadenie finančných zdrojov, kapitálu, likvidity a bilančnej štruktúry ako aj úrokového prebytku pri zohľadnení regulačných rámcových podmienok. Centrálny výbor pre ručenie monitoruje okrem iného aj schopnosť niesť riziká v koncerne a zohráva dôležitú úlohu v našom internom procese hodnotenia kapitálovej primeranosti (ICAAP). ALCO prijíma plán obnovy (uznesenia centrálného výboru ALCO sa predkladajú predstavenstvu na potvrdenie). Pri porušení niektorého z indikátorov z tohto plánu zohráva ALCO centrálnu úlohu pri riešení, hodnotení situácie ako aj realizácii opatrení.

Okrem toho sa rizikový výbor Dozornej rady a Risk Management Board zaoberajú všetkými rizikami:

Rizikový výbor Dozornej rady je najvyšší rizikový výbor banky. Pozostáva z najmenej piatich členov rady. Ich oblasť zodpovednosti zahŕňa monitorovanie systému riadenia rizík a riešenie všetkých rizík, najmä trhových, úverových a prevádzkových rizík a rizík súvisiacich s dobrým menom banky. Rizikový výbor určuje spôsob, rozsah, formát a frekvenciu informácií, ktoré je musí predkladať predstavenstvo v oblasti stratégií a rizík.

Výbor Risk & Analytics Executive slúži ako diskusné a rozhodovacie grémium pre oblasti rizík, ako aj pre oblasť Big Data & Advanced Analytics a je zodpovedný predovšetkým za organizáciu a strategický ďalší vývoj funkcie rizika a zodpovedá za tvorbu a dodržiavanie jednotnej kultúry rizika. Rovnako zabezpečuje realizáciu stratégie koncernu v oblasti rizík a uplatňovanie uznesení predstavenstva v oblasti rizík.

Stratégia a riadenie rizík

V rámci celkovej stratégie rizík sa spolu s obchodnou stratégiou definujú rizikové mantinely pre rozvoj investičného portfólia Commerzbank. Okrem toho bola chuť na podstupovanie rizík definovaná ako maximálne riziko, ktoré je banka pripravená a schopná prevziať pri sledovaní svojich obchodných cieľov. Hlavnou myšlienkou je zabezpečenie primeraného vybavenia koncernu likviditou a kapitálom. Z týchto požiadaviek sa odvádzajú primerané limity pre rizikové zdroje, ktoré má koncern k dispozícii, a to kapitálovú a hotovostnú rezervu. Limity celkovej stratégie rizík zodpovedajú indikátorom ozdravenia v rámci ozdravného plánu.

Jadrovej funkcie banky ako transformátora likvidity a rizík vplyvajú neodvratiteľné hrozby, ktoré v extrémnom prípade môžu ohroziť pokračovanie činnosti banky. Medzi tieto inherentné existénčné hrozby patria s ohľadom na Commerzbank napríklad výpadok Nemecka, Poľska, jednej z ďalších veľkých krajín EU (Francúzsko, Taliansko, Španielsko alebo Veľká Británia, pričom brexit sa nepovažuje za prípad výpadku) alebo USA. V tomto ohľade má Taliansko na základe veľkej Legacy Exposures voči talianskemu štátu osobitné postavenie, kým v ostatných krajinách by ohrozenie existencie vznikol v dôsledku dopadov platobnej neschopnosti štátu na banky, firmy následný dopadov na ostatné krajiny EÚ. Ďalej medzi tieto vplyvy patrí hlboká a dlhé roky

trvajúca recesia so závažnými dopadmi na nemeckú ekonomiku, „Bank-Run“ ako aj kolaps globálnych clearingových domov alebo trhu s cudzími menami, ktorý bol prípadne vyvolaný kybernetickým útokom. Vo všeobecnosti predstavuje kybernetické riziko s ohľadom na pokračujúcu digitalizáciu obchodného a podnikateľského priestoru závažné existenčné ohrozenie pre Commerzbank.

Tieto existenčné ohrozenia sú pri sledovaní obchodného cieľa akceptované. Pri udržateľnej zmene hodnotenia týchto ohrození pre Commerzbank zo strany predstavenstva je potrebné v strednodobej a dlhodobej perspektíve prispôbiť prípadne aj obchodný model a obchodnú a rizikovú stratégiu. V rámci daných možností sa Commerzbank včas pripravuje na očakávané zmeny regulačných požiadaviek alebo účtovných štandardov. Avšak tieto zmeny príp. ich (spätný) výklad môžu mať dlhodobé dopady pre obchodný model Commerzbank, až po dopady ohrozujúce existenciu tohto modelu. Tieto „regulačné“ riziká Commerzbank akceptuje, nakoľko v mnohých prípadoch neexistuje možnosť zmierniť alebo riadiť tieto riziká.

Celková stratégia rizík pokrýva všetky podstatné kvantifikovateľné ako aj nekvantifikovateľné riziká. Definuje sa podrobne vo forme čiastkových stratégií pre jednotlivé riziká a sú konkretizované v politikách, reguláciách a pracovných postupoch / smerniciach. V procese inventúry rizík, ktorá sa vykonáva každý rok, sa zabezpečuje, že sa identifikujú všetky podstatné riziká týkajúce sa rizík (kvantifikovateľné ako aj nekvantifikovateľné riziká). Hodnotenie podstatnosti sa riadi podľa otázky, či vznik rizika priamo alebo nepriamo môže mať podstatný negatívny vplyv na schopnosť koncernu niesť riziko.

V rámci procesu plánovania rozhoduje predstavenstvo, v akom rozsahu má byť využitý potenciál koncernu na krytie rizík. Kapitálový rámec bude následne v druhom kroku pre jednotlivé druhy rizík obmedzený a ako výsledok plánovania sa alokuje na relevantné jednotky / oblasti činnosti. V rámci monitoringu, ktorý sa vykonáva počas roka, sa kontroluje dodržiavanie limitov a hraníc a v prípade potreby sa definujú impulzy pre riadenie. Okrem toho sú v celkovej rizikovej stratégii a v ozdravnom pláne stanovené ďalšie kvalitatívne a kvantitatívne indikátory včasného varovania, pomocou ktorých je možné včas identifikovať potenciálny negatívny vývoj.

Eliminácia koncentrácií rizík predstavuje jednu z hlavných stratégií riadenia rizík. Koncentrácie rizík môžu vzniknúť paralelným uplatňovaním rizikových pozícií v rámci jedného druhu rizika („interné koncentrácie rizík“) ako aj paralelným uplatňovaním rizikových pozícií v rôznych typoch rizík („vzájomné koncentrácie rizík“). Posledné menované riziká vyplývajú zo spoločných hnacích síl rizík alebo z interakcií rôznych hnacích síl rizík a druhov rizík.

Na základe zriadenia primeraných procesov na riadenie rizík a controllingových procesov, ktoré zabezpečujú identifikáciu, posudzovanie, riadenie ako aj monitorovanie a informovanie o podstatných rizikách a s nimi spojených koncentráciách rizík, sa zaručuje, že sa zohľadňujú všetky koncentrácie rizík špecifické pre Commer-

zbank. Pritom spočíva podstatný cieľ vo včasnej transparentnosti o koncentráciách rizík a v znižovaní potenciálnych rizík strát. Na identifikáciu vnútorných koncentrácií rizík špecifických pre Commerzbank používa Commerzbank kombináciu analýz portfólií a scenárov. Pomocou stresových testov sa vykonávajú podrobné analýzy koncentrácií rizík a prípadne sa identifikujú nové hnacie faktory pre koncentrácie rizík. Vedenie je pravidelne informované o výsledkoch analýz.

Group Risk & Capital Monitor predstavuje mesačnú správu o riadenie rizík týkajúcu sa kapitálových, úverových a trhových rizík, riziko v oblasti likvidity a prevádzkových rizík v rámci riadenia rizík Commerzbank. Správa pomenúva všetky uvedené druhy rizík vrátane ekonomickej a regulačnej schopnosti niesť riziká za celý koncern Commerzbank. Cieľom správy je okrem iného transparentne a podrobne informovať predstavenstvo a rizikový výbor dozornej rady o týchto rizikách, z pohľadu rizík načrtnúť dôležité tendencie vývoja, ako aj definovať impulzy pre riadenie tejto oblasti. V rámci tejto správy sa predovšetkým sledujú a okrajové línie celkovej stratégie v oblasti rizík. Za schvaľovanie celkovej stratégie rizík a Group Risk & Capital Monitor zodpovedá predstavenstvo.

Commerzbank prijala zásady správania (Code of Conduct), ktoré definujú záväzné minimálne štandardy pre podnikateľskú zodpovednosť Commerzbank, zaobchádzanie s klientmi a obchodnými partnermi, správanie medzi zamestnancami a pre každodenný život. Dodržiavanie relevantných zákonov, regulačných zadaní, priemyselných štandardov a interných pravidiel sa pre banku samozrejme stalo významnou súčasťou kultúry rizík. Preto sa vyžaduje správanie podľa pravidiel a primerané a odvážne správanie, pričom za porušovanie pravidiel sa ukladajú sankcie. Proces šírenia zabezpečujú jednotné a férové hodnotenie nesprávneho správania a posilňujú tým udržateľným spôsobom riadenie dôsledkov takéhoto správania.

Podľa princípu „troch obranných línií“ nie je obrana proti neželaným rizikám obmedzená na spracovanie v rámci rizikovej funkcie. Každá jednotka (segmenty a funkcie) predstavuje podľa svojej prevádzkovej zodpovednosti prvú obrannú líniu a priamo zodpovedá za identifikáciu a riadenie rizík vo vlastnej oblasti zodpovednosti pri dodržiavaní vopred zadaných rizikových štandardov ako aj politik. Strana trhu predstavuje prvú obrannú líniu a musí pri obchodných rozhodnutiach zohľadňovať rizikové aspekty. Druhá obranná línia je riziková funkcia, ktorej primárnou úlohou je riadenie, obmedzovanie a sledovanie rizík. Pre trhové riziká a úverové riziká spojené s obchodnými rozhodnutiami tvorí riziková funkcia druhú obrannú líniu; to zahŕňa najmä pri úverovom riziku zapojenie do procesu rozhodovania o úveroch prostredníctvom druhého hlasovania. Druhú obrannú líniu tvoria pre jednotlivé druhy rizík aj jednotky mimo rizikových funkcií (napr. Group Compliance a Group Finance). Tretiu obrannú líniu tvoria interné a externé kontrolné inštalácie (interná kontrola, dozorná rada, audítora, úrady dohľadu. Tretiu obrannú líniu tvorí interný audit.

Ukazovatele rizík

Na meranie, riadenie a obmedzovanie rozličných druhov rizík používa Commerzbank rozsiahly systém ukazovateľov a postupov; najdôležitejšie z nich sú uvedené nižšie:

Ekonomicky nevyhnutný kapitál (ErC) predstavuje čiastku, ktorá je s vysokou mierou istoty postačujúca na pokrytie neočakávaných strát z rizikových položiek (v Commerzbank momentálne 99,91 %).

Kvóta schopnosti niesť riziká (kvóta RTF) dokumentuje pokrytie ekonomicky nevyhnutného kapitálu potenciálom na krytie rizík. Minimálny nárok na schopnosť niesť riziká sa považuje za splnený, ak je kvóta RTF vyššia než 100.

Exposure at Default (EaD) predstavuje očakávanú pohľadávku pri zohľadnení potenciálneho (čiastočného) uplatnenia otvorených línií a eventúálnych záväzkov, ktorou bude v prípade výpadku zafázaná schopnosť niesť riziká. Pri cenných papieroch z oblasti verejného financovania sa ako EaD vykazuje nominálna čiastka.

Očakávaná strata (EL) je veličina pre stanovenie potenciálnej straty úverového portfólia, ktorá sa na základe historických údajov o strate očakáva do jedného roka.

Hustota rizika sa vypočíta ako pomer očakávanej straty a Exposure at Default a predstavuje relatívny obsah rizika jednej položky alebo portfólia.

Value at Risk (VaR) označuje metodiku na kvantifikáciu rizík. Za týmto účelom sa stanovuje doba držania (napríklad 1 deň) a úroveň dôveryhodnosti (napríklad 97,5 %). Hodnota VaR označuje potom tú hornú hranicu straty, ktorá nesmie byť počas doby držania s pravdepodobnosťou podľa úrovne dôveryhodnosti prekročená.

Credit Value at Risk (CVaR) je ekonomická potreba kapitálu pre úverové riziká s úrovňou dôveryhodnosti 99,91 %. Tento pojem vyplýva z použitia koncepcie Value-at-Risk na meranie úverového rizika. Obsahovo predstavuje Credit VaR odhad, o akú čiastku by straty z úverových rizík mohli počas jedného roka presiahnuť očakávanú stratu, preto aj: očakávaná strata. Táto koncepcia je založená na tom, že očakávaná strata predstavuje len dlhodobú priemernú hodnotu úverových strát, pričom sa môže odchyľovať od skutočných výpadkov úverov počas bežného obchodného roka (pozitívne alebo negatívne).

Pojem "All-in" zahŕňa v súvislosti s rozsiahlymi rizikami všetky úverové linky klienta, ktoré boli v banke schválené, v plnej výške a nezávisle od aktuálne existujúceho čerpania úveru. Je nezávislý od štatisticky modelovaných veličín a zahŕňa interné ako aj externé úverové linky.

Schopnosť niesť riziká a stresové testy

Analýza schopnosti niesť riziká tvorí podstatnú časť celkového riadenia banky a procesu interného hodnotenia kapitálovej primeranosti (ICAAP) spoločnosti Commerzbank. Cieľom je priebežné zabezpečovanie vybavenia banky kapitálom, ktoré je dostatočné pre rizikový profil koncernu Commerzbank.

Schopnosť niesť riziká sa sleduje na základe tzv. predpokladu gone-concern (pokračovanie činnosti spoločnosti), ktorého základným cieľom je ochrana prvoradých poskytovateľov kapitálu. Dosiahnutie tohto cieľa by malo byť zabezpečené aj v prípade mimoriadne vysokých strát v dôsledku nepravdepodobnej extrémnej udalosti. Analýza Gone-Concern (pokračovanie činnosti spoločnosti) je doplnená o prvky, ktorých cieľom je pokračovanie tohto inštitútu (perspektíva going-concern).

Pri zisťovaní kapitálových potrieb sa posudzujú možné neočakávané výkyvy hodnôt. Tieto výkyvy hodnôt, ktoré presahujú očakávania, predstavujú skutočné riziko, ktoré musí byť pokryté dostupným kapitálom (potenciál na krytie rizika). Posúdenie potenciálu na krytie rizika obsahuje aj diferencovanú analýzu účtovných odhadov aktív a pasív pri ekonomickej úprave hodnôt istých súvahových položiek.

Kvantifikácia kapitálových potrieb vyplývajúca z existujúcich rizík sa vykonáva na základe interného ekonomického kapitálového modelu. V rámci stanovenia kapitálových potrieb sa počas každoročnej inventúry rizík zohľadňujú druhy rizík koncernu Commerzbank, ktoré sa považujú za podstatné. Ekonomické posúdenie rizík obsahuje preto aj druhy rizík, ktoré nie sú obsiahnuté v požiadavkách na vybavenie bánk vlastným kapitálom, a odrzkadňuje okrem toho aj vzájomné pôsobenie špecifické pre portfóliá. Vysoký nárok ekonomického kapitálového modelu v rozsahu 99,91% zodpovedá príslušnému predpokladu gone-concern (pokračovanie činnosti spoločnosti) a zabezpečuje konzistentnú a ekonomickú koncepciu schopnosti niesť riziká. Kvantifikovateľné riziká v rámci ekonomického kapitálového modelu sa členia na riziko výpadku úverov, trhové riziko, prevádzkové riziko a obchodné riziko (ktoré v nižšie uvedenej tabuľke nie je osobitne vykázané), riziko zmeny hodnoty objektu ako aj riziko spojené s rezervami. Obchodné riziko je riziko potenciálnej straty vyplývajúcej z odchýlok skutočných výnosov a nákladov od plánovaných hodnôt. Obchodné riziko sa zohľadňuje ako potenciálna odpočítateľná položka v rámci potenciálu na krytie rizík. V rámci rizík súvisiacich s podielmi sa zohľadňuje riziko neočakávaného zníženia hodnoty podielov nekótovaných na burze ako aj riziko neočakávaného zníženia hodnoty vlastných objektov (najmä nehnuteľností). Riziko spojené s rezervami je riziko spočívajúce v tom, že z doteraz prepadnutých pohľadávok vyplynú dodatočná záťaž na základe doplnenia rizikovej prevencie. Vyššie uvedené riziká sú v rámci sledovania schopnosti niesť riziká zohľadnené pomocou nárazníka na krytie rizík. Okrem toho sa výsledok analýzy schopnosti niesť riziká vykazuje na základe kvóty schopnosti niesť riziká (kvóty RTF), ktorá dokumentuje prekrytie ekonomickej potreby kapitálu potenciálom na krytie rizík.

Sledovanie a riadenie schopnosti niesť riziká sa vykonáva mesačne na úrovni koncernu Commerzbank. Minimálny nárok na schopnosť niesť riziká je splnený, ak je kvóta schopnosti niesť riziká vyššia než 100%. V roku 2018 bola táto kvóta neustále vyššia než 100% a k 31. 12. 2018 predstavovala 193%. Zníženie kvóty RTF vyplýva z potenciálu niesť riziká, ktorý sa oproti decembru

2017 z dôvodu zavedenia IFRS 9 ako aj v dôsledku dopadov zostatkovej splatnosti druhoradého kapitálu, ako aj vývoja portfólií v oblasti Public-Finance znížil. Kvóta RTF je naďalej na vysokej úrovni.

Schopnosť niesť riziká - koncern v miliardách €	31.12.2018	31.12.2017
Ekonomický potenciál krytia rizík¹	27	30
Ekonomická kapitálová potreba²	14	14
z toho pre úverové riziko	10	10
z toho pre trhové riziko ³	3	3
z toho pre prevádzkové riziko	2	2
z toho diverzifikačné efekty	-2	-2
Kvóta RTF	193	217

¹ vrátane odpočítateľných položiek za obchodné riziká

² Vrátane rizika zmeny hodnoty objektov a rizika podielov nekótovaných na burze

³ vrátane modelového rizika úložiek

⁴ kvóta RTF = potenciál na krytie rizík / ekonomicky nevyhnutný kapitál (vrátane rizikovej rezervy).

Na kontrolu schopnosti niesť riziká pri opačných zmenách národno-hospodárskych pomerov sa využívajú makroekonomické stresové scenáre. Príslušné scenáre zohľadňujú prepojenie medzi vývojom reálnej ekonomiky a finančníctva a zahŕňajú časový horizont najmenej dvoch rokov. Sú aktualizované štvrťročne a prijíma ich Asset Liability Committee (ALCO). Scenáre popisuje mimoriadny, ale realistický negatívny vývoj národného hospodárstva, najmä s ohľadom na ťažiskové portfóliá a obchodné stratégie relevantné pre Commerzbank (napr. branže orientované na export v Nemecku) a obchodné stratégie. Simulácia sa vykonáva každý mesiac pri zapojení vstupných parametrov z výpočtu kapitálu potrebného pre všetky podstatné a kvantifikovateľné druhy rizík, a to v závislosti od očakávaného makroekonomického vývoja. Okrem potreby kapitálu sa na základe makroekonomických scenárov realizuje aj stresový scenár výkazu ziskov a strát. Na základe toho prebieha simulácia vývoja potenciálu na krytie rizík. Analogicky k integrácii kvóty RTF v systéme limitov Commerzbank sú aj pre schopnosť niesť riziká v stresovom prostredí stanovené explicitné limity ako mechanizmy včasného varovania. Priebežné sledovanie limitu pre nestresovanú a stresovanú kvótu RTF tvorí pevnú súčasť interného výkazníctva. Pri porušení limitov sú vyvolané definované eskalačné mechanizmy.

Koncepcia schopnosti niesť riziká a stresových testov podlieha každoročnej internej kontrole a neustále sa ďalej vyvíja. Pritom sa zohľadňuje aj vývoj regulačného prostredia. Európska centrálna banka zverejnila 9. novembra 2018 prepracované smernice ICAAP a ILAAP. Commerzbank prispôsobuje svoju koncepciu schopnosti niesť riziká a stresových testov od roku 2019 novým zadaniam. Pritom sa ďalej rozvíja podmienka Gone-Concern. Okrem pravidelných stresových testov sú na skupinovej úrovni realizované „Reverse Stresstest“. Na rozdiel od regulárnych stresových testov je pritom výsledok simulácií vopred určený: udržateľné ohrozenie banky. Cieľom analytického procesu pri opačných stresových tes-

toch je na základe identifikácie a hodnotenia extrémnych scenárov a udalostí zabezpečiť zvýšenie transparentnosti o špecifických potenciáloch ohrozenia a rizikových súvislostiach. Na tomto základe je možné napríklad identifikovať oblasti pôsobenia v oblasti riadenia rizík, vrátane pravidelných stresových testov, a môžu byť zaradené do činnosti za účelom priebežného ďalšieho rozvoja.

Okrem interného sledovania ekonomickej schopnosti niesť riziká sa Commerzbank znovu podieľala na celom európskom stresovom teste, ktorý organizoval Európsky úrad dohľadu nad bankovníctvom (EBA) a svoj výsledok oproti predchádzajúcemu stresového testu z roku 2016 výrazne vylepšila. V tzv. opačnom scenári stresového testu bola kvóta tvrdého jadrového kapitálu (CET1) ku koncu sledovaného obdobia v roku 2020 na úrovni 9,9 %. Tento výsledok je a 2,5 percentuálnych bodov viac ako pri predchádzajúcej kontrole realizovanej v roku 2016. Celkovo stresový dopad znížil kvótu CET1 na 13,3 % (úplné uplatnenie pravidiel Bazilej 3 vrátane nových pravidiel IFRS 9 na konci roka 2017/2018) o 3,4 percentuálnych bodov. V roku 2016 kvóta v opačnom stresovom scenári klesla o 4,7 percentuálnych bodov.

V roku 2018 došlo k navýšeniu rizikových aktív vyplývajúcich z obchodnej činnosti Commerzbank zo 171 miliárd eur na 180 miliárd eur.

Zvýšenie vyplýva v podstate z nárastu objemu v oblasti súkromných klientov a podnikateľov a firemných klientov. Okrem toho došlo k zvýšeniu hodnoty RWA z úprav parametrov, ktorá bola sčasti kompenzovaná plánovaným znížením portfólia v segmente Asset & Capital Recovery.

V nasledujúcej tabuľke je uvedený prehľad o rozdelení rizikových aktív vyplývajúcich z obchodných aktivít Commerzbank, ktoré sú rozdelené podľa segmentov a druhov rizík:

Rizikové aktíva k 31.12.2018 v miliárdach €	Riziko výpadku úverov	Trhové riziko	Prevádzkové riziko	Celkom	
Súkromní a podnikatelia	klienti	36	1	5	41
Firemní klienti		80	6	11	98
Asset & Capital Recovery		9	2	1	12
Commercial Real Estate		1	0	1	2
Ship Finance		0	0	0	1
Public Finance		8	2	0	9
Ostatné a konsolidácia		22	3	4	29
Koncern 2018		147	12	21	180
Koncern 2017		137	13	21	171

Regulačné prostredie

V rámci „Bazilej 3“ zverejnil Bazilejský výbor pre bankový dohľad okrem iného rozsiahle predpisy o zložkách a kvótach vlastného imania ako aj o riadenie rizík v oblasti likvidity. Tieto predpisy boli v Európe zavedené v rámci Capital-Requirements-Directive-(CRD-) (štvrtý balík) v lete 2013. Smernica EU bola do národnej legislatívy

transponovaná Vykonávacím zákonom CRD-IV. Zvýšené kapitálové požiadavky sú postupne zavádzané do roku 2019 (tzv. „phase-in“). V roku 2014 European Banking Authority (EBA) zverejnila celý rad doplňujúcich predpisov, ktoré postupne vstúpia do platnosti; tento proces bude pokračovať aj v roku 2015 a neskôr. Commerzbank sa prostredníctvom opatrení na optimalizáciu kapitálovej vybavenosti pripravila na zvýšené kapitálové požiadavky.

Okrem toho sa v rámci Bazileja 3 zavádza Leverage Ratio ako nová kvóta zadlženia, ktorá nie je citlivá na riziká. Commerzbank stanovila interné cieľové veličiny pre Leverage Ratio a tieto zohľadňuje v rámci svojho procesu riadenia kapitálu.

Podstatná časť noviniek v rámci Bazilej 3 predstavuje postupné zavedenie kapitálových vankúšov. Od 1. 1. 2016 platí vankúš na zachovanie kapitálu vankúš pre „iné systémové inštitúcie“ ako aj anticyklický kapitálový vankúš, ktorý stanovil Spolkový úrad pre dohľad nad finančnými inštitúciami pre nemecké exposures po prvýkrát vo výške 0 %. Vankúš pre „iné systémové inštitúcie“ bol pre Commerzbank stanovený na rok 2018 vo výške 1%.

V rámci požiadaviek na likviditu sú očakávania týkajúce sa hlásení konkretizované vo forme medzinárodných ukazovateľov likvidity Liquidity Coverage Ratio (LCR) a Net Stable Funding Ratio (NSFR). LCR sú pre všetky európske banky záväzné od 1. októbra 2015. Bazilejský výbor prijal v októbri 2014 definitívnu verziu NSFR, ktorá má pravdepodobne nadobudnúť platnosť 1. januára 2018. Integrácia do európskeho práva má byť realizovaná v rámci tzv. Capital Requirements Regulation II (CRR II). Commerzbank zisťuje oba ukazovatele už v rámci svojich regulačných ohlasovacích procesov, komunikuje ich v rámci interného výkazníctva a hlási ich na dozorný úrad.

V roku 2017 zrealizoval bankový dohľad ECB ako príslušný orgán dohľad v bankách euro zóny, nad ktorými má priamy dohľad, Supervisory Review and Evaluation Process (SREP) a stanovila minimálne kapitálové požiadavky pre každú finančnú inštitúciu.

Cieľom Targeted Review of Internal Models (TRIM), ktoré vykonáva Európska centrálna banka, je harmonizácia modelov trhových a úverových rizík a rizík protistrán v oblasti zodpovednosti za mechanizmus Single-Supervisory-Mechanism-(SSM). Predovšetkým má byť v budúcnosti výrazne obmedzený priestor na interpretáciu, ktorý je v zásade umožňuje regulácia alebo ktorý vyplýva z rôznych národných uplatňovaní zásad. Prostredníctvom relevantných usmernení majú byť v budúcnosti predpokladané budúce predpisy ako aj vykonávané rozsiahle samostatné interpretácie. V roku 2018 boli realizované predovšetkým kontroly s ťažiskom na portfóliá „Low Default“. Rozhodnutia týkajúce sa kontrol TRIM z roka 2017 vypracuje Európska centrálna banka v roku 2019. Pritom nie je možné vylúčiť zafarbenie rizikových aktív, ktoré vyplývajú z týchto rozhodnutí.

Od polovice roka 2014 platia predpisy EU o sanácii a likvidácii bánk - Banking Recovery & Resolution Directive. Táto smernica bola v Nemecku transponovaná do Zákona o sanácii a likvidácii (SAG). Na základe tohto zákona Spolkový úrad pre stabilizáciu finančného trhu (FMSA) k 1. 1. 2015 ako národný úrad pre likvidáciu prevzal zodpovednosť za vyhotovovanie plánov likvidáciu a za likvidáciu nemeckých finančných inštitúcií. K 1. 1. 2016 prešla zodpovednosť za vyhotovovanie plánov likvidáciu a za likvidáciu nemeckých finančných inštitúcií, ktoré sú pohľad dohľadu ECB ohrozené, na Single Resolution Board (SRB) v Bruseli. Rovnako banky v euro zóne spustili financovanie jednotného fondu na likvidáciu bánk. SRB v roku 2018 po prvýkrát na konsolidovanej báze stanovil formálne minimálne požiadavky „Minimum Requirements for Own Funds and Eligible Liabilities (MREL)“ pre banky, ktoré sú v jeho oblasti zodpovednosti.

Plán na ozdravenie koncernu bol v roku 2018 aktualizovaný. Tento plán okrem iného obsahuje aj podrobné informácie o tom, aké možnosti konania a sanácie majú banky v prípade krízy a ktoré špecifické sanačné opatrenia pri rôznych stavoch záťaže vyvedú banky zo stavu sanácie. Spolu s finalizáciou európskych a nemeckých pravidiel a požiadaviek zabezpečí banka aj ďalší rozvoj svojho plánu na ozdravenie.

Commerzbank pôsobí na trhoch, ktoré podliehajú vnútroštátnej aj nadnárodnej regulácii. Okrem toho musí banka rešpektovať nadradené požiadavky účtovných štandardov. Zmeny regulačných požiadaviek alebo účtovných štandardov, ktorých frekvencia a rozsah sa v uplynulých rokoch zvýšili, môžu mať dlhodobé až existenciu ohrozujúce dopady na finančný priemysel vo všeobecnosti a obchodný model Commerzbank osobitne. Commerzbank sa od začiatku aktívne zúčastňuje na konzultáciách spojených s prípravou zmien v bankovom prostredí. Pritom sleduje a hodnotí aktuálny vývoj týkajúci sa plánovanej regulácie. Na globálnej úrovni ide najmä o finálne štandardy pre prepracovanie kapitálových požiadaviek pre trhové riziká, ktoré zverejnil Bazilejský výbor pre dohľad nad bankami, ako aj snahy o finalizáciu pravidiel o rizikách súvisiacich so zmenami úrokov v investičnej knihe a o štandardoch pre úverové riziká, vrátane príslušných prahových úprav a požiadaviek na zverejňovanie. Na európskej úrovni bude Commerzbank okrem iného sledovať iniciatívy Európskej komisie o zavedení európskej ochrany vkladov a vytvorení jednotného kapitálového trhu, najmä príslušné pravidlá EU o zaknihovaní aktív a kontrole právnych predpisov EU pre finančné služby.

Riziká súvisiace s výpadkami úverov

Riziká výpadkov úverov (riziká súvisiace s insolventnosťou dlžníkov) zahŕňajú riziko strát v dôsledku výpadkov obchodných partnerov ako aj zmenu tohto rizika. Spoločnosť Commerzbank považuje za tieto riziká okrem rizík v dôsledku výpadkov úverov a rizík tretích dlžníkov aj riziká súvisiace so zmluvnými stranami a vystavovateľmi ako aj riziká súvisiace s krajinami príp. transferové riziká.

Stratégia a organizácia

Stratégia úverových rizík je čiastočná riziková stratégia pre riziká výpadkov úverov a je odvodená z celkovej stratégie rizík. Je súčasťou procesu ICAAP koncernu Commerzbank a tvorí spojovací článok medzi riadením rizík v celej banke a operacionalizáciou riadenia rizík spojených s výpadkami úverov. Nadradeným cieľom je zabezpečenie primeranej štruktúrálnej kvality rizík úverového portfólia. Na tento účel definuje stratégia úverového rizika apetít úverového rizika, stanovuje ťažiská v oblasti stratégie rizík, poskytuje prehľad o podstatných koncepciách riadenia v oblasti riadenia úverových rizík a prispieva tak k zachovaniu schopnosti niesť riziká v koncerne. Pritom stratégia úverových rizík využíva kvantitatívne a kvalitatívne riadiace nástroje, ktoré poskytujú osobám prijímajúcim rozhodnutia jasnú orientáciu s ohľadom na riadenie portfólia ako aj v jednotlivých prípadoch.

Kritériá na Commerzbank pre udeľovanie úverov určuje politika pre udeľovanie úverov firemným klientom, ktorá okrem iného upravuje udeľovanie úverov, kritériá upisovania a proces v rozhodnutí o úveroch. Okrem toho je uvedená politika v súlade so stratégiou úverových rizík a úverových politík.

Riadenie úverových rizík predstavuje spoločnú úlohu trhovej strany a rizikovej funkcie na základe jednotnej kultúry úverových rizík koncernu. Správanie v súlade so zákonmi a pravidlami, ako aj morálne a eticky bezchybné správanie tvorí pevnú súčasť kultúry integrity a patrí ako samozrejmosť ku kultúre úverových rizík. Pritom sa riziká výpadkov úverov posudzujú nezávisle od hraníc segmentov a podľa jednotných štandardov. Podľa princípu Three Lines of Defence predstavuje trhová strana prvú obrannú líniu a pri obchodných rozhodnutiach musí zohľadňovať rizikové aspekty. Druhú obrannú líniu tvorí riziková funkcia (trhová postupnosť a rizikový controlling), ktorej úloha spočíva v riadení, obmedzovaní a sledovaní rizík. Tretiu obrannú líniu tvorí interná kontrola. Jej úloha spočíva v nezávislom hodnotení procesov a bezpečnostných opatrení banky a tým aj v posudzovaní aktivít prvej a druhej línie.

Úverový výbor skupiny (Group Credit Committee) je rozhodovacie grémium pre operatívne riadenie úverového rizika v rámci predstavenstva, pričom grémium pozostáva vždy z dvoch zástupcov z trhového prostredia a dvoch zo strany trhu. Úverový výbor skupiny pracuje na základe stratégie úverového rizika a prijíma rozhodnutia v rámci kompetencií, ktoré mu odovzdalo predstavenstvo. Ich

súčasťou sú najmenej dvaja zástupcovia segmentov a dvaja zástupcovia z Group Risk Management. Podvýbory sú v zásade zodpovedné za riadenie všetkých úverových rizík z príslušných čiastkových portfólií a sú oprávnené delegovať úverové rozhodnutia v rámci udelených kompetencií.

Za operatívne riadenie úverových rizík na úrovni portfólií a jednotlivých prípadov sú zodpovedné samostatné jednotky. Ich zodpovednosť je rozdelená podľa Bielej knihy a Intensive Care. Všetky úverové rozhodnutia v bielej oblasti sú rozhodnutia typu Risk-Return. Trh a trhová postupnosť sú spoločne zodpovedné za riziká a výnosy, pričom primárne je trhová strana zodpovedná za výnos a strana trhovej postupnosti za riziko. Podľa toho nesmie byť v úverovom procese žiadna strana v oblasti jej primárnej zodpovednosti prehlasovaná.

O klientov s nápadnými rizikami v segmente Firemní klienti a Súkromní klienti a podnikatelia sa starajú špecializované oddelenia intenzívnej starostlivosti. Prevod klientov do tejto oblasti nastáva v okamihu, keď sú splnené definované kritériá pre ich odovzdanie. Okrem kritérií ako sú rating, platobná neschopnosť, exekučné opatrenia zo strany tretích osôb alebo úverový podvod predstavujú kritériá súvisiace s počtom dní prečerpania najdôležitejšie dôvody pre presun týchto klientov do intenzívnej starostlivosti. Povinne musí byť klient odovzdaný do intenzívnej starostlivosti, ak je v úpadku (napr. v dôsledku platobnej neschopnosti). Tým sa zabezpečuje, aby sa o klientov, ktorí nesplácajú svoje úvery, starali špecialisti v rámci definovaných a jednotných procesov.

V segmente ACR nie sú zodpovednosti podľa bielej oblasti a intenzívnej starostlivosti oddelené, ale riadenie úverových rizík je pre všetky ratingové stupne spojené v jednej jednotke.

S ohľadom na aktíva združené v tomto segmente sa usilujeme o úplnú šetrnú likvidáciu. Za týmto účelom boli stanovené hranice na základe EaD a zavedené riadenie aktív, ktoré prebieha prostredníctvom pravidelného plánovania aktív ako aj na základe rizikovej matice pre Commercial Real Estate a Deutsche Schiffsbank. Podiely na portfóliu zobrazené v rizikovej matici stanovujú postup pre diferencované riadenie rizík v rámci nadradenej likvidácie. Prítom spočíva náš cieľ v likvidácii častí portfólia a jednotlivých podielov s mimoriadne vysokou kapitálovou viazanosťou príp. v ich oslabení. Na cieľnú likvidáciu portfólia je možné využiť aj príležitosti spojené so šetrným predajom čiastkových portfólií. Likvidácia aktív v oblasti Public Finance prebieha primárne na základe pravidelných splatností. Z toho vyplývajúce trhové príležitosti sa cielene používajú na predaj jednotlivých aktív.

Riadenie rizík

Na riadenie rizík súvisiacich s výpadkami úverov využíva Commerzbank rozsiahly systém riadenia rizík. Tento rámec zahŕňa organizáciu, metódy a modely, stratégiu rizík s kvantitatívnymi a kvalitatívnymi nástrojmi riadenia ako aj regulačné mechanizmy a procesy. Systém riadenia rizík zabezpečuje zhora nadol

konzistentné a priebežné riadenie celého úverového portfólia a čiastkových portfólií až po jednotlivé prípady.

Ukazovatele a impulzy nevyhnutné na operatívne riadenie rizík sú odvodené z nadriadených cieľov koncernu a na nadradených úrovniach sa dopĺňajú o čiastkové portfóliá príp. produktové špecifiká. Úverový kompetenčný poriadok orientovaný na riziká vedie pozornosť riadenia najvyšších rozhodovacích grémií napríklad na riziká koncentrácie príp. odchýlky od stratégie rizík.

Kvantitatívne zvodidlá stratégie úverových rizík pritom zabezpečujú obmedzenie rizika pri slabších bonita a angažovaniach s vysokými príspevkami Loss-at-Default (riadenie koncentrácie), ďalej pre vybrané čiastkové portfólia s vysokou váhou rizika alebo regulačnou relevanciou a prípadne aj pre jednotlivé produkty s vysokým podielom na portfóliu. Podrobnosti operacionalizácie zvodidiel pre zvolené čiastkové portfólia sú upravené v stratégiách jednotlivých portfólií. Okrem toho kvalitatívne zvodidlá definujú vo forme úverových stratégií cieľové obchody banky. Pre jednotlivé transakcie upravujú, akým typom obchodov by mali byť využívané dostupné rizikové zdroje. Úverové stratégie sú pevne zakotvené v úverovom procese. Obchody, ktoré nezodpovedajú týmto požiadavkám, sú eskalované na základe príslušného kompetenčného poriadku.

Koncernové zvodidlá sú založené na analýzach trendov, ktoré sa orientujú podľa rizík (napr. na vývoj slabšej bonity v priebehu času) pri zapojení externých rámcových podmienok a interných zadaní. Zvodidlá portfólia sú odvodené predovšetkým z analýz vykonaných rozhodujúcemu dňu (napr. z ratingového profilu jednotlivých tried aktív). Podstatné faktory na určenie produktových zvodidiel sú analýzy trendov špecifických hnacích síl rizika (napr. za účelom ukončenia úverovania stavebného financovania). Vyhotovenie úverových v stratégií a stratégií portfólií naproti tomu spočíva primárne na viac stupňov procese schvaľovania medzi zodpovednými osobami za produkt a portfólio a pri zapojení interných a externých zdrojov informácií.

Na sledovanie dodržiavania zadaní v oblasti stratégií úverových rizík bol ďalej vytvorený priebežný monitoring a výkazníctvo na úrovni koncernu a segmentov, prípadne čiastkových portfólií. Asset Quality Reviews rizikovej funkcie tak významnou mierou prispievajú k zabezpečeniu kvality a včasnému rozoznávaniu rizík. Ťažiská sledovania sa menia podľa témy okruhu adresátov, sú vytvorené aj ad-hoc procesy podávania informácií. Krízové udalosti môžu ohroziť primeranosť vybavenia kapitálom a likviditou a tým aj schopnosť banky niesť riziká. V prípade krízy zabezpečuje tím Task Force Risk Mitigation (TFRM) flexibilné riadenie rozhodnutí prijatých v rámci koncernu.

Vytvorené núdzové plány (Emergency Action Plans) pritom v závislosti od druhu rizika zabezpečujú rýchlu a efektívnu realizáciu opatrení na zmiernenie rizík.

Zamedzenie koncentrácií rizík tvorí neoddeliteľnú súčasť riadenia rizík. Aby sme mohli tieto riziká včas spoznať a obmedziť, sú koncentrácie rizík riadené okrem iného u jednotlivých veľkých klientov (hromadné riziká) ako aj v krajinách alebo skupinách klientov, a to formou aktívneho prístupu pri zohľadnení špecifických vlastností segmentov.

Na riadenie hromadných rizík sa používa jednotná definícia na základe pojmu „all-in“. Pojem „All-in“ zahŕňa v súvislosti s rozsiahlymi rizikami všetky úverové linky klienta, ktoré boli v banke schválené, v plnej výške a nezávisle od aktuálne existujúceho čerpania úveru.

Manažment a rizikový výbor Dozornej rady je pravidelne informovaný o výsledkoch analýz.

Riadenie ekonomickej viazanosti kapitálu

Cieľom riadenia ekonomickej viazanosti kapitálu je primerané kapitálové vybavenie koncernu Commerzbank. Za týmto účelom sa pre ekonomický rizikový kapitál stanovujú všetky relevantné druhy rizík v rámci celkovej rizikovej stratégie koncernu a označujú sa limitmi, predovšetkým limitom CVaR. Na základe systematicky obmedzených možností na krátkodobé zníženie rizika výpadku je pre riadenie úverového rizika dôležité, aby bol zohľadnený očakávaný vývoj (v strednodobom a dlhodobom ohľade). Z tohto dôvodu zohrávajú odhadované hodnoty ukazovateľov úverového rizika pri priebežnom riadení významnú úlohu. Na úrovni segmentov a obchodných oblastí sa sledujú zmeny odhadu a v prípade potreby sa z nich vyvodzujú impulzy pre riadenie. Banka nepoužíva kaskádovú koncepciu limitov pre úverové riziko pod úrovňou koncernu.

Prehľad riadiacich nástrojov a úrovní



Ratingová klasifikácia

Ratingové hodnotenie Commerzbank obsahuje 25 ratingových stupňov pre úvery bez výpadkov (1.0 až 5.8) a 5 defaultných tried (6.1 až 6.5). Hlavná stupnica Commerzbank priradzuje každej ratingovej triede časovo stabilný a neprekývajúci sa rozsah pravdepodobnosti výpadkov. Ratingové postupy podliehajú každoročnej validácii a rekalibrácii, takže na pozadí skutočne zistených výpadkov odzrkadľujú najaktuálnejšie hodnotenie. Podľa koncepcie hlavnej stupnice ostávajú pre účely porovnateľnosti v rámci hlavnej stupnice Commerzbank výpadkové pásma priradené ratingom (stabilné s

ohľadom na čas a portfólio) podľa čl. 136 CRR. Pre orientáciu sú vždy uvedené aj externé ratingy. Keďže pri externých ratingoch je možné sledovať pre rozličné portfóliá odlišné miery výpadkov, ktoré z roka na rok kolíšu, nie je priamy prevod možný.

Úverové kompetencie jednotlivých zamestnancov ako aj kompetencie výborov (predstavenstvo, úverový výbor, úverové podvýbory) sú členené podľa výšky angažovanosti ako aj podľa ratingových tried.

Stupnica Commerzbank

Rating bonity Commerzbank AG	Priemer PD a EL v %	Oblasť PD a EL v %	Škála S&P	Stupne podľa čl. 136 CRR ¹
1,0	0	0	AAA	I
1,2	0,01	0 – 0,02	AAA	
1,4	0,02	0,02 – 0,03	AA+	II
1,6	0,04	0,03 – 0,05	AA, AA-	
1,8	0,07	0,05 – 0,08	A+, A	III
2,0	0,11	0,08 – 0,13	A-	
2,2	0,17	0,13 – 0,21	BBB+	IV
2,4	0,26	0,21 – 0,31	BBB	
2,6	0,39	0,31 – 0,47	BBB-	V
2,8	0,57	0,47 – 0,68	BB+	
3,0	0,81	0,68 – 0,96	BB	VI
3,2	1,14	0,96 – 1,34	BB-	
3,4	1,56	1,34 – 1,81	B+	VII
3,6	2,10	1,81 – 2,40	B	
3,8	2,74	2,40 – 3,10	B-	VIII
4,0	3,50	3,10 – 3,90	B+	
4,2	4,35	3,90 – 4,86	B	IX
4,4	5,42	4,86 – 6,04	B-	
4,6	6,74	6,04 – 7,52	CCC+	X
4,8	8,39	7,52 – 9,35	CCC, CCC-	
5,0	10,43	9,35 – 11,64	CC, C	XI
5,2	12,98	11,64 – 14,48		
5,4	16,15	14,48 – 18,01		XII
5,6	20,09	18,01 – 22,41		
5,8	47,34	22,41 – 99,99		XIII
6,1		Prečerpanie > 90 dní		
6,2		Hrozba platobnej neschopnosti		
6,3	100	Ozdravenie s príspevkami na ozdravenie	D	Default
6,4		Vypovedanie bez platobnej neschopnosti		
6,5		Platobná neschopnosť		

¹ CRR = Nariadenie č. 575/2013 (EÚ) o kapitálových požiadavkách

Znižovanie rizík

Zábezpeky zohľadňované pri riadení rizík sa ohľadom položiek vo výkonnom portfóliu v sledovanom období zmenili z 99,0 na 104,5 miliárd eur a v defaultnom portfóliu z 1,6 na 0,9 miliárd eur.

V Commerzbank sa na znižovanie úverových rizík okrem iného používajú zábezpeky a postupy započítavania (netting).

V rámci zábezpeky ide predovšetkým o hypotekárne dlhy, finančné zábezpeky, záruky, záruky za výpadky úverov, úverové deriváty, životné poisťky, ostatné záložné práva zapísané v registri a ostatné vecné zábezpeky.

Dopady znižujúce úverové riziko vyplývajúce z uplatnenia zábezpek vhodných na uznanie (záruky, porovnateľné nároky voči tretím osobám) zohľadňuje banka použitím rizikových parametrov (PD a LGD) poskytovateľa zábezpeky prípadne použitím rizikových váh zadaných úradom pre dohľad.

K rozhodujúcemu dňu nebola za obchody s celkovým objemom vo výške 5,3 miliárd eur na základe úplného zabezpečenia vytvorená žiadna riziková prevencia.

Poskytovatelia záruk podliehajú v rámci hodnotenia ich záručných vyhlásení kontrole bonity a stanoveniu ratingu podľa ich príslušnosti k sektorom a obchodným činnostiam. Cieľom kontroly bonity je pritom okrem stanovenia bonity aj zistenie maximálnej platobnej schopnosti ručiteľa.

Kvalita zabezpečenia sa preveruje podľa prísnych regulačných zadá a priebežne sa monitoruje. To zahŕňa predovšetkým kontrolu právnej uskutočniteľnosti a pravidelné hodnotenie zábezpek. Obe činnosti sa vykonávajú v závislosti od druhu zábezpeky v pravidelných odstupoch, najmenej raz za rok, v opačnom prípade podľa príslušných udalostí. Pozitívne korelácie medzi bonitou dlžníka a hodnotou zábezpeky alebo záruky sa zisťujú v procese spracúvania úverov a zábezpek. Spracúvanie zábezpeky za firemných klientov má na starosti výhradne riadenie zábezpek v rámci riadenia rizík.

Banka vykonáva s ohľadom na všetky úverové zábezpeky (vecné a osobné zábezpeky) analýzy koncentrácie zábezpek. Prítom sa kontrolujú rôzne dimenzie, napr. kategórie zábezpek, ratingové triedy dlžníka alebo regionálne priradenie zábezpek. Predstavenstvo je pravidelne informované o vývoji stavu zábezpek a možných incidentoch/koncentráciách.

Hodnotenie a spracúvanie zábezpeky je upravené na základe všeobecne platných štandardov a nariadení týkajúcich sa špecifických zábezpek (smernice, procesné postupy, nariadenia IT). Ak je to možné, používajú sa právnikmi skontrolované štandardné zmluvy a vzory. Štandardy definované na zabezpečenie alebo znižovanie rizík úverov zahŕňajú okrem iného:

- Právne a prevádzkové štandardy pre dokumentáciu a spracúvanie údajov, ako aj hodnotiace štandardy
- Jednotnosť a aktuálnosť hodnotenia zábezpek na základe stanovenia hodnotiacich procesov, definovanie jednotných hodnotiacich metód, parametrov delphi bezpečnostný zrážok, jasné sta-

novenie zodpovednosti za proces spracovania a hodnotenia, ako aj zadanie pravidelnej frekvencie nových hodnotení

- Ostatné štandardy na zohľadnenie istých rizík, napr. prevádzkových rizík, korelačných rizík a rizík koncentrácie, rizík zmeny trhových cien (napr. pri menových výkyvoch), rizík vyplývajúcich z jednotlivých krajín, právny rizík a rizík zmeny právnych predpisov, ako aj rizík nedostatočnej poisťnej ochrany.

Koncern Commerzbank

Obchodné aktivity sa zameriavajú na dva segmenty klientov „Súkromní klienti a podnikatelia“ a „Firemní klienti“. V segmente Asset & Capital Recovery banka združila aktivity z oblastí Commercial Real Estate a Ship Finance ako aj komplexnejšie financovania z oblasti Public Finance. Všetky portfóliá v týchto oblastiach by mali byť následne v plnom rozsahu zlikvidované.

Ukazovatele úverového rizika Tieto ukazovatele sú v koncerne Commerzbank rozdelené v ratingových stupňoch 1,0 – 5,8 na segmenty nasledovne:

Ukazovatele úverového rizika k 31.12.2018	Exposure at Default v miliardách €	Expected Loss mil. €	Hustota rizík Bp.	CVaR mil. €
Súkromní klienti a podnikatelia	165	420	25	2 476
Firemní klienti	187	467	25	5 458
Asset & Capital Recovery	8	46	57	643
Ostatné a konsolidácia ¹	72	35	5	1 790
Koncern 2018	432	968	22	10 366
Koncern 2017	423	1 180	28	10 362

¹ V zásade ide o likvidné portfóliá oblasti Group Treasury.

V nasledujúcej tabuľke je zobrazené rozdelenie koncernového portfólia v podiele 84% na interné ratingové triedy 1 a 2, ktoré pokrývajú investičnú oblasť.

Rozdelenie ratingu k 31.12.2018 EaD %	1,0-1,8	2,0-2,8	3,0-3,8	4,0-4,8	5,0-5,8
Súkromní klienti a podnikatelia	32	51	14	3	1
Firemní klienti	20	59	16	3	1
Asset & Capital Recovery	27	56	8	9	1
Ostatné a konsolidácia	45	53	1	0	0
Koncern 2018	29	55	13	2	1
Koncern 2017	32	51	13	2	2

V rámci zisťovania rizík krajín patriacich do koncernu sa zisťujú transferové riziká ako aj regionálne špecifické riziká ovplyvnené politikou a konjunktúrou, ktoré pôsobia na jednotlivé hospodárske subjekty v krajine. Riadenie rizík krajín prebieha na základe definovaných limitov úverových rizík a transferových rizík na úrovni krajín. Angažovanosť v krajinách, ktoré sú na základe ich veľkosti pre Commerzbank podstatné, je osobitne diskutovaná vo výbere pre strategické riziká.

Regionálne rozdelenie rizík zodpovedá strategickej orientácii banky a odrzkadľuje ťažiská globálnej obchodnej činnosti banky.

Koncernové portfólio podľa regiónov k 31.12.2018	Exposure at Default v miliardách €	Expected Loss mil. €	Hustota rizík Bp.
Nemecko	227	477	21
Západná Európa	84	162	19
Stredná a východná Európa	41	197	48
Severná Amerika	32	54	17
Ázia	37	44	12
Ostatné	10	34	33
Koncern 2018	432	968	22
Koncern 2017	423	1 180	28

Takmer polovica objemu pripadá na Nemecko, ďalšia tretina na ostatné európske krajiny a 8% na severnú Ameriku. Zvyšná časť je silne diverzifikovaná a je rozdelená na veľký počet krajín, v ktorých sa poskytuje podpora pre nemeckých exportérov príp. v ktorých má Commerzbank lokálne pobočky. Očakávané straty koncernového portfólia sa väčšinou dotýkajú Nemecka a západnej Európy. Očakávané straty sú spojené najmä s financovaním lodí.

Na pozadí aktuálneho geopolitického vývoja budú intenzívne sledované krajiny ako Rusko, Turecko a Čína. Ku koncu roka 2018 bola angažovanosť v Rusku na úrovni 2,6 miliárd eur, angažovanosť v Turecku bola na úrovni 1,7 miliárd eur a angažovanosť v Číne bola na úrovni 6,4 miliárd eur.

V dôsledku dlhovej krízy štátov sa sleduje aj hodnota Sovereign Exposure Talianska a Španielska. Hodnota Sovereign Exposure Talianska bola na konci roka 2018 na úrovni 8,4 miliárd eur a Sovereign Exposure Španielska na úrovni 1,3 miliárd eur.

Výsledné riziko Výsledné rizikové úverových obchodoch koncernov bolo v obchodnom roku 2018 na úrovni – 446 miliónov eur. Výsledné riziko v segmente firemných klientov profitovalo predovšetkým z rozpustenia jednotlivých angažovaností.

V porovnaní s predchádzajúcim rokom došlo pri výpočte výsledného rizikám k podstatným zmenám v dôsledku zavedenia IFRS 9. V nižšie uvedenej tabuľke sa nachádza rozdelenie výsledného rizika podľa Stages podľa IFRS 9.

Výkyvy trhových hodnôt v lodnom portfóliu nie sú obsiahnuté vo výslednom riziku. Tieto výkyvy sú s dopadom na výnos vykázané v položke „Výsledok finančného majetku a záväzkov ocenených s dopadom na výsledok hodnotou Fair Value“.

Výsledné riziko mil. €	2018			
	Stage 1	Stage 2	Stage 3 ¹	Celkom
Súkromní klienti a podnikatelia	9	–63	–180	–233
Firemní klienti	–26	–46	–121	–194
Asset & Capital Recovery	9	0	–18	–8
Ostatné a konsolidácia	–5	–6	0	–11
Koncern	–13	–115	–318	–446

¹ Stage 3 vrátane POCI (POCI – Purchased alebo Originated Credit-impaired).

Riziková prevencia ¹ mil. €	2017
Súkromní klienti a podnikatelia	–154
Firemní klienti	–295
Asset & Capital Recovery	–336
Ostatné a konsolidácia	4
Koncern	–781

¹ Riziková prevencia podľa IAS 39.

Výsledné riziko za 3. a 4. štvrťrok 2018 so zafažením vo výške 133 miliónov eur príp. 154 miliónov eur zodpovedá pri prepočítaní na celkový rok normalizovanej hodnote. Za celý rok 2019 bude teda výsledné riziko z dnešného pohľadu vyššie ako 550 miliónov eur.

Defaultné portfólio Defaultný objem bol ku koncu roka 2018 na úrovni 3 839 mil. eur.

V nižšie uvedenej tabuľke zobrazujúcej defaultné portfólio sú vykázané výpadky pohľadávok v kategóriách Amortised Cost a Fair Value OCI (OCI – Other Comprehensive Income). Úvery sú pritom priradené výhradne ku kategórii Amortised Cost. Prevažný podiel 3,6 miliárd eur pripadá na triedy pôžičky a pohľadávky, 171 miliónov eur pripadá na obchody Off-balance. V kategórii Fair

Value OCI sa nachádzajú výhradne cenné papiere vo výške 67 miliónov eur, ktoré sú priradené v plnom rozsahu do triedy zaknihované dlhové nástroje. Zobrazené zábezpeky ručia v plnom rozsahu za úvery z kategórie Amortised Cost, pritom pripadá 876 miliónov eur na pôžičky a pohľadávky a 37 miliónov eur na obchody Off-balance. Zníženie ukazovateľov prevažne súvisí s novou klasifikáciou lodného portfólia v rámci zmeny IFRS-9 platnej od začiatku roka.

	31.12.2018			31.12.2017 ¹
Defaultné portfólio koncern mil. €	Úvery	Cenné papiere	Celkom	Celkom
Defaultné portfólio	3 769	71	3 839	5 569
LLP ²	1 606	3	1 609	2 770
Coverage Ratio bez zábezpek (%) ³	43	4	42	50
Zábezpeky	913	0	913	1 578
Coverage Ratio vrátane zábezpek (%) ³	67	4	66	78
NPL-Ratio (%) ⁴			0,9	1,3

¹ do 31.12.2017 len úvery

² Loan Loss Provision.

³ Coverage Ratio: LLP (a zábezpek) vo vzťahu k defaultnému portfóliu

⁴ NPL-Ratio: Defaultné portfólio (NPL- Non -Performing Loans) v pomere k celkovej angažovanosti (EaD vrátane NPL).

Defaultné portfólio sa v závislosti od druhu defaultu rozdeľuje na päť tried:

- Ratingový stupeň 6.1: hroziaca platobná neschopnosť (po splatnosti viac ako 90 dní)
- Ratingové stupne 6.2/6.3: banka sprevádza ozdravenie / reštrukturalizáciu klienta s alebo bez príspevkov k ozdraveniu
- Ratingové stupne 6.4/6.5: banka vypovie pohľadávku príp. klient je platobne neschopný.

Nasledujúca tabuľka obsahuje rozdelenie defaultného portfólia na päť defaultných tried:

Ratingové triedy koncern mil. €	6,1	6,2/6,3	6,4/6,5	31.12.2018	31.12.2017
Defaultné portfólio	454	1 280	2 106	3 839	5 569
SLLP	169	395	1 045	1 609	2 770
Zábezpeky	173	314	426	913	1 578
Coverage Ratio bez GLLP (%)	75	55	70	66	78

Prečerpania v Bielej knihe S cieľom vyhnúť sa nárastu defaultného portfólia Commerzbank starostlivo sleduje prípadné prečerpania.

Okrem spúšťacieho mechanizmu po uplynutí 90 dní od termínu splatnosti sa už od prvého dňa po uplynutí termínu splatnosti aktívuje mechanizmus, ktorý podporuje IT systém. V nasledovnej tabuľke sú zobrazené prečerpania v Bielej knihe na základe rizikového parametra Exposure at Default ku koncu decembra 2018:

EaD mil. €	> 0 ≤ 30 dni	> 30 ≤ 60 dni	> 60 ≤ 90 dni	> 90 dni	Celkom
Súkromní klienti a podnikatelia	787	107	57	1	952
Firemní klienti	1 948	50	40	0	2 039
Asset & Capital Recovery	10	0	0	0	10
Koncern 2018¹	2 746	157	97	1	3 000
Koncern 2017 ¹	2 590	157	65	2	2 920

¹ vrátane segmentu Ostatné a konsolidácia.

Segment Súkromní klienti a podnikatelia

Segment súkromných a firemných klientov zahŕňa aktivity koncernových častí Súkromní klienti a podnikatelia, Firemní klienti, comdirect bank a Commerz Real. Činnosti mBank sú zobrazené v rámci segmentu súkromných a firemných klientov. V oblasti súkromných klientov sú združené obchodné činnosti tuzemských filiálok pre súkromných a firemných klientov ako aj Wealth Management. Oblasť Firemní klienti pokrýva obchodných klientov a menších firemných klientov.

Ťažisko portfólia leží na klasickom financovaní vlastného bývania a financovaní investícií do nehnuteľností (privátne financovanie výstavby a výnosové objekty s hodnotou EaD vo výške 81 miliárd eur). Na základe jednotlivých úverov v objeme 20 miliárd Eur zabezpečujeme úvery pre našich obchodných a firemných klientov. Okrem toho pokrývame potrebu denných úverov našich klientov formou spotrebných úverov (dispozičné úvery, splátkové úvery, kreditné karty 16 miliárd eur). Nárast portfólia v uplynulých dvanástich mesiacoch vyplýva prevažne z podstatného zvýšenia súkromného financovania výstavby.

Oproti poslednému dňu uplynulého roka sa hustota rizika znížila na 25 bazických bodov.

Ukazovatele úverového rizika k 31.12.2018	Exposure at Default v miliardách €	Expected Loss mil. €	Hustota rizik Bp.
Súkromní klienti a podnikatelia	99	177	18
Firemní klienti	29	67	23
comdirect bank	4	6	17
Commerz Real	1	2	29
mBank	33	167	50
Súkromní klienti a podnikatelia 2018	165	420	25
Súkromní klienti a podnikatelia 2017	154	397	26

Rizikový výsledok v segmente Súkromní klienti a podnikatelia bola v obchodnom roku 2018 na úrovni- 233 miliónov eur, čím bol naďalej na nízkej úrovni.

Defaultný objem segmentu bol k 31. decembru 2018 na úrovni 1 751 mil. Eur.

	31.12.2018			31.12.2017
Defaultné portfólio PUK mil. €	Úvery	Cenné papiere	Celkom	Celkom
Defaultné portfólio	1 751	0	1 751	1 864
LLP	850	0	850	951
Coverage Ratio bez zábezpek (%)	49	0	49	51
Zábezpeky	531	0	531	564
Coverage Ratio vrátane zábezpek (%)	79	0	79	81
NPL-Ratio (%)			1,1	1,2

Segment Firemní klienti

V tomto segmente združuje koncern obchody so strednými podnikmi, verejným sektorom a inštitucionálnymi klientmi a nadnárodnými spoločnosťami. Okrem toho sa tento segment stará o vzťahy koncernu s tuzemskými a zahraničnými bankami a finančnými inštitúciami ako aj centrálnymi bankami. Regionálne ťažisko našich činností sa nachádza v Nemecku a západnej Európe. Ďalej sú v tomto segmente združené aktivity koncernu na kapitálovom trhu orientované na klientov.

Ukazovatele úverového rizika k 31.12.2018	Exposure at Default v miliardách €	Expected Loss mil. €	Hustota rizik Bp.
Stredné podniky	74	198	27
International Corporates	68	149	22
Financial Institutions	23	69	30
Ostatní	22	50	23
Firemní klienti 2018	187	467	25
Firemní klienti 2017	180	421	23

Hodnota EaD segmentu Firemní klienti v porovnaní s koncom decembra 2016 klesla zo 180 miliárd eur na 187 miliárd eur. Hustota rizika v tejto oblasti mierne stúpla z 23 bazických bodov na 25 bodov.

Podrobnosti o vývoji portfólia finančných inštitúcií sa nachádzajú na strane 60.

Commerzbank a Société Générale Group, Paríž, Francúzsko, uzatvorili v novembri 2018 na základe úspešnej dohody s príslušnými daňovými úradmi kúpnu zmluvu týkajúcu sa obchodnej oblasti Equity Markets & Commodities (EMC) zo segmentu firemných klientov.

Na základe rozsiahlej konjunktúry v celom priestore bol vykázaný rizikový výsledok v segmente firemných klientov v obchodnom roku 2018 na úrovni -194 miliónov eur, čím je naďalej na nízkej úrovni.

Defaultné portfólio segmentu k 31. decembru 2018 bolo na úrovni 1 736 mil. eur.

	31.12.2018			31.12.2017
Defaultné portfólio Segment FK mil. €	Úvery	Cenné papiere	Celkom	Celkom
Defaultné portfólio	1 669	67	1 736	2 592
LLP	636	3	639	1 243
Coverage Ratio bez zábezpek (%)	38	4	37	48
Zábezpeky	251	0	251	543
Coverage Ratio vrátane zábezpek (%)	53	4	51	69
NPL-Ratio (%)			0,9	1,4

Segment Asset & Capital Recovery

Segment obsahuje segment položky z oblastí Commercial Real Estate (CRE) a Ship Finance (SF) ako aj komplexnejšie financovania z oblasti Public Finance. Všetky portfólia v týchto oblastiach majú byť postupne úplne zlikvidované.

Hodnota EaD segmentu ACR v bielej knihe bola k 31.12.2018 na úrovni 8 miliárd eur, čím v porovnaní s koncom predchádzajúceho roka na základe zmeny IFRS-9 a pokračovania likvidácie portfólia poklesla o ca 5 miliárd eur.

Ukazovateľ úverového rizika k 31.12.2018	Exposure at Default v miliardách €	Expected Loss mil. €	Hustota rizík Bp.
Commercial Real Estate	0	2	53
Ship Finance	0	0	29
Public Finance	8	44	57
ACR 2018	8	46	57
ACR 2017	13	330	255

Commercial Real Estate Portfólio sa ďalej znížilo v dôsledku splatení a umorenia. Hustota rizika sa oproti 31.12.2017 zvýšila zo 185 na 53 bázičných bodov.

Ship Finance Angažovanosť financovania lodí v bielej knihe oproti stavu k 31. decembru 2017 klesla najmä na základe zmeny IFRS-9 o celkovo 2 miliardy eur a očakávané straty sa od začiatku roka znížili o viac ako 250 mil. eur. Pokles v podstate súvisí so zavedením ocenenia na základe objektívnej hodnoty podľa IFRS 9 začiatku roka 2018 ako aj s predajmi realizovanými v priebehu roka.

Ťažisko portfólia leží naďalej na troch štandardných typoch lodí, a to kontajnerové lode (0,1 miliárd eur), tankery (0,2 miliárd eur) a nákladné lode (0,1 miliárd eur). Zvyšok portfólia zahŕňajú lode so špeciálnou tonážou a veľkou diverzifikáciou v rôznych segmentoch lodí.

Trhy nákladných a kontajnerových lodí sa v 1. polovici roka 2018 ďalej zotavovali, pričom sa vychádzalo z ich čiastočného nárastu v roku 2017, potom, ako v roku 2016 dosiahli svoje historicky najnižšie hodnoty. V 2. polovici roka však došlo k oslabeniu charterových sadzieb v oboch týchto segmentoch, pričom tieto boli v prípade Capesize-Bulker pod úrovňou roka 2017. Toto oslabenie bolo spôsobené čiastočne poklesom dopytu a čiastočne aj vysokým počtom novo dodaných lodí pri súčasne veľmi nízkom rozsahu šrotovania starých lodí. Preto bola v sledovanom roku vykázaná úplná kapitálová schopnosť tohto segmentu. Opačný obraz je vykázaný na trhu tankerov, kde na základe nadmernej ponuky tonáží z predchádzajúcich rokov až do tretieho štvrtroka v

roku 2018 boli vykazované znižujúce sa charterové sadzby. Zníženie počtu novo dodaných lodí a veľmi malý počet zošrotovaných lodí v spojení so silným dopytom po naftu, ktorý je na základe dobrej svetovej konjunktúry silnejší, než sa očakávalo, viedlo od 4. štvrtroka sledovaného roka k výraznému nárastu charterových sadzieb. Na základe toho bolo možné znovu spustiť bežné kapitálové financovanie. V rámci nezniženej likvidácie portfólia sa bude banka naďalej sústreďovať na redukciu problémových úverov a úverov s narušenou výkonnosťou.

Public Finance Čiastkové portfólio Public Finance v segmente ACR v zásade pozostáva z aktív s uspokojivou až dobrou bonitou a čiastočne dlhou dobou platnosti a komplexnou štruktúrou voči obciam vo Veľkej Británii (2,9 miliárd eur EaD), iniciatíve Private-Finance (PFI-) Portfólio (3,5 miliárd eur EaD) s regionálnym ťažiskom vo Veľkej Británii ako aj ďalšími prevažne americkými dlžníkmi v oblasti Public-Finance (1,3 miliárd eur EaD).

V segmente ACR bol v obchodnom roku 2018 vykázaný rizikový výsledok na úrovni –8 miliónoch eur.

Defaultné portfólio segmentu ACR bolo k 31.12.2018 na úrovni 351 miliónoch eur. Zníženie ukazovateľov v zásade súvisí s novou klasifikáciou lodného portfólia v rámci zmeny IFRS od začiatku roka. Hodnota úverov Fair-Value-P&L s náznakmi výpadku bola na úrovni 385 miliónoch eur. Defaultné portfólio čiastkového portfólia Ship Finance bola k 31. decembru 2017 na úrovni 729 miliónoch eur.

Defaultné portfólio segment ACR mil. €	31.12.2018			31.12.2017
	Úvery	Cenné papiere	Celkom	Celkom
Defaultné portfólio	348	4	351	1 113
LLP	123	0	123	571
Coverage Ratio bez zábezpek (%)	35	0	35	51
Zábezpeky	131	0	131	471
Coverage Ratio vrátane zábezpek (%)	73	0	72	94
NPL-Ratio (%)			4,1	7,9

Analýzy ďalších portfólií

Nasledujúce analýzy sú nezávislé od príslušnosti k jednotlivým segmentom. Pri nižšie zobrazených položkách je potrebné upozor-

niť na to, že tieto sú v plnom rozsahu obsiahnuté v zobrazení koncernu a segmentov.

Portfólio Corporates podľa sektorov

Corporates-Exposure je rozdelená na jednotlivé sektor nasledovne:

Portfólio Corporates podľa sektorov k 31.12.2018	Exposure at Default v miliardách €	Expected Loss mil. €	Hustota rizík Bp.
Energetika/odpadové hospodárstvo	18	62	34
Spotreba	14	54	37
Technológie / elektronika	13	31	24
Veľkoobchod	13	48	37
Doprava/cestovný ruch	11	30	26
Suroviny/kovy	11	42	40
Služby/médiá	10	30	29
Automobilový priemysel	10	27	28
Chémia/Obaly	9	41	43
Strojárstvo	9	24	28
Stavebníctvo	6	16	28
Farmaceutický priemysel / zdravotníctvo	4	10	24
Ostatné	5	7	13
Celkom	133	421	32

Portfólio Financial-Institutions

V centre pozornosti sú naďalej aktivity Trade-Finance, ktoré vykonávame v záujme našich firemných klientov ako aj aktivity na kapitálovom trhu. Realizujú transakcie s vybranými protistranami podľa nových štandardov European Market Infrastructure Regulation (EMIR).

Intenzívne sledujeme dopady zadani dozorných orgánov na banky. V tejto súvislosti sledujeme stratégiu znižovania Exposures, ktoré môžu prípade bail-in dotknutej inštitúcie viesť k stratám.

Rovnako presne sledujeme vývoj niektorých Emerging Markets s jednotlivými témami, ako napr. recesia, embargá alebo istá závislosť od cien ropy a na danú situáciu reagujeme formou flexibilného riadenia upraveného podľa situácie v krajine. Celkovo naša vôľa pre riziká vyzerá tak, aby bolo portfólio čo najviac reakcie schopné.

Portfólio FI podľa regiónov	31.12.2018			31.12.2017		
	Exposure at Default v miliardách €	Expected Loss mil. €	Hustota rizík Bp.	Exposure at Default v miliardách €	Expected Loss mil. €	Hustota rizík Bp.
Nemecko	5	6	12	5	5	11
Západná Európa	15	12	8	13	9	7
Stredná a východná Európa	3	17	56	4	16	42
Severná Amerika	2	1	4	2	1	9
Ázia	12	24	21	11	27	25
Ostatné	6	23	40	5	19	40
Celkom	43	83	19	38	77	20

Portfólio nebankových finančných inštitúcií

Portfólio nebankových finančných inštitúcií (NBFi) zahŕňa predovšetkým rôzne poisťovne, manažérov aktív, regulované fondy ako aj

centrálne protistrany. Regionálne ťažisko týchto obchodných aktivít sa nachádza v Nemecku, západnej Európe a USA.

Nové obchody sú realizované v záujme našich inštitucionálnych klientov, pričom sa Commerzbank zameriava na atraktívne

príležitosti so subjektami s dobrou bonitou. Z pohľadu riadenia portfóliu je našim cieľom zabezpečiť kvalitu portfólia a jeho reakcie

schopnosť.

Portfólio NBFÍ podľa regiónov	31.12.2018			31.12.2017		
	Exposure at Default v miliardách €	Expected Loss mil. €	Hustota rizík Bp.	Exposure at Default v miliardách €	Expected Loss mil. €	Hustota rizík Bp.
Nemecko	18	25	14	17	25	15
Západná Európa	12	23	19	12	20	16
Stredná a východná Európa	1	8	65	1	5	56
Severná Amerika	9	24	28	7	41	58
Ázia	2	2	13	1	1	10
Ostatné	1	2	31	1	1	16
Celkom	42	84	20	40	94	24

Položky vydané originátorom

Commerzbank zrealizovala v priebehu predchádzajúcich rokov najmä z dôvodu manažovania kapitálu zo zaknihovania úverových pohľadávok voči klientom v aktuálnom objeme 5,9 miliárd eur.

K 31. decembru 2018 boli zadržané rizikové položky vo výške 5,5 miliárd eur, väčšina zo všetkých položiek pripadla v hodnote 5,3 miliárd Eur na seniorské tranže, ktorých rating je dobrý až veľmi dobrý.

Objem zaknihovania miliardy €	Splatnosť	Objem Commerzbank ¹			Celkový objem ¹ 31.12.2018	Celkový objem ¹ 31.12.2017
		Senior	Mezzanine	First Loss Piece		
Corporates	2025–2036	5,3	<0,1	0,1	5,9	7,6
Celkom		5,3	<0,1	0,1	5,9	7,6

¹ Tranže / spätné odkúpenia (nominálne): banková a obchodná kniha.

Conduit Exposure a ostatné Asset-backed Exposures

Commerzbank je sponzorom Multiseller Asset-backed Commercial Paper Conduits „Silver Tower“. Banka organizuje zaknihovanie pohľadávok klientov zo segmentov Banka pre stredné podniky a Corporates & Markets. Ide najmä o obchodné a lízingové pohľadávky. Obchody sú financované buď vydaním Asset-backed Commercial Papers (ABCP) alebo čerpaním úverových liniek (likvidných liniek). Objem ako aj rizikové hodnoty Conduit „Silver Tower“ boli v 4. štvrtroku 2018 navýšené o 0,1 miliárd eur. V obchodnom roku 2018 objem s úrovňou 3,9 miliárd eur klesol k 31.12.2018 o 0,1 miliárd eur.

Riziká súvisiace s likviditou a vyplývajúce z transakcií ABS sú konzervatívne modelované v rámci interného modelu rizík v oblasti likvidity. Na strane jednej sa pre najhorší prípad predpokladá, že Commerzbank bude musieť refinancovať väčšiu časť nákupných objemov, ktoré boli poskytnuté účelovým spoločnostiam v rámci „Silver Tower“. Na strane druhej sa niektoré vlastné aktíva zo zaknihovacích transakcií zohľadňujú ako likvidné aktíva len vtedy, ak ide o položky vhodné aj pre centrálnu banku. Tieto položky sa pri

hodnotení rizík v oblasti likvidity zohľadňujú pri uplatnení konzervatívnych zrážok.

Ostatné Asset-backed-Exposures sú prevažne štátom garantované ABS papiere spoločnosti Commerzbank Finance & Covered Bond S.A. ako aj Commerzbank AG tuzemsko. Objem v priebehu roka 2018 klesol na 4,0 miliárd eur (december 2017: 4,5 miliárd eur), rizikové hodnoty¹ klesli na 3,8 miliárd eur (december 2017: 4,4 miliárd eur).

Naďalej existujú investície v oblasti Structured Credit. Z týchto bola čiastka vo výške 3,8 miliárd eur od roku 2014 použitá na nové investície (december 2017: 2,9 miliárd eur). Vo všeobecnosti banka investovala do obligácií seniorských tranží zo zaknihovaných transakcií tried Consumer-(Auto-) ABS, UK-RMBS a CLO, ktoré vykazujú robustnú štruktúru a znížený rizikový profil.

Ku koncu roka 2018 sa v tomto portfóliu nachádzajú výhradne položky CLO s ratingom AAA. Zostávajúce položky v objeme 1,3 miliárd eur boli v portfóliu už pred rokom 2014 (december 2017: 1,6 miliárd eur), rizikové hodnoty týchto položiek boli na úrovni 0,4 miliárd eur (december 2017: 0,7 miliárd eur).

Portfólio Forbearance

Definícia EBA pojmu Forbearance (preklad: odklad, predĺženie splatnosti alebo strpenie, zhovievavosť) sa skladá z dvoch častí, ktoré musia byť v rovnakom čase splnené: klient sa musí nachádzať vo finančných ťažkostiach a banka musí odsúhlasiť opatrenia vo forme kompromisov voči klientovi, ktoré by za iných okolností neboli možné. Táto definícia je nezávislá od toho, či ide o klienta vo výkonnom alebo nevýkonnom portfóliu. Za kompromisy sa považujú napr. odklad, zvýšenie limitu príp. zvýšenie úveru a vzdanie sa nárokov v rámci reštrukturalizácií. Definícia Forbearance platí nezávisle od toho, či sa klient nachádza v portfóliu Performing alebo Non-Performing.

V nasledujúcej tabuľke je zobrazené celkové portfólio Forbearance spoločnosti Commerzbank na základe novej definície EBA ako aj riziková prevencia pre tieto položky:

Portfólio Forbearance podľa segmentov k 31.12.2018	Forborne Exposure mil. €	Riziková prevencia ¹ mil. €	LLP Coverage Ratio %
Súkromní klienti a podnikatelia	1 062	178	17
Firemní klienti	1 507	177	12
Asset & Capital Recovery	902	296	33
Koncern	3 471	651	19

Podľa regiónov vyzerá portfólio nasledovne:

Portfólio Forbearance podľa regiónov k 31.12.2018	Forborne Exposure mil. €	Riziková prevencia mil. €	LLP Coverage Ratio %
Nemecko	1 927	381	20
Západná Európa	720	73	10
Stredná a východná Európa	744	183	25
Severná Amerika	12	3	23
Ázia	5	1	22
Ostatné	62	9	15
Koncern	3 471	651	19

Okrem LLP vo výške 651 mil. eur sú riziká v portfóliu Forbearance kryté zábezpekami vo výške celkovo 1 095 mil. eur.

Trhové riziká

Riziká trhových cien vyjadrujú nebezpečenstvo možných ekonomických strát hodnoty, ktoré vzniknú v dôsledku zmeny trhových cien (úroky, suroviny, úverové rozpätia, devízové a akciové kurzy) alebo v dôsledku iných parametrov ovplyvňujúcich cenu (volatilita, korelácie). Strata hodnoty môže mať priamy dopad na výsledok, napríklad pri obchodovateľných pozíciách, alebo môže byť v prípade pozícií z bankovej knihy zohľadnená v rezerve na nové ocenenie príp. v tichých rezervách.

Stratégia a organizácia

Stratégia trhových rizík je odvodená od celkovej stratégie rizík a obchodných stratégií jednotlivých segmentov a stanovuje ciele pre riadenie trhových rizík s ohľadom na podstatné obchodné aktivity Commerzbank. Hlavné úlohy riadenia trhových rizík spočívajú v identifikácii všetkých podstatných trhových rizík a hnacích faktorov koncernu, v nezávislom meraní a hodnotení týchto rizík ako aj v riadení rizík a výnosov koncernu na základe týchto výsledkov a hodnotení.

Predstavenstvo Commerzbank zodpovedá za efektívne riadenie rizík trhových cien za celý koncern Commerzbank. Isté kompetencie a zodpovednosti týkajúce sa rozloženia trhových rizík boli prenesené na príslušné výbory pre trhové riziká.

V banke pôsobia viaceré výbory pre trhové riziká, v ktorých zástupcovia segmentov s rizikovou funkciou a z finančnej oblasti diskutujú o aktuálnych otázkach pozicionovania rizík a prijímajú riadiace opatrenia. Raz mesačne zvolávaný výbor Group Market Risk Committee sa zaoberá okrem toho aj pozíciou koncernu Commerzbank a ostatných oblastí v oblasti trhových rizík. Základom pre diskusiu je mesačná správa o trhových rizikách, ktorá je prezentovaná a diskutovaná v predstavenstve. Správa sa zaoberá aktuálnym vývojom na finančných trhoch, pozicionovaním banky ako aj z toho vyplývajúcimi rizikovými ukazovateľmi. Výbor segmentov pre trhové riziká, ktorý sa zaoberá segmentami s intenzívnymi obchodmi (Corporates Clients a Treasury), sa stretáva týždenne. Tento výbor sa zaoberá aj riadením trhových rizík z aktivít mimo hlavnej činnosti (Asset & Capital Recovery).

Proces riadenia rizík (identifikácia rizík, meranie rizík, riadenie, obmedzovanie a vykazovanie) spadá do oblasti zodpovednosti riadenia trhových rizík. Centrálné riadenie trhových rizík sa dopĺňa decentralnými jednotkami na riadenie trhových rizík na úrovni segmentov, v regionálnych jednotkách a v dcérskych spoločnostiach. Na základe úzkeho prepojenia centrálného a lokálneho riadenia rizík s obchodnými jednotkami sa proces riadenia rizík začína už v obchodných jednotkách. Tieto sú predovšetkým zodpovedné za aktívne riadenie položiek trhových rizík (napr. cenotvorby, opatrení na budovanie alebo elimináciu položiek ako aj hedging).

¹ Riziková hodnota predstavuje hodnotu hotovostných nástrojov vykázanú v súvahe, pri položkách Long-CDS pozostáva táto hodnota z nominálnej hodnoty referenčného nástroja pri odpočítaní hotovostnej hodnoty úverového derivátu.

Riadenie rizik

Na riadenie a sledovanie rizik trhových cien používa Commerzbank celý rad rôznych kvalitatívnych a kvantitatívnych nástrojov. Kvantitatívne zadania pre senzitivitu, ukazovatele potenciálnej straty (Value-at-Risk), stresové testy a analýzu scenárov ako aj ukazovateľov obmedzujú trhové riziko. Zadania platné pre štruktúru portfólia, nové produkty, obmedzenia platnosti alebo minimálne ratingy sú zamerané na zabezpečenie kvality položiek trhových rizik. S cieľom vyhovieť rozličnému významu týchto rôznych faktorov pre riadenie segmentov podľa obchodnej stratégie, v rámci stratégie trhových rizik sa v každom segmente stanovuje váha ukazovateľov s ohľadom na ich relevantnosť.

Interné riadenie trhových rizik prebieha na úrovni koncernu, segmentov a na úrovni jednotlivých jednotiek. Banka využíva rozsiahly interný systém limitov až po úroveň portfólií, ktorý tvorí jadro interného riadenia trhových rizik.

Kvalitatívne a kvantitatívne faktory, ktoré obmedzujú riziko trhových cien, stanovuje výbor skupiny pre trhové riziká. Vyčerpanie limitov sa spolu s relevantnými číselnými údajmi denne oznamuje predstavenstvu a príslušným vedúcim odborov na úrovni koncernu. Na základe kvalitatívnych analýz a ukazovateľov sú identifikované potenciálne budúce riziká, zároveň je možné takto očakávať ekonomické straty hodnôt a vypracovať návrhy opatrení. O prípadnej nevyhnutnej úprave riadenia portfólií rozhodujú grémiá ako aj výbor skupiny pre trhové riziká. Hlasovanie o navrhovaných opatreniach príp. rizikových položkách prebieha vo vyššie uvedených výboroch pre trhové riziká a následne sa predkladá predstavenstvu za účelom schválenia.

Riadenie interných koncentračných rizik je na základe existujúceho systému na obmedzovania trhových rizik súčasťou riadenia trhových rizik. Koncentrácie rizik sú na základe špecifických limitov priamo obmedzované príp. sú eliminované nepriamo (napríklad na základe limitov stresových testov). Okrem toho kombinácia rôznych klasických mier rizik (napríklad VaR, senzitivita) zabezpečuje primerané riadenie rizika koncentrácií. Zároveň sa pravidelne analyzujú hnacie faktory rizik za účelom identifikácie koncentrácií. Riadenie rizik existujúcich koncentrácií sa pritom kontroluje a zároveň sa dopĺňa na základe cielených opatrení (napr. limity).

Ak v jednotlivých prípadoch dôjde k prekročeniu limitov, bude táto situácia riešená v rámci osobitného eskalačného konania. Po identifikácii prekročenia limitu vypracuje Front Office a rizikové jednotky opatrenia, na navrátenie príslušného portfólia znova do limitu. Ak nebude možné odstrániť prekročenie limitu v priebehu niekoľkých dní, bude aktivovaná funkcia trhového rizika pri zapojení nasledujúcej hierarchickej úrovne.

Regulačné rizikové miery, ktoré nie sú obsiahnuté v ekonomickej schopnosti niesť riziká, sú limitované a riadené osobitne. Medzi ne patria napr. Stressed VaR a IRC.

V rámci interného riadenia sú kryté všetky položky relevantné pre trhové riziká a spoločne sú riadené položky z obchodnej ako aj investičnej knihy. Pre účely regulácie bolo doplnené aj riadenie

obchodnej knihy (podľa regulačných požiadaviek, vrátane menových a surovinových rizik investičnej knihy) na báze Stand-alone. S cieľom zabezpečiť dôsledné zobrazovanie rizikových ukazovateľov v správe sa všetky údaje o VaR vzťahujú na úroveň dôveryhodnosti 99 % a dobu držania 1 deň pri histórii 254 dní.

S ohľadom na celé portfólio táto hodnota VaR klesla ku koncu roka o 20 miliónov eur na 34 mil. eur. Tento pokles bol zapríčinený predovšetkým úpravou hodnoty VaR na účtovný štandard podľa IFRS 9.

Príspevok VaR ¹ mil. €	31.12.2018	31.12.2017
Celková kniha	34	54
z toho obchodná kniha	10	9

Obchodná kniha

V tejto časti nasledujú informácie o vývoji regulačných ukazovateľov trhového rizika v obchodnom portfóliu. Položky obchodnej knihy Commerzbank pozostávajú v zásade z oblastí Corporate Clients a Treasury. Hodnoty VaR zahŕňajú všetky riziká v rámci interného modelu VaR. Menšie jednotky v rámci skupiny Commerzbank využívajú pri Partial Use štandardné postupy regulačný účet kapitálu a tieto nie sú zobrazené vo vykázaných ukazovateľoch VaR.

Hodnota VaR sa v priebehu obchodného roka mierne zvýšila z 9 miliónov eur na 10 miliónov eur. Úroveň VaR v obchodnej knihe je naďalej na historicky nízkych hodnotách.

VaR portfólií v obchodnej knihe ¹ mil. €	2018	2017
Minimum	6	9
Priemerná hodnota	9	15
Maximum	12	25
Koncová hodnota v sledovanom roku	10	9

Profil trhového rizika je diverzifikovaný pre všetky triedy investícií.

Príspevok VaR podľa typov rizika v obchodnej knihe ¹ mil. €	31.12.2018	31.12.2017
Úverové rozpätia	1	1
Úroky	2	3
Akcie	3	2
Mena	2	3
Suroviny	1	1
Celkom	10	9

Pre regulačné podloženie kapitálu sa vypočítavajú ďalšie rizikové ukazovatele. Medzi to patrí výpočet stresového VaR. Výpočet hodnoty Stressed VaR je založený na internom modeli a zodpovedá vyššie popísanej metodike VaR. Podstatný rozdiel spočíva v trhových úda-

joch používaných na ocenenie majetku. V rámci Stressed VaR sa oceňuje riziko aktuálneho pozicionovania v obchodnej knihe s trhovými pohybmi v stanovenom krízovom období z minulosti. Stanovené sledované krízové obdobie sa v rámci validácie modelov a schvaľovacích procesov priebežne kontroluje a v prípade potreby upravuje. V priebehu roka bolo sledované krízové obdobie nezmenené. Stresová hodnota VaR sa mierne zvýšila z 31 mil. eur ku koncu roka 2017 na 35 miliónov eur ku koncu roka 2018. Hlavnými príčinami boli zmeny položiek v segmente Firemní klienti.

Profil trhového rizika Stressed VaR je takisto diverzifikovaný pre všetky triedy investícií.

Príspevok VaR Stressed podľa typov rizika v obchodnej knihe mil. €	31.12.2018	31.12.2017
Úverové rozpätia	5	8
Úroky	12	8
Akcie	10	5
Mena	4	8
Suroviny	4	1
Celkom	35	31

Okrem toho je riziko zhoršenia bonity ako aj riziká pri položkách obchodnej knihy kvantifikované na základe ukazovateľov Incremental Risk Charge a Equity Event VaR. Hodnota Incremental Risk Charge sa v priebehu roka 2018 znížila o 24 miliónov eur na 19 miliónov eur. Táto zmena vyplýva predovšetkým zo zmien položiek v segmente firemných klientov.

Spoľahlivosť modelov trhového rizika sa denne monitoruje používaním postupov spätného testovania. Zistená hodnota VaR sa porovnáva so ziskami a stratami, ktoré vznikajú na trhu na základe skutočných cenových zmien. V tomto procese sa rozlišuje medzi variantmi spätného testovania „Clean P&L“ a „Dirty P&L“. Pri spätnom testovaní Clean P&L sa vo výkaze ziskov a strát zohľadňujú tie položky, ktoré tvorili základ pre výpočet VaR. Zisky a straty teda vyplývajú výhradne z cenových zmien, ktoré vznikli na trhu. Pri spätnom testovaní Dirty P&L sa dodatočne analyzujú aj zisky a straty novo uzatvorených ako aj ukončených obchodov sledovaného obchodného dňa. Ak z toho vyplývajúca strata presiahne VaR, ide o negatívnu hodnotu spätného testovania. Zisky a straty z úpravy oceňovania a modelových rezerv sú podľa regulačných podmienok zohľadnené v rámci Dirty und Clean P&L. Ak z toho vyplývajúca strata je vyššia než hodnota VaR, hovoríme o negatívnej hodnote spätného testovania.

Analýza výsledkov spätného testovania prináša dôležité východiskové body pre kontrolu parametrov ako aj ďalšie zlepšenie modelu trhového rizika. V roku 2017 sme v rámci spätného testovania P&L Backtesting a Dirty-P&L nenamerali žiadnu negatívnu hodnotu. Výsledok tak zodpovedajú štatickým očakávaniam a potvrdzujú kvalitu modelu VaR. Na základe spätného testovania hodnotia úrady dohľadu interné rizikové modely. Negatívne hodnoty sú

klasifikované podľa semaforovej stupnice zadanej úradom dohľadu. Všetky negatívne hodnoty (Clean P&L und Dirty P&L) na úrovni koncernu sa klasifikujú v rámci hodnotenia zadaného úradom pre dohľad a okamžite sa spolu s údajmi o rozsahu a príčine oznamujú úradu pre dohľad..

Keďže koncepcia VaR umožňuje predpovedanie možných strát na základe normálnych trhových pomerov, dopĺňa sa táto stratégia tzv. stresovými testami. Pomocou stresových testov sa meria riziko, ktorému je Commerzbank vystavená na základe nepravdepodobných, avšak napriek tomu pochopiteľných udalostí. Takéto udalosti je možné simulovať pomocou extrémnych pohybov na rôznych finančných trhoch. Najdôležitejšie scenáre sa vzťahujú na podstatné zmeny úverových rozpätí, úrokových sadzieb a úrokových kriviek, devízových kurzov ako aj akciových kurzov a cien surovín. Príklady pre stresové testy sú kurzové straty všetkých akcií o 15 %, paralelné posunutie úrokovej funkcie alebo zmeny pri náraste tejto funkcie. V rámci monitorovania rizika sa vykonávajú rozsiahle skupinové stresové testy a analýzy scenárov.

Jednotlivé súčasti interného modelu sa pravidelne validujú ohľadom ich primeranosti na meranie rizik. Osobitný význam pritom má identifikácia a odstraňovanie slabých miest v modeli.

Investičná kniha

Podstatnými hnacími prvkami trhového rizika v investičnej knihe sú portfóliá Treasury spolu s ich rizikami úrokových rozpätí, úrokovými a základnými rizikami ako aj oblasti Asset & Capital Recovery (ACR) – Public Finance a položky dcérskych spoločností Commerzbank Finance & Covered Bond S.A.

V rámci riadenia trhového rizika sa spoločne posudzuje senzitivita Credit-Spread v investičnej a obchodnej knihe. Senzitivita Credit-Spread (1 bázičský bod Downshift) všetkých položiek cenných papierov a derivátov (bez úverov) boli na konci roka 2018 na úrovni 41 mil. eur.

Prevažná časť senzitivity Credit-Spread pripadá na položky cenných papierov, ktoré sú klasifikované ako Loans and Receivables (LaR). Zmeny trhových cien nemajú pri týchto pozíciách vplyv na rezervu na nové ocenenie a výkaz ziskov a strát.

S ohľadom na investičné knihy koncernu sa na základe zadania úradov pre dohľad mesačne simulujú dopady šokov súvisiacich so zmenami úrokov na ekonomickú hodnotu. Podľa Bankovej smernice zadal Spolkový úrad pre dohľad nad finančnými službami dve neočakávané zmeny úrokov (+/- 200 bázičských bodov), ktoré sú pre všetky banky jednotné, a štvrtročne musia banky zasielať výsledky týchto simulácií tomuto úradu. Metodika výpočtu bola k 30. júnu 2018 na základe zadaní Spolkového úradu pre dohľad nad finančnými službami upravená podľa pravidiel Európskej centrálnej banky. Zmena ku koncu roka 2017 súvisí v zásade so zmenenou metódikou výpočtu.

Ako výsledok scenára +200 bázičských bodov bola k 31. 12. 2018 zistená potenciálna strata vo výške 1 651 mil. eur a výsledok scenára –200 bázičských bodov priniesol potenciálny zisk vo výške 230 mil.

Eur. Podľa toho sa Commerzbank nepovažuje za inštitúciu so zvýšený rizikom úrokových zmien, keďže negatívne zmeny aktuálnych hodnôt predstavujú menej než 20 % regulačných vlastných prostriedkov.

Hodnoty senzitivity úrokov celej investičnej knihy (bez penzijných fondov) sú k 31. decembru 2018 na úrovni 6,3 miliónov eur za bázičný bod znižujúcich sa úrokov.

Súčasťou trhových rizík v investičnej knihe je aj riziko vyplývajúce z penzijných fondov. Portfólio penzijných fondov pozostáva z dobre diverzifikovanej investičnej časti a z poisťno-technických záväzkov. Na základe extrémne dlhého trvania záväzkov (modelácia cash-outflows za takmer 90 rokov) sa hlavná časť rizík celkového portfólia nachádza v dobe 15 a viac rokov. Hlavnými hnacími silami rizikami sú dlhodobé úroky v eurách, úverové rozpätia ako aj inflácia eura očakávaná na základe predpokladanej dynamiky penzií. Okrem toho musia byť zohľadnené akciové a menové riziká a riziká spojené s volatilitou. Diverzifikačné efekty medzi jednotlivými rizikami vedú k zníženiu celkového rizika, najmä úrokové a inflačné riziká sa čiastočne kompenzujú. Extrémne dlhé trvanie záväzkov predstavuje najväčšiu výzvu najmä pri zabezpečovaní rizík úverových rozpätí. To je založené na nedostatočnej trhovej likvidite príslušných zabezpečovacích produktov.

Riziká súvisiace s likviditou trhu

V rámci ekonomického podloženia kapitálom zohľadňuje Commerzbank dodatočne aj riziko súvisiace s likviditou na trhu. Riziko likvidity trhu označuje nebezpečenstvo, že v dôsledku nedostatočnej trhovej likvidity nie je možné zlikvidovať príp. zabezpečiť rizikové pozície včas, v požadovanom rozsahu a za primeraných podmienok.

Najprv pre každé portfólio na základe jeho produktovej a rizikovej stratégie a na základe príslušného ocenenia trhu vytvárame realistický profil likvidity. Tým je možné popísať tieto portfóliá s ohľadom na ich likviditu pomocou tzv. faktora likvidity trhu. Tento faktor zohľadňuje vyššiu volatilitu portfólia na základe predĺženej doby držania rizikových položiek, ktorá zodpovedá profilu. Na výpočet rizika likvidity trhu sa trhové riziko na ročnej báze hodnotí faktorom likvidity trhu.

Ku koncu roka 2018 vytvorila Commerzbank v obchodnej a bankovej knihe ekonomický kapitál vo výške 0,1 miliardy eur na pokrytie rizika likvidity trhu. Pri cenných papieroch, ktoré vo väčšej miere podliehajú riziku likvidity trhu, ide najmä o asset-backed securities.

Riziká v oblasti likvidity

Pod rizikom likvidity rozumieme v užšom zmysle slova, že Commerzbank nebude schopná plniť svoje denné platobné povinnosti. V širšom zmysle riziko likvidity popisuje situáciu, kedy banka nebude schopná financovať budúce platby včas, v plnom rozsahu, v správnej mene a za podmienok bežných na trhu.

Stratégia a organizácia

Predstavenstvo schvaľuje obchodnú stratégiu a s tým spojenú toleranciu rizík banky. Realizácia tolerancie v oblasti rizík spojených s likviditou prebieha na základe definície obdobia pre rezervu a limitov. S cieľom dosiahnuť primeraný proces riadenia rizík spojených s likviditou predstavenstvo deleguje isté kompetencie a zodpovednosti v súvislosti s celokoncernovou stratégiou rizík spojených s likviditou na rizikovú a treasury funkciu.

Centrálny výbor Asset Liability Committee (ALCO) zodpovedá za limitovanie, analýzu a sledovanie rizík v oblasti likvidity ako aj za strategické pozicionovanie likvidity. Okrem výboru ALCO riziká sleduje aj Liquidity-Review-Forum (LRF) a riziková funkcia.

Riadenie rizík

Commerzbank používa na riadenie a sledovanie rizík v oblasti likvidity rozličné nástroje na základe interného modelu rizík v oblasti likvidity. Interný stresový scenár, ktorý tvorí základ modelu, zohľadňuje dopady stresového prípadu špecifického pre danú banku ako aj krízy na celom trhu. Záväzné regulačné požiadavky tvoria neoddeliteľnú súčasť riadiaceho mechanizmu.

Za operatívne riadenie rizík v oblasti likvidity zodpovedá Group Treasury spoločnosti Commerzbank. Tento odbor je zastúpený na všetkých podstatných lokalitách koncernu v tuzemsku aj v zahraničí a získava informácie od všetkých dcérskych spoločností. Commerzbank využíva na centrálné riadenie globálnej likvidity prístup Cash-Pooling. Tento zabezpečuje efektívne využívanie zdrojovej likvidity, a to vo všetkých časových zónach, nakoľko sa vo Frankfurt, Londýne, New Yorku a Singapure nachádzajú jednotky z odboru Group Treasury. Monitorovanie rizík v oblasti likvidity prebieha na základe interného modelu rizík likvidity pomocou nezávislej rizikovej funkcie.

Na riadenie rizík v oblasti likvidity vytvorila banka indikátory včasného varovania. Tieto indikátory umožňujú banke včas začať s realizáciou vhodných opatrení na udržateľné zabezpečenie finančnej stability.

Koncentrácie rizík, najmä v prípade stresových situácií, môžu viesť k zvýšeným odlivom likvidity a tým aj k vyššiemu riziku likvidity. Koncentrácie rizík môžu v prostredí rozloženia rizík likvidity vystupovať v rôznych formách, napríklad s ohľadom na doby platnosti, vysokých jednotlivých veriteľov alebo mien. Na základe dôsledného sledovania a podávania informácií je možné včas rozoznať koncentrácie rizík v refinancovaní.

To platí aj pre platobné záväzky v cudzích menách. Okrem toho kontinuálne využívanie diverzifikovaného prístupu banky k zdrojom financovania, predovšetkým vo forme rôznych úložiek klientov a nástrojov kapitálového trhu, pôsobí proti koncentrácii. Okrem toho sa zabezpečuje, aby boli riziká súvisiace s cudzími menami sledované a aby Commerzbank plnila požiadavky na menovú kongruenciu vysoko likvidných aktív a odlivu čistej likvidity.

V prípade krízy likvidity predpokladá núdzový plán isté opatrenia, ktoré podľa druhu krízy môže spustiť centrálny výbor ALCO. Núdzový plán tvorí neoddeliteľnú súčasť ozdravného plánu Commerzbank a každý rok sa aktualizuje. Obsahuje jednoznačné pridelenie zodpovednosti za priebeh procesov v prípade krízy a konkretizuje prípadné opatrenia.

Model rizika v oblasti likvidity

Centrálnou súčasťou riadenia rizík v oblasti likvidity je denný výpočet zmien likvidity. Predmetom tohto výpočtu je zobrazenie očakávaných budúcich deterministických alebo stochastických prílevov a odlevov finančných prostriedkov k rozhodujúcemu dňu, na ktorého základe sa stanovuje potreba likvidity alebo prebytok likvidity pre každé časové pásmo. Tento výpočet zahŕňa aj modelovanie trvalo dostupných podielov z úložiek klientov.

Bilancia zmien likvidity sa používa aj na odvodenie emisnej stratégie skupiny Commerzbank, ktorú realizuje odbor Group Treasury. Group Finance zodpovedá za zistenie a alokáciu nákladov na likviditu na základe bilancie zmien likvidity, ktoré sa potom stávajú súčasťou riadenia obchodných aktivít segmentov.

Na základe metodiky na riadenie rizík v oblasti likvidity sa prímernane sledujú a obmedzujú riadiace mechanizmy, ako napr. indikátory zotavenia a včasného varovania. Pre bilanciu zmien likvidity platia limity vo všetkých časových pásmach. Koncernové limity sú rozložené na jednotlivé jednotky koncernu a meny. Interný model na riadenie rizík v oblasti likvidity bol doplnený o pravidelnú analýzu adverzných, reverzných a historických stresových scenárov.

Kvantifikácia a stresové testy

Commerzbank využíva na riadenie a sledovanie rizík v oblasti likvidity rôzne nástroje na základe interného modelu rizík v oblasti likvidity. Modelovanie rizík v oblasti likvidity zahŕňa okrem interných ekonomických úvah aj regulačné požiadavky podľa „Capital Requirements Regulation (CRR)“ ako aj podľa prísnejších požiadaviek podľa „Minimálnych požiadaviek na riadenie rizík“ (MaRisk)“. Commerzbank to zohľadňuje v rámci na riadenie rizík v oblasti likvidity a tým kvantita-

tívne definuje vôľu Commerzbank podstupovať riziká v oblasti likvidity definované predstavenstvom.

Interný stresový scenár, ktorý tvorí základ modelu, zohľadňuje dopady stresového prípadu špecifického pre danú banku ako aj krízy na celom trhu. Idiosynkratický scenár špecifický pre Commerzbank pritom simuluje stresovú situáciu, ktorá je odvodená z Rating-Downgrade o dva Notches. Trhový scenár je odvodený zo skúseností z krízy Subprime a simuluje externý šok na trhu. Podstatné hnacie sily rizík v oblasti likvidity v rámci oboch scenárov sú zvýšený odliv krátkodobých úložiek klientov, nadpriemerné čerpanie úverových línií, predĺženie aktívnych obchodov nevyhnutné na základe obchodno-politických záujmov, povinnosti doplnenia pri zabezpečených obchodov ako aj využívanie vyšších rizikových zrážok z likvidnej hodnoty majetku. V rámci doplnenia k jednotlivým scenárom sa simulujú aj dopady kombinovaného scenára z idiosynkratických a trhovo špecifických dopadov na bilanciu zmien likvidity (položky čistej likvidity). Bilancia zmien likvidity sa zobrazuje pre celý horizont modelovania a riadi sa podľa viacstupňovej koncepcie. Táto bilancia umožňuje diferencované zobrazenie deterministických a modelovaných peňažných tokov na strane jednej ako aj zapojenie predĺžení na strane druhej.

V nasledujúcej tabuľke je zobrazená bilancia zmien likvidity pri použití príslušného stresového scenára po dobu jedného príp. troch mesiacov. Prítom je zrejmé, že v porovnaní s jednotlivými scenármi v rámci kombinovaného scenára odteká podstatne viac likvidity. V jednomesačnom príp. trojmesačnom období zostáva pre kombinovaný scenár čistá likvidita vo výške 11,0 miliárd Eur príp. 11,7 miliárd Eur k 31. 12. 2018.

Čistá likvidita v stresovom scenári I v miliárdach €		31.12.2018
Idiosynkratický scenár	1 mesiac	16,6
	3 mesiace	19,2
Trhový scenár	1 mesiac	21,6
	3 mesiace	22,7
Kombinovaný scenár	1 mesiac	11,0
	3 mesiace	11,7

Likvidné rezervy

Podstatné súčasti tolerancie rizík v oblasti likvidity sú obdobie, na ktoré sa vytvára rezerva, výška portfólia na tvorbu rezervy, ktoré sa udržiava za účelom kompenzácie neočakávaných krátkodobých únikov likvidity, ako aj limity v jednotlivých pásmach. Portfólio na tvorbu rezervy sa udržiava a sleduje osobitne od Treasury, aby bola v prípade stresovej situácie zabezpečená funkcia nárazníka. Portfólio na tvorbu rezervy sa refinancuje podľa tolerancie rizík v oblasti likvidity, aby bola zabezpečená potrebná rezerva počas celého obdobia, ktoré stanovilo predstavenstvo.

Bank vykázala v deň rozhodujúci pre ocenenie likvidnú rezervu vo forme vysoko likvidných aktív vo výške 77,3 miliárd eur. Časť tejto likvidnej rezervy sa drží v osobitnom portfóliu, ktorý riadi

Treasury, aby bolo možné kryť odliv likvidity v prípadnom stresovom scenári a zabezpečiť platobnú schopnosť. Okrem toho banka udržiava tzv. portfólio Intraday-Liquidity vo výške 10,0 miliárd eur.

Likvidné rezervy z vysoko likvidných aktív v miliárdach €	31.12.2018
Vysoko likvidné aktíva	77,3
z toho Level 1	61,9
z toho Level 2A	14,1
z toho Level 2B	1,3

Ukazovatele likvidity

V obchodnom roku 2018 sa interné ukazovatele rizík v oblasti likvidity Commerzbank, vrátane regulačného pomeru Liquidity Coverage Ratio (LCR), nachádzali vždy nad limitmi, ktoré stanovilo predstavenstvo. To isté platí aj pre splnenie tzv. „doby prežitia“ zadanej MaRisk ako aj externého nariadenia o likvidite.

Hodnota regulačného LCR je zapracovaná ako nevyhnutná vedľajšia podmienka do interného modelu riadenia rizík v oblasti likvidity. Ukazovateľ LCR sa vypočítava ako podiel likvidných aktív a čistých úbytkov likvidity za stresových podmienok. Pomocou tohto ukazovateľa sa miera, či istá finančná inštitúcia disponuje dostatočným likvidným vankúšom na samostatné prekonanie novej nerovnováhy medzi prísunom a úbytkom likvidity za stresových podmienok po dobu 30 kalendárnych dní. Po úvodnej fáze musí byť od 1. januára 2018 dodržiavaná kvóta najmenej 100 %.

V uplynulom roku 2018 Commerzbank ku každému rozhodujúcemu dňu výrazne prekročila požadovanú minimálnu kvótu 100%. K poslednému dňu v roku 2018 bola priemerná hodnota LCR za posledných 12 mesiacov na úrovni 135,66 %.

Banka definovala príslušné limity a indikátory včasného rozpoznávania rizík, aby zabezpečila dodržiavanie minimálnych požiadaviek LCR.

Prevádzkové riziká

Prevádzkové riziko (OpRisk) je v rámci Commerzbank podľa ustanovení Smernice o vybavení bánk vlastným kapitálom definované ako nebezpečenstvo strát, ktoré vzniknú v dôsledku neprimeranosti alebo zlyhania interných postupov a systémov, ľudí alebo v dôsledku externých udalostí. Táto definícia zahŕňa právne riziká; riziká súvisiace s dobrým menom banky a strategické riziká nie sú zohľadnené. Riziko compliance sa v Commerzbank na základe zvýšeného ekonomického významu riadi ako osobitný druh rizika. Straty z rizík compliance však naďalej podľa CRR vchádzajú do modelu na zisťovanie regulačného a ekonomického kapitálu pre prevádzkové riziká.

Stratégia a organizácia

V rámci Commerzbank sú témy prevádzkové riziká a Governance interného kontrolného systému (IKS) organizačne a metodicky úzko prepojené. Toto prepojenie prebieha na tom pozadí, že v mnohých prípadoch prevádzkových rizík sú príčiny v súvislosti so zlyhaním kontrolných mechanizmov. Tým účinný interný kontrolný systém prispieva k zníženiu príp. eliminácii prevádzkových rizík. Naopak ponúka systematicka pre prevádzkové riziká možnosť, aby bol interný kontrolný systém orientovaný na riadenie operatívnych rizík. Posilnenie interného kontrolného systému predstavuje podstatný pilier za účelom aktívneho zníženia / eliminácie prevádzkových rizík.

Výbor pre prevádzkové riziká (Group OpRisk Committee) sa zaoberá riadením prevádzkových rizík v koncerne. Na tomto pozadí funguje Výbor pre prevádzkové riziká aj s ohľadom na tieto štandardy ako najvyššie eskalačné a rozhodovacie grémium pod predstavenstvom. Výbor sa zaoberá riadením prevádzkových rizík v jednotlivých jednotkách, štruktúrovanou analýzou tém, ktoré sa dotýkajú prevádzkových rizík, napríklad stratami ako aj definovaním prípadne nevyhnutných opatrení príp. odporúčaní pre konania.

Stratégia operatívnych rizík Commerzbank je každý rok prehodnocovaná predstavenstvom Commerzbank na základe jej prediskutovania a hlasovania vo výbore Group OpRisk Committee. Táto stratégia popisuje rizikový profil, hraničné piliere požadovanej rizikovej kultúry (vrátane rizikových limitov), riadiaci rámec a opatrenia Commerzbank týkajúce sa operatívnych rizík.

Organizačne je riadenie prevádzkových rizík založené na troch za sebou nasledujúcich úrovniach („tri obranné línie“), ktorých cieľná interakcia je rozhodujúca pre dosiahnutie zadaných strategických cieľov.

Riadenie rizík

Commerzbank aktívne riadi prevádzkové riziká s cieľom systematicky identifikovať profil prevádzkového rizika a koncentrácie rizík a s cieľom definovať, prioritizovať a realizovať opatrenia na znížovanie rizík.

Prevádzkové riziká sa vyznačujú asymetrickým rozdelením škôd, to znamená, že prevažný podiel škôd je spojený s nízkou výškou škôd, kým jednotlivé škody s veľmi nízkou pravdepodobnosťou výskytu môžu spôsobiť rozsiahle škody. Z toho vyplýva nevyhnutnosť limitovať vysoký potenciál škôd a na druhej strane aktívne riadiť pravidelné očakávanie škôd.

Commerzbank pre tento účel vyvinula viacstupňový systém, ktorý integruje definované veličiny na limitovanie ekonomického kapitálu (riziková kapacita) do veličín na operatívne riadenie (chuf podstupovať riziká / tolerancia rizík). Tento systém dopĺňajú pravidlá pre transparentné a vedomé preberanie a schvaľovanie jednotlivých rizík (akceptovanie rizík).

V rámci riadenia prevádzkových rizík sa každoročne hodnotí interný kontrolný systém banky a vykonáva Risk Scenario Assessment. Okrem toho sa priebežne analyzujú škodové udalosti v

oblasti prevádzkových rizík a podrobujú sa testovaniu interného kontrolného systému. V prípade škodových udalostí sa realizujú aktivity Lessons-Learned. Rovnako sa vykonáva systematické hodnotenie externých udalostí v oblasti prevádzkových rizík konkurentov.

Commerzbank meria regulačný a ekonomický kapitál pre prevádzkové riziká pomocou Advanced Measurement Approaches (AMA). Rizikové aktíva z prevádzkových rizík boli ku koncu roka 2018 na úrovni 21,4 miliárd eur (31.12.2017: 21,0 miliárd eur, kvantil 99,9%); ekonomicky nevyhnutný kapitál 1,8 miliárd Eur (31.12.2017: 1,7 miliárd eur, kvantil 99,9%).

Nasledujúca tabuľka poskytuje prehľad o rizikových aktívach a ekonomicky nevyhnutnom kapitále podľa segmentov:

v miliárdach €	31.12.2018		31.12.2017	
	Rizikové aktíva	Ekonom. nevyhnutný kapitál	Rizikové aktíva	Ekonom. nevyhnutný kapitál
Súkromní klienti a podnikatelia	5,1	0,4	5,1	0,4
Firemní klienti	11,4	1,0	9,5	0,8
Ostatné a konsolidácia	1,3	0,1	2,1	0,2
Asset & Capital Recovery	3,5	0,3	4,4	0,4
Koncern	21,4	1,8	21,0	1,7

Z incidentov v oblasti prevádzkových rizík vyplynulo ku koncu obchodného roka 2018 zafataženie vo výške ca 30 mil. eur (celý rok 2017: 38 mil. eur). Výsledky boli poznačené škodami v kategóriách „procesy“ a „externé podvody“.

Incidenty v oblasti prevádzkových rizík ¹ mil. €	31.12.2018	31.12.2017
Interný podvod	4	4
Externý podvod	7	7
Škody na majetku a systémové výpadky	5	0
Produkty a obchodné praktiky	-17	2
Procesné podvody	30	24
Pracovné pomery	0	1
Koncern	30	38

¹ Vzniknuté straty a rezervy, pri odpočítaní výnosov a splatení vyplývajúcich z prevádzkových rizík.

Štruktúrované, centrálné a decentrálné výkazníctvo zabezpečuje, aby bolo vedenie banky a segmentov, členovia výboru OpRisk ako aj úrady dohľadu pravidelne, aktuálne a rozsiahlo informované o prevádzkových rizikách. Správy o prevádzkových rizikách sa vyhotovujú za každý mesiac a štvrtrok a sú súčasťou rizikového výkazníctva určeného pre predstavenstvo. Tieto správy obsahujú popis

aktuálnych rizík segmentov, dôležité udalosti spojené so stratami, aktuálne analýzy rizík, vývoj kapitálovej potreby ako aj stav začatých opatrení. Prevádzkové riziká pritom tvoria súčasť pravidelného vykazovania rizík, ktoré sa predkladá predstavenstvu a rizikovému výboru Dozornej rady.

Ostatné riziká

Za účelom splnenia druhého piliera Bazilejského rámca sa v rámci Minimálnych požiadaviek na riadenie rizík vyžaduje celostné sledovanie rizík a tým aj zohľadňovanie nekvantifikovateľných rizikových kategórií. Tieto v rámci Commerzbank podliehajú kvalitatívnemu riadiacemu a controllingovému procesu. Mimo oblasti zodpovednosti CRO sú nižšie uvedené riziká.

Právne riziká

Právne riziká spadajú podľa CRR pod prevádzkové riziká. Právne riziká vznikajú pre koncern Commerzbank v prvom rade vtedy, ak nie je možné z právnych dôvodov presadiť nároky banky alebo ak sa presadzujú nároky voči banke, nakoľko neboli dodržané platné právne predpisy alebo ak sa tieto po uzatvorení obchodu zmenili.

Aj poskytovanie bankových a finančných služieb, pri ktorých musia byť dodržiavané ustanovenia bankového dohľadu, môže viesť k právnym rizikám. Toto riziko môže existovať aj vo forme nariadení alebo sankcií, ktoré vydávajú alebo ukladajú úrady, pod ktorých dohľad Commerzbank na celom svete spadá. Právne riziko ďalej existuje pri realizovaných stratách príp. rezervách, ktoré vyplývajú zo žalôb vedených proti Commerzbank (pasívne procesy). Žaloby podávané spoločnosťou Commerzbank (aktívne procesy) spravidla nepredstavujú prevádzkové, ale úverové riziko, takže riziko straty je v tomto prípade kompenzované opravnými položkami. Náklady na právne vymáhanie (súdne náklady a náklady na činnosť advokátov) pri aktívnych procesoch sa však zaraďujú medzi právne riziká.

Organizácia V rámci Commerzbank zodpovedá za riadenie celokoncernového právneho rizika Group Legal. Všetci právnici pracujúci v rôznych lokalitách v rámci Group Legal, právnici na právnych oddeleniach tuzemských a zahraničných dcérskych spoločností a – ak je to aplikovateľné – právnici v zahraničných pobočkách majú ako manažéri právneho rizika za úlohu identifikovať a riadiť právne riziko v rámci Commerzbank na celom svete a v celom koncerne.

Riadenie rizík Manažéri právneho rizika v koncerne majú za úlohu včas identifikovať právne riziká a z toho vyplývajúce možné straty, nachádzať možnosti riešenia za účelom vyhnúť sa stratám alebo za účelom ich minimalizácie a aktívne sa podieľať na rozhodnutiach týkajúcich sa právnych rizík. V rámci svojich oblastí zodpovednosti musia byť neustále informovaní o všetkých práv-

nych zmenách alebo nových poznatkoch a zároveň musia informovať dotknuté obchodné jednotky o dopadoch na právne riziko ako aj o potrebe konania, ktorá z týchto skutočností vyplýva.

Manažéri právneho rizika sú zodpovední za vytváranie príp. úpravu rezerv pre právne riziká a sledujú nové a prebiehajúce súdne spory.

Pri pasívnych procesoch sa rezervy tvoria na základe ocenenia rizika zo strany príslušného manažéra právneho rizika. Riziko očakávanej straty pritom spravidla zodpovedá výške rezervy, ktorá má byť vytvorená. S cieľom odhadnúť očakávanú stratu musí byť po každom významnom úseku v konaní vyhodnotené, akú čiastku by banka musela uhradiť, ak by spor v danom momente ukončila formou zmieru. Pri aktívnych procesoch sa vytvárajú rezervy len na očakávané náklady na súdne poplatky a náklady na činnosť advokáta.

Group Legal raz štvrtročne informuje v správe o právnych rizikách o všetkých podstatných súdnych konaniach a o vývoji právneho rizika. Adresátom tejto správy je manažment banky, interné a externé dozorné orgány ako aj výbor OpRisk.

Aktuálny vývoj Commerzbank AG a jej dcérske spoločnosti sú konfrontované rôznymi súdnymi konaniami, nárokmi a úradnými vyšetrovaniami (právne konania), ktoré sa dotýkajú rozličných tém. Ide napríklad o nesprávne príp. chybné poradenstvo, neúčinné zriadenie zábezpek a /alebo ich využitie, spory týkajúce sa financovania úvermi, vyšetrovanie orgánmi USA, napr. z dôvodu porušenia sankcií, spory o úhrade variabilných zložiek mzdy, prípadné nároky na firemné dôchodkové zabezpečenie, údajne nesprávne účtovanie a bilancovanie, uplatňovanie pohľadávok z daňových skutočností, údajne chýbajúce prospekty v emisných obchodoch ako aj žaloby podané akcionármi a investormi poskytujúcimi finančné zdroje, ako aj vyšetrovania zo strany amerických úradov. Prítom môžu zmeny alebo sprísnenia jurisdikcie napr. v oblasti súkromných klientov viesť k ďalším nárokom voči Commerzbank alebo jej dcérskym spoločnostiam. V súdnych konaniach sa uplatňujú predovšetkým nároky na náhradu škody príp. spätná realizácia uzatvorených zmlúv. Ak by boli niektoré alebo viaceré žaloby akceptované, vznikli by sčasti značne vysoké náhrady škody, náklady na likvidáciu alebo iné opatrenia spojené so značnými nákladmi.

Úrady dohľadu a iné úrady v rôznych krajinách, v ktorých pôsobi alebo pôsobila Commerzbank Aktiengesellschaft a jej dcérske spoločnosti, už niekoľko rokov vyšetrojú manipulácie a iné nepravdivosti súvisiace s fixáciou devízových kurzov a devízovými obchodmi vo všeobecnosti. V dôsledku týchto aktivít rozbehli tieto úrady aj kontroly voči Commerzbank Aktiengesellschaft alebo sa na Commerzbank Aktiengesellschaft obrátili so žiadosťami o poskytnutie informácií. Commerzbank Aktiengesellschaft spolupracuje v plnom rozsahu s týmito úradmi a už dlhšie obdobie vedie vlastné šetrenia. Finančné dopady z týchto skutočností nie je možné vylúčiť, presnejšie tvrdenia nie je možné teraz uviesť.

Prokuratúra Frankfurt vedie vyšetrovanie v súvislosti s akciovými obchodmi Commerzbank a bývalej Dresdner Bank po dni rozhodujúcom pre výplatu dividend (tzv. obchody Cum-Ex). Commerzbank v plnom rozsahu spolupracuje s úradmi. Už koncom roka 2015 zadala vypracovanie forenznej analýzy o obchodoch Cum-Ex, ktorá bola vo vzťahu k akciovým obchodom Commerzbank AG uzatvorená začiatkom roka 2018 a ohľadom akciových obchodov bývalej Dresdner Bank táto analýza ešte stále prebieha.

V liste Spolkového ministerstva financií zo dňa 17. júla 2017 sa finančná správa vyjadrila k realizácii „obchodov Cum-Cum“. Podľa tohto vyjadrenia bude tieto obchody kriticky hodnotiť pod aspektom „zneužitia“. Podľa názoru vyjadreného v liste Spolkového ministerstva financií je potrebné vychádzať zo zneužitia v zmysle § 42 Odvodového poriadku, ak neexistuje ekonomicky zmysluplný dôvod pre zrealizovaný obchod a ak obchodný prípad vykazuje daňovo indukovanú podobu (daňová arbitráž). List obsahuje neúplný výpočet možných prípadov, ktoré Spolkové ministerstvo financií posudzuje z daňového hľadiska.

Nemecká spolková banka požiadala Commerzbank listom zo dňa 18. júla 2017 na základe zisťovacieho hárku o vyhodnotenie finančných dopadov po uplatnení listu Spolkového ministerstva financií. Na základe analýzy obchodov Cum-Cum banka za účelom preventívnych opatrení vytvorila rezervy na prípadné vrátenie dane z kapitálových výnosov.

S ohľadom na výpožičky cenných papierov Cum-Cum je Commerzbank vystavená nárokmi tretích osôb na náhradu odvolaných nárokov na zaúčtovanie. Vyhliadky na úspech týchto nárokov považuje Commerzbank na základe vykonaných analýz ako skôr nepravdepodobné, avšak nie vylúčené. V týchto prípadoch by mohli na základe našich odhad vzniknúť finančné dopady.

V prípade ďalších relevantných obchodov Cum-Cum došla Commerzbank k záveru, že pre príslušné obchody neexistujú primerané právne rámce podľa § 42 Odvodového poriadku.

Nie je možné úplne vylúčiť, že v rámci ďalšieho vývoja, napr. na základe hodnotenia zo strany finančných úradov a finančných/civilných súdov, môže vzniknúť iné hodnotenie.

Niektoré z týchto konaní môžu mať sčasti dopady na dobré meno Commerzbank a jej dcérskych spoločností. Koncern tvorí rezervy pre tieto konania, ak predpokladá záväzky v tejto súvislosti a ak je možné výšku záväzkov dostatočne presne stanoviť. Keďže tieto konania sú spojené so značnými neistotami, nie je možné vylúčiť, že rezervy vytvorené pre právne konania budú po vydaní konečných rozhodnutí čiastočne nedostatočné. V dôsledku týchto skutočností môžu vzniknúť značné dodatočné náklady. To platí pre právne konania, pre ktoré z pohľadu koncernu nebolo potrebné vytvoriť žiadne rezervy. Aj keď definitívne rozhodnutie týkajúce sa jednotlivých právnych konaní môžu ovplyvniť výsledok a peňažné toky Commerzbank v istom sledovanom období, nemajú z nich vyplývajúce záväzky podľa nášho vyhodnotenia dlhodobý dopad na výnosovú, finančnú a majetkovú situáciu.

Riziká v oblasti Compliance

Úspech Commerzbank vo vzťahu ku konkurencieschopnosti a integrite (dobré meno) závisí predovšetkým od dôvery jej klientov, akcionárov, obchodných partnerov, zamestnancov ako aj regulačných a dohľadových orgánov a verejnosti. Táto dôvera sa opiera o dodržiavanie a realizáciu príslušných zákonov, pravidiel, predpisov a dobrej praxe na trhu, ktoré musí Commerzbank pri všetkých svojich aktivitách rešpektovať ako aj o uznanie a dodržiavanie kultúrneho a právneho kontextu krajín, v ktorých Commerzbank realizuje svoje obchody. Predstavenstvo Commerzbank aktívne podporuje silnú kultúru Compliance a stanovilo a presadzuje príslušné hodnoty v rámci zásad správania (Code of Conduct).

Riziko, ktoré môže vzniknúť z nedodržiavania podstatných právnych noriem a ustanovení, sa označuje ako riziko v oblasti Compliance. Toto riziko zahŕňa oblasti prania špinavých peňazí, financovania terorizmu, sankcie / embargá, compliance v oblasti cenných papierov ako aj podvody a korupciu.

Za účelom zamedzenia compliance rizík Commerzbank zaviedla zabezpečovacie systémy a kontroly, ktoré sa dotýkajú obchodných činností, klientov, produktov a procesov. Všetky tieto postupy na dodržiavanie podstatných právnych predpisov a zadaní sa celkovo označujú ako systém na riadenie compliance. Commerzbank sa pri formovaní tohto systému riadi podľa štandardu „Zásady riadnej kontroly systémov na riadenie compliance“ (IDW PS 980), ktoré vydal Inštitút auditorov, a podľa regulačných predpisov platných v krajinách relevantných pre výkon obchodných činností Commerzbank. Za účelom zohľadnenia osobitostí Commerzbank sú z týchto zásad odvodené individuálne štandardy compliance pre Commerzbank.

Podstatným prvkom globálneho riadenia rizík a kultúry rizík v Commerzbank je zásada „Three Lines of Defence“ (troch obranných línií). Podľa tejto zásady nie je obrana proti neželaným rizikám v oblasti compliance obmedzená na spracovávanie compliance funkcie (Group Compliance). Organizačné a kontrolné prvky sú zabudované do troch za sebou uložených úrovní. Commerzbank vytvorila rozsiahlu štruktúru výborov pre otázky Compliance, ktorá zahŕňa grémiá v rámci funkcie Compliance ako aj výbory presahujúce jednotlivé segmenty. Group Compliance ako druhá obranná línia kontroluje primeranosť a účinnosť konaní a kontrol prvej obrannej línie a hodnotí ako aj komunikuje zistené nedostatky. Interná kontrola ako tretia obranná línia (3LoD) kontroluje primeranosť a účinnosť Compliance v 1LoD ako aj v 2LoD na základe pravidelných a nezávislých kontrol.

Riadenie rizík Compliance nasleduje štruktúrovanému regulačnému okruhu, ktorého prvky sa navzájom ovplyvňujú. Commerzbank zabezpečuje priebežné sledovanie relevantných regulačných požiadaviek ako aj definície, prípadne úpravy príslušných interných štandardov, ktoré zabezpečujú dodržiavanie požiadaviek. Ak to bude na základe zmenených požiadaviek štandardov nevyhnutné, budú definované príp. upravené interné školiace opatrenia, a zároveň bude jednotkám banky poskytnuté poradenstvo o ich efektív-

nom implementovaní. Implementácia zahŕňa vyhotovenie, ako aj realizáciu vhodných každodenných procesov a kontrol, zabezpečenie ich kvality a kontrolu ich funkčnosti. Riziká v oblasti Compliance sa sledujú na základe vhodných ukazovateľov a toto sledovanie je predmetom pravidelného interného výkazníctva. Eskalácie sa realizujú v prípade potreby v závislosti od ich naliehavosti a závažnosti. Systematická analýza ohrozenia (Compliance Risk Assessment) funguje ako základný prvok riadenia rizík. V rámci nej sa posudzuje inherentné riziko, ktoré vyplýva z obchodných aktivít s rôznymi skupinami klientov a produktov a oproti nej je hodnotenie príslušného kontrolného prostredia. Z toho sa zisťuje zostatkové riziko zároveň sa hodnotí jeho obsah. Opatrenia na ďalšie zlepšovanie riadenia rizík (napr. zavedenie dodatočných kontrol) sa definujú v prípade potreby a ich realizácia sa prísne sleduje.

V marci 2015 uzatvorila Commerzbank zmiery s viacerými úradmi v USA týkajúce sa podstatných porušení sankčných ustanovení USA a zákonov o praní špinavých peňazí. Vo vzťahu k zisteniam týkajúcim sa zmierov banka väčšinou z týchto zistení premenila na konkrétne opatrenia. Okrem toho banka získala rôzne správy ako aj záverečnú správu z monitoringu zadaného zo strany New York State Department of Financial Services (DFS), na ktoré odpovedala príslušnými implementačnými plánmi. Pri realizácii týchto implementačných plánov dosiahla banka dobrý pokrok a väčšinu zo zadaných opatrení aj zrealizovala. Ukončenie monitoringu ešte potvrdí DFS. Na príslušné rozhodnutie banka ešte čaká.

Podľa požiadaviek Financial Services and Markets Act 2000 (FSMA) udelila Commerzbank Londýn v júni 2016 zákazku poradenskej spoločnosti ako tzv. autorizovanej osobe. Poradenská spoločnosť vykonala kontrolu existujúcich štruktúr a procesov (najmä s ohľadom na pranie špinavých peňazí, financovanie terorizmu, ako aj sankcie/embargá) a vypracovala správu pre britský úrad Financial Conduct Authority (FCA). Commerzbank Londýn následne vypracovala rozsiahly realizačný projekt, ktorého realizáciu hodnotí kvalifikovaná osoba a každého pol roka podáva správu na FCA. Aj tu dosiahla Commerzbank pri realizácii dobrý pokrok.

Commerzbank je od 31. decembra 2012 predbežne registrovaná ako Swap Dealer na americkom úrade U.S. Commodity Futures Trading Commission (CFTC). V súlade s Consent Order zadaným zo strany CFTC dňa 8. novembra 2018 Commerzbank zadá na obdobie dvoch rokov poradenskú zákazku externému poradcovi, ktorého musí schváliť CFTC. CFTC môže toto obdobie podľa vlastného uváženia predĺžiť o jeden rok, podľa toho, ako budú hodnotené protioopatrenia Commerzbank. Počas kontrolného obdobia bude externý poradca vyhotovovať ročné správy, ktorý bude hodnotiť dodržiavanie zadaní vyplývajúcich z Commodities Exchange Act a CFTC zo strany Swap Dealer. Okrem toho bude správa obsahovať odporúčania na zlepšenie praktík, politík a postupov Swap Dealera. Externý poradca začne svoju prácu po ukončení schvaľovacieho procesu zo strany CFTC.

Riziká súvisiace s dobrým menom banky

Ako riziká súvisiace s dobrým menom banky označujeme nebezpečenstvá strát, klesajúcich výnosov alebo zníženia hodnoty spoločnosti na základe obchodných udalostí, ktoré znižujú dôveru voči spoločnosti Commerzbank na verejnosti alebo v médiách, u zamestnancov alebo klientov, u ratingových agentúr, investorov alebo obchodných partnerov. Dobrému menu spoločnosti sa v dnešnom konkurenčnom prostredí pripisuje stále väčší význam a dobré meno sa definuje najmä v súvislosti s udržateľnými aspektami pri hlavných činnostiach (pôvodné riziká súvisiace s dobrým menom). Ľudia nehodnotia firmu len podľa ich osobných skúseností, ale aj na základe verejného informovania, najmä v médiách. Preto sú riziká súvisiace s dobrým menom banky priamo spojené s komunikačnými rizikami.

Stratégia a organizácia Zásadnou úlohou všetkých zamestnancov a riadiacich pracovníkov je chrániť a posilňovať dobré meno Commerzbank ako podstatnej časti hodnoty firmy. Segmenty a podstatné koncernové spoločnosti sú bezprostredne zodpovedné za riziká súvisiace s dobrým menom banky, ktoré vyplývajú z ich príslušných obchodných činností. Operatívne oblasti spoločnosti, filiálky a dcérske spoločnosti nesú v rámci svojich obchodných činností priamu zodpovednosť za riziká súvisiace s dobrým menom banky, ktoré vznikajú z ich obchodnej činnosti. Riziká súvisiace s dobrým menom banky môžu vyplývať aj z iných druhov rizík a tieto môžu posilňovať. V rámci komunikačného odboru je za riadenie rizík súvisiacich s dobrým menom banky zodpovedné špeciálne oddelenie. Medzi jeho úlohy patrí okrem iného včasné sledovanie, rozoznávanie a informovanie o interných a externých rizikách ohrozujúcich dobré meno banky (funkcia včasného varovania).

Riadenie rizík Riadenie základných rizík súvisiacich s dobrým menom banky zahŕňa povinnosť včas rozoznávať možné ekologické, sociálne a etické riziká a reagovať na ne – a tým eliminovať možné komunikačné riziká alebo úplne zabrániť ich vzniku. Riadenie základných rizík súvisiacich s dobrým menom prebieha na základe kvalitatívneho prístupu. V štruktúrovanom procese sa z kvalitatívneho hľadiska hodnotia obchody, produkty a vzťahy s klientmi z citlivých oblastí na stupnici obsahujúcej päť pólov, v rámci ktorej sa hodnotia ekologické, sociálne a etické riziká. Všetky príslušné rozhodnutia o úveroch sa prijímajú na základe vyhodnotenia rizík súvisiacich s dobrým menom banky, čo môže viesť k odmietnutiu istých obchodov.

Medzi citlivé oblasti, ktoré sa analyzujú v rámci riadenia rizík súvisiacich s dobrým menom, patria napríklad export zbraní ako aj obchody, produkty a vzťahy s klientmi z oblasti energetiky a ťažby surovín. Prístup Commerzbank k týmto témam je rovnaký u všetkých zamestnancov na príslušných pozíciách a vo všetkých smerniciach. Riadenie banky zodpovedné za riadenie rizík súvisiacich s

dobрым menom pravidelne sleduje a analyzuje nové ekologické, sociálne a etické riziká a komunikuje ich na príslušné miesta v rámci banky. Riziká súvisiace s dobrým menom, ktoré oddelenie identifikuje, sú uvádzané v štvrťročných správach o nekvantifikovateľných rizikách, ktoré sa predkladajú na rizikový výbor Dozornej rady, ako aj v štvrťročných správach.

Riziká v oblasti IT

IT riziká spadajú pod prevádzkové riziká. Podľa našej definície zahŕňajú riziká pre informácie spracovávané v našich systémoch, s ohľadom na dodržiavanie nasledovných ochranných cieľov IT:

Dôvernosť: Informácie sú dôverné, ak nie sú prístupné pre neoprávnené osoby, obchodné procesy alebo IT systémy a ak nie je možná ich rekonštrukcia.

Integrita: Informácie majú svoju integritu, ak nie je možná ich neautorizovaná úprava alebo zničenie. Systém spracovávajúci informácie (IT systém) má svoju integritu, ak dokáže vykonávať jemu príslúchajúce funkcie bez akéhokoľvek ohrozenia a bez akýchkoľvek vedomých alebo neautorizovaných manipulácií.

Zrozumiteľnosť: Akcie a techniky používané na informácie sú zrozumiteľné, ak je možné jednoznačné dohľadanie týchto informácií príp. ich pôvodu.

Dostupnosť: Informácie sú dostupné, ak sú používané pre oprávnené osoby, obchodné procesy alebo IT systémy v stanovenom rozsahu len vtedy, keď sú potrebné.

Ochrane a bezpečnosti vlastných informácií a informácií, ktoré nám zverili klienti, ako aj bezpečnosti procesov a systémov spracovávajúcich tieto informácie sa pripisuje v rámci Commerzbank veľký význam. Sú totiž zakotvené ako centrálny prvok našej IT stratégie. Spracovávanie informácií je založené stále viac na informačných technológiách. Naše požiadavky na IT bezpečnosť rovnako tvoria podstatné jadro v riadení informačnej bezpečnosti. Požiadavky na IT bezpečnosť, ktoré sú založené na vyššie uvedených ochranných cieľoch, sú upravené v politikách a pracovných postupoch.

IT riziká sa identifikujú, hodnotia a pravidelne kontrolujú v rámci procesov IT-Governance. Informácie o IT rizikách sa poskytujú v rámci štvrťročných správ o rizikách. Informačná bezpečnosť je ako významný cieľ zakotvený v našom internom kontrolnom systéme.

Okrem toho sa najdôležitejšie IT riziká hodnotia vo forme rizikových scenárov v rámci riadenia prevádzkových rizík a vstupujú do výpočtu RWA banky. Medzi ne patrí riziko výpadku kritických IT, riziko externých útokov na systémy alebo údaje banky (Cyber-Crime), krádež firemných údajov alebo výpadok dodávateľov a poskytovateľov služieb. Viď aj nasledujúce informácie o kybernetických rizikách.

Podľa vysokého významu IT bezpečnosti v Commerzbank sa naďalej rozvíjajú a zlepšujú strategické projekty, o ktorých predstavenstvo pravidelne informuje. Význam ľudského faktora pre bezpečnosť IT a kybernetickú bezpečnosť si banka uvedomuje formou zavádzania dodatočných školiacich akcií.

Kybernetické riziká

Na pozadí pokračujúcej digitalizácie banky a jej prostredia sa zvyšuje význam kybernetických rizík. Preto bolo kybernetické riziko v rámci inventarizácie rizík Commerzbank 2017 zaradené medzi podstatné druhy rizík.

Kybernetické riziká zahŕňajú riziká s priamou bezpečnostnú relevanciou alebo riziká, ktoré budú ústíť do bezpečnostnej relevancie (v kybernetickom priestore). Časť kybernetického priestoru relevantného pre Commerzbank pritom zahŕňa všetky zosiefované prostredia IT v rámci banky ako aj mimo banky smerom ku klientom, obchodným partnerom a poskytovateľom služieb. Kybernetické riziká sa zaoberajú digitálnou reprezentáciou aktív banky (dáta, informácie) v rámci kybernetického priestoru.

V rámci odčlenenia rizík informatickej bezpečnosti, ktorej akčný priestor je obmedzený na banku a tretie spoločnosti s obchodným vzťahom, rozširujú kybernetické riziká akčné pole aj na externé subjekty, s cieľom vyhovieť nároku na ochranu pri využívaní kybernetického priestoru.

Pre kybernetické riziká platia neobmedzene strategické zvodidlá vyplývajúce z nadradenej stratégie celkových rizík ako aj zo stratégie informačnej bezpečnosti.

S cieľom zvládnuť kybernetické riziká na organizačnej úrovni zriadila Commerzbank okrem už definovaných riadiacich procesov informačnej bezpečnosti, príslušného rizikového výkazníctva o indikátoroch kľúčových rizík a riadenia prostredníctvom interného kontrolného systému (IKS) program kybernetickej bezpečnosti, ktorý sa sústreďuje na špecifické aspekty kybernetickej bezpečnosti. Výsledky z programu kybernetickej bezpečnosti sa stávajú súčasťou interného kontrolného systému ako aj rizikového výkazníctva banky.

Riadenie kybernetických rizík zabezpečuje Group Organisation & Security a spadá pod zodpovednosť Group Chief Information Security Officer (CISO).

Kybernetické riziká majú spravidla rovnaký dopad na ostatné podstatné druhy rizík banky ako prevádzkové riziká. Pritom sa rozlišuje medzi priamymi a nepriamymi dopadmi. Priame dopady existujú okrem prevádzkových rizík a aj vo vzťahu k obchodnému riziku, úverovému riziku, riziku v oblasti likvidity a trhovému riziku. Nepriame dopady sa dotýkajú rizík vyplývajúcich z podielov, rizík v oblasti Compliance, modelového rizika či rizika zmeny objektov, rizika súvisiaceho s dobrým menom, ako aj rezervného rizika. Všetky dopady sú dokumentované v čiastkovej stratégii kybernetických rizík a priebežne sú aktualizované.

Personálne riziká

Personálne riziká patria medzi prevádzkové riziká podľa § 269 ods. 1 Smernice o vybavení bánk vlastným kapitálom. V zmysle interného a na riadenie orientovaného vymedzenia tejto definície pod personálne riziká spadajú nasledovné prvky:

Riziko prispôbenia: Formou vybraných opatrení interného ako aj externého ďalšieho vzdelávania zabezpečujeme, aby úroveň kvalifikácie našich zamestnancov zodpovedala aktuálnemu stavu vývoja a aby zamestnanci boli schopní plniť svoje úlohy a kompetencie. Na základe vybraných interných, ako aj externých vzdelávacích a requalifikačných opatrení a opatrení v oblasti zmien zabezpečujeme, aby kvalifikačná úroveň našich zamestnancov zodpovedala aktuálnym požiadavkám, aby boli štruktúrne zmeny prevádzané týmito opatreniami a aby zamestnanci poznali svoje úlohy a svoju zodpovednosť.

Motivačné riziko: Mотиваčné riziká vznikajú z toho, že nebudú eliminované demotivujúce faktory a ak motivujúce faktory nebudú realizované v dostatočnej miere platnej pre zamestnancov (napr. vedenie, odmeňovanie). Dopady (napr. zadržané plnenia zamestnancov) sa môžu vzťahovať priamo na pracovnú atmosféru a produktivitu organizácie. Na základe dotazníkov vyplnených zamestnancami je možné včas identifikovať zmeny vo viazanosti zamestnancov na spoločnosť a rovnako je možné včas začať realizovať príslušné riadiace opatrenia.

Riziko odchodu zamestnancov: Tieto riziká zohľadňujú dôsledky nechcených odchodov zamestnancov (napr. výpovede zamestnancov), predovšetkým podstatných výkonných zamestnancov. Banka sa usiluje zabezpečiť, aby neprítomnosť alebo odchody zamestnancov nevedli k dlhodobému narušeniu prevádzkových postupov. Okrem toho pravidelne hodnotíme fluktuáciu v kvantitatívnom ako aj kvalitatívnom rozsahu.

Riziko nedostatočného počtu zamestnancov: Toto riziko zahŕňa dôsledky nedostatočného vybavenia personálom (napr. chýbajúce plánovanie nástupcov) ako aj z toho vyplývajúce dôsledky (operatívne nedostatočné kapacity, zvýšené pracovné zaťaženie, nižšia produktivita, práceneschopnosť). Na základe primeranej kvantitatívnej a kvalitatívnej personálnej vybavenosti má byť zabezpečené, aby bolo možné plniť interné prevádzkové požiadavky, obchodné aktivity a stratégiu Commerzbank.

Zamestnanci predstavujú centrálny zdroj pre činnosť banky. Naš úspech je založený na odborných znalostiach, kompetenciách a schopnostiach ako aj motivácii našich zamestnancov. Na základe systematického riadenia personálnych rizík sa snažíme splniť cieľ spočívajúci vo včasnej identifikácii, hodnotení a riadení rizík, napríklad pri použití vybraných personálnych nástrojov. Realizácia pilotného projektu za účelom systematického strategického personálneho plánovania dodatočne prispieva k tomu, aby bolo riadenie strednodobých a dlhodobých personálnych rizík profesionalizované. Po ukončení pilotných projektov koncom roku 2015 sa zavádza strategické personálne plánovanie v celej banke.

¹ Advanced Persistent Threat (pretrvávajúca pokročilá hrozba) predstavuje osobitnú formu kybernetického útoku. Cieľom APT je zostať podľa možnosti čo najdlhšie neodhalený a pritom po dlhú dobu získavať citlivé informácie (internetová špionáž) alebo inak spôsobovať škody.

¹ Advanced Persistent Threat (pretrvávajúca pokročilá hrozba) predstavuje osobitnú formu kybernetického útoku. Cieľom APT je zostať podľa možnosti čo najdlhšie neodhalený a pritom po dlhú dobu získavať citlivé informácie (internetová špionáž) alebo inak spôsobovať škody.

Celkovo budeme naďalej sledovať situáciu v oblasti personálnych rizík. Existuje riziko, že dôjde k zhoršeniu personálnej situácie v oblasti personálnych rizík, a to v dôsledku plánovaných štrukturálnych zmien v rámci stratégie Commerzbank 4.0. Už spustené opatrenia v oblasti zmien a organizačné opatrenia majú slúžiť na riešenie personálnych rizík.

Riziká súvisiace s obchodnou stratégiou

Riziká súvisiace s obchodnou stratégiou spočívajú v strednodobom až dlhodobom riziku negatívnych dopadov na dosahovanie strategických cieľov Commerzbank, napríklad vyplývajúcich zo zmien okolitých podmienok alebo nedostatočnej realizácie stratégie koncernu.

Ďalší rozvoj koncernovej stratégie prebieha v rámci štruktúrovaného strategického procesu. Na základe výsledkov tohto procesu sa stanovuje udržateľná obchodná stratégia, v ktorej sú zobrazené podstatné obchodné aktivity a opatrenia na dosiahnutie cieľov. Aby sme zabezpečili správnu realizáciu koncernovej stratégie za účelom splnenia obchodných cieľov, je strategický controlling uskutocňovaný formou pravidelného sledovania kvalitatívnych a kvantitatívnych cieľov v koncerne a v segmentoch.

Zodpovednosť za strategické riadenie spoločnosti má predstavenstvo. Isté rozhodnutia v oblasti obchodnej politiky (kúpa po-

dielov a predaj v hodnote viac ako 1% vlastného imania) podliehajú súhlasu rizikového výboru Dozornej rady. Všetky väčšie investície musí preveriť predstavenstvo.

Model rizika

Pod modelom rizika rozumieme riziko chybných riadiacich rozhodnutí na základe nesprávneho zobrazovania skutočností na základe používaných modelov. Medzi príčinami rozlišujeme model rizika z prekročenia modelových hraníc a riziko vyplývajúce z chýb (remeselné chyby pri vývoji / implementácii rizika). Podobne ako pri hlavnom bode celkovej rizikovej stratégie, ktorá spočíva v zabezpečení dostatočnej vybavenosti banky kapitálom, sú s ohľadom na riadenie rizík v stredobode pozornosti modely na hodnotenie schopnosti niesť riziká (potreba kapitálu podľa piliera č. 1 a 2 Bazilejských rámcových pravidiel).

Základné princípy riadenia modelu rizika sú identifikácia a vyhnutie sa modelovému riziku ako aj primerané zohľadňovanie známych modelových rizík (napr. na základe konzervatívnej kalibrácie alebo zohľadňovania modelových rezerv). Neznáme modelové riziká, ktoré preto nie je možné eliminovať, sa akceptujú ako riziko spočívajúce v komplexnosti obchodného modelu Commerzbank. Vo vzťahu ku Governance v rámci riadenia modelového rizika sa stanovujú požiadavky na validáciu modelu a jeho zmeny.

tory, ktoré sa v reálnej činnosti vyskytujú, a nemusia zobraziť ich komplexné správanie, vrátane ich vzájomného pôsobenia. Tieto hranice modelovania rizík platia predovšetkým pre extrémne situácie. Doplnkové stresové testy a analýzy scenárov môžu napríklad preukázať, akým rizikám môže podliehať portfólio v extrémnych situáciách na trhu; analýza všetkých možných scenárov však nie je možná ani pri stresových testoch. Z týchto testov nevyplýva definitívne vyhodnotenie maximálnej straty v prípade extrémnej udalosti.

Vyhlásenie o vylúčení zodpovednosti Metódy a modely na riadenie rizík, ktoré spoločnosť Commerzbank využíva, zodpovedajú aktuálnemu stavu poznatkov a riadia sa podľa praxe bežnej v bankovníctve. Výsledky zisťované pomocou rizikových modelov sú vhodné na riadenie banky. Konceptie merania podliehajú pravidelnej kontrole zo strany rizikového controllingu ako aj zo strany interného revízieho oddelenia, externých auditorov a nemeckých úradov pre dohľad. Napriek starostlivému vývoju modelov a pravidelnej kontrole nemusia modely úplne zachytiť všetky vplyvy a fak-

Výkaz ziskov a strát Commerzbank Aktiengesellschaft za obdobie od 1. januára do 31. decembra 2018

Mil. €	2018	2017
Úrokové výnosy z		
a) úverových obchodov a obchodov na peňažnom trhu	6 278	5 723
pri odpočítaní negatívnych úrokov z obchodov na peňažnom trhu	-597	-601
	5 682	5 122
b) pevne úročených cenných papierov a pohľadávok voči štátu uvedených v knihe štátneho dlhu	635	719
	6 317	5 840
Úrokové náklady		
Úrokové náklady z bankových obchodov	-3 296	-3 181
pri odpočítaní pozitívnych úrokov z bankových obchodov	551	481
	-2 745	-2 700
	3 572	3 140
Bežné výnosy z		
a) akcií a iných pevne úročených cenných papierov	0	1
b) účastín	11	14
c) podielov na prepojených spoločnostiach	77	87
	88	102
Výnosy zo ziskových spoločenstiev, zmlúv o odvode zisku alebo zmlúv o čiastočnom odvode zisku		502
Výnosy z provízií	2 814	2 984
Náklady na provízie	-316	-374
	2 497	2 610
Čistý výnos/náklad z obchodovateľných titulov	217	879
z toho: rozpustenie podľa § 340e ods. 4 strana 2 bod 1 nemeckého Obchodného zákonníka	-24	-98
Ostatné prevádzkové výnosy	321	387
Všeobecné administratívne náklady		
a) Personálne náklady		
aa) Mzdy	-2 321	-2 409
ab) Sociálne odvody a náklady na dôchodkové zabezpečenie a podporu	-634	-600
z toho: dôchodkové zabezpečenie	-261	-223
	-2 955	-3 009
b) Iné správne náklady	-2 624	-2 626
	-5 579	-5 635
Odpisy a opravné položky k nehnuteľnému a hnuťnému majetku	-536	-489
Ostatné prevádzkové náklady	-1 000	-1 554
Odpisy a opravné položky k pohľadávkam a istým cenným papierom ako aj prísuný k rezervám v úverových obchodoch	-	-
Výnosy zo zvýšenia hodnôt pohľadávok a istých cenných papierov ako aj z rozpustenia rezerv v úverových obchodoch	203	1 535
Odpisy a opravné položky k účastinám, podielom na prepojených spoločnostiach ako aj k cenným papierom považovaným za investičný majetok	-	-
Výnosy zo zvýšenia hodnôt účastín, podielov na prepojených spoločnostiach ako aj k cenných papierov považovaných za investičný majetok	42	95
Náklady na prevzatie strát	-9	-25
Výsledok bežnej hospodárskej spoločnosti	318	1 273
Mimoriadne výnosy	-	37
Mimoriadne náklady	-46	-823
Výsledok z mimoriadnych činností	-46	-786
Dane z príjmov a výnosov	11	-225
Ostatné dane	-21	-86
	-10	-311
Zisk v roku	262	176
Príspevky do iných fondov zo zisku	-	-88
Bilančný zisk	262	88

Súvaha Commerzbank Aktiengesellschaft k 31. decembru 2018

Aktiva Mil. €	31.12.2018	31.12.2017
Hotovostná rezerva		
a) prostriedky v pokladni	9 358	4 113
b) vklady v centrálnych bankách	39 634	45 462
z toho: vklady v Nemeckej spolkovej banke	18 695	23 230
	48 992	49 575
Dlhové tituly verejných inštitúcií a zmenky, ktoré sú pripustené na refinancovanie v centrálnych bankách		
a) štátne pokladničné poukážky a neúročené štátne dlhopisy ako aj podobné dlhové tituly verejných inštitúcií	490	511
	490	511
Pohľadávky voči úverovým inštitúciám		
a) splatné denne	6 181	10 269
b) Ostatné pohľadávky	42 721	32 296
z toho: komunálne úvery	685	58
	48 902	42 565
Pohľadávky voči klientom	206 017	197 210
z toho: zabezpečené záložnými právami (hypotekárne úvery)	55 183	50 360
zabezpečené záložnými právami (lodné hypotéky)	161	839
z toho: komunálne úvery	10 972	11 775
Dlhopisy a ostatné pevne úročené cenné papiere		
a) Papiere peňažného trhu		
aa) od verejných vystavovateľov	-	4
z toho: voči Nemeckej spolkovej banke	-	-
ab) od ostatných emitentov	735	17
z toho: voči Nemeckej spolkovej banke	-	-
	735	20
b) Obligácie a dlhopisy		
ba) od verejných vystavovateľov	14 140	15 725
z toho: voči Nemeckej spolkovej banke	9 678	11 208
bb) od ostatných vystavovateľov	17 120	14 974
z toho: voči Nemeckej spolkovej banke	11 196	9 856
	31 261	30 699
c) Vlastné dlhopisy	6	690
nominálna čiastka: 5 mil. Eur		
	32 002	31 410

Aktiva Mil. €	31.12.2018	31.12.2017
Aktie a ostatné pevne úročené cenné papiere	62	109
Obchodné portfólio	32 216	30 820
Účastiny	77	80
z toho: na úverových inštitúciách	14	16
na finančných spoločnostiach	5	5
Podiely na prepojených spoločnostiach	5 536	5 763
z toho: na úverových inštitúciách	2 756	2 703
na finančných spoločnostiach	267	267
Poručnícky majetok	1 845	2 104
z toho: poručnícke úvery	384	403
Nehnuteľný majetok		
a) Samostatne získané práva duševného vlastníctva a podobné práva a hodnoty	1 152	1 099
b) Za odplatu získané koncesie, práva duševného vlastníctva a podobné práva a hodnoty ako aj licencie k týmto právam a hodnotám	222	274
	1 374	1 373
Hnuteľný majetok	472	520
Ostatný majetok	4 180	3 790
Položky časového rozlíšenia		
a) z emisných obchodov a výpožičiek	173	180
b) ostatné položky časového rozlíšenia	276	274
	449	454
Aktívna rozdielová čiastka z majetkového prepočtu	562	1 300
Aktiva spolu	383 176	367 584

Súvaha Commerzbank Aktiengesellschaft k 31. decembru 2018

Pasíva Mil. €	31.12.2018	31.12.2017
Závazky voči úverovým inštitúciám		
a) splatné denne	18 419	12 776
b) s dohodnutou dobou splatnosti alebo výpovednou lehotou	56 417	54 319
z toho: vydané hypotekárne záložné listy	270	197
vydané verejné záložné listy na meno	720	628
Vydané lodné záložné listy	-	10
	74 836	67 095
Závazky voči klientom		
a) vklady za účelom sporenia		
aa) s dohodnutou výpovednou lehotou tri mesiace	7 951	7 496
ab) s dohodnutou výpovednou lehotou viac ako tri mesiace	13	16
	7 964	7 512
b) Ostatné záväzky		
ba) splatné denne	146 684	133 853
bb) s dohodnutou dobou splatnosti alebo výpovednou lehotou	55 545	65 474
	202 229	199 327
z toho: vydané hypotekárne záložné listy	3 187	3 152
vydané verejné záložné listy na meno	6 030	6 573
Vydané lodné záložné listy	414	448
	210 193	206 839
Závazky potvrdené listinami		
a) Vydané dlhopisy	31 928	28 646
aa) Lodné záložné listy	14 950	12 248
ab) Verejné záložné listy	1 422	2 753
ac) Lodné záložné listy	-	10
ad) Ostatné dlhopisy	15 557	13 634
b) Ostatné záväzky potvrdené listinou	5 666	4 193
ba) Papiere peňažného trhu	5 662	4 191
bb) Vlastné akcepty a zmenky v obeh	3	2
	37 594	32 839
Obchodné portfólio	20 706	18 649
Poručnícke záväzky	1 845	2 104
z toho: poručnícke úvery	384	403
Ostatné záväzky	3 662	4 306
Položky časového rozlíšenia		
a) z emisných a pôžičkových obchodov	9	15
a) Ostatné	425	439
	434	454

Pasíva Mil. €	31.12.2018	31.12.2017
Rezervy		
a) Rezervy na dôchodky a podobné záväzky	45	45
b) Daňové rezervy	392	608
c) Ostatné rezervy	2 034	2 849
	2 470	3 502
Druhoradé záväzky	8 526	9 126
Kapitál spojený s pôžičkovými právami	80	105
z toho: splatné pred uplynutím dvoch rokov	-	25
Fond pre všeobecné bankové riziká	122	98
z toho: osobitné položky podľa § 340 e ods. 4 Obchodného zákonníka	122	98
Vlastné imanie		
a) Upísané imanie		
aa) Základné imanie	1 252	1 252
Vlastné podiely	-	-
(podmienečné imanie 569 mil. €)	1 252	1 252
ab) Vklady tichých spoločníkov	427	448
	1 679	1 700
b) Kapitálová rezerva	17 192	17 192
c) Rezervy zo zisku ¹	3 575	3 487
d) Bilančný zisk	262	88
	22 708	22 467
Pasíva celkom	383 176	367 584
1. Eventuálne záväzky		
a) Prípadné záväzky z odovzdaných vyúčtovaných zmeniek	1	1
b) Záväzky z ručení a zmluvách o ručení	37 615	34 273
	37 616	34 274
2. Ostatné záväzky		
a) Neodvolateľné úverové prísľuby	73 466	75 096

¹ okrem iných rezerv zo zisku.

Príloha

Všeobecné údaje

(1) Základy účtovníctva

Spoločnosť Commerzbank Aktiengesellschaft má svoje sídlo vo Frankfurte nad Mohanom a je zaregistrovaná v Obchodnom registri na Okresnom súde vo Frankfurte nad Mohanom pod číslom HRB 32000. Ročná závierka spoločnosti Commerzbank Aktiengesellschaft k 31. decembru 2018 bola vypracovaná v súlade s ustanoveniami Obchodného zákonníka a Vyhlášky o účtovníctve úverových inštitúcií ako aj pri rešpektovaní ustanovení Zákona o akciových spoločnostiach a Zákona o záložných listoch. Za účelom primeraného zobrazenia univerzálnych bankových činností spoločnosti Commerzbank Aktiengesellschaft boli na základe uvedenia informácií „z toho“ pri jednotlivých položkách rešpektované usmernenia pre záložné banky. Na zvýšenie vypovedacej hodnoty ročnej závierky sme doplnili údaje o lodných hypotékach a lodných záložných listoch.

(2) Metódy pre zostavenie súvahy a metódy oceňovania

Hotovostná rezerva je oceňovaná jej nominálnou výškou. Dlhové tituly verejných inštitúcií sú oceňované ich diskontovanou hodnotou. Pohľadávky voči úverovým inštitúciám a pohľadávky voči zákazníkom sú vykazované v ich nominálnej výške, vytvorené opravné položky boli odpočítané. Rozdiely medzi nadobúdacími nákladmi a nominálnymi čiastkami, ktoré majú úrokový charakter, sú zahrnuté v položkách časového rozlíšenia a po dobu ich splatnosti sú zohľadnené vo výslednom úroku tak, že ovplyvňujú hospodársky výsledok.

Riziká úverových obchodov sú pre všetky pohľadávky zahrnuté do súvahy a obchody nezahrnuté do súvahy vypočítané na úrovni jednotlivých obchodov príp. na základe portfólií pri využití interných parametrov a modelov. Pritom sa rozlišuje medzi významnými a menej významnými operáciami. Riziká týkajúce sa krajín sú pokryté v rámci týchto výpočtov. Výška rizikovej rezervy na jednotlivo sledované riziká výpadku sa stanovuje podľa rozdielu medzi účtovnou hodnotou pohľadávky a súčasnou hodnotou očakávaných budúcich prijatých platieb vypočítanou na základe metódy diskontovaného cash-flow. Táto hodnota sa určuje na základe očakávaných budúcich prijatých čiastok pri zohľadnení zabezpečenia k týmto pohľadávkam; opravy paušálnych hodnôt sa zisťujú na základe modelu. Pravidelné rozpustenie rizikovej rezervy, ktoré vyplýva z výšky súčasnej hodnoty, je vo výkaze ziskov a strát vykázané v rámci úrokových výnosov.

Cenné papiere z likvidnej rezervy sa – ak nie sú zobrazené ako oceňovacia jednotka – oceňujú podľa predpisov platných pre obežný majetok pri zohľadnení prísnej zásady najnižšej hodnoty nižšou hodnotou z nadobúdacích nákladov a príslušnou základnou hodnotou. Cenné papie-

Ročná závierka pozostáva z výkazu ziskov a strát, súvahy ako aj prílohy. Okrem toho bola podľa § 289 nemeckého Obchodného zákonníka vypracovaná správa o stave spoločnosti.

Ak nie je osobitne uvedené inak, sú všetky čiastky uvedené v miliónoch Eur. Vo výkaze ziskov a strát a súvahe sú zobrazené čiastky v hodnote nižšej ako 500 000,00 eur ako 0 mil. eur; ak položka dosahuje hodnotu 0,00 Eur, bude označená čiarkou. Vo všetkých ostatných údajoch budú čiastky zaokrúhlené na 0 mil. eur ako aj položky s nulovým zostatkom označené čiarkou.

V údajoch o záložných listoch sú čiastky uvedené v miliónoch Eur s jedným desatinným miestom. V dôsledku zaokrúhľovania môžu pri súčtoch a percentuálnych údajoch vznikaf mierne odchýlky.

re investičného majetku sa oceňujú podľa miernejšej zásady najnižšej hodnoty.

Účasti a podiely na prepojených spoločnostiach sa oceňujú podľa predpisov platných pre investičný majetok následnými nadobúdacími nákladmi. Pri pravdepodobne trvalom znížení hodnoty sa uplatňujú mimoriadne odpisy. Ak už neexistujú dôvody vedúce k uplatneniu odpisu bude príslušná hodnota pripísaná najviac vo výške nadobúdacích nákladov.

Odpisy a opravné položky sa vykazujú v zostatkovej hodnote a pri zohľadnení zvýšenia hodnoty. Ak ide o obchodné portfóliá, je zostatok vykázaný ako čistý výsledok. V prípade likvidity sa tieto hodnoty vykazujú v položke Odpisy a opravné položky k pohľadávkam a určité cenné papiere ako aj prísun do rezerv úverových obchodov. V prípade cenných papierov investičného majetku sú náklady vykázané v položke Odpisy a opravné položky k účastinám, podiely na prepojených spoločnostiach a ako cenné papiere investičného majetku.

Derivatívne finančné nástroje sa používajú na zabezpečenie súvahových položiek ako aj na obchodné účely a jednotlivo sa oceňujú v deň rozhodujúci pre zostavenie súvahy. Oceňovacie jednotky sa tvoria pri zapajení derivatívnych zabezpečovacích obchodov podľa ustanovení § 254 nemeckého Obchodného zákonníka. Na bilančné zobrazenie mikro oceňovacích jednotiek z likvidnej rezervy sa používa tzv. preúčtovacia metóda. Realitné a zabezpečovacie obchody v mikro oceňovacích jednotkách pasívnej strany sú vykazované na základe metódy pevného ocenenia. Bilančné zobrazenie jednotiek na ocenenie portfólia sa vykonáva pomocou tzv. zmrazovacej metódy. Interné obchody sa zohľadňujú v rámci tzv. princípu zástupcov.

Obchodné portfólio sa oceňuje príslušnou časovou hodnotou pri odpočítaní rizikovej zrážky podľa § 340e ods. 3 nemeckého Obchodného zákonníka. Táto zodpovedá pri produktoch kótovaných na burze burzovej cene, pri produktoch nekótovaných na burze sa použijú porovnateľné ceny a indikatívne ceny zistené z cenových agentúr alebo iných úverových inštitúcií. Riziková zrážka sa vypočíta na základe odhadovaného rizika a je stanovená tak, aby nebola prekročená očakávaná maximálna strata z príslušných obchodných kníh s pravdepodobnosťou 99 % pri dobe platnosti desať dní. Pritom sa použije doba sledovania v trvaní jedného roka. Hodnota rizika sa vypočíta centrálnne pre celé portfólio a bude vykázaná v súvahe v položke obchodných aktív. Ak by mal byť prísun podľa § 340 e ods. 4 Obchodného zákonníka nevyhnutný v sledovanom roku, vykonáva sa na farchu čistého výnosu obchodného portfólia a tým zvyšuje hodnotu položky „Fond pre všeobecné bankové riziká.“ Pohľadávky a záväzky z kompenzačných úhrad za deriváty obchodované na burze sa vykazujú v rámci Ostatného majetku a ostatných záväzkov.

Spoločnosť Commerzbank Aktiengesellschaft účtuje pozitívne a negatívne trhové hodnoty ako aj na ne pripadajúce kompenzačné plnenia (zábezpeky hradené v hotovosti) z derivátov obchodovaných mimo burzy (OTC derivátov) v rámci obchodného portfólia s centrálnymi a necentrálnymi zmluvnými stranami. Predpokladom pre zaúčtovanie obchodov s necentrálnymi zmluvnými stranami je rámcová zmluva s prílohou, ktorá obsahuje vymáhateľné zabezpečenie, a s dennou výmenou hotovostných zábezpek, z ktorých ostáva len nepodstatné úverové a likvidné riziko. V rámci prvého kroka sa vykonáva zúčtovanie pozitívnych aktuálnych hodnôt z derivatívnych finančných nástrojov s negatívnymi aktuálnymi hodnotami. V druhom kroku sa kompenzácie pripadajúce na príslušné aktuálne hodnoty – v záväzkoch voči úverovým inštitúciám – zúčtujú s pozitívnymi aktuálnymi hodnotami z derivatívnych finančných nástrojov. Ďalej sa uhradené zábezpeky – obsiahnuté v pohľadávkach voči úverovým inštitúciám – zúčtovávajú s negatívnymi aktuálnymi hodnotami z derivatívnych finančných nástrojov. Takto vypočítané čiastky z kompenzačných úhrad a príslušných aktuálnych hodnôt sa vykazujú v obchodných aktívach alebo pasívach.

Na oceňovanie príslušných časových hodnôt cenných papierov a derivatívnych finančných nástrojov sa používajú buď kurzy dostupné na trhu (napr. burzové kurzy) alebo hodnotiace modely. Ak nie je možné stanoviť časovú hodnotu, oceňujú sa nadobúdacie náklady podľa § 255 ods. 4 Obchodného zákonníka. Ak sa na oceňovanie použijú finančno-matematické oceňovacie modely, používame podľa možnosti parametre dostupné na trhu (napr. úrokové krivky, volatility, rozpätia) ako aj ďalšie zrážky príp. prirážky za účelom zohľadnenia nákladov na riziká, likviditu, vlastné imanie a správnych nákladov.

Príslušné časové hodnoty derivatívnych finančných nástrojov určuje najmä vývoj hodnoty príslušných základných titulov. Medzi základné tituly derivátov patria najmä akcie, obligácie, devízy, drahé kovy a suroviny ako aj indexy a úrokové sadzby. Okrem toho

je časová hodnota ovplyvňovaná do budúca očakávanými výkyvmi hodnôt základných titulov ako aj zostatkovou dobou splatnosti derivátu.

Ak neexistujú trhové ceny zistené z aktívneho trhu, budú príslušné časové hodnoty zistené pomocou rôznych hodnotiacich metód, vrátane hodnotiacich modelov. Zvolené hodnotiace metódy ako aj používané parametre závisí od jednotlivého produktu a zodpovedajú štandardu na trhu.

Príslušné časové hodnoty pre termínové obchody a swapy sa zisťujú na základe metódy časovej hodnoty pri zohľadnení úrokovej krivky príslušnej meny.

Štandardné opcie a digitálne opcie sa hodnotia na základe modelov Black Scholes, kým pre komplexnejšie opcie sa ako hodnotiace metódy využívajú postupy Baum a Monte-Carlo. Pri ostatných štruktúrovaných derivatívnych obchodoch sa takisto využívajú simulácie Monte-Carlo.

V prípade derivátov obchodného portfólia, ktoré nie sú obchodované na burze, je riziko výpadku obchodného partnera zohľadňované tvorbou opravných položiek Credit Valuation Adjustments (CVA) a vlastné riziko výpadku Commerzbank Aktiengesellschaft tvorbou opravných položiek Debit Valuation Adjustments (DVA). Za účelom úpravy ocenení, ktoré sa vzťahujú na refinancovanie (Funding Valuation Adjustments, FVA), sa zohľadňujú náklady na refinancovanie a výnosy z refinancovania nezabezpečených derivátov a zabezpečených derivátov, pri ktorých boli poskytnuté len čiastočné zábezpeky alebo pri ktorých nie je možné použiť zábezpeky na refinancovanie. Pri výpočte FVA zohľadňujeme refinančné riziko Commerzbank Aktiengesellschaft. Na stanovenie výšky príslušnej aktuálnej hodnoty sa používajú trhové údaje CVA, DVA a FVA, ak sú dostupné (napr. Credit-Default-Swap-Spreads). V prípade záväzkov obchodného portfólia sa okrem toho zohľadňuje vlastné úverové riziko na základe časovej hodnoty. Zmeny časovej hodnoty v obchodnom portfóliu sa vykazujú v rámci netto výsledku. Spätné odkúpené vlastné emisie obchodovateľných titulov sa vykazujú v zostatkovej hodnote, ak už neexistuje záväzok.

Penzijné obchody sa vykazujú podľa ustanovení § 340b nemeckého Obchodného zákonníka. Zapožičané cenné papiere sú na základe koncového vlastníctva naďalej vykazované v súvahe spoločnosti Commerzbank Aktiengesellschaft, kým vypožičané cenné papiere nie sú v súvahe vykazované. Pohľadávky a záväzky z Repos a Reverse Repos (penzijné obchody s cennými papiermi) s centrálnymi zmluvnými stranami sa vyúčtovávajú a vykazujú.

Hnuteľný majetok sa vyказuje v nadobúdacích alebo výrobných nákladov, a v prípade jeho opotrebovania sa hodnota znižuje o plánované odpisy. Príslušné doby používania sa riadia podľa všeobecnej tabuľky odpisov vy danej finančnou správou. V prípade trvalého zníženia hodnoty sa uplatnia mimoriadne odpisy.

Nadobudnutý nehnuteľný majetok sa aktivuje vo výške príslušných nákladov na vývoj. Drobný hmotný majetok sa vyказuje podľa príslušných lokálnych daňovo-právnych úprav, ktoré boli zjednodušené.

Závazky sa vykazujú vo výške ich plnenia. Rozdiely medzi splatnou a vyplatenou čiastkou sú uvedené v súvahe ako položky časového rozlíšenia a sú rozpustené pomerne a s vplyvom na hospodársky výsledok. Dlhodobé diskontované záväzky (zero bondy) sa oceňujú ich súčasnou hodnotou.

Penzijné rezervy každý rok stanovujú nezávislí poistní matematici podľa metódy aktuálnej hodnoty dôchodkového nároku. Parametre na výpočet sú uvedené v texte o rezervách. Majetok na krytie penzijných záväzkov a záväzkov súvisiacich so skrátenou pracovnou dobou starších zamestnancov sa oceňuje príslušnou časovou hodnotou a vykazuje podľa § 246 ods. 2 veta druhá nemeckého Obchodného zákonníka v zostatkových hodnotách vytvorených rezerv. Saldovanie s krycím majetkom sa pre záväzky súvisiace so skrátenou pracovnou dobou starších zamestnancov vykonáva vo výške zostatkových plnení podľa IDW RS HFA 3. Ak z prepočtu krycieho majetku podľa vytvorených rezervných položiek na dôchodky a skrátenú pracovnú dobu starších zamestnancov vyplynie preplatok, bude vykázaný v položke Aktívny rozdiel z prepočtu majetku. Nevyhnutná čiastka prísunu bude podľa článku 67 ods. 1 Zákona o zavedení nemeckého Obchodného zákonníka vložená najneskôr do 31. 12. 2024.

Rezervy na dane a ostatné rezervy sa vykazujú vo výške ich splnenia, ktorá je podľa rozumného obchodníckeho posúdenia nevyhnutná; rezervy s dobou platnosti viac ako jeden rok sa oceňujú ich súčasnou hodnotou.

Finančné nástroje mimo obchodnej knihy (tzv. bankovej knihy) sa každý rok analyzujú s ohľadom na prebytočné záväzky. Spoločnosť Commerzbank Aktiengesellschaft na to využíva metódu hotovostnej hodnoty. Z oceňovania nevyplývala potreba vytvoriť rezervu na hroziace straty.

Saldované úroky z derivátov (vrátane negatívnych úrokov z bankovej a obchodnej knihy) sa evidujú podľa zostatku v úroko-

vých výnosoch alebo úrokových nákladoch. V úrokových výnosoch vykazujeme negatívne úroky za aktívne finančné nástroje a v úrokových nákladoch vykazujeme pozitívne úroky pre pasívne finančné nástroje, a to v oboch prípadoch ako odpočítateľné položky.

Commerzbank Aktiengesellschaft zverejňuje každý štvrťrok podľa § 28 Zákona o záložných listoch údaje o hypotekárnych záložných listoch, verejných záložných listoch a lodných záložných listoch na svojej internetovej stránke.

Latentné dane sa tvoria pre všetky dočasné rozdiely medzi účtovnými odhadmi majetku, dlhov a položiek časového rozlíšenia a ich daňovými odhadmi ako aj pre daňové prenosy straty. Pasívne latentné dane z iného daňového oceňovania obchodných pasív, ostatných záväzkov, nehnuteľného majetku a záväzkov voči klientom boli zúčtované s aktívnymi latentnými daňami z daňových rozdielov pri prevencii rizík, obchodnými aktívami, hmotným majetkom, akciami a inými pevne neúročenými cennými papiermi, penzijnými rezervami, ostatnými aktívami a pasívami a prevedenými stratami. Aktívne latentné dane zostávajúce po zaúčtovaní neboli na základe práva výberu podľa § 274 ods. 1 veta druhá Obchodného zákonníka vykázané.

Na oceňovanie latentných daní používa Commerzbank Aktiengesellschaft daňové sadzby platné pre firmy. Daňová sadzba dane z výnosov tuzemského konsolidačného okruhu predstavuje 31,5 % (predchádzajúci rok: 31,5 %). Táto daňová sadzba pozostáva zo sadzby dane z príjmov právnických osôb platnej v Nemecku vo výške 15,0 % plus solidárneho príspevku vo výške 5,5 % a priemernej sadzby živnostenskej dane vo výške 15,7 %. Na oceňovanie latentných daní zahraničných prevádzok sa používajú tam platné daňové sadzby, ktoré siahajú od 0 do 34,4 %.

(3) Prepočet cudzích mien

Prepočet cudzích mien na euro sa vykonáva podľa ustanovení § 256a a § 340h nemeckého Obchodného zákonníka. Pritom sú súvahové položky a položky z výkazu ziskov a strát, ktoré sú v cudzích menách ako aj prebiehajúce burzové obchody prepočítané k strednému kurzu platnému v deň rozhodujúci pre zostavenie súvahy, devízové termínové obchody sa prepočítavajú na základe termínového kurzu. Na základe osobitného po-

(4) Zmena v zostavovaní súvahy a oceňovaní

Commerzbank vytvorila v sledovanom období opravnú položku na vlastné úverové riziko derivátneho portfólia a túto tak prispôsobila

(5) Dodatočná správa

Ďalšie udalosti osobitného významu po ukončení obchodného roka 2018 nevznikli.

krytia v tej istej mene sa straty a zisky z menového prepočtu zohľadňujú vo výkaze ziskov a strát. Prepočet závierok našich zahraničných filiálok vyhotovených v cudzích menách na menu, v ktorej prebieha vykazovanie, bude realizovaný k strednému kurzu platnému v deň rozhodujúcich pre zostavenie súvahy. Čiastky v cudzích menách v pokladni sa prepočítavajú podľa kurzov platných v deň rozhodujúcich pre zostavenie súvahy.

aktuálnemu vývoju porovnateľných nástrojov. To viedlo k dopadu na oceňovanie v rozsahu – 70 mil. eur.

Vysvetlivky k výkazu ziskov a strát

(6) Výnosy podľa geografických trhov

Mil. €	2018	2017
Nemecko	8 111	8 356
Európa, bez Nemecka	1 068	1 357
Amerika	281	233
Ázia	297	247
Celkom	9 757	10 193

Celková čiastka zahŕňa položky úrokové výnosy, bežné výnosy z akcií a ostatných pevne úročených cenných papierov, účastiny, podiely na prepojených spoločnostiach, výnosy z provízií, čisté výnosy z obchodovateľných titulov a ostatné prevádzkové výnosy z výkazu ziskov a strát. V

rámci obchodného portfólia vznikol rovnako čistý výnos, ktorý musí byť zohľadnený, kým v predchádzajúcom roku sme vykázali čisté náklady.

(7) Honorár audítora

Honorár za činnosti audítora zahŕňa honorár za previerku ročnej závierky spoločnosti Commerzbank Aktiengesellschaft. Ostatné uisťovacie činnosti zahŕňajú predovšetkým honoráre za zákonom predpísané, zmluvne dohodnuté alebo dobrovoľne zadané previerky a uisťovacie a kontrolné činnosti. Medzi ne patria kontroly pod-

ľa § 89 Zákona o obchodovaní s cennými papiermi. Honoráre za ostatné činnosti zahŕňajú honorár za projektové poradenskej činnosti. Výška honoráru audítora sa vykazuje podľa § 285 bod 17 Obchodného zákonníka v koncernovej závierke.

(8) Ostatné prevádzkové výnosy a náklady

Ostatné prevádzkové výnosy vo výške 321 miliónov eur (predchádzajúci rok: 387 mil. eur) obsahujú najmä rozpustenia rezerv vo výške 108 miliónov eur (predchádzajúci rok: 179 mil. eur) a vrátenia úrokov z doplatkov daní vo výške 62 mil. eur (predchádzajúci rok: 10 mil. eur). V sledovanom roku sme vykázali výnosy z prepočtu cudzích mien v objeme 1 mil. EUR, kým v uplynulom roku boli vo výške 4 mil. eur. Ostatné prevádzkové náklady vo výške 1 000 mil. eur (predchádzajúci rok: 1 554 mil. eur) obsa-

hujú náklady na úročenie rezerv vo výške 629 mil. eur (predchádzajúci rok: 500 mil. eur, vykázané v úrokovom výsledku), výnosy z plánovaného majetku vo výške 177 mil. eur (predchádzajúci rok: výnos vo výške 166 mil. eur), prísuný k rezervám na procesné a regresné riziká vo výške 45 mil. eur (predchádzajúci rok: 80 mil. eur). K 31. decembru 2018 vznikli náklady z prepočtu cudzích mien v rozsahu 1 mil. eur, kým v predchádzajúcom roku vo výške 0 mil. eur.

(9) Výnosy a náklady mimo príslušného obdobia

Výnosy mimo príslušného obdobia obsahujú v rozsahu 67 mil. eur (predchádzajúci rok: 112 mil. eur) výnosy z rozpustenia rôznych rezerv, ktoré boli vytvorené v predchádzajúcich rokoch. Okrem toho boli v obchodnom roku vykázané daňové výnosy mimo príslušného obdobia vo výške 79 mil. eur, ktoré v podstate vyplývajú z daňovej kontroly v tuzemsku. V predchádzajúcom roku boli do rezerv pri-

dané prostriedky vo výške 113 mil. eur týkajúce sa potenciálnych rizík z daňových kontrol.

Náklady mimo príslušného obdobia obsahujú v rozsahu 49 mil. eur jednorazové náklady na základe aktualizácie smerných tabuliek Heubeck. Vo vzťahu k potenciálnym rizikám vyplývajúcim z odpočtu dane z predchádzajúcich rokov neboli v obchodnom roku vytvorené žiadne rezervy (predchádzajúci rok: 84 mil. eur).

(10) Mimoriadny výsledok

V obchodnom roku neboli vytvorené žiadne mimoriadne výnosy. Predchádzajúcom roku sme vykázali mimoriadny výnos vo výške 37 mil. eur z rozpustenia spoločného podniku Commerz Finanz GmbH. Mimoriadne náklady zahŕňa nevyhnutný prísun prostriedkov do penzijnej rezervy podľa článku 67 ods. 1 prvá veta

Úvodného zákona k Obchodnému zákonníku vo výške 46 mil. eur (predchádzajúci rok: 46 mil. eur). V obchodnom roku neboli vykonané žiadne prísuný k rezervám na reštrukturalizácie. V predchádzajúcom roku boli do týchto rezerv vložené prostriedky vo výške 777 mil. eur.

(11) Služby súvisiace so správou a sprostredkovaním

Pre tretie osoby boli poskytované nasledovné podstatné služby súvisiace so správou a sprostredkovaním:

- Správa depozitov
- Sprostredkovanie poisťných zmlúv a zmlúv o stavebnom sporení
- Správa majetku
- Správa poručníckeho majetku

- Komisionálne obchody s cennými papiermi
 - Realizácia platobného styku
 - Sprostredkovanie hypotekárnych úverov
- Výnosy z týchto služieb sú vykazované v položke Provízne výnosy.

Vysvetlivky k súvahe

(12) Členenie pohľadávok a záväzkov podľa zostatkovej doby splatnosti

Mil. €	31.12.2018	31.12.2017
Ostatné pohľadávky voči úverovým inštitúciám	42 721	32 296
so zostatkovou dobou splatnosti		
do troch mesiacov	24 733	15 716
od troch mesiacov do jedného roka	10 200	10 809
od jedného do piatich rokov	6 788	5 232
viac ako päť rokov	1 000	538
Pohľadávky voči klientom	206 017	197 210
s neurčitou dobou splatnosti	17 933	17 589
so zostatkovou dobou splatnosti		
do troch mesiacov	25 131	25 154
od troch mesiacov do jedného roka	21 203	23 699
od jedného do piatich rokov	61 470	56 571
viac ako päť rokov	80 281	74 198

Mil. €	31.12.2018	31.12.2017
Záväzky voči úverovým inštitúciám	56 417	54 319
s dohodnutou dobou splatnosti alebo výpovednou lehotou		
so zostatkovou dobou splatnosti	14 509	14 750
do troch mesiacov	7 959	6 803
od troch mesiacov do jedného roka	18 094	19 416
od jedného do piatich rokov	15 855	13 350
Sporiace vklady s dohodnutou výpovednou lehotou viac ako tri mesiace	13	16
so zostatkovou dobou splatnosti		
od troch mesiacov do jedného roka	13	16
Ostatné záväzky voči klientom	55 545	65 474
s dohodnutou dobou splatnosti alebo výpovednou lehotou		
so zostatkovou dobou splatnosti	20 611	25 414
do troch mesiacov	14 097	15 328
od troch mesiacov do jedného roka	9 732	12 632
od jedného do piatich rokov	11 105	12 101
Ostatné záväzky potvrdené listinou	5 666	4 193
so zostatkovou dobou splatnosti		
do troch mesiacov	1 446	367
od troch mesiacov do jedného roka	4 219	3 825
od jedného do piatich rokov	-	1

Z vydaných dlhopisov vo výške 31 928 mil. eur (predchádzajúci rok: 28 646 mil. eur) je v obchodnom roku 2019 splatná čiastka vo výške 5 779 mil. eur.

(13) Aktíva určené na krytie vydaných dlhopisov

Mil. €	31.12.2018	31.12.2017
Pohľadávky voči úverovým inštitúciám	605	289
Pohľadávky voči klientom	31 784	28 522
Dlhopisy a ostatné pevne úročené cenné papiere	3 951	4 970
Celkom	36 340	33 781

(14) Cenné papiere

K 31. decembru 2018 sú cenné papiere vhodné na obchodovanie na burze členené nasledovne:

Mil. €	Kótované na burze		Nekótované na burze	
	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017
Dlhopisy a ostatné pevne úročené cenné papiere	28 368	28 251	3 634	3 159
Akcie a ostatné nie pevne úročené cenné papiere	0	0	56	92
Účastiny	1	2	-	0
Podiely na prepojených spoločnostiach	2 377	2 377	52	-

Z dlhopisov a ostatných pevne úročených cenných papierov vo výške 32 002 mil. eur (predchádzajúci rok: 31 410 eur) sú v obchodnom roku 2019 splatné dlhopisy a pevne úročené cenné papiere vo výške 4 349 mil. eur.

Odpisy podľa § 253 ods. 3 veta piata Obchodného zákonníka na základe zmiernenej zásady najnižšej hodnoty vo výške 725 mil. eur

(predchádzajúci rok: 557 mil. eur) neboli vykonané, nakoľko oprávky hodnôt sú len dočasné. Ďalšie nevykonané odpisy neboli vykazané.

V sledovanom roku sme nevytvorili žiadne výnosy z predaja výpožičiek z likvidačného portfólia.

(15) Obchodné portfólio

Interne stanovené kritériá pre zapojenie finančných nástrojov do obchodného portfólia sa v obchodnom roku nezmenili.

Do Fondu pre všeobecné bankové riziká vložila spoločnosť Commerzbank Aktiengesellschaft v roku 2018 čiastku vo výške 24 mil. eur (predchádzajúci rok: 98 mil. eur).

Mil. €	31.12.2018	31.12.2017
Obchodné aktíva	32 216	30 820
Derivatívne finančné nástroje	14 967	12 555
Pohľadávky	2 632	2 501
Dlhopisy a ostatné pevne úročené cenné papiere	3 450	4 469
Akcie a ostatné pevne úročené cenné papiere	11 199	11 324
Riziková zrážka Value at Risk	-31	-30

Mil. €	31.12.2018	31.12.2017
Obchodné pasíva	20 706	18 649
Derivatívne finančné nástroje	12 936	10 731
Záväzky	7 770	7 918

(16) Oceňovacie jednotky

Za účelom vyrovnaného protichodných zmien hodnôt boli definované mikro oceňovacie jednotky a jednotky na ocenenie portfólia s cieľom zabezpečiť vyplývajúce riziká, pričom sa používa metóda úplného zaúčtovania a metóda zmrazenia.

V rámci úplného zaúčtovania sa efektívna a neefektívna časť protichodnej zmeny obchodov a zabezpečovacích obchodov vykazuje s dopadom na výsledok. Táto metóda sa v zásade používa na cenné papiere z likvidnej rezervy, pre ktoré sa zabezpečuje všeobecné riziko zmeny úrokov. Úrokovno indukované zmeny hodnôt cenných papierov sa takmer úplne vyrovnávajú príslušnými zabezpečovacími obchodmi. Efektívnosť oceňovacích jednotiek pre cenné papiere z hotovostnej rezervy sa preukazuje na základe metódy regresnej analýzy prospektívne a retrospektívne. Zostatková doba platnosti týchto oceňovacích jednotiek bola v priemere štyri roky (predchádzajúci rok: štyri roky).

Okrem toho sa oceňovacie jednotky portfólií tvoria pre záväzky voči klientom, ktoré sa v plnej výške vyrovnávajú spojením s obsiahnutými rizikami vyplývajúcimi z akciových kurzov. Meranie efektivity pre oceňovacie jednotky portfólií sa vykonáva na základe dolárovej offsetovej metódy. Tieto oceňovacie jednotky sú splatné denne.

Protichodné zmeny hodnôt základných a zabezpečovacích obchodov sa pri použití metódy zmrazenia zobrazujú bez dopadu na

výsledok. S ohľadom na niektoré vybrané portfóliá likvidnej rezervy sa oceňovacie jednotky po prvýkrát v sledovanom roku tvoria na základe metódy zmrazenia. Pritom sa úrokovno indukované zmeny hodnôt cenných papierov zabezpečujú takmer úplne, iné než úrokovno indukované zmeny hodnôt sa vykazujú s dopadom na výsledok. Meranie efektívnosti úrokových rizík sa vykonáva na základe sledovania Value-at-Risk. Zostatková doba platnosti týchto oceňovacích jednotiek bola v priemere šesť rokov (predchádzajúci rok: štyri roky). Efektívnosť sa preukazuje na základe analýzy úrokovej senzitivity. Zostatková doba platnosti týchto oceňovacích jednotiek bola v priemere šesť rokov (predchádzajúci rok: päť rokov).

V prípade mikro oceňovacích jednotiek vytvorených pre vlastné emisie titulov nepatriacich do obchodného portfólia sa meranie efektívnosti vykonáva na základe zjednodušeného testu na základe analýzy senzitivity príp. na základe kvalitatívneho porovnania prvkov pozemkových a zabezpečovacích obchodov. Zostatková doba platnosti týchto oceňovacích jednotiek bola v priemere päť rokov (predchádzajúci rok: päť rokov).

Zmeny hodnôt realitných obchodov, ktoré sa v rámci oceňovacích jednotiek vyrovnávajú protichodným vývojom zabezpečovacích obchodov, zodpovedajú výške zabezpečeného rizika. V nasledujúcej tabuľke sú zobrazené majetkové hodnoty a dlhy zaradené do oceňovacích jednotiek:

Mil. €	Účtovné hodnoty		Nominálne hodnoty		Výška zabezpečeného rizika	
	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017	2018	2017
Cenné papiere z hotovostnej rezervy	13 155	11 780	12 978	11 508	- 178	- 229
Emisie z neobchodovateľného portfólia	61 883	63 703	62 249	64 122	- 3 385	- 4 263
Záväzky voči klientom	-	101	-	101	- 4	877

(17) Vzťahy voči prepojeným spoločnostiam a podiely

Mil. €	Prepojené spoločnosti		Podiely	
	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017
Pohľadávky voči úverovým inštitúciám	7 153	6 595	0	0
Pohľadávky voči klientom	10 342	10 068	211	155
Dlhopisy a ostatné pevne úročené cenné papiere	1 474	1 133	-	0
Obchodné aktíva	97	460	36	30
Záväzky voči úverovým inštitúciám	21 966	18 360	2	7
Záväzky voči klientom	3 163	1 664	235	259
Zaknihované záväzky	224	394	-	-
Obchodné pasíva	-	-	3	0
Druhoradé záväzky	224	947	-	-

(18) Poručnicke obchody

Mil. €	31.12.2018	31.12.2017
Pohľadávky voči úverovým inštitúciám	7	7
Pohľadávky voči klientom	377	396
Ostatný poručnícky majetok	1 461	1 701
Poručnícky majetok	1 845	2 104
z toho: poručnicke úvery	384	403
Záväzky voči úverovým inštitúciám	8	8
Záväzky voči klientom	377	395
Ostatné poručnicke záväzky	1 461	1 701
Poručnicke záväzky	1 845	2 104
z toho: poručnicke úvery	384	403

(19) Vývoj investičného majetku

Mil. €	Nehuteľný majetok	Huteľný majetok	Cenné papiere	Účastiny	Podiely na prepojených spoločnostiach ¹
Zostatkové účtovné hodnoty 1.1.2018	1 373	520	16 860	80	5 763
Nadobúdacie / výrobné náklady 1. 1. 2018	2 967	1 756	16 922	120	7 564
Prírastky v obchodnom roku	447	54	2 724	0	1 421
Úbytky v obchodnom roku	32	56	3 302	23	1 653
Preúčtovania	- 0	0	-	10	- 0
Zmeny výmenných kurzov	- 0	3	231	-	- 2
Nadobúdacie / výrobné náklady k 31.12.2018	3 382	1 757	16 575	108	7 329
Kumulované odpisy k 1.1.2018	1 594	1 236	62	40	1 801
Odpisy v obchodnom roku	446	91	2	0	4
Prírastky	-	-	-	-	-
Úbytky	32	44	1	9	2
Preúčtovania	0	- 0	-	1	-
Zmeny výmenných kurzov	- 0	2	- 0	-	- 5
Kumulované odpisy k 31.12.2018	2 008	1 285	62	32	1 798
Z toho: odpisy	0	0	1	1	5
Zostatkové účtovné hodnoty k 31.12.2018	1 374	472	16 514	77	5 536

Z pozemkov a budov v celkovej účtovnej hodnote 155 mil. eur (predchádzajúci rok: 168 mil. eur) spoločnosť na vlastné účely využíva objekty vo výške 145 mil. eur (predchádzajúci rok: 158 mil. eur). Prevádzkové vybavenie a zariadenie vo výške 317 mil. eur (predchádzajúci rok: 352 mil. eur) je obsiahnuté v huteľnom majetku. Aktivované náklady na vývoj k 31. 12. 2018 súvisiace so

samostatne nadobudnutým nehnuteľným majetkom predstavujú v obchodnom roku 1 152 mil. eur (predchádzajúci rok: 1 099 mil. eur). Spoločnosť Commerzbank Aktiengesellschaft nevykonáva prieskum v rámci samostatne nadobudnutého nehnuteľného majetku.

(20) Ostatný majetok

Ostatný majetok vo výške 4 180 mil. eur (predchádzajúci rok: 3 790 mil. eur) obsahovali zábezpeky pri termínových obchodoch vo výške 1 064 mil. eur (predchádzajúci rok: 1 168 mil. eur), pohľadávky voči daňovým úradom vo výške 881 mil. eur (predchádzajúci rok: 840 mil. eur), úrokové rozlíšenia z neobchodovaných derivátov vo výške 326 mil. eur (predchádzajúci rok: 308 mil. eur), po-

hľadávky zo zmlúv o odvode zisku vo výške 503 mil. eur (predchádzajúci rok: 22 mil. eur) a pohľadávky z kompenzačných úhrad za burzové termínové obchody vo výške 269 mil. eur (predchádzajúci rok: 153 mil. eur) ako aj drahé kovy nepatriace do obchodného portfólia vo výške 26 mil. eur (predchádzajúci rok: 23 mil. eur).

(21) Druhoradý majetok

Mil. €	31.12.2018	31.12.2017
Pohľadávky voči úverovým inštitúciám	48 902	42 565
z toho: druhoradé	239	231
Pohľadávky voči klientom	206 017	197 210
z toho: druhoradé	307	283
Dlhopisy a ostatné pevne úročené cenné papiere	32 002	31 410
a) Peniaze peňažného trhu	735	20
z toho: druhoradé	-	-
b) Obligácie a dlhopisy od ostatných vystavovateľov	31 261	30 699
z toho: druhoradé	-	-
c) Vlastné dlhopisy	6	690
z toho: druhoradé	6	6
Akcie a ostatné pevne úročené cenné papiere	62	109
z toho: druhoradé	-	-
Obchodné aktíva ¹	32 216	30 820
z toho: druhoradé	67	72
Celkom	620	592

(22) Penzijné obchody

Účtovná hodnota majetku vykazaného v súvahe, ktorý súvisí s penzijnými obchodmi, predstavuje k 31.12.2018 6 776 mil. eur (predchádzajúci rok: 4 322 mil. eur).

(23) Objemy v cudzej mene

Celková hodnota majetku v cudzej mene dosiahla k 31. 12. 2018 celkom 99 821 mil. eur (predchádzajúci rok: 101 688 mil. eur), k rozhodujúcemu dňu existovali záväzky znejúce na cudziu menu vo výške 56 245 mil. eur (predchádzajúci rok: 54 536 mil. eur).

(24) Prevod zábezpek za vlastné záväzky

Mil. €	31.12.2018	31.12.2017
Záväzky voči úverovým inštitúciám	50 491	44 831
Záväzky voči klientom	8 816	5 670
Zaknihované záväzky	-	500
Ostatné záväzky	5 578	4 331
Spolu	64 885	55 331

Neboli emitované dlhopisy zabezpečené pohľadávkami, ktoré síce boli právne predané, avšak sú naďalej vo vlastníctve spoločnosti Commerzbank AG (predchádzajúci rok: 600 mil. eur).

(25) Ostatné záväzky

Ostatné záväzky vo výške 3 662 mil. eur (predchádzajúci rok: 4 306 eur) obsahujú záväzky z filmových fondov vo výške 313 mil. eur (predchádzajúci rok: 1 004 mil. eur), záväzky zo zábezpek pri termínových obchodoch vo výške 39 mil. eur (predchádzajúci rok: 902 mil. eur), úrokové rozlíšenia z neobchodovaných derivátov vo

výške 268 mil. eur (predchádzajúci rok: 266 mil. eur) a záväzky voči daňovým úradom vo výške 199 mil. eur (predchádzajúci rok: 208 mil. eur) a záväzky zo zmlúv o odvode zisku vo výške 9 mil. eur (predchádzajúci rok: 24 mil. eur).

(26) Rezervy**a) Záväzky na dôchodkové zabezpečenie**

Rezervy na dôchodkové zabezpečenie sa určujú podľa poistno-matematických zásad a postupu pri zohľadnení súčasnej hodnoty dôchodkových nárokov na základe tabuliek Heubecka 2018 G. Z aktualizácie smerných tabuliek Heubeck vyplýva v obchodnom roku jednorazový náklad vo výške 49 mil. eur.

Okrem toho z integrácie dcérskej spoločnosti Commerz Systems GmbH a zo súvisiaceho prechodu zamestnancov vyplynul obchodnom roku náklad v rezervách vo výške 20 mil. eur.

Použitý kalkulačný úrok je založený na informáciách zverejnených Nemeckou spolkovou bankou k 31. decembru 2018. Podľa § 253 ods. 6 veta prvá Obchodného zákonníka sú rezervy na dôchodkové zabezpečenie úročené priemernou úrokovou sadzbou 10 rokov 3,21 % (predchádzajúci rok: 3,68 %) namiesto siedmich rokov vo výške 2,32 % predchádzajúci rok: 2,80 %). Rozdiel k 31. decembru 2018 predstavuje 934 mil. eur (predchádzajúci rok: 820 mil. eur) a zvyšuje čiastky, ktorých vyplatenie je zablokované.

Vychádzame z očakávaného všeobecného zvyšovania miezd vrátane predpokladaných kariérnych trendov v rozsahu 2,50% ročne (predchádzajúci rok: 2,50% ročne); na dynamiku dôchodkov

Mil. €	31.12.2018	31.12.2017
Časová hodnota majetku na krytie	6 492	6 657
Výška plnenia	6 103	5 616

Podľa § 246 ods. 2 veta druhá Obchodného zákonníka sa rovnako zmena hodnoty krycieho majetku zaúčtováva na úrokové efekty z nového ocenenia penzijných záväzkov. Pred zaúčtovaním boli úrokové náklady za vytvorené rezervy z dôchodkov, ktorým zodpovedá

sa používa úroková sadzba vo výške 1,60 % ročne (predchádzajúci rok: 1,60 % ročne). Na dynamiku vymeriavacej hranice sa používa sadzba 2,00 % ročne (predchádzajúci rok: 2,00 % ročne). Deficit v dôsledku penzijných záväzkov nevykávaných v súvahe v zmysle článku 28 ods. 2 Zákona o zavedení nemeckého Obchodného zákonníka predstavuje 12 mil. eur (predchádzajúci rok: 6 mil. eur).

Commerzbank Aktiengesellschaft v rámci uplatnenia práva voľby podľa článku 67 ods. 1 veta prvá Obchodného zákonníka v pomernej miere vykonala prísun rozdielovej čiastky, ktorá vznikla na základe pozmeneného oceňovania dôchodkov podľa Zákona o modernizácii bilančných predpisov k 1. 1. 2010, takže ku koncu roka zostávala nedostatočne krytá čiastka vo výške 83 mil. eur (predchádzajúci rok: 129 mil. eur).

Majetok na krytie penzijných záväzkov sa oceňuje príslušnou časovou hodnotou a vykazuje podľa § 246 ods. 2 veta druhá nemeckého Obchodného zákonníka v zostatkových hodnotách vytvorených rezerv. K 31. decembru 2018 platili pred zaúčtovaním nasledovné hodnoty položiek:

krycí majetok na zabezpečenie, na úrovni 618 mil. eur (predchádzajúci rok: 474 mil. eur). Výnosy z majetku na krytie boli pred zaúčtovaním vo výške - 177 mil. eur (predchádzajúci rok: 166 mil. eur).

Historické nadobúdacie náklady majetku na krytie záväzkov predstavujú 5 998 mil. eur (predchádzajúci rok: 5 662 mil. eur).

Majetok je investovaný predovšetkým do špeciálnych fondov, ktoré svoje prostriedky investujú najmä do pevne úročených cenných papierov, akcií a derivátov.

b) Ostatné rezervy

Ostatné rezervy zahŕňajú predovšetkým rezervy na procesné a regresné riziká. Okrem toho sú v rezervách obsiahnuté aj rezervy na skutočnosti vyplývajúce z personálnej oblasti, vrátane rezerv na reštrukturalizáciu, čiastočné pracovné pomery pred odchodom do dôchodku a predčasné dôchodky. Rezervy na reštrukturalizáciu

určené na plánované úpravy personálnych kapacít neboli vytvorené (predchádzajúci rok: 808 mil. eur). Majetok na krytie určený na zabezpečenie záväzkov z predčasného dôchodku vo výške 117 Mil. eur (predchádzajúci rok: 116 mil. eur) bol zúčtovaný s vytvorenou čiastkou plnenia vo výške 72 mil. Eur (predchádzajúci rok: 31 mil. eur). Pred zúčtovaním boli úrokové náklady na vytvorené rezervy na predčasný dôchodok vo výške 4 mil. eur (predchádzajúci rok: 2 mil. eur), ktorým zodpovedá majetok na krytie. Náklady na majetok na krytie neboli vykázané, v predchádzajúcom roku boli vo výške 1 mil. eur (predchádzajúci rok: 0 mil. eur). Historické nadobúdacie náklady na majetok na predčasné dôchodky boli vo výške 114 mil. eur (predchádzajúci rok: 113 mil. eur).

(27) Druhoradé záväzky

Druhoradé záväzky vo výške 8 526 mil. eur (predchádzajúci rok: 9 126 mil. eur) je možné v prípade platobnej neschopnosti alebo likvidácie splatiť až po uspokojení všetkých nie druhoradých veriteľov. Do tohto momentu neplatí povinnosť realizovať splátky alebo nároky na úhradu úrokov.

Záväzky z dlhopisov predstavujú druhoradé záväzky vystavovateľa, ktoré budú uspokojené spolu so všetkými ostatnými druhoradými záväzkami vystavovateľa. Vypovedanie dlhopisov zo strany

ich vlastníka je vylúčené. Pritom platia podmienky pre druhoradé záväzky. Transformácia na kapitál alebo inú formu dlhu nie je zmluvne zakotvená.

V obchodnom roku predstavujú úrokové náklady na druhoradé záväzky 526 mil. Eur (predchádzajúci rok: 592 mil. Eur). Nasledovné prijaté prostriedky presahujú k 31. decembru 2018 10% celkovej výšky tejto položky:

Identifikačné číslo	Mena	Mil. €	Úroková sadzba v %	Splatosť
DE000CB83CE3	EUR	1 175	6,38	22.3.2019
DE000CB83CF0	EUR	1 327	7,75	16.3.2021
DE000CZ40LD5	EUR	1 031	4,00	23.3.2026

(28) Kapitál spojený s pôžičkovými právami

Podľa podmienok platných pre pôžičkové listy je využívanie nárokov na úroky a splatenie pôžičkových práv úzko spojené s hospodárskym výsledkom banky (a nie s prípadnou výplatou dividend). V prípade platobnej neschopnosti sú pohľadávky z pôžičkových práv

podriadené všetkým nepodriadeným veriteľom, avšak sú prednostné voči akcionárom. Kapitál spojený s pôžičkovými právami obsahuje ku koncu obchodného roka 2018:

Identifikačné číslo	Mena	Mil. €	Úroková sadzba v %	Koniec splatnosti
				31.12.
Pôžičkový list na meno WKN A0D4TQ9	EUR	50	4,70	2020
Pôžičkový list na meno WKN A0HGNA3	EUR	30	4,70	2020
Celkom		80		

(29) Vlastné imanie

€	31.12.2018	31.12.2017
Vlastné imanie	22 708 434 145,61	22 467 453 605,61
a) Upísané imanie	1 679 242 634,00	1 700 742 634,00
Základné imanie	1 252 357 634,00	1 252 357 634,00
Vklady tichých spoločníkov	426 885 000,00	448 385 000,00
b) Kapitálová rezerva	17 191 685 851,77	17 191 685 851,77
c) Rezervy zo zisku	3 575 025 119,84	3 486 902 859,84
d) Bilančný zisk	262 480 540,00	88 122 260,00

a) Upísané imanie

Základné imanie spoločnosti Commerzbank Aktiengesellschaft vo výške 1 252 357 634,00 eur bolo k 31. decembru 2018 rozdelené na 1 252 357 634 kusových akcií bez nominálnej hodnoty (kalkulačná hodnota akcie 1,00 eur).

Ku dňu rozhodujúceho pre zostavenie súvahy boli tiché vklady spoločnosti HT1 Funding GmbH vo výške 415 885 000 eur a ostatné tiché vklady vo výške 11 000 000,00 eur. V obchodnom roku boli splatené tiché vklady vo výške 21 500 000,00 eur.

b) Kapitálová rezerva

V kapitálovej rezerve sa vykazujú ážia z vydania akcií spoločnosti Commerzbank Aktiengesellschaft. Okrem toho sa zohľadňujú doplatky z vydania zameniteľných a opčných práv na získanie po-

dielov spoločnosti Commerzbank Aktiengesellschaft. Kapitálová rezerva k 31. decembru 2018 bola nezmenená na úrovni 17 191 685 851,77 Eur.

c) Rezervy zo zisku

€	
Stav k 31.12.2017	3 486 902 859,84
Prísun do rezerv zo zisku	88 122 260,00
z toho: prísun z bilančného zisku z predchádzajúceho roka	88 122 260,00
Stav k 31.12.2018	3 575 025 119,84

V kapitálovej rezerve sa vykazujú ážia z vydania akcií spoločnosti Commerzbank Aktiengesellschaft. Okrem toho sa zohľadňujú doplatky z vydania zameniteľných a opčných práv na získanie po-

dielov spoločnosti Commerzbank Aktiengesellschaft. Kapitálová rezerva k 31. decembru 2018 bola nezmenená na úrovni 17 191 685 851,77 eur.

(30) Povolené imanie

Rok prijatia uznesenia €	Pôvodný povolený kapitál mil. €	Zostávajúci povolený kapitál €	Obmedzená platnosť do	Podľa stanov
2015	569 253 470	569 253 470	29.4.2020	§ 4 ods. 3
Stav k 31.12.2017	569 253 470	569 253 470		
Stav k 31.12.2018	569 253 470	569 253 470		

Podmienky pre zvýšenie imania z povoleného kapitálu vyplývajú pre jednotlivé druhy kapitálov k 31. decembru 2016 zo Stanov spoločnosti Commerzbank Aktiengesellschaft v znení k 24. máju 2016.

Predstavenstvo je oprávnené navýšiť základné imanie spoločnosti do 29. apríla 2020 so súhlasom Dozornej rady vydaním nových kusových akcií oproti hotovostným alebo vecným vkladom, a

to jednorazovo alebo opakovane, najviac o 569 253 470,00 Eur (povolený kapitál 2015 podľa § 4 ods. 3 Stanov). Pritom musí byť akcionárom udelené právo na odber; zákonné právo na odber môže byť udelené aj tak, že nové akcie prevezme úverová inštitúcia alebo konzorcium úverových inštitúcií alebo rovnocenné inštitúcie podľa § 186 ods. 5 veta prvá Zákona o akciových spoločnostiach,

so záväzkom, že ich ponúknú na odber akcionárom spoločnosti Commerzbank Aktiengesellschaft. Predstavenstvo je však oprávnené vylúčiť právo na odber so súhlasom Dozornej rady v nasledujúcich prípadoch:

- s cieľom vyňať maximálne čiastky z práva na odber;
- v rozsahu, v akom je to potrebné, udeliť majiteľom zameniteľných alebo opčných práv, ktoré vydala alebo vydá spoločnosť Commerzbank Aktiengesellschaft alebo priame alebo nepriame väčšinové účastinné spoločnosti Commerzbank Aktiengesellschaft (koncernové spoločnosti v zmysle § 18 ods. 1 Zákona o akciových spoločnostiach), aké by im prislúchalo po využití práva na zámenu alebo opciu alebo po splnení príslušnej povinnosti na zámenu alebo opciu;
- s cieľom vydať zamestnanecké akcie zamestnancom spoločnosti Commerzbank Aktiengesellschaft a priamych alebo nepriamych väčšinových účastinných spoločností Commerzbank Aktiengesellschaft (koncernové spoločnosti v zmysle § 18 ods. 1 Zákona o akciových spoločnostiach);
- s cieľom zvýšiť základné imanie oproti vecným vkladom;
- pri zvyšovaní imania formou hotovostných vkladov, ak emisná cena nových akcií v čase stanovenia nie je podstatne nižšia než burzová cena za akcie spoločnosti s rovnakou štruktúrou. Akcie vydané pri vylúčení práva na odber podľa § 203 ods. 1, § 186 ods. 3 veta štvrtá Zákona o akciových spoločnostiach a na základe tohto obmedzenia nesmú presiahnuť celkovo 10% základného imania spoločnosti v čase účinnosti – alebo ak je táto hodnota nižšia – v čase uplatnenia príslušného obmedzenia. Maximálna hranica 10% základného imania sa znižuje o pomernú čiastku základného imania, ktorá pripadá na tie vlastné akcie spoločnosti, ktoré budú predané počas platnosti povoleného kapitálu 2015 pri vylúčení práva akcionárov na odber podľa § 71 ods. 1 bod 8 veta 5, § 186 ods. 3 veta štvrtá Zákona o akciových spoločnostiach. Maximálna hranica sa ďalej znižuje o

pomernú čiastku základného imania, ktorá pripadá na tie akcie, ktoré budú vydané za účelom uplatnenia opčných a zameniteľných dlhopisov s právom na opciu a zámenu alebo s povinnosťou na využitie opcie alebo zámeny, ak budú tieto dlhopisy vydané počas platnosti povoleného kapitálu 2015 pri vylúčení práva na odber pri uplatnení § 186 ods. 3 veta 4 Zákona o akciových spoločnostiach.

Pomerná čiastka základného imania pripadajúca na akcie, ktoré sa pri vylúčení odberového práva akcionárov vydávajú oproti hotovostným alebo vecným vkladom, nesmie celkom prekročiť 20% základného imania existujúceho v momente konania Valného zhromaždenia. Na túto čiastku musia byť započítané akcie, ktoré boli vydané alebo predané počas platnosti oprávnenia alebo iného oprávnenia pri vylúčení odberového práva, alebo na ktoré sa vzťahujú finančné nástroje s právami alebo povinnosťami na zmenu alebo opcie, ktoré boli vydané počas platnosti oprávnenia alebo iného oprávnenia pri vylúčení odberového práva akcionárov. Ak budú akcie pri vylúčení odberového práva akcionárov vydané členom predstavenstva, členom vedenia alebo zamestnancom spoločnosti alebo jej koncernových spoločností v zmysle § 18 ods. 1 Zákona o akciových spoločnostiach oproti hotovostným alebo vecným vkladom, nesmie na ne pripadajúca pomerná čiastka zo základného imania okrem toho presiahnuť 5% základného imania existujúceho v momente konania Valného zhromaždenia. Na túto čiastku musia byť započítané akcie, ktoré boli vydané alebo predané počas platnosti oprávnenia alebo iného oprávnenia pri vylúčení odberového práva členom predstavenstva, členom vedenia alebo zamestnancom spoločnosti alebo jej koncernových spoločností v zmysle § 18 ods. 1 Zákona o akciových spoločnostiach.

Predstavenstvo je oprávnené definovať ďalšie podrobnosti zvýšenia základného imania a jeho realizácie.

€	Zostávajúci povolený kapitál 31.12.2017	Prísun v obchodnom roku	Spotreba v obchodnom roku	Úbytok v obchodnom roku	Zostávajúci povolený kapitál 31.12.2018
Celkom	569 253 470	–	–	–	569 253 470

(31) Podmienečné imanie

€	Podmienečný kapitál 31.12.2017	Prísun v obchodnom roku	Spotreba v obchodnom roku	Úbytok v obchodnom roku	z toho:		
					Podmienečný kapitál 31.12.2018	obsadené podmienečné imanie	ešte k dispozícii
Celkom	569 253 470	–	–	–	569 253 470	–	569 253 470

Základné imanie spoločnosti bolo na základe uznesenia Valného zhromaždenia z 30. apríla 2015 podmienečne zvýšené o najviac 569 253 470,00 Eur, rozdelené na najviac 569 253 470 kusových akcií znejúcich na majiteľa (podmienečné imanie 2015 podľa § 4 ods. 4 Stanov). Podmienečné zvýšenie imania bude vykonané len v rozsahu, v akom vlastníci príp. veritelia zameniteľných dlhopisov alebo opčných listov z opčných dlhopisov, ktoré vydala Commerzbank Aktiengesellschaft alebo spoločnosti priamo alebo nepriamo sa podieľajúce na spoločnosti Commerzbank Aktiengesellschaft (koncernové spoločnosti v zmysle § 18 ods. 1 Zákona o akciových spoločnostiach) na základe uznesenia Valného zhromaždenia o oprávnení zo dňa 30. apríla 2015 (oprávnenie na rok 2015) do 29. apríla 2020, uplatnia svoje práva na zámenu alebo opčné práva

alebo splnia svoje príslušné povinnosti na výmenu alebo opciu a nezvolia iné formy plnenia. Vydávanie nových akcií bude realizované za ceny za opcie a zámenu, ktoré boli stanovené na základe oprávnenia na rok 2015. Nové akcie sa podieľajú na zisku od začiatku obchodného roka, v ktorom vzniknú po uplatnení práv na zámenu alebo opcie príp. splnení príslušných povinností spojených so zámenou alebo opciami; ak je to právne prípustné, môže predstavenstvo so súhlasom Dozornej rady stanoviť účasť nových akcií na zisku inak ako je uvedené v § 60 ods. 2 Zákona o akciových spoločnostiach, na základe čoho by sa akcie podieľali na zisku aj za uplynulý obchodný rok.

Predstavenstvo je oprávnené definovať ďalšie podrobnosti zvýšenia základného imania a jeho realizácie.

(32) Čiastky, ktorých vyplatenie je zablokované

Mil. €	31.12.2018	31.12.2017
Aktivovaný nadobudnutý nehnuteľný investičný majetok	1 152	1 099
Rozdiel medzi aktiváciou majetku na krytie a príslušnou časovou hodnotou	511	1 004
Rozdiel medzi priemernou úrokovou sadzbou 10 a 7 rokov na úročenie rezerv na dôchodkové zabezpečenie ¹	934	820
Zablokovaná čiastka	2 597	2 923

¹ podľa § 268 ods. 8 Obchodného zákonníka

² podľa § 253 ods. 6 Obchodného zákonníka

(33) Významné podiely spojené s hlasovacími právami

Commerzbank Aktiengesellschaft boli k 31.12.2018 doručené nasledovné oznámenia:

Oznamovateľ	Miesto	Celkom ¹ %	Hlásenie zo dňa
Spolková republika Nemecko	Berlín	15,60	4.6.2013
BlackRock Inc.	Wilmington, Delaware, USA	4,99	30.5.2018
Cerberus Capital Management, L.P.	New York, USA	5,01	26.7.2017

¹ priame a nepriame podiely spojené s hlasovacími právami

(34) Vlastné akcie

Valné zhromaždenie poverilo spoločnosť Commerzbank Aktiengesellschaft dňa 30. apríla 2015 podľa § 71 ods. 1 bod 7 Zákona o akciových spoločnostiach za účelom obchodovania s cennými papiermi na kúpu a predaj vlastných akcií. Toto oprávnenie platí do 29. apríla 2020. Počet akcií, ktoré majú byť za týmto účelom nadobudnuté, nesmie na konci dňa presiahnuť 5% základného imania spoločnosti Commerzbank Aktiengesellschaft. Spoločne s vlastnými akciami nadobudnutými z iných dôvodov, ktoré spoločnosť Commerzbank Aktiengesellschaft vlastní alebo ktoré jej prislúchajú podľa § 71d nasl. Zákona o akciových spoločnostiach, nesmie počet akcií nadobudnutých na základe tohto poverenia v žiadnom momente presiahnuť 10% základného imania spoločnosti Commerzbank Aktiengesellschaft. Najnižšia cena, za ktorú je možné nadobudnúť vlastnú akciu, nesmie tri burzové dni pred dňom kúpy byť nižšia o viac ako 10% než stredná hodnota akciových kurzov

(konečné akciové ceny akcie Commerzbank pri obchodovaní XET-RA príp. v porovnateľnom nástupníckom systéme na Burze cenných papierov vo Frankfurte nad Mohanom). Najvyššia cena, za ktorú je možné kúpiť vlastnú akciu, nesmie túto hodnotu presiahnuť o viac ako 10% (bez vedľajších nadobúdacích nákladov).

V sledovanom roku spoločnosť nekúpila vlastné akcie a k rozhodujúcemu dňu neboli v majetku spoločnosti Commerzbank Aktiengesellschaft žiadne vlastné akcie. Klienti založili 2 625 660 kusov akcií (predchádzajúci rok: 3 024 763 kusov).

Banka sa voči Fondu na stabilizáciu finančného trhu, ktorý zastupuje Úrad pre stabilizáciu finančného trhu, zaviazala, že sama ani cez prepojené spoločnosti neodkúpi akcie ani ostatné súčasti vlastných prostriedkov banky určených na ručenie (s výnimkou § 71 ods. 1 bod 2, 4 (nákupná komisia), bod 7 alebo 8 Zákona o akciových spoločnostiach.

Ostatné vysvetlenia

(35) Mimosúvahové transakcie

a) Eventuálne záväzky

Mil. €	31.12.2018	31.12.2017
Eventuálne záväzky z odovzdaných vyúčtovaných zmeniek	1	1
Záväzky zo záruk a zmlúv o ručení ¹	37 615	34 273
Záruky za úvery	30 434	26 833
Ostatné záruky	4 244	5 061
Akreditívy	2 938	2 379
Spolu	37 616	34 274

¹ viď aj bod 35 d) prehlásení materskej spoločnosti

Záväzky zo záruk a zmlúv o ručení predstavujú v podstate bankový obchod s klientmi, z ktorého sa dosahujú výnosy z provízií. Riziko pre spoločnosť Commerzbank Aktiengesellschaft spočíva vo využití zmluvných záväzkov na základe zhoršenia bonity dlžníka. Riziká súvisiace s bonitou sú v súvahe zohľadnené vo forme rezerv. Vyhodnotenie rizika súvisiaceho s využitím eventuálnych záväzkov

b) Ostatné záväzky

Mil. €	31.12.2018	31.12.2017
Neodvolateľné úverové prísľuby	73 466	75 096
Účtovné úvery poskytnuté klientom	70 660	72 626
Účtovné úvery poskytnuté úverovým inštitúciám	1 281	1 201
Záruky / avalové úvery / akreditívy	1 525	1 269

Neodvolateľné úverové prísľuby tvoria súčasť úverového obchodu spoločnosti Commerzbank Aktiengesellschaft a nie sú vykazované v súvahe. Riziká môžu vyplývať zo zhoršenia bonity klienta, pre ktoré bola vytvorená príslušná rezerva v súvahe.

Spoločnosť Commerzbank Aktiengesellschaft prostredníctvom účelových spoločností potvrdzuje listinami vlastné pohľadávky ako aj pohľadávky klientov. Tieto transakcie slúžia okrem iného na ob-

c) Výpožičky cenných papierov

Spoločnosť Commerzbank Aktiengesellschaft realizuje obchody súvisiace s výpožičkami cenných papierov s cieľom zabezpečiť dodaciu schopnosť obchodu s cenným papierom ako aj vypožičať existujúce obchodovateľné položky za poplatok. Pritom sa cenné papiere, ktoré si vypožičala naša spoločnosť nevykazujú v súvahe, avšak tie cenné papiere, ktoré sme vypožičali iným subjektom, budú na základe ich konečného užívania naďalej vykazované v súvahe. Riziká vyplývajúce z týchto obchodov spočívajú vo vyrovnaní týchto obchodov. Pritom je možné definovať rozdiel medzi príslušnou časovou hodnotou cenných papierov a získaných príp. poskyt-

bude vykonané na základe parametrov riadenia úverového rizika, ktoré sa využívajú v súlade so Smernicou o kapitálovej primeranosti úverových inštitúcií. Tieto zodpovedajú Nariadeniu EU č. 575/2013 o presadení bankových úprav Bazilej 3 na európskej úrovni.

staranie likvidity alebo rozšírenie možností refinancovania pre klientov alebo Commerzbank Aktiengesellschaft.

Likvidita / záložné línie poskytnuté týmto účelovým spoločnostiam sú takisto vykázané v rámci neodvolateľných úverových prísľubov. Likvidita / záložné línie môžu byť využité, ak dôjde k zvýšeniu rizik vyplývajúcich z príslušných finančných nástrojov a ak cenné papiere nebudú umiestnené podľa plánu na finančnom trhu.

nutých zábezpek. Výhody pre spoločnosť Commerzbank Aktiengesellschaft vyplývajú z dodatočných výnosov zo vypožičaných cenných papierov. Ku dňu rozhodujúceho pre zostavenie súvahy naša spoločnosť vypožičala cenné papiere s časovou hodnotou 7 260 mil. eur (predchádzajúci rok: 5 591 mil. eur), pričom časová hodnota cenných papierov, ktoré sme si vypožičali, predstavovala 16 975 mil. eur (predchádzajúci rok: 23 173 mil. eur).

V rámci týchto obchodov existovali záruky za vypožičané cenné papiere vo výške 7 105 mil. eur (predchádzajúci rok: 5 506 mil. eur)

a za vypožičané papiere vo výške 13 342 mil. eur (predchádzajúci rok: 18 982 mil. eur).

d) Ostatné finančné záväzky

V rámci zmlúv o operačnom lízingu, v ktorých vystupuje spoločnosť Commerzbank Aktiengesellschaft ako lízingový nájomca, konečným vlastníkom ostáva prenajímateľ, takže predmet lízingu nie je vykazovaný v súvahe spoločnosti Commerzbank Aktiengesellschaft. Záväzky spoločnosti Commerzbank Aktiengesellschaft z operatívneho lízingu sa vzťahujú najmä na budovy a prevádzkové zariadenie. Existujúce záväzky z nájomných a lízingových zmlúv predstavujú k 31. decembru 2018 pre nasledujúce roky celkovo 2 362 mil. eur (predchádzajúci rok: 2 794 mil. eur); z toho voči prepojeným spoločnostiam 96 mil. eur (predchádzajúci rok: 112 mil. eur).

Záväzky na vklady za akcie, podiely na spoločnostiach s ručným obmedzením a ostatné podiely predstavujú k rozhodujúcemu dňu 0 mil. Eur (predchádzajúci rok: 32mil. Eur).

Podľa § 5 ods. 10 Štatútu fondu pre zabezpečenie vkladov sme sa zaviazali, že Spolkové združenie nemeckých bánk (Bundesverband deutscher Banken e.V.) oslobodíme od prípadných strát, ktoré vzniknú v dôsledku opatrení vykonávaných v prospech úverových inštitúcií nachádzajúcich sa v našom väčšinovom vlastníctve.

V ostatných finančných záväzkoch je zahrnutý aj neodvolateľný platobný záväzok, ktorý poskytol Spolkový úrad pre stabilizáciu finančného trhu po schválení žiadosti banky o poskytnutie zabezpečenia za účelom čiastočnej úhrady bankového poplatku.

Pre záväzky na termínových burzách a kliringových miestach boli ako zábezpeka uložené cenné papiere s účtovnou hodnotou 9 083 mil. Euro (predchádzajúci rok: 7 830 mil. Eur).

Nemecká spolková banka požiadala Commerzbank listom zo dňa 18. júla 2017 na základe zisťovacieho dotazníka o vyhodnotenie

finančných dopadov pri použití listu spolkového Ministerstva financií. Na základe vykonaných analýz obchodov Cum-Cum vytvorila banka koncom roka 2017 preventívne rezervy vo výške 12 mil. eur pre prípadnú vlastnú dane z kapitálových výnosov, ktorá sa vzťahuje na prípadné vrátenie dane z kapitálových výnosov.

S ohľadom na výpožičky cenných papierov Cum-Cum je Commerzbank vystavená nárokmi tretích osôb na náhradu odvolaných nárokov na zaúčtovanie. Vyhliadky na úspech týchto nárokov považuje Commerzbank na základe vykonaných analýz ako skôr nepravdepodobné, avšak nie vylúčené. V týchto prípadoch by mohli na základe našich odhad vzniknúť finančné dopady v dvojciferej miliónovej výške, vrátane doplatku úrokov.

Ohľadom ďalších obchodov Com-Com došla Commerzbank k záveru, že pre príslušné obchody neexistujú primerané právne formy podľa § 42 Odvodového poriadku. Nie je možné úplne vylúčiť, že v rámci ďalšieho vývoja, napr. v rámci hodnotenia zo strany finančných úradov a finančných/občianskych súdov, dôjde k inému vyhodnoteniu situácie.

Spoločnosť Commerzbank Aktiengesellschaft sa voči poľskému dohľadu (Polish Financial Supervision Authority) zaviazala, že svoje prepojené spoločnosti mBank S.A., Varšava, a mBank Hipoteczny S.A., Varšava, vybaví likviditou a kapitálom, aby tieto mohli kedykoľvek splniť svoje finančné záväzky.

S ohľadom na dcérske spoločnosti, ktoré sú uvedené nižšie a ktoré sú zapojené do koncernovej závierky, spoločnosť Commerzbank Aktiengesellschaft, bez ohľadu na politické riziká, zabezpečí, aby tieto spoločnosti plnili svoje zmluvné záväzky (prehlásenie materskej spoločnosti).

Názov	Sídlo
comdirect bank Aktiengesellschaft	Quickborn
Commerzbank (Eurasija) AO	Moskva
Commerzbank Brasil S.A. - Banco Múltiplo	São Paulo
Commerzbank Inlandsbanken Holding GmbH	Frankfurt nad Mohanom
Commerzbank Finance & Covered Bond S.A.	Luxemburg
CommerzTrust GmbH	Frankfurt nad Mohanom
Commerz Markets LLC	New York
LSF Loan Solutions Frankfurt GmbH	Eschborn

(36) Termínové obchody

V spoločnosti Commerzbank Aktiengesellschaft sú termínové obchody k 31. decembru 2018 rozdelené nasledovne:

Mil. €	Nominálne hodnoty	Príslušná aktuálna hodnota	
		pozitívna	negatívna
Termínové obchody závislé od cudzích mien			
Produkty OTC	560 314	7 402	8 561
Devízové hotovostné a termínové obchody	312 802	669	691
Úrokové menové swapy	224 648	6 263	7 425
Devízové opcie - nákupy	8 980	454	-
Devízové opcie – predaje	11 741	-	426
Ostatné devízové kontrakty	2 143	16	19
Produkty obchodované na burze	1 296	-	-
Devízové futuritné kontrakty	1 150	-	-
Devízové opcie	146	-	-
Celkom	561 610	7 402	8 561
z toho: obchodné portfólio	1 034 084	7 234	8 159
Termínové obchody závislé od úrokov			
Produkty OTC	3 611 313	81 208	80 043
Forward Rate Agreements	819 733	73	79
Úrokové swapy	2 528 245	78 555	76 920
Úrokové opcie - nákupy	30 102	2 579	-
Úrokové opcie – predaje	27 076	-	3 027
Ostatné úrokové kontrakty	206 157	1	17
Produkty obchodované na burze	129 687	1	1
Úrokové futuritné kontrakty	129 678	1	1
Úrokové opcie	9	-	-
Celkom	3 741 000	81 209	80 044
z toho: obchodné portfólio	6 195 711	79 596	78 290
Ostatné termínové obchody			
Produkty OTC	89 757	3 990	2 795
Štruktúrované akciové / indexové produkty	49 693	1 074	21
Akciové opcie - nákupy	5 283	1 136	-
Akciové opcie – predaje	5 667	-	1 275
Úverové deriváty	23 901	512	923
Obchody s drahými kovmi	5 136	1 273	576
Ostatné obchody	77	-5	-
Produkty obchodované na burze	55 480	1 603	3 180
Akciové futuritné kontrakty	7 715	50	36
Akciové opcie	43 604	1 558	3 126
Ostatné futuritné kontrakty	3 201	1	2
Ostatné opcie	960	-6	16
Celkom	145 237	5 593	5 975
z toho: obchodné portfólio	121 336	5 081	5 052
Všetky prebiehajúce termínové obchody spolu			
Produkty OTC	4 261 384	92 600	91 399
Produkty obchodované na burze	186 463	1 604	3 181
Celkom	4 447 847	94 204	94 580
Netto hodnota			
		17 526	15 742
z toho: obchodné portfólio		14 967	12 936

Celkový efekt saldovania k 31.12.2018 bol na úrovni 87 074 mil. eur (predchádzajúci rok: 95 850 mil. eur). Na strane aktív sa to dotýkalo pozitívnych trhových hodnôt vo výške 76 678 mil. eur (predchádzajúci rok: 86 199 mil. eur), pohľadávok voči úverovým inštitúciám vo výške 7 688 mil. eur (predchádzajúci rok: 7 108 mil. eur) a ostatného majetku vo výške 2 707 mil. eur (predchádzajúci rok: 2 544 mil. eur). Na strane pasív boli saldované negatívne trhové hodnoty vo výške 87 838 mil. eur (predchádzajúci

(37) Zamestnanci

Počty zamestnancov zamestnaných na plný pracovný úväzok zahŕňajú aj zamestnancov zamestnaných na čiastočný pracovný úväzok spolu s uvedením skutočne odpracovanej pracovnej doby.

	2018			2017		
	Celkom	muži	ženy	Celkom	muži	ženy
Zamestnanci	32 584	16 279	16 305	33 306	16 573	16 733
v Nemecku	29 528	14 351	15 177	30 332	14 741	15 591
mimo Nemecka	3 056	1 928	1 128	2 974	1 832	1 142

(38) Prijmy a úvery pre členov orgánov

Podrobný popis zásad systému odmeňovania členov predstavenstva ako aj členov dozornej rady sa nachádza v správe o odmeňovaní (strana 7 nasl.)

Úročenie a založenie úverov pre členov predstavenstva a dozornej rady je zabezpečené za trhovej podmienky, ak je to nevyhnutné, aj hypotekárnymi dlhmi alebo záložnými právami. V sledovanom roku neboli členom predstavenstva dozornej rady poskytnuté žiadne zálohy. Okrem toho neboli tieto osoby v ručiacom vzťahu so spoločnosťami z koncernu Commerzbank.

Dňa 31. decembra 2018 boli pohľadávky voči členom predstavenstva vo výške 3 949 tis. eur (predchádzajúci rok: 3 129 tis. eur)

Tis. €	31.12.2018	31.12.2017
predstavenstvo ¹	7 459	8 467
dozorná rada	3 174	2 936
celkom	10 633	11 403

¹ predchádzajúci rok pozmenený, viď správa o odmeňovaní strana 16

Pre členov predstavenstva a bývalých členov predstavenstva alebo ich pozostalých poskytuje banka starobné zabezpečenie, pričom majetok slúžiaci na zabezpečenie bol na základe Contractual Trust Arrangements prevedený na združenie Commerzbank Pensions-Trust e. V.

Aktuálna hodnota dôchodkových nárokov pre aktívnych členov predstavenstva bola k 31.12.2018 na úrovni 20 393 tis. eur (predchádzajúci rok: 15 976 tis. eur). Prijmy bývalých členov predstavenstva Commerzbank Aktiengesellschaft a ich pozostalých boli na úrovni 8 993 tis. eur (predchádzajúci rok: 10 043 tis. eur). Penzijné

záväzky voči úverovým inštitúciám vo výške 3 669 mil. eur (predchádzajúci rok: 4 932 mil. eur) a ostatné záväzky vo výške 4 567 mil. eur (predchádzajúci rok: 3 781 mil. eur).

S ohľadom na derivatívne finančné nástroje, ktoré nepatria do obchodného portfólia, bola podľa § 249 ods. 1 Obchodného zákonníka vytvorená rezerva na hroziace straty vo výške 241 mil. eur (predchádzajúci rok: 687 mil. eur).

ako aj voči členom dozornej rady vo výške 1 578 tis. eur (predchádzajúci rok: 3 560 tis. eur). V obchodnom roku splatili členovia predstavenstva úvery vo výške 308 tis. eur a členovia dozornej rady splatili čiastku vo výške 34 tis. eur.

Bez zohľadnenia zmeny časovej hodnoty penzijných nárokov členov predstavenstva, ktorá zohľadnená vo výpočte penzijných záväzkov a je očistená od úrokov, predstavujú celkové odmeny členov predstavenstva a dozornej rady podľa § 285 ods. 9 Obchodného zákonníka:

záväzky za túto skupinu osôb boli na úrovni 89 805 tis. eur (predchádzajúci rok: 83 617 tis. eur). Prijmy bývalých členov predstavenstva zo zlúčených spoločností a ich pozostalých boli na úrovni 11 537 tis. eur (predchádzajúci rok: 11 633 tis. eur). Penzijné záväzky za túto skupinu osôb boli na úrovni 136 084 tis. eur (predchádzajúci rok: 137 781 tis. eur). S ohľadom na všetky uvedené penzijné záväzky vytvorila spoločnosť Commerzbank Aktiengesellschaft rezervy.

(39) Kódex Corporate Governance

Naša spoločnosť odovzdala prehlásenie k Nemeckému kódexu o správe a riadení spoločností podľa § 161 Zákona o akciových spoločnostiach. toto prehlásenie tvorí súčasť prehlásenia o riadení

spoločnosti uvedeného v správe o stave spoločnosti a je zverejnené aj na internete (www.commerzbank.de).

(40) Investičné fondy

Podiely na fondoch, ktoré musia byť oznamované, sú v plnom rozsahu súčasťou obchodného portfólia a sú oceňované príslušnou časovou hodnotou. Príslušná časová hodnota zodpovedá účtovnej hodnote. V jednotlivých prípadoch môžu platiť obmedzenia v možnosti denného odkupovania. S ohľadom na podiely na fondoch, ktoré musia byť oznamované, boli v sledovanom roku vykonané

výplaty vo výške 2 mil. eur (predchádzajúci rok: 1 mil. eur), a zo zmiešaných fondov vo výške 2 mil. eur (predchádzajúci rok: 1 mil. eur). V nasledovnej tabuľke sú uvedené hodnoty investičných fondov podľa kategórií k 31. decembru 2018, na ktorých sa Commerzbank Aktiengesellschaft podieľa viac ako 10%:

Mil. €	31.12.2018	31.12.2017
Indexové fondy	329	246
Zmiešané fondy	128	128
Penzijné fondy	45	191
Akciové fondy	–	24
Celkom	502	589

(41) Hypotekárne záložné listy

Commerzbank Aktiengesellschaft zverejňuje každý štvrťrok podľa § 28 Zákona o záložných listoch údaje o hypotekárnych záložných listoch, verejných záložných listoch a lodných záložných listoch na svojej internetovej stránke.

§ 28 (1) bod 1 až 3 Zákona o záložných listoch mil. €	31.12.2018			31.12.2017		
	Nominálna hodnota	Aktuálna hodnota	Aktuálna hodnota rizika ¹	Nominálna hodnota	Aktuálna hodnota	Aktuálna hodnota rizika ¹
Výpočet krytia hypotekárnych záložných listov						
Závazky určené na krytie	18 239,5	19 113,1	18 276,9	15 423,3	16 412,6	15 687,5
z toho: obeh záložných listov	18 239,5	19 113,1	18 276,9	15 423,3	16 412,6	15 687,5
z toho: deriváty	-	-	-	-	-	-
Hodnoty krytia	26 335,7	28 660,5	27 234,8	21 835,2	23 915,3	22 745,9
z toho: krycie pôžičky	25 211,3	27 365,3	25 995,0	21 125,7	23 145,8	21 990,0
z toho: hodnoty krytia § 19 ods. 1 bod 1, 2, 3 Zákona o záložných listoch	1 124,4	1 295,2	1 239,8	709,5	769,5	755,9
z toho: deriváty	-	-	-	-	-	-
Aktuálna hodnota rizika podľa úrokových stresových testov			8 957,9			7 058,4
Strata z menových stresových testov			-			-
Prekrytie	8 096,2	9 547,4	8 957,9	6 411,9	7 502,7	7 058,4

¹ aktuálna hodnota rizika, vrátane menových stresových testov

§ 28 (1) bod 2 Zákona o záložných listoch mil. €	31.12.2018	31.12.2017
Hypotekárne záložné listy v obehu, so zostatkovou dobou splatnosti		
do šiestich mesiacov	976,4	1 067,1
od šiestich do dvanástich mesiacov	2 499,7	104,3
od dvanástich do osemnástich mesiacov	40,3	973,9
od 18 mesiacov do dvoch rokov	1 272,5	2 501,4
od dvoch do troch rokov	803,7	1 287,9
od troch do štyroch rokov	1 857,0	793,7
od štyroch do piatich rokov	2 763,0	1 357,0
od piatich do desiatich rokov	7 806,0	7 056,0
viac ako desať rokov	221,0	282,0
Celkom	18 239,5	15 423,3
Hodnoty krytia hypotekárnych záložných listov so zostatkovou dobou viazanosti úrokov		
do šiestich mesiacov	951,4	830,5
od šiestich do dvanástich mesiacov	770,7	902,0
od dvanástich do osemnástich mesiacov	1 107,3	1 036,2
od 18 mesiacov do dvoch rokov	1 159,3	759,7
od dvoch do troch rokov	2 066,1	1 968,2
od troch do štyroch rokov	2 590,9	1 884,0
od štyroch do piatich rokov	3 026,0	2 262,4
od piatich do desiatich rokov	12 856,1	11 295,4
viac ako desať rokov	1 807,7	896,8
Celkom	26 335,7	21 835,2

§ 28 (1) bod 4, 5 a 6 Zákona o záložných listoch: Ďalšie hodnoty krytia mil. €	31.12.2018	31.12.2017
Kompenzačné pohľadávky podľa § 19 ods. 1 bod 1 Zákona o záložných listoch		
Nemecko	-	-
Celkom	-	-
Pohľadávky podľa § 19 ods. 1 bod 2 Zákona o záložných listoch		
Nemecko	-	-
z toho: kryté dlhopisy v zmysle čl. 129 Nariadenia (EU) č. 575/2013	-	-
Celkom	-	-
Pohľadávky podľa § 19 ods. 1 bod 3 Zákona o záložných listoch		
Belgicko	-	164,5
Nemecko	505,0	545,0
Taliansko	448,9	-
Rakúsko	84,0	-
Česká republika	86,5	-
Celkom	1 124,4	709,5
Celkom	1 124,4	709,5

§ 28 (2) bod 1 a Zákona o záložných listoch: objemy mil. €	31.12.2018	31.12.2017
do 0,3 mil. €	19 698,8	17 157,4
od 0,3 mil. € do 1 mil. €	4 081,7	3 125,5
od 1 mil. € do 10 mil. €	942,0	706,2
viac ako 10 mil. €	488,8	136,7
Celkom	25 211,3	21 125,7

§ 28 (2) bod 1 b a c Zákona o záložných listoch: Hypotekárne úvery podľa typu objektu a účelu užívan mil. €	31.12.2018		31.12.2017	
	firemný účel	bytový účel	firemný účel	bytový účel
Nemecko				
Byty vo vlastníctve	-	6 448,0	-	5 306,0
Domy pre jednu a viac rodín	-	15 130,3	-	12 925,1
Domy pre viac rodín	-	2 974,4	-	2 659,9
Administratívne budovy	379,4	-	49,1	-
Obchodné budovy	220,3	-	141,7	-
Priemyselné budovy	0,2	-	0,3	-
Ostatné firemné budovy	58,6	-	43,6	-
Nedokončené novostavby a novostavby, ktoré ešte neprinášajú výnos	-	0,0	-	0,0
Staveniská	-	0,0	-	0,0
Celkom	658,5	24 552,8	234,6	20 891,1

§ 28 (1) bod 10 Zákona o záložných listoch: cudzie meny mil. €	31.12.2018	31.12.2017
Čistá aktuálna hodnota	-	-
§ 28 (1) bod 9 Zákona o záložných listoch: štruktúra úrokov %		
podiel pevne úročených hodnôt	98,1	99,7
podiel pevne úročených záložných listov	99,5	99,2
§ 28 (1) bod 8 Zákona o záložných listoch: Prekročenia Mil. €		
Celková výška pohľadávok, ktoré presiahli hranicu podľa § 13 ods. 1 Zákona o záložných listoch	-	-
Celková výška pohľadávok, ktoré presiahli hranicu podľa § 19 ods. 1 Zákona o záložných listoch	-	-
§ 28 (1) bod 11 Zákona o záložných listoch: Ďalšie štrukturálne údaje		
Objemovo vážený priemerný vek pohľadávok v rokoch	4,7	5,0
Priemerne vážené dobiehajúce výpožičky v %	52,8	52,6
§ 28 (2) bod 2 Zákona o záložných listoch: Neuhradené plnenia Nemecko Mil. €		
Celková výška neuhradených plnení (omeškanie najmenej 90 dní)	-	-
Celková výška neuhradených úrokov	-	-
Celková výška týchto pohľadávok, ak objem neuhradených čiastok predstavuje najmenej 5% pohľadávky	-	-

Exekúcie

V roku 2018 neboli realizované žiadne exekúcie a ani sa neočakávajú žiadne podobné konania.

Prevzatie pozemkov

Spoločnosť v roku 2018 neprevzala žiadne pozemky za účelom zabránenia strát.

(42) Verejné záložné listy

§ 28 (1) bod 1 a 3 Zákona o záložných listoch mil. €	31.12.2018			31.12.2017		
Výpočet krytia verejných záložných listov	Nominálna hodnota	Aktuálna hodnota	Riziková hodnota ¹	Nominálna hodnota	Aktuálna hodnota	Riziková hodnota ¹
Závazky určené na krytie	8 042,5	10 281,7	11 024,8	9 816,9	12 400,4	13 235,1
z toho: obeh záložných listov	8 042,5	10 281,7	11 024,8	9 816,9	12 400,4	13 235,1
z toho: deriváty	-	-	-	-	-	-
Hodnoty krytia	9 531,0	11 772,6	12 364,0	10 993,7	13 640,1	14 357,2
z toho: krycie pôžičky	1 306,8	1 338,4	1 353,5	180,9	184,2	183,6
z toho: hodnoty krytia § 20 ods. 1 Zákona o záložných listoch	9 442,7	11 660,5	12 244,6	10 903,8	13 524,0	14 232,8
z toho: hodnoty krytia § 20 ods. 2 Zákona o záložných listoch	88,3	112,1	119,4	89,9	116,1	124,4
z toho: deriváty	-	-	-	-	-	-
Aktuálna hodnota rizika podľa úrokových stresových testov			1 538,6			1 288,7
Strata z menových stresových testov			- 199,4			- 166,6
Prekrytie	1 488,5	1 490,9	1 339,2	1 176,8	1 239,7	1 122,1

§ 28 (1) bod 2 Zákona o záložných listoch mil. €	31.12.2018	31.12.2017
Verejné záložné listy so zostatkovou dobou platnosti		
do šiestich mesiacov	835,0	623,4
od šiestich do dvanástich mesiacov	606,7	402,2
od dvanástich do osemnástich mesiacov	539,7	957,6
od 18 mesiacov do dvoch rokov	461,0	1 003,9
od dvoch do troch rokov	339,4	859,7
od troch do štyroch rokov	420,5	296,0
od štyroch do piatich rokov	314,8	370,5
od piatich do desiatich rokov	2 110,3	2 394,8
viac ako desať rokov	2 415,2	2 908,8
Celkom	8 042,5	9 816,9
Hodnoty krytia verejných záložných listov so zostatkovou dobou viazanosti úrokov		
do šiestich mesiacov	257,2	867,2
od šiestich do dvanástich mesiacov	484,9	812,7
od dvanástich do osemnástich mesiacov	419,6	175,6
od 18 mesiacov do dvoch rokov	503,3	472,9
od dvoch do troch rokov	464,0	839,1
od troch do štyroch rokov	768,0	307,9
od štyroch do piatich rokov	475,2	613,3
od piatich do desiatich rokov	2 705,1	2 275,3
viac ako desať rokov	3 453,7	4 629,9
Celkom	9 531,0	10 993,7

§ 28 (1) bod 4 a 5 Zákona o záložných listoch: Ďalšie hodnoty krytia mil. €	31.12.2018	31.12.2017
Kompenzačné pohľadávky podľa § 20 ods. 2 bod 1 Zákona o záložných listoch		
Nemecko	-	-
Celkom	-	-
Kompenzačné pohľadávky podľa § 20 ods. 2 bod 1 Zákona o záložných listoch		
Nemecko	88,3	89,9
z toho: kryté dlhopisy v zmysle čl. 129 Nariadenia (EU) č. 575/2013	-	-
Holandsko	-	-
z toho: kryté dlhopisy v zmysle čl. 129 Nariadenia (EU) č. 575/2013	-	-
Celkom	88,3	89,9
Celkom	88,3	89,9

§ 28 (3) bod 1 Zákona o záložných listoch: objemy mil. €	31.12.2018	31.12.2017
do 10 mil. €	120,6	133,5
od 10 mil. € do 100 mil. €	1 551,3	1 865,2
viac ako 100 mil. €	7 770,8	8 905,1
Celkom	9 442,7	10 903,8

§ 28 (1) bod 10 Zákona o záložných listoch: cudzia mena mil. €	31.12.2018	31.12.2017
Čistá aktuálna hodnota vo švajčiarskych frankoch	581,1	852,7
Čistá aktuálna hodnota v britských librách	729,0	514,1
Čistá aktuálna hodnota v US dolároch	731,3	453,6

§ 28 (1) bod 9 Zákona o záložných listoch: štruktúra úrokov %	31.12.2018	31.12.2017
podiel pevne úročených hodnôt	69,9	75,9
podiel pevne úročených záložných listov	89,2	84,1

§ 28 (1) bod 8 Zákona o záložných listoch: prekročenia mil. €	31.12.2018	31.12.2017
Celková výška pohľadávok, ktoré presiahli hranicu podľa § 20 ods. 2 Zákona o záložných listoch	-	-

§ 28 (3) bod 3 Zákona o záložných listoch: Neuhradené plnenia mil. €	31.12.2018	31.12.2017
Celková výška neuhradených plnení (omeškanie najmenej 90 dní)	-	-
Celková výška týchto pohľadávok, ak objem neuhradených čiastok predstavuje najmenej 5% pohľadávky	-	-

§ 28 (3) bod 2 Zákona o záložných listoch: Sídlo dlžníkov príp. ručiteľov mil. €	31.12.2018	31.12.2017
Celkom	9 442,7	10 903,8
Z toho dlžník:		
Krajiny	1 039,6	1 810,8
Nemecko	-	204,5
Veľká Británia/Severné Írsko/Britské kanálne ostrovy/ Ostrov Man	186,8	261,6
Island	93,7	91,7
Taliansko	44,0	44,2
Kanada	15,0	14,3
Rakúsko	425,0	632,9
Portugalsko	275,0	475,0
Česká republika	-	86,5
Regionálne územné celky	4 859,9	6 059,6
Nemecko	3 569,4	4 227,4
Francúzsko, vrátane Monaka	41,4	47,2
Taliansko	222,7	495,1
Japonsko	42,0	42,0
Kanada	62,3	59,5
Rakúsko	-	60,0
Švajčiarsko	676,9	897,3
Španielsko	245,1	231,1
Miestne územné celky	897,4	1 217,6
Belgicko	-	30,0
Nemecko	10,4	80,7
Estónsko	4,1	5,5
Fínsko	79,7	84,6
Francúzsko, vrátane Monaka	20,4	23,3
Veľká Británia/Severné Írsko/Britské kanálne ostrovy/ Ostrov Man	7,2	7,3
Island	24,0	22,2
Taliansko	296,5	477,4
Švajčiarsko	101,2	98,1
USA	353,9	388,3
Ostatní dlžníci so sídlom v	593,8	730,2
Nemecko	195,0	274,9
Francúzsko, vrátane Monaka	361,1	367,4
Rakúsko	-	50,0
Švajčiarsko	-	2,0
Nadnárodné organizácie ¹	37,6	35,9
USA	7 390,6	9 818,2
Celkom		
Z toho zabezpečenie poskytli	1 332,4	206,5
Krajiny	1 265,5	206,5
Nemecko	1 239,9	180,9
Fínsko	66,9	-
z toho: pohľadávky voči poisťovateľom exportu	66,9	-
Regionálne územné celky	109,9	145,3
Nemecko	-	-
Belgicko	109,9	145,3
Miestne územné celky	-	-
Nemecko	-	-
Ostatní dlžníci	609,8	733,8
Nemecko	609,8	733,8
Celkom	2 052,1	1 085,6
Ďalšie hodnoty krytia podľa § 20 ods. 2 Zákona o záložných listoch	88,3	89,9
Celkom	9 531,0	10 993,7

¹ hodnoty krytia oproti európskym inštitúciám

(43) Lodné záložné listy

Spoločnosť Commerzbank Aktiengesellschaft vrátila s účinnosťou od 31. mája 2017 povolenie na prevádzkovanie obchodov s lodným záložnými listami. Spolkový úrad pre dohľad nad finančnými službami povolil výnimku z obmedzenia pre ďalšie hodnoty krytia od 1. júna 2017 predpísaného podľa § 26 ods. 1 bod Zákona o záložných listoch. Vydané lodné záložné listy sú v plnom rozsahu za-

bezpečené ďalšími hodnotami krytia, ktoré spĺňajú predpoklady na krytie verejných záložných listov a – ak presahujú obmedzenie podľa zákona o záložných listoch pre ďalšie hodnoty krytia – aj dodatočné kritériá bonity stanovené Spolkovým úradom pre dohľad nad finančnými službami.

§ 28 (1) bod 1 a 3 Zákona o záložných listoch mil. €	31.12.2018			31.12.2017		
	Nominálna hodnota	Aktuálna hodnota	Aktuálna hodnota rizika	Nominálna hodnota	Aktuálna hodnota	Aktuálna hodnota rizika
Krytie – lodné záložné listy						
Záväzky určené na krytie	417,5	471,3	458,5	460,9	536,2	555,9
z toho: obeh záložných listov	417,5	471,3	458,5	460,9	536,2	555,9
z toho: deriváty	–	–	–	–	–	–
Hodnoty krytia	473,0	501,0	486,1	573,7	587,8	599,2
z toho: krycie úvery	–	–	–	–	–	–
z toho: hodnoty krytia § 26 ods. 2, 3, 4 Zákona o záložných listoch	473,0	501,0	486,1	573,7	587,8	599,2
z toho: deriváty ¹	–	–	–	–	–	–
Aktuálna hodnota rizika podľa úrokových stresových testov			–			43,3
Strata z menových stresových testov			–			–
Prekrytie	55,5	29,7	27,6	112,8	51,6	43,3

¹ výhradne na zabezpečenie menových rizík

§ 28 (1) bod 2 Zákona o záložných listoch Mil. €	31.12.2018	31.12.2017
Lodné záložné listy v obehu, so zostatkovou dobou platnosti		
do šiestich mesiacov	45,0	18,0
od šiestich do dvanástich mesiacov	35,0	–
od dvanástich do osemnástich mesiacov	25,0	45,0
od 18 mesiacov do dvoch rokov	102,0	35,0
od dvoch do troch rokov	71,5	137,0
od troch do štyroch rokov	60,0	71,5
od štyroch do piatich rokov	10,0	70,2
od piatich do desiatich rokov	69,0	79,0
viac ako desať rokov	–	5,3
Celkom	417,5	460,9
Hodnoty krytia lodných záložných listov so zostatkovou dobou viazanosti úrokov		
do šiestich mesiacov	–	–
od šiestich do dvanástich mesiacov	50,0	300,7
od dvanástich do osemnástich mesiacov	140,0	–
od 18 mesiacov do dvoch rokov	–	50,0
od dvoch do troch rokov	70,0	50,0
od troch do štyroch rokov	173,0	–
od štyroch do piatich rokov	–	173,0
od piatich do desiatich rokov	–	–
viac ako desať rokov	40,0	–
Celkom	473,0	573,7

§ 28 (1) bod 4, 5 a 6 Zákona o záložných listoch: Ďalšie hodnoty krytia mil. €	31.12.2018	31.12.2017
Nemecko		
Kompenzačné pohľadávky podľa § 26 ods. 1 bod 2 Zákona o záložných listoch	–	–
Pohľadávky podľa § 26 ods. 1 bod 3 Zákona o záložných listoch	–	75,0
z toho: kryté dlhopisy v zmysle čl. 129 Nariadenia (EU) č. 575/2013	–	–
Pohľadávky podľa § 26 ods. 1 bod 4 Zákona o záložných listoch	433,0	498,7
Pohľadávky z derivátov na zabezpečenie menových rizík (§ 26 ods. 1 bod 5 strana Zákona o záložných listoch)	–	–
Portugalsko		
Kompenzačné pohľadávky podľa § 26 ods. 1 bod 2 Zákona o záložných listoch	–	–
Pohľadávky podľa § 26 ods. 1 bod 3 Zákona o záložných listoch	40,0	–
z toho: kryté dlhopisy v zmysle čl. 129 Nariadenia (EU) č. 575/2013	–	–
Pohľadávky podľa § 26 ods. 1 bod 4 Zákona o záložných listoch	–	–
Celkom	473,0	573,7

¹ Spoločnosť Commerzbank AG vrátila s účinnosťou k 31. máju 2017 povolenie na prevádzkovanie obchodov s lodnými záložnými listami. V tejto súvislosti povolil Spolkový úrad pre dohľad nad finančnými službami výnimku z obmedzenia podľa § 26 ods. 1 bod 4 Zákona o záložných listoch pre ďalšie hodnoty krytia od 1. júna 2017.

§ 28 (4) bod 1 a: Veľkostné triedy mil. €	31.12.2018 ¹	31.12.2017
do 500 tis. €	–	–
od 500 tis. € do 5 mil. €	–	–
viac ako 5 mil. €	–	–
Celkom	–	–

¹ Spoločnosť Commerzbank AG vrátila s účinnosťou k 31. máju 2017 povolenie na prevádzkovanie obchodov s lodnými záložnými listami. V tejto súvislosti povolil Spolkový úrad pre dohľad nad finančnými službami výnimku z obmedzenia podľa § 26 ods. 1 bod 4 Zákona o záložných listoch pre ďalšie hodnoty krytia od 1. júna 2017.

§ 28 (4) bod 1 b Zákona o záložných listoch: Krajina registrácie založených lodí a lodiarní mil. €	31.12.2018 ¹	31.12.2017
Námorné lode	–	–
Tuzemské lode	–	–
Celkom	–	–

¹ Spoločnosť Commerzbank AG vrátila s účinnosťou k 31. máju 2017 povolenie na prevádzkovanie obchodov s lodnými záložnými listami. V tejto súvislosti povolil Spolkový úrad pre dohľad nad finančnými službami výnimku z obmedzenia podľa § 26 ods. 1 bod 4 Zákona o záložných listoch pre ďalšie hodnoty krytia od 1. júna 2017.

§ 28 (1) bod 10 Zákona o záložných listoch: cudzie meny Mil. €	31.12.2018	31.12.2017
Čistá aktuálna hodnota vo švajčiarskych frankoch	-	-
Čistá aktuálna hodnota v japonských jenoch	-	-
Čistá aktuálna hodnota v US dolároch	-	-
Celkom	-	-

§ 28 (1) bod 9 Zákona o záložných listoch: štruktúra úrokov %	31.12.2018	31.12.2017
podiel pevne úročených hodnôt	84,1	86,9
podiel pevne úročených záložných listov	97,6	97,2

§ 28 (1) bod 8 Zákona o záložných listoch: prekročenia Mil. €	31.12.2018	31.12.2017
Celková výška pohľadávok, ktoré presiahli hranicu podľa § 26 ods. 1 Zákona o záložných listoch ¹	-	-

¹ Spoločnosť Commerzbank AG vrátila s účinnosťou k 31. máju 2017 povolenie na prevádzkovanie obchodov s lodnými záložnými listami. V tejto súvislosti povolil Spolkový úrad pre dohľad nad finančnými službami výnimku z obmedzenia podľa § 26 ods. 1 bod 4 Zákona o záložných listoch pre ďalšie hodnoty krytia od 1. júna 2017.

Exekúcie

V roku 2017 neboli realizované žiadne exekúcie a ani sa neočakávajú žiadne podobné konania.

Prevzatie lodí alebo lodiarní

Commerzbank Aktiengesellschaft v predchádzajúcom roku neprevzala žiadnu loď za účelom zabránenia strát.

Neuhradené plnenia

Nominálna hodnota úverových pohľadávok použitých na krytie lodných záložných listov bola vo výške 0,0 mil. eur; preto neexistovali ani neuhradené plnenia.

V predchádzajúcom roku bola nominálna hodnota pohľadávok na krytie záložných lodných listov vo výške 0 eur, takže ani v predchádzajúcom roku neexistovali neuhradené plnenia..

(44) Vlastníctvo podielov

Nasledujúce informácie oznamujeme podľa § 271 ods. 1, § 285 čiarou a poznámky k nižšie uvedeným tabuľkám sú zhrnuté na bod 11 a 11a nemeckého Obchodného zákonníka. Poznámky pod konci tejto prílohy.

a) Podiely

Názov	Sídlo	Kapitálový podiel %	Mena	Vlastné imanie tis.	Výsledok v roku tis.
ABORONUM Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	EUR	56	3
AKA Ausfuhrkredit-Gesellschaft mbH	Frankfurt nad Mohanom, Nemecko	31,6	EUR	234 632	4 100
Asekum Sp. z o.o.	Varšava, Poľsko	100,0	PLN	0	0
ASTUTIA Beteiligungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	EUR	3 825	- ^{a)}
Atlas Vermögensverwaltungsgesellschaft mbH	Frankfurt nad Mohanom, Nemecko	100,0	EUR	269 364	- ^{a)}
AVENTIMOLA Beteiligungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	EUR	24	236
BDH Development Sp. z o.o.	Lódz, Poľsko	100,0	PLN	90 557	-1 416
Bridge Re Limited	Hamilton, Bermuda	100,0	USD	620	-60
CBG Commerz Beteiligungsgesellschaft Holding mbH	Frankfurt nad Mohanom, Nemecko	100,0	EUR	2 137	- ^{a)}
CBG Commerz Beteiligungsgesellschaft mbH & Co. KG	Frankfurt nad Mohanom, Nemecko	100,0	EUR	0	0
CBG Commerz Beteiligungskapital GmbH & Co. KG	Frankfurt nad Mohanom, Nemecko	100,0	EUR	15 097	17 747
CERI International Sp. z o.o.	Lódz, Poľsko	100,0	PLN	50 878	15 599
Coba Vermögensverwaltungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	EUR	26	- ^{a)}
comdirect bank Aktiengesellschaft	Quickborn, Nemecko	82,3	EUR	567 340	71 544
Commerz (East Asia) Limited	Hong Kong, Hongkong	100,0	EUR	4 633	-211
Commerz Bankenholding Nova GmbH	Frankfurt nad Mohanom, Nemecko	100,0	EUR	982 707	- ^{a)}
Commerz Business Consulting GmbH	Frankfurt nad Mohanom, Nemecko	100,0	EUR	164	- ^{a)}
Commerz Direktservice GmbH	Duisburg, Nemecko	100,0	EUR	1 205	- ^{a)}
Commerz Funds Solutions S.A.	Luxembourg, Luxembursko	100,0	EUR	12 368	5 418
Commerz Grundbesitz Beteiligungsgesellschaft mbH & Co. KG	Frankfurt nad Mohanom, Nemecko	90,0	EUR	14 500	772
Commerz Markets LLC	Wilmington, Delaware, USA	100,0	USD	203 876	10 019
Commerz Pearl Limited	Londýn, Veľká Británia	100,0	GBP	20	-2
Commerz Real AG	Wiesbaden, Nemecko	100,0	EUR	408 394	- ^{a)}
Commerz Real Fonds Beteiligungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	EUR	151	- ^{a)}
Commerz Real Investmentgesellschaft mbH	Wiesbaden, Nemecko	100,0	EUR	21 958	- ^{a)}
Commerz Real Kapitalverwaltungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	EUR	5 000	- ^{a)}
Commerz Real Mobilienleasing GmbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	EUR	5 385	- ^{a)}
Commerz Real Verwaltung und Treuhand GmbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	EUR	26	- ^{a)}
Commerz Securities Hong Kong Limited	Hong Kong, Hongkong	100,0	EUR	1 115	-84
Commerz Service-Center Intensive GmbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	EUR	435	- ^{a)}
Commerz Services Holding GmbH	Frankfurt nad Mohanom, Nemecko	100,0	EUR	15 979	- ^{a)}
Commerz Unternehmensbeteiligungs-Aktiengesellschaft	Frankfurt nad Mohanom, Nemecko	40,0	EUR	87 170	9 900
Commerzbank (Eurasija) AO	Moskva, Rusko	100,0	RUB	10 811 457	1 347 035

Názov	Sídlo	Kapitálový podiel %	Mena	Vlastné imanie tis.	Výsledok v roku tis.
Commerzbank Brasil S.A. - Banco Múltiplo	São Paulo, Brazília	100,0	BRL	239 120	-11 135
Commerzbank Finance & Covered Bond S.A.	Luxembourg, Luxembursko	100,0	EUR	2 131 063	-83 644
Commerzbank Finance 3 Sà r.l.	Luxembourg, Luxembursko	100,0	EUR	752	-20
Commerzbank Finance BV	Amsterdam-Zuidoost, Holandsko	100,0	EUR	1 127	-77
Commerzbank Finance Limited	Londýn, Veľká Británia	100,0	GBP	343 964	81 838
Commerzbank Holdings (UK) Limited	Londýn, Veľká Británia	100,0	GBP	15 889	154
Commerzbank Holdings France	Paríž, Francúzsko	100,0	EUR	40 523	-1 608
Commerzbank Immobilien- und Vermögensverwaltungsgesellschaft mbH	Frankfurt nad Mohanom, Nemecko	100,0	EUR	462 597	- ^{a)}
Commerzbank Inlandsbanken Holding GmbH	Frankfurt nad Mohanom, Nemecko	100,0	EUR	732 578	- ^{a)}
Commerzbank Leasing 6 Sà r.l.	Luxembourg, Luxembursko	100,0	GBP	95	-2
Commerzbank Leasing December (1) Limited	Londýn, Veľká Británia	100,0	GBP	317	-2
Commerzbank Leasing December (3) Limited	Londýn, Veľká Británia	100,0	GBP	-34	300
Commerzbank Leasing Holdings Limited	Londýn, Veľká Británia	100,0	GBP	1 197	47
Commerzbank Leasing Limited	Londýn, Veľká Británia	100,0	GBP	23	3
Commerzbank Leasing March (3) Limited	Londýn, Veľká Británia	100,0	GBP	-3	17
Commerzbank Leasing September (5) Limited	Londýn, Veľká Británia	100,0	GBP	-22	49
Commerzbank U.S. Finance, Inc.	Wilmington, Delaware, USA	100,0	USD	341	11
Commerzbank Zrt.	Budapešť, Maďarsko	100,0	HUF	27 296 000	561 000
CommerzFactoring GmbH	Mainz, Nemecko	50,1	EUR	1 099	- ^{a)}
CommerzVentures Beteiligungs GmbH & Co. KG	Frankfurt nad Mohanom, Nemecko	99,5	EUR	32 560	-27
CommerzVentures GmbH	Frankfurt nad Mohanom, Nemecko	100,0	EUR	35 420	-1 964
ComTS Finance GmbH	Halle (Saale), Nemecko	100,0	EUR	1 550	- ^{a)}
ComTS Logistics GmbH	Magdeburg, Nemecko	100,0	EUR	1 550	- ^{a)}
ComTS Mitte GmbH	Erfurt, Nemecko	100,0	EUR	2 714	- ^{a)}
ComTS Nord GmbH	Magdeburg, Nemecko	100,0	EUR	1 492	- ^{a)}
ComTS Ost GmbH	Halle (Saale), Nemecko	100,0	EUR	1 550	- ^{a)}
ComTS Rhein-Ruhr GmbH	Duisburg, Nemecko	100,0	EUR	1 050	- ^{1) a)}
ComTS West GmbH	Hamm, Nemecko	100,0	EUR	1 256	- ^{a)}
CR Hotel Target Pty Ltd	Sydney, NSW, Austrália	50,0	AUD	25 326	-3 804
Delphi I LLC	Wilmington, Delaware, USA	33,3	EUR	434 402	-119 230
Dr. Gubelt Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH & Co. Objekt Wuppertal KG	Düsseldorf, Nemecko	100,0	EUR	-1 009	306
Dresdner Capital LLC I	Wilmington, Delaware, USA	100,0	USD	1 831	42
Dresdner Capital LLC IV	Wilmington, Delaware, USA	100,0	JPY	18 528	-43
Dresdner Kleinwort Luminary Inc.	Wilmington, Delaware, USA	100,0	USD	101 477	-82 785
Dresdner Lateinamerika Aktiengesellschaft	Hamburg, Nemecko	100,0	EUR	32 109	- ^{a)}
DSB Vermögensverwaltungsgesellschaft mbH	Frankfurt nad Mohanom, Nemecko	100,0	EUR	25	- ^{a)}
DTE Energy Center, LLC	Wilmington, Delaware, USA	50,0	USD	68 686	10 478
Entertainment Asset Holdings C.V.	Amsterdam-Zuidoost, Holandsko	58,2	EUR	200	38
Entertainment Asset Holdings GP B.V.	Amsterdam-Zuidoost, Holandsko	100,0	EUR	1	0
Eschborn Capital LLC	Wilmington, Delaware, USA	100,0	USD	7 318	54
European Bank for Financial Services GmbH (ebase)	Aschheim, Nemecko	100,0	EUR	26 800	- ^{a)}
FABA Vermietungsgesellschaft mbH	Frankfurt nad Mohanom, Nemecko	100,0	EUR	26	- ^{a)}

Názov	Sídlo	Kapitálový podiel %	Mena	Vlastné imanie tis.	Výsledok v roku tis.
Film Library Holdings LLC	Wilmington, Delaware, USA	51,0	USD	11 389	5 970
Frega Vermögensverwaltungsgesellschaft mbH	Frankfurt nad Mohanom, Nemecko	100,0	EUR	31	-92
Future Tech Fundusz Inwestycyjny Zamkniety	Varšava, Poľsko	99,0	PLN	223 416	-3 011
FV Holding S.A.	Brusel, Belgicko	60,0	EUR	1 223	-35
Garbary Sp. z o.o.	Poznan, Poľsko	100,0	PLN	45 027	-34 502
Greene Elm Trading II LLC	Wilmington, Delaware, USA	100,0	USD	15 344	163
Greene Elm Trading V LLC	Wilmington, Delaware, USA	100,0	USD	9 801	110
Greene Elm Trading VI LLC	Wilmington, Delaware, USA	100,0	USD	11 926	119
Greene Elm Trading VII LLC	Wilmington, Delaware, USA	100,0	USD	15 383	-1
Gresham Leasing March (2) Limited	Londýn, Veľká Británia	100,0	GBP	4	13
HAJOBANTA GmbH & Co. Asia Opportunity I KG	Düsseldorf, Nemecko	20,8	EUR	13 233	1 810
ILV Immobilien-Leasing Verwaltungsgesellschaft Düsseldorf mbH	Düsseldorf, Nemecko	50,0	EUR	29 249	7 707
Kira Vermögensverwaltungsgesellschaft mbH	Mnichov, Nemecko	100,0	EUR	74 830	- ^{a)}
Kommanditgesellschaft MS "CPO ALICANTE" Offen Reederei GmbH & Co.	Hamburg, Nemecko	90,0	EUR	20 738	8 192
Kommanditgesellschaft MS "CPO ANCONA" Offen Reederei GmbH & Co.	Hamburg, Nemecko	77,2	EUR	22 541	16 742
Kommanditgesellschaft MS "CPO BILBAO" Offen Reederei GmbH & Co.	Hamburg, Nemecko	90,0	EUR	19 034	8 543
Kommanditgesellschaft MS "CPO MARSEILLE" Offen Reederei GmbH & Co.	Hamburg, Nemecko	77,2	EUR	17 223	15 755
Kommanditgesellschaft MS "CPO PALERMO" Offen Reederei GmbH & Co.	Hamburg, Nemecko	73,9	EUR	36 120	13 724
Kommanditgesellschaft MS "CPO TOULON" Offen Reederei GmbH & Co.	Hamburg, Nemecko	90,0	EUR	20 197	15 815
Kommanditgesellschaft MS "CPO VALENCIA" Offen Reederei GmbH & Co.	Hamburg, Nemecko	90,0	EUR	20 810	8 394
LSF Loan Solutions Frankfurt GmbH	Eschborn, Nemecko	100,0	EUR	37 067	- ^{a)}
Main Incubator GmbH	Frankfurt nad Mohanom, Nemecko	100,0	EUR	7 872	- ^{a)}
mBank Hipoteczny S.A.	Varšava, Poľsko	100,0	PLN	1 028 572	27 829
mBank S.A.	Varšava, Poľsko	69,3	PLN	13 197 857	1 089 704
mCentrum Operacji Sp. z o.o.	Lódz, Poľsko	100,0	PLN	28 944	6 341
MERKUR Grundstücks GmbH	Frankfurt nad Mohanom, Nemecko	100,0	EUR	1 939	- ^{a)}
mFaktoring S.A.	Varšava, Poľsko	100,0	PLN	72 395	12 081
mFinance France S.A.	Paríž, Francúzsko	100,0	EUR	529	-290
mFinanse S.A.	Lódz, Poľsko	100,0	PLN	154 710	114 051
mLeasing Sp. z o.o.	Varšava, Poľsko	100,0	PLN	333 201	48 577
MOLARIS Verwaltungs- und Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	25,0	EUR	760	8 146
NAVIPOS Schiffsbeteiligungsgesellschaft mbH	Hamburg, Nemecko	100,0	EUR	32 123	53 745
NOVELLA Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	EUR	11 176	- ^{a)}
OLEANDRA Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH & Co. Objekt Kaiser-Karree KG	Grünwald, Nemecko	85,0	EUR	5 541	3 977
OnVista Aktiengesellschaft	Frankfurt nad Mohanom, Nemecko	100,0	EUR	33 094	6 862
onvista media GmbH	Kolín, Nemecko	100,0	EUR	912	167
REFUGIUM Beteiligungsgesellschaft mbH	Grünwald, Nemecko	100,0	EUR	933	1
SECUNDO Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	EUR	5 811	- ^{a)}

Názov	Sídlo	Kapitálový podiel %	Mena	Vlastné imanie tis.	Výsledok v roku tis.
Tele-Tech Investment Sp. z o.o.	Varšava, Poľsko	100,0	PLN	541	- 6 152
TOMO Vermögensverwaltungsgesellschaft mbH	Frankfurt nad Mohanom, Nemecko	100,0	EUR	22 778	- ^{a)}
Twins Financing LLC	Dover, Delaware, USA	100,0	USD	1 937	8 421
Zelos Luxembourg S.C.S.	Luxembourg, Luxembursko	100,0	EUR	-25 516	- 6 491

b) Podiely na spoločnostiach s dlhodobým prepojením

Názov	Sídlo	Kapitálový podiel %
ACTIUM Leasobjekt Gesellschaft mbH & Co. Grundstücksverwaltungsgesellschaft Objekt Feldkirchen KG	Düsseldorf, Nemecko	6,0
Alma Atlas Investments Limited	Lathom / Near Ormskirk, Lancashire, Großbritannien	12,0
B Baustoff Beteiligungs Verwaltungs GmbH	Rüdersdorf bei Berlin, Nemecko	6,0
BBB Bürgschaftsbank zu Berlin-Brandenburg GmbH	Berlín, Nemecko	10,7
BGG Bayerische Garantiegesellschaft mit beschränkter Haftung für mittelständische Beteiligungen	Mníchov, Nemecko	5,3
Bilendo GmbH	Mníchov, Nemecko	12,9
Bought By Many Ltd.	Londýn, Veľká Británia	6,5
BTG Beteiligungsgesellschaft Hamburg mbH	Hamburg, Nemecko	13,3
BÜRGSCHAFTSBANK BRANDENBURG GmbH	Potsdam, Nemecko	10,8
Bürgschaftsbank Bremen GmbH	Bremen, Nemecko	8,3
Bürgschaftsbank Mecklenburg-Vorpommern GmbH	Schwerin, Nemecko	12,0
Bürgschaftsbank Sachsen GmbH	Drážďany, Nemecko	10,6
Bürgschaftsbank Sachsen-Anhalt GmbH	Magdeburg, Nemecko	10,4
Bürgschaftsbank Schleswig-Holstein Gesellschaft mit beschränkter Haftung	Kiel, Nemecko	5,6
Bürgschaftsbank Thüringen GmbH	Erfurt, Nemecko	12,3
Bürgschaftsgemeinschaft Hamburg GmbH	Hamburg, Nemecko	17,8
Candis GmbH	Berlín, Nemecko	5,5
Decentralized Mobile Applications Limited	Tel Aviv-Yafo, Izrael	6,8
Dr. Gubelt Beteiligungsgesellschaft mbH & Co. Objekt Halle Am Markt KG	Düsseldorf, Nemecko	6,0
Dr. Gubelt Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH & Co. Objekt Schwabing KG	Düsseldorf, Nemecko	8,1
e-bot7 GmbH	Mníchov, Nemecko	8,8
EDD AG i.L.	Düsseldorf, Nemecko	5,3 ²⁾
Fraugster Limited	Londýn, Veľká Británia	7,8
GetSafe GmbH	Heidelberg, Nemecko	13,0
Gini GmbH	Mníchov, Nemecko	13,4
Grover Group GmbH	Berlín, Nemecko	7,1 ³⁾
HSBC Operational Services GmbH	Düsseldorf, Nemecko	9,9 ⁴⁾
Interessengemeinschaft Frankfurter Kreditinstitute GmbH	Frankfurt nad Mohanom, Nemecko	16,9
iwoca Limited	Londýn, Veľká Británia	5,5
Kreditgarantiegemeinschaft des Hotel- und Gaststättengewerbes in Bayern Gesellschaft mit beschränkter Haftung	Mníchov, Nemecko	9,7
Kreditgarantiegemeinschaft in Baden-Württemberg Verwaltungs-GmbH	Stuttgart, Nemecko	6,5
Lana Labs GmbH	Berlín, Nemecko	5,3
LiquidityMatch LLC	Wilmington, Delaware, USA	13,6
Mambu GmbH	Berlín, Nemecko	9,3
MBG Mittelständische Beteiligungsgesellschaft Rheinland-Pfalz mbH	Mainz, Nemecko	11,1
MBG Mittelständische Beteiligungsgesellschaft Schleswig-Holstein mbH	Kiel, Nemecko	7,3
Mittelständische Beteiligungsgesellschaft Berlin-Brandenburg GmbH	Potsdam, Nemecko	18,2
Mittelständische Beteiligungsgesellschaft Mecklenburg-Vorpommern mbH	Schwerin, Nemecko	18,4
Mittelständische Beteiligungsgesellschaft Niedersachsen (MBG) mit beschränkter Haftung	Hannover, Nemecko	12,4
Mittelständische Beteiligungsgesellschaft Sachsen mbH	Drážďany, Nemecko	16,4
Mittelständische Beteiligungsgesellschaft Sachsen-Anhalt (MBG) mbH	Magdeburg, Nemecko	17,5
Mittelständische Beteiligungsgesellschaft Thüringen mbH	Erfurt, Nemecko	16,5

Názov	Sídlo	Kapitálový podiel %
Mittelstandsfonds Schleswig-Holstein GmbH	Kiel, Nemecko	9,2
Neptune Networks Limited	Londýn, Veľká Británia	5,3
Niedersächsische Bürgschaftsbank (NBB) Gesellschaft mit beschränkter Haftung	Hannover, Nemecko	5,6
Omnyway, Inc.	Wilmington, Delaware, USA	10,4
Openlegacy Technologies Ltd.	Petah Tikva, Izrael	5,2
paydirekt GmbH	Frankfurt nad Mohanom, Nemecko	11,1
Payworks GmbH	Mníchov, Nemecko	7,4
Perspecteev S.A.S.	Paríž, France	7,1
Pinova GmbH & Co. Beteiligungs 2 KG	Mníchov, Nemecko	11,1
realbest GmbH	Berlín, Nemecko	10,7
Saarländische Kapitalbeteiligungsgesellschaft mit beschränkter Haftung	Saarbrücken, Nemecko	8,5
TransFICC Limited	Londýn, Veľká Británia	17,1
True Sale International GmbH	Frankfurt nad Mohanom, Nemecko	23,1
Userlane GmbH	Mníchov, Nemecko	7,6

c) Podiely na veľkých kapitálových spoločnostiach, pri ktorých podiel prekročil 5 % hlasovacích práv

Názov	Sídlo	Kapitálový podiel %	Hlasovacie práva %
Deutsche Börse Commodities GmbH	Frankfurt nad Mohanom, Nemecko	16,2	14,5
EURO Kartensysteme Gesellschaft mit beschränkter Haftung	Frankfurt nad Mohanom, Nemecko	13,9	-
GEWOBA Aktiengesellschaft Wohnen und Bauen	Bremen, Nemecko	7,1	-
SCHUFA Holding AG	Wiesbaden, Nemecko	18,6	-

Poznámky pod čiarou

- 1) Zmena obchodného mena: z ComTS Kredit GmbH na ComTS Rhein-Ruhr GmbH
- 2) Zmena obchodného mena: z EDD AG na EDD AG i.L.
- 3) Zmena obchodného mena: z ByeBuy Global Operations GmbH na Grover Group GmbH
- 4) Zmena obchodného mena: z HSBC Operational Services GmbH i.Gr. na HSBC Operational Services GmbH

Poznámky a vysvetlivky

- a) zmluva o ovládaní príp. odvádzaní zisku
- * ukazovatele z poslednej zverejnenej závierky

Devízové kurzy za 1 eur k 31.12.2018		
Austrália	AUD	1,6220
Brazília	BRL	4,4440
Veľká Británia	GBP	0,8945
Japonsko	JPY	125,8500
Poľsko	PLN	4,3014
Rusko	RUB	79,7153
Švajčiarsko	CHF	1,1269
Maďarsko	HUF	320,9800
USA	USD	1,1450

(45) Orgány Commerzbank Aktiengesellschaft**Dozorná rada****Dr. Stefan Schmittmann**

(od 8.5.2018)

Predseda

Klaus-Peter Müller

(do 8.5.2018)

Predseda

Uwe Tschäge¹

Podpredseda

Bankový úradník

Commerzbank Aktiengesellschaft

Hans-Hermann Altenschmidt¹

(do 8.5.2018)

Bankový úradník

Commerzbank Aktiengesellschaft

Heike Anscheit¹

Banková úradníčka

Commerzbank Aktiengesellschaft

Alexander Boursanoff¹

(od 8.5.2018)

Bankový úradník

Commerzbank Aktiengesellschaft

Gunnar de Buhr¹

Bankový úradník

Commerzbank Aktiengesellschaft

Stefan Burghardt¹

Vedúci pobočky

Mittelstandsbank Bremen

Commerzbank Aktiengesellschaft

Sabine U. Dietrich

Bývalý člen predstavenstva

BP Europa SE

Monika Fink¹

(od 8.5.2018)

Banková úradníčka

Commerzbank Aktiengesellschaft

Karl-Heinz Flöther

(do 8.5.2018)

Samostatný podnikateľský poradca

Dr. Tobias Guldemann

Samostatný poradca vo finančnom sektore

Dr. Rainer Hillebrand

(od 8.5.2018)

Podpredseda predstavenstva

Otto Group

Christian Höhn¹

(od 8.5.2018)

Bankový úradník

Commerzbank Aktiengesellschaft

Stefan Jennes¹

(do 8.5.2018)

Bankový úradník

Commerzbank Aktiengesellschaft

Kerstin Jerchel¹

(od 8.5.2018)

Vedúca odboru spolurozhodovania

ver.di Bundesverwaltung

Dr. Markus Kerber

Štátny tajomník na Spolkovom minister-

stve vnútra, stavebníctva a domova

Alexandra Krieger¹

Vedúca odboru podnikového hospodárstva

/

podnikateľských stratégií odborov v banic-

tve, energetike a chemickom priemysle

Oliver Leiberich¹

(do 8.5.2018)

Bankový úradník

Commerzbank Aktiengesellschaft

Dr. Stefan Lippe

(do 8.5.2018)

Bývalý prezident vedenia Swiss Re AG

Beate Mensch¹

(do 8.5.2018)

odborová

tajomníčka

Spoločných

odborov

služieb

okresná pobočka ver.di Hesensko

Anja Mikus

CEO/CIO nadácie „Fondu na financovanie

likvidácie jadrového odpadu“

Dr. Victoria Ossadnik

(od 8.5.2018)

predsedníčka vedenia

E.ON Energie Nemecko GmbH

Dr. Helmut Perlet

(do 8.5.2018)

Predseda dozornej rady GEA GROUP AG

Mark Roach¹

(do 8.5.2018)

odborový tajomník

ver.di-Bundesverwaltung

Robin J. Stalker

(od 8.5.2018)

bývalý člen predstavenstva adidas AG

Nicholas Teller

Predseda poradenskej rady

E.R. Capital Holding GmbH & Cie. KG

Dr. Gertrude Tumpel-Gugerell

Bývalá členka direktória Európskej cen-

trálnej banky

Stefan Wittmann¹

(od 8.5.2018)

odborový tajomník

ver.di Bundesverwaltung

Klaus-Peter Müller

(od 8.5.2018)

Čestný predseda

(46) Mandáty v dozorných radách a iných kontrolných grémiách**Členovia predstavenstva Commerzbank Aktiengesellschaft**

Údaje podľa § 285 bod 10 Obchodného zákonníka

a) členstvo v iných kontrolných grémiách tvorených zo zákona (v tuzemsku)

b) členstvo v porovnateľných tuzemských a zahraničných kontrolných grémiách

Martin Zielkeb) CommerzVentures GmbH¹**Frank Annuscheit**

(do 28.2.2019)

a) BVV Versicherungsverein des

Bankgewerbes a.G.

podpredseda

comdirect bank Aktiengesellschaft¹

podpredseda

b) BVV Versorgungskasse

des Bankgewerbes e.V.

podpredseda

Commerz Services Holding GmbH¹

Predseda

(do 31.1.2019)

Dr. Marcus Chromikb) mBank S.A.¹**Stephan Engels**b) CommerzVentures GmbH¹

podpredseda

EIS Einlagensicherungsbank GmbH

Predseda

mBank S.A.¹

podpredseda

Jörg Hessenmüller

do 15.1.2019)

b) Commerz Business Consulting GmbH¹

Predseda

Commerz Services Holding GmbH¹

(od 1.2.2019)

Predseda

CommerzVentures GmbH¹

Predseda

Main Incubator GmbH¹

Predseda

mBank S.A.¹openspace GmbH¹

podpredseda

Michael Mandela) comdirect bank Aktiengesellschaft¹

Predseda

Commerz Real AG¹

podpredseda

b) Commerz Real Investment-

gesellschaft mbH¹

podpredseda

CommerzVentures GmbH¹mBank S.A.¹**Dr. Bettina Orlopp**a) Commerz Real AG¹**Michael Reuther**

b) EUREX Nemecko AöR

Frankfurter Wertpapierbörse AöR

Landwirtschaftliche Rentenbank AöR

Verlagsbeteiligungs- und Verwaltun-

gs-gesellschaft mit beschränkter Haf-

tung

¹ zvolený/á zamestnancami**Predstavenstvo****Martin Zielke**

Predseda

Frank Annuscheit

(do 28.2.2019)

Dr. Marcus Chromik**Stephan Engels****Jörg Hessenmüller**

(od 15.1.2019)

Michael Mandel**Dr. Bettina Orlopp****Michael Reuther**¹ Konzernmandat.

Členovia dozornej rady Commerzbank Aktiengesellschaft

Údaje podľa § 285 bod 10 Obchodného zákonníka

- a) členstvo v iných kontrolných grémiách tvorených zo zákona (v tuzemsku)
b) členstvo v porovnateľných tuzemských a zahraničných kontrolných grémiách

Dr. Stefan Schmittmann
(od 8.5.2018)

- a) Commerz Real AG, Eschborn¹
Predseda

Commerz Real Investment-
gesellschaft mbH, Wiesbaden¹
Predseda

- b) HETA Asset Resolution AG,
Klagenfurt (Rakúsko)
podpredseda

Klaus-Peter Müller
(do 8.5.2018)

- a) Fresenius Management SE,
Bad Homburg

Fresenius SE & Co. KgaA,
Bad Homburg

b) Parker Hannifin Corporation,
Cleveland (USA)

Uwe Tschäge

--

Hans-Hermann Altenschmidt
(do 8.5.2018)

--

Heike Anscheit

--

Alexander Boursanoff
(od 8.5.2018)

--

Gunnar de Buhr

- a) BVV Pensionsfonds des
Bankgewerbes AG, Berlín

BVV Versicherungsverein
des Bankgewerbes a.G., Berlín

b) BVV Versorgungskasse
des Bankgewerbes e.V., Berlín

Stefan Burghardt

--

Sabine U. Dietrich

--

Monika Fink
(od 8.5.2018)

--

Karl-Heinz Flöther
(do 8.5.2018)

- a) Deutsche Börse AG,
Frankfurt nad Mohanom

Dr. Tobias Guldímann

- b) Edmond de Rothschild Holding S.A.,
Chambésy (Švajčiarsko)

Edmond de Rothschild (Suisse) S.A.,
Genf (Švajčiarsko)

Edmond de Rothschild (Monaco) S.A.,
Monaco (Fürstentum Monako)

Fedafin AG, Widnau (Švajčiarsko)
Predseda

Dr. Rainer Hillebrand
(od 8.5.2018)

- a) Hermes Europa GmbH, Hamburg
(do 21.6.2018)

b) Vorwerk & Co. KG Wuppertal

Christian Höhn
(od 8.5.2018)

--

Stefan Jennes

(do 8.5.2018)
--

Kerstin Jerchel

(od 8.5.2018)
a) Allianz Nemecko AG, Mníchov

Dr. Markus Kerber

- b) Computershare Limited,
Melbourne (Austrália)
(do 8.6.2018)

Alexandra Krieger

- a) AbbVie Komplementär GmbH,
Wiesbaden

Evonik Resource Efficiency GmbH,
Essen
podpredsedníčka

Oliver Leiberich
(do 8.5.2018)

--

Dr. Stefan Lippe
(do 8.5.2018)

- b) Acqupart Holding AG, Zug (Švajčiarsko)
podpredseda
AXA S.A., Paríž (Frankreich)
Celsius Pro AG, Zürich (Švajčiarsko)
Predseda
YES.com AG, Lachen (Švajčiarsko)
Predseda

Beate Mensch
(do 8.5.2018)

- a) Mnichover Rückversicherungs-
Gesellschaft Aktiengesellschaft,
Mníchov

Anja Mikus

--

Dr. Victoria Ossadnik
(od 8.5.2018)

- a) Linde AG, Mníchov

Linde Intermediate Holding AG,
Mníchov
(od 29.10.2018)

b) Linde plc, Guildford (UK)
(od 29.10.2018)

Dr. Helmut Perlet
(do 8.5.2018)

- a) GEA GROUP AG, Düsseldorf
Predseda

Mark Roach
(do 8.5.2018)

--

Robin J. Stalker
(od 8.5.2018)

- a) Schaeffler AG, Herzogenaurach
Schmitz Cargobull AG, Horstmar
podpredseda

Nicholas Teller

--

Dr. Gertrude Tumpel-Gugereil

- b) Österreichische Bundesbahnen
Holding AG, Wien (Rakúsko)
(do 9.2.2018)

OMV Aktiengesellschaft,
Wien (Rakúsko)

Vienna Insurance Group AG,
Wien (Rakúsko)

Stefan Wittmann
(od 8.5.2018)

Zamestnanci Commerzbank Aktiengesellschaft

Údaje podľa § 340a ods. 4 bod 1 Obchodného zákonníka
Rozhodujúci deň: 31.12.2018

Ulrich Coenen

Commerz Direktservice GmbH¹

Volker Ergler

Stadtwerke Viernheim GmbH

Gerold Fahr

Stadtwerke Ratingen GmbH
Predseda

Martin Fishedick

Borgers SE & Co. KGaA

Sven Gohlke

Bombardier Transportation GmbH

Andrea Habermann

Delta Direkt Lebensversicherung
Aktiengesellschaft Mníchov

Marcus König

N-ERGIE Aktiengesellschaft

VAG Verkehrs-Aktiengesellschaft

Stefan Nodewald

SCHWÄLBCHEN MOLKEREI Jakob Berz
Aktiengesellschaft
Predseda

Christian Rhino

Commerz Direktservice GmbH¹

Roman Schmidt

Commerz Real AG¹

Sabine Schmittroth

comdirect bank Aktiengesellschaft¹

Commerz Direktservice GmbH¹
predsedníčka

Commerz Real AG¹

Dr. Jochen Sutor

Commerz Real AG¹

Benedikt Winzen

Wohnstätte Krefeld, Wohnungs-
Aktiengesellschaft

¹ Konzernmandat.

¹ Konzernmandat.

Vyhlásenie štatutárnych zástupcov

Týmto podľa najlepšieho vedomia prehlasujeme, že ročná závierka podľa uplatňovaných zásad účtovníctva sprostredkúva skutočný obraz majetkovej, finančnej a výnosovej situácie spoločnosti a že priebeh obchodnej činnosti a jej výsledok ako aj situácia spoloč-

nosti sú v správe o stave spoločnosti zobrazené tak, že to zodpovedá skutočným pomeroch a že v správe sú popísané podstatné príležitosti ako aj riziká súvisiace s pravdepodobným vývojom spoločnosti.

Frankfurt nad Mohanom dňa 1. marca 2019
Predstavenstvo



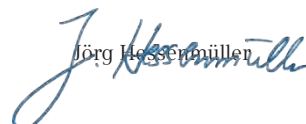
Martin Zielke



Marcus Chromik



Stephan Engels



Jörg Hees



Michael Mandel



Bettina Orlopp



Michael Reuther

„Výrok nezávislého audítora

pre COMMERZBANK Aktiengesellschaft, Frankfurt nad Mohanom

Výrok o previerke ročnej závierky a správy o stave spoločnosti

Výroky z previerky

Vykonal sme previerku ročnej závierky spoločnosti COMMERZBANK Aktiengesellschaft, Frankfurt nad Mohanom, k 31. decembru 2017, pozostávajúcu zo súvahy, výkazu ziskov a strát za obchodný rok od 1. januára do 31. decembra 2018 ako aj prílohy, vrátane zobrazenia metód bilancovania a oceňovania. Okrem toho sme vykonal aj previerku správy o stave činnosti COMMERZBANK Aktiengesellschaft za obchodný rok od 1. januára do 31. decembra 2018. V súlade s nemeckými zákonnými predpismi sme obsahovo nepreverovali sú časti správy o stave spoločnosti, ktoré sú uvedené v odseku „ostatné informácie“ nášho výroku.

Na základe nášho zhodnotenia zistení z previerky

- zodpovedá ročná závierka vo všetkých podstatných súvislostiach zákonným predpisom a podľa uplatňovaných zásad účtovníctva sprostredkováva skutočný obraz majetkovej, finančnej a výnosovej situácie spoločnosti k 31. 12. 2018 ako aj výnosovej situácie za obchodný rok od 1. januára do 31. decembra 2018 a
- sprostredkúva pripojená správa o stave spoločnosti primeraný obraz o stave spoločnosti. Vo všetkých podstatných súvislostiach je táto správa o stave spoločnosti v súlade s ročnou závierkou, zodpovedá nemeckým zákonným predpisom a primerane zobrazuje šance a riziká budúceho vývoja. Náš výrok správe o stave spoločnosti sa nevzťahuje na obsah častí správy o stave spoločnosti, ktoré sú uvedené v odseku „ostatné informácie“.

Podľa § 322 ods. 3 prvá veta Obchodného zákonníka vyhlasujeme, že naša previerka nevedla k žiadnym námietkam.

Základ pre výrok k ročnej závierke

Previerku ročnej závierky sme podľa § 317 nemeckého Obchodného zákonníka a Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 537/2014 o osobitných požiadavkách týkajúcich sa štatutárneho auditu subjektov verejného záujmu vykonal na základe nemeckých zásad pre riadne previerky ročných závierok vydaných Inštitútom audítorov (IDW) a na základe Medzinárodných audítorských štandardov (ISA). Naša zodpovednosť podľa týchto predpisov a zásad ako aj podľa doplňujúcich štandardov je podpísaná v odseku „Zodpovednosť audítora za previerku ročnej závierky“. Naša spoločnosť je nezávislá od kontrolovanej spoločnosti v súlade s nemeckými obchodno-právnymi a profesnými a stavovskými predpismi a v súlade s týmito požiadavkami sme splnili naše ostatné profesné povinnosti. Okrem toho podľa čl. 10

odsek 2 f) uvedeného nariadenia vyhlasujeme že sme neposkytovali žiadne zakázané neaudítorské činnosti podľa čl. 5 ods. 1 uvedeného nariadenia. Sme presvedčení, že nami vykonaná previerka predstavuje dostatočne istú základňu pre naše hodnotenie týkajúce sa ročnej závierky a správy o stave spoločnosti.

Osobitne dôležité kontrolované skutočnosti

Osobitne dôležité kontrolované skutočnosti sú také skutočnosti, ktoré boli podľa nášho názoru najdôležitejšie pri našej previerke ročnej závierky za obchodný rok od 1. januára do 31. decembra 2018. Tieto skutočnosti boli zohľadnené v súvislosti s našou previerkou ročnej závierky ako celku a pri tvorbe nášho výroku k závierke; k týmto skutočnostiam neodovzdávame osobitný výrok.

Z nášho pohľadu patrili medzi osobitne dôležité kontrolované skutočnosti nasledovné skutočnosti:

1. Ocenenie nelikvidných a modelovo ocenených derivátov v portfóliu ACR aktuálnou hodnotou

Dôvody pre určenie osobitne dôležitého predmetu previerky

Likvidačný segment ACR banky zahŕňa k 31. decembru 2018 významné portfólio nelikvidných derivátov. Ide predovšetkým o úverové deriváty OTC, ktoré sa vzťahujú na dlhopisy z oblasti britských infraštrukturálnych projektov, a ostatné deriváty OTC.

Určenie príslušnej aktuálnej hodnoty týchto derivátov je spojené s priestormi na vlastné uváženie, ktoré vyplývajú predovšetkým z neistoty týkajúcej sa relevantných parametrov pre oceňovanie na základe modelov. Dôležité parametre sú pritom pravdepodobnosť výpadku emitentov dlhopisov, prípadne pravdepodobnosť vzniku úverovej udalosti úverových derivátov ako aj pravdepodobnosť výpadku derivátových kontrahentov. Pravdepodobnosť výpadku sa odvodzuje z Credit Spreads a cien cenných papierov. Zmeny v domnienkach týkajúcich sa týchto parametrov môžu viesť k aktuálnym hodnotám, ktoré sa budú významným spôsobom od seba odchýľovať.

Na pozadí priestorov na vlastné uváženie považujeme ocenenie nelikvidných a modelovo ocenených derivátov v likvidačnom portfóliu ACR za osobitne dôležitý predmet previerky.

Postup pri previerke

Bankou použitý model ocenenia sme podrobili metodologickej kontrole.

Koncepciu a účinnosť interného kontrolného systému, predovšetkým vo vzťahu k verifikácii cien nezávislej od obchodnej oblasti, sme posudzovali s ohľadom na vybrané kontroly na validáciu ocenenia derivátov z likvidačného segmentu ACR, ktoré boli určené ako nelikvidné.

V rámci kontrolných úkonov sme posudzovali kalkulačnú správnosť výpočtov príslušnej aktuálnej hodnoty ako aj primeranosť použitých parametrov v náhodných previerkach.

V rámci previerky boli využité služby špecialistov, ktorí disponujú osobitnými odbornými poznatkami v oblasti finančnej matematiky.

Z našich kontrolných úkonov nevplynuli žiadne námietky voči oceneniu nelikvidných a modelovo ocenených derivátov v likvidačnom portfóliu ACR.

Odkaz na súvisiace údaje

Údaje o ocenení nelikvidných a modelovo ocenených derivátov v likvidačnom portfóliu ACR sú uvedené v prílohe ročnej závierky v odsekoch 2, 15 a 36.

2. Ocenenie podielov na prepojených spoločnostiach

Dôvody pre určenie osobitne dôležitého predmetu previerky

Podiely na prepojených spoločnostiach sú oceňované nadobúdacími nákladmi príp. pri pravdepodobnom trvalom znížení hodnoty nižšou príslušnou hodnotou. Príslušnú hodnotu spoločnosť zisťuje vo vzťahu k podielom na prepojených spoločnostiach pomocou oceňovacích postupov, predovšetkým postupu Discounted-Cash-Flow a na základe analýzy burzových kurzov. Ak je príslušná hodnota nižšia než účtovná hodnota, na základe kvalitatívnych a kvantitatívnych kritérií sa analyzuje, či je zníženie hodnoty pravdepodobne trvalé.

Oceňovacie postupy sú predovšetkým vo vzťahu k použitým oceňovacím parametrom spojené s úvahou (plánované domnienky a diskontné sadzby).

Posúdenie na základe kvalitatívnych a kvantitatívnych faktorov, či je zistené zníženie hodnoty trvalé, je rovnako spojené s úvahou. Ocenenie podielov na prepojených spoločnostiach preto v rámci našej previerky predstavuje osobitne dôležitý predmet previerky.

Postup pri previerke

Na previerku ocenenia podielov na prepojených spoločnostiach sme kontrolovali koncepciu procesu oceňovania podielov, a to, či tam definované postupy sú v súlade s profesnými vyhláseniami Ústavu audítorov o oceňovaní spoločností a podielov (IDW RS HFA 10 v spojení s IDW S1).

Na základe výpočtov výnosovej hodnoty vyhotovených bankou príp. alternatívnych oceňovacích postupov sme vo vzťahu k náhodnej vzorke prepojených spoločností orientovanej na riziká vyhodnotili príslušné oceňovacie postupy, podstatné domnienky a oceňovacie parametre označili za metodicky a kalkulačne správne.

V prípade použitia postupov využívajúcich výnosovú hodnotu sme sa sústredili na posúdenie podstatných plánovacích domniek. Za týmto účelom sme dohodli domnienky týkajúce sa vývoja národnej ekonomiky s externými dostupnými prognózami. Dôležité domnienky z obchodných plánov sme porovnali s plánmi predchádzajúceho obchodného roka a skutočne dosiahnutými výsledkami a rovnako sme analyzovali odchýlky. Oceňovacie parametre použité v rámci odhadov aktuálnych hodnôt, napr. odhadované miery rastu, sadzby kapitálových nákladov ako aj daňové sadzby, sme analyzovali na základe externých dostupných parametrov.

V rámci previerky boli využité služby špecialistov, ktorí disponujú osobitnými odbornými poznatkami v oblasti oceňovania podnikov.

Z našich kontrolných úkonov nevplynuli žiadne námietky voči oceneniu podielov na prepojených spoločnostiach.

Odkaz na súvisiace údaje

Údaje o ocenení podielov na prepojených spoločnostiach sú uvedené v prílohe ročnej závierky v odseku 2.

3. Ocenenie penzijných záväzkov

Dôvody pre určenie osobitne dôležitého predmetu previerky

Banka vykazuje významné penzijné záväzky, ktoré prislúchajú veľkému okruhu oprávnených osôb.

V centre pozornosti ocenenia penzijných záväzkov je poistno-matematické ocenenie nárokov z penzijných prísľubov. Prítom je potrebné prijať predovšetkým odhady týkajúce sa dlhodobého vývoja mzdovej a dôchodkovej situácie a priemernej dĺžky života a fluktuácie. Oceňovacie postupy sú komplexné a realizujú ich externí znalci pre banku.

Parametre používané na oceňovanie podliehajú v priebehu času zmenám. Počas sledovaného roka tak došlo k úprave odhadu priemernej dĺžky života. Stanovenie oceňovacích parametrov je prítom založené na hodnoteniach a odhadoch štatutárnych zástupcov spoločnosti. Považujeme ocenenie penzijných záväzkov za osobitne dôležitý predmet previerky.

Postup pri previerke

Posudzovali sme koncepciu a účinnosť zvolených interných kontrol na údržbu nahlasovaných údajov a zistenie poistno-matematických parametrov na výpočet penzijných prísľubov.

V rámci kontrolných úkonov sme kontrolovali kalkulačnú správnosť záväzkov v prospech jednotlivých oprávnených osôb, a to na základe náhodnej kontrolnej vzorky.

Rovnako sme analyzovali poistno-matematické posudky týkajúce sa dopadov z prvotného uplatnenia nových tabuliek úmrtnosti a ohľadom čiastky sme túto porovnali s našimi očakávaniami. Okrem toho bol na základe poistno-matematických posudkov analyzovaný

vývoj záväzkov ako aj nákladové zložky na pozadí vzniknutých zmien v oceňovacích parametroch ako aj zmien v objemoch.

Ocenili sme kompetentnosť a nezávislosť poistného matematika.

Na kontrolu boli využité služby poistných matematikov.

Z našich kontrolných úkonov nevplynuli žiadne námietky voči oceneniu penzijných záväzkov.

Odkaz na súvisiace údaje

Údaje o ocenení penzijných záväzkov sú uvedené v prílohe ročnej závierky v odsekoch 2, 9 a 26a).

Ostatné informácie

Štatutárni zástupcovia sú zodpovední za dodatočné informácie. Dodatočné informácie zahŕňajú:

- Osobitnú nefinančnú správu podľa § 289a Obchodného zákonníka a § 315b ods. 3 Obchodného zákonníka,
- Správu o Corporate Governance podľa bodu 3.10 Nemeckého kódexu Corporate Governance,
- Vyhlásenie o riadení spoločnosti podľa § 289f ods. 2 a 5 Obchodného zákonníka,
- vyhlásenie štatutárnych zástupcov

Ostatné informácie okrem toho zahŕňajú ostatné časti publikácie „Ročná závierka a správa o stave spoločnosti 2017“ – bez ďalších upozornení na externé informácie –, s výnimkou preverovanej ročnej závierky, správy o stave spoločnosti ako aj nášho výroku.

Náš výrok k ročnej závierke a k správe o stave spoločnosti sa nevzťahuje na ostatné informácie, a preto k nim nevydávame výrok o kontrole ani inú formu záveru z previerky.

V súvislosti s našou previerkou sme zodpovední za to, aby sme analyzovali ostatné informácie, a prítom posúdili, či ostatné informácie

- neobsahujú závažné nezrovnalosti voči ročnej závierke, správe o stave spoločnosti alebo voči našim poznatkom získaným počas previerky alebo
- či nie sú iným spôsobom nesprávne zobrazené.

Ak by sme na základe nami vykonaných kontrolných úkonov došli k záveru, že tieto ostatné informácie sú významným spôsobom zobrazené nesprávne, sme povinní o tom informovať. V tejto súvislosti vyhlasujeme, že táto situácia nenastala.

Zodpovednosť štatutárnych zástupcov a dozornej rady za ročnú závierku a správu o stave spoločnosti

Štatutárni zástupcovia sú zodpovední za účtovníctvo a zostavenie ročnej závierky. Táto zodpovednosť zahŕňa aj to, že ročná závierka bude pripravená v súlade s nemeckými právnymi predpismi a že v závierke bude pri dodržaní zásad riadneho účtovníctva prezentovaný obraz majetkovej, finančnej a výnosovej situácie spoločnosti zodpovedajúci skutočným pomeroch. Štatutárni zástupcovia sú

takisto zodpovední za interné kontroly, ktoré považujú za nevyhnutné, aby umožnili vypracovať ročnú závierku, ktorá nebude obsahovať nesprávne zistenia (chcené alebo nechcené).

Pri zostavovaní ročnej závierky sú štatutárni zástupcovia zodpovední za posúdenie schopnosti spoločnosti pokračovať v podnikateľskej činnosti. Okrem toho sú zodpovední za uvedenie informácií súvisiacich s pokračovaním obchodnej činnosti ako aj za vyhotovenie súvahy na základe účtovnej zásady pokračovania podnikateľskej činnosti, ak tomu neodporujú skutočné alebo právne okolnosti.

Štatutárni zástupcovia sú zodpovední za zostavenie správy o stave spoločnosti, ktorá celkovo sprostredkováva primeraný obraz o stave spoločnosti a ktorá je v súlade s ročnou závierkou, ktorá zodpovedá zákonným predpisom ako aj primerane zobrazuje príležitosti a riziká budúceho vývoja. Ďalej sú štatutárni zástupcovia zodpovední za opatrenia (systémy), ktoré považujú za nevyhnutné pre zostavenie správy o stave spoločnosti v súlade s použiteľnými zákonnými predpismi a predloženie primeraných a dostatočných dôkazov pre tvrdenia uvedené v správe o stave spoločnosti.

Dozorná rada je zodpovedná za monitorovanie účtovníctva spoločnosti za účelom vyhotovenia ročnej závierky a správy o stave spoločnosti.

Zodpovednosť audítora za previerku ročnej závierky a správy o stave

Našou úlohou je odovzdať na základe našej previerky výrok k tejto ročnej závierke a účtovníctvu. Previerku ročnej závierky sme podľa § 317 nemeckého Obchodného zákonníka vykonali na základe nemeckých zásad pre riadne previerky ročných závierok vydaných Inštitútom audítorov (IDW) a na základe Medzinárodných audítor-ských štandardov (ISA). Na základe týchto predpisov musí byť previerka naplánovaná a vykonaná tak, aby bolo možné s dostatočnou istotou zistiť, či ročná závierka neobsahuje podstatné nesprávnosti. Dostatočná istota predstavuje vysokú mieru bezpečnosti, avšak nie je zárukou pre to, že previerka ročnej závierky realizovaná v súlade s § 317 Obchodného zákonníka pri zohľadnení zásad definovaných Inštitútom audítorov (IDW) a pri dopĺňujúcom zohľadnení ISA vždy identifikuje podstatné nepravdivé údaje. Nepravdivé údaje môžu vyplývať z porušenia alebo nesprávností a považujú sa za podstatné, ak je možné racionálne očakávať, že jednotlivito alebo ako celok ovplyvnia ekonomické rozhodnutia prijaté na základe tejto ročnej závierky.

Ako súčasť previerky ročnej závierky podľa § 317 Obchodného zákonníka a pri zohľadnení zásad definovaných Inštitútom audítorov (IDW) a pri dopĺňujúcom zohľadnení ISA uplatňujeme počas celej previerky profesionálny úsudok a zachováваме si kritický postoj. Okrem toho

- identifikujeme a hodnotíme riziká vyplývajúce z podstatných nepravdivých údajov – chcených alebo nechcených – v ročnej závierke, plánujeme a vykonávame kontrolné úkony ako reakciu

Finančný kalendár

8. máj 2019	Priebežná správa k 31. 3. 2019
15. máj 2019	Valné zhromaždenie
7. august 2019	Priebežná správa k 30. 6. 2019
8. november 2019	Priebežná správa k 30. 9. 2019
Koniec marca 2020	Výročná správa 2019

Commerzbank AG,

Centrála
Kaiserplatz
Frankfurt nad Mohanom
www.commerzbank.de

Korešpondenčná adresa:
60261 Frankfurt nad Mohanom
Tel. + 4969136 -20
info@commerzbank.com

Investor Relations
Tel. + 4969136 -21331
Fax + 4969136 -29492
ir@commerzbank.com

Výročná správa koncernu (vypracovaná podľa
International Financial Reporting Standards)
sa uverejňuje v nemeckom a anglickom jazyku